รายงานการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนไทย

อัญชนา ศรีเรืองฤทธิ์ และคณะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปี 2552

รายงานการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนไทย

A Development of Curriculum and an Instructional Model for Thai Students

อัญชนา ศรีเรืองฤทธิ์

ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์

ณัชยา หุมนา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ปี 2554

บทคัดย่อ

ชื่องารวิจัย การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนไทย

นักวิจัย อาจารย์ ดร.อัญชนา ศรีเรืองฤทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์

อาจารย์ณัชยา หุมนา

ปีที่ทำวิจัย 2552

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านภาษาและวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอนนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและเพื่อสร้างหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนที่จะนำไปใช้ในระดับห้องเรียนสำหรับอาจารย์สอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการวิจัยโดยทำการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้แก่ กลุ่มเป้าหมาย ซึ่ง

ประกอบด้วย ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนเป้าหมายทั้งสิ้น 180 โรงเรียน ในพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 – 2 –3 รวม จำนวนครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 540 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ (1) ชุดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (2) ชุดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรที่นำไปใช้ในระดับชั้นเรียน และรูปแบบการเรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ (1) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเนื้อหาภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (2) แบบประเมินหลักสูตรที่นำไปใช้ในระดับชั้นเรียน และรูปแบบการเรียนการสอน และ (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายต่อกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก่อนการอบรม สูงกว่าหลังการอบรม ซึ่งแสดงว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

2. กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับมากที่สุด

3. หลักสูตรในระดับแผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญคือ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาที่ระบุทักษะที่ชัดเจน กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา และแบบทดสอบหรือแบบฝึกทักษะ และรูปแบบการสอนที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนการสอนมีใช้หลักการดังนี้

ขั้นที่ 1: ให้นักศึกษาอ่านประโยคหรือข้อความเพื่อเรียนรู้คำศัพท์และความหมายของประโยคตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ

ขั้นที่ 2: เขียนสรุปข้อมูลและความรู้ที่ได้จากการอ่าน

ขั้นที่ 3: ให้ผู้เรียนฝึกฟังจากเรื่องที่อ่านและสร้างการเรียนรู้จากทักษะการฟัง

ขั้นที่ 4: ให้ผู้เรียนพูดนำเสนอความรู้โดยใช้ข้อมูลและรูปประโยคในขั้นที่ 3

ขั้นที่ 5: ให้ผู้เรียนนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนในคาบเรียนนั้น ๆ หลังสิ้นสุดการเรียน

Abstract

Title : A Development of Curriculum and an Instructional Model for Thai Students

Researcher : Anchana Sriraungrith, Preecha Sriraungrith, Natchaya Humna

Year : 2552

The research aimed at developing knowledge and understanding about English and how to arrange instruction for school teachers and at creating lesson plan curriculum and instruction for basic education students. The target group consisted of 540 teachers from 180 schools in the Phetchabun Education Service Areas 1-2-3. The research instrument was English training package, curriculum creating package and data collection tools were English knowledge test, curriculum evaluation form, and questionnaires for training satisfaction. The result revealed that

1. The target group had significantly more knowledge and understand about English after training than before training.

2. The target group was satisfied with the training at highest level.

3. The lesson plan curriculum consisted of learning objectives, content which points out obvious language skills, learning activities that are congruent with the objectives and the content, and exercises or language skill practice. The teaching model for the lesson plans included the following phases:

Step 1: making students read a passage or conversation for finding meanings of new vocabularies and details or factual information and for creating awareness of the grammatical pattern used.

Step 2: making students listen to a spoken text or conversation to recognize the sound and the meanings of new vocabularies, details or factual information, authors' purpose or attitude and for creating awareness of the grammatical pattern used.

Step 3: making them write to conclude the story/brief information, or to paraphrase, or to adapt the conversation to match their backgrounds or purposes.

Step 4: in or outside the class, making speak through presentation or pair-conversation using the pattern or information from the written text. (Using this activities as an evaluation: one for 3-5 scores)

Step 5: Making them report or reflect what they have learned in a particular period.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านภาษาและวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอนนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและเพื่อให้ได้หลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนที่จะนำไปใช้ในระดับห้องเรียนสำหรับอาจารย์สอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยได้แก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ใน 3 เขตพื้นที่การศึกษา ๆ ละ 10 โรงเรียน รวม 30 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน รวมจำนวนครูทั้งสิ้น 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ได้แก่ชุดการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอดวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสรุปผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่ว่ากลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก่อนการอบรมสูงกว่าหลังการอบรม และมีความพึงพอใจในการจัดโครงการในระดับมาก

2. หลักสูตรสำหรับการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนประกอบไปด้วยองค์ประกอบดังนี้คือ (1) จุดประสงค์ปลายทาง หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (2) วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Desirable/Educational character) (4) เนื้อหา ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาย่อย ๆ คือ Skill and sub-skills, Vocabulary, Function/ Information/ Process/Ability, Form/Structure (5) สื่อการสอน (6) กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการสอนคือ ขั้นนำ (Presentation) ขั้นสอน (Practice) ขั้นสรุปและขยายความรู้ (Production) และ (7) การทดสอบ/การวัดและประเมินผล

3. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนการสอนมีใช้หลักการดังนี้ คือ (1) ให้ผู้เรียนอ่านเพื่อเรียนรู้คำศัพท์และโครงสร้างประโยค ตลอดจนข้อมูลสำหรับการสื่อสาร(2) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปข้อมูลหรือตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (3) ให้ผู้เรียนฟังเนื้อหาจากเรื่องที่อ่านเพื่อฝึกทักษะการฟังและเชื่อมโยงสู่ทักษะการพูด และ (4) ให้ผู้เรียนเขียนประโยคเพื่อการสื่อสารตามจุดประสงค์หรือสถานการณ์การสื่อสาร

Abstract

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
สารบัญ	
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	3
ขอบเขตของโครงการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ธรรมชาติของภาษาอังกฤษ	5
ภาษาที่เป็นทักษะการรับรู้	6
ภาษาที่เป็นทักษะการใช้	6
แนวคิดในการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ	8
แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอน	16
วิธีการสอนภาษาต่างประเทศ	25
วิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย	110
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	110
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	110
การดำเนินการวิจัย	112
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	112
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
1. ผลการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ	113
2. ความพึงพอใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการ	113
3. หลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอน	115

บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย 146

ตัวแปร/องค์ความรู้ที่ศึกษา 146

กลุ่มเป้าหมาย 146

สรุปผลการวิจัย 146

การอภิปรายผล 146

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ 150

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 151

บรรณานุกรม **152**

ภาคผนวก **155**

ภาคผนวก

ชุดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนไทย

บทที่ 1
บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำวิจัย

ภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากที่สุด ในการใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสืบค้นความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และในการติดต่อประสานงานกับคนทั่วโลก ความสำคัญและจำเป็นของภาษาอังกฤษมีเพิ่มมากขึ้นทุกวัน เพราะภาษาอังกฤษสามารถนำไปใช้ในการทำงาน พัฒนาอาชีพ และพัฒนาศักภาพของคนได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ได้รับความนิยมยกย่อง และทวีความสำคัญยิ่งเป็นลำดับมาในสังคมไทย ทั้งนี้เพื่อการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศต่า งๆ ในด้านการเมือง การทหาร การทูต ธุรกิจ การค้าขาย (กมล เภาพิจิตร 2524 : คำนำ) สำหรับด้านการศึกษาภาษาอังกฤษเปรียบเสมือนหนึ่งเป็นกุญแจสำคัญ โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพราะเหตุตำราภาษาไทยมีไม่เพียงพอ ฉะนั้นใครรู้ภาษาอังกฤษย่อมเป็นเครื่องมือที่ดีในการศึกษาค้นคว้า (สุไร พงษ์ทองเจริญ 2526 : 1 ; อัญชลี แจ่มเจริญ และคณะ 2526 : 1)

นอกจากนี้ภาษาอังกฤษยังมีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนไทยอีกมากมาย โอกาสที่จะพบเห็นภาษาอังกฤษย่อมมีอยู่เสมอๆ เช่น ป้ายฉลากที่ติดอยู่ข้างขวดยารักษาโรค อาหาร เครื่องใช้ ชื่อกีฬาต่างๆ ที่เรานำมาใช้ทับศัพท์ เช่น ฟุตบอล เทนนิส บาสเกตบอล เป็นต้น ซึ่งภาษาอังกฤษได้แทรกซึมอยู่กับคสวามเป็นอยู่ของคนไทยจนไม่รู้สึกตัว (พิตรวัลย์ โกวิทวที 2531 : 1; อัมพร ศรีบุญเรือง 2534 : 1) นอกจากนี้ การที่จะรู้วิชาการอย่างลึกซึ้ง และกว้างขวางออกไปจำเป็นต้องอาศัยผู้รู้ซึ่งเป็นชาวต่างชาติเป็นผู้ถ่ายทอด และตำราทั้งหลายโดยเฉพาะในวิชาการชั้นสูงจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิคที่เป็นภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ เพราะยังไม่มีการแปลคำศัพท์นั้นเป็นภาษาไทย ด้วยเหตุนี้ระบบการศึกษาของไทยจึงให้ความสำคัญแก่การเรียนภาษาอังกฤษ (กานดา ณ ถลาง 2515 : 56 ; ปริญญา ชาตินักรบ 2539 : 2 – 3)

ในแง่ของการเรียนภาษาต่างประเทศจะมีความแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้ เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นการเรียนภาษาที่ดี ผู้เรียนจะต้องได้มีโอกาสฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของการเรียนภาษา จึงควรประกอบไปด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษา

ด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่ผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner - independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ทั้งด้านภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งการประกอบอาชีพซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้ (สำลี รักสุทธี และคณะ 2544 : 7)

อย่างไรก็ตาม ในขณะที่ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นเพิ่มมากขึ้น แต่ความรู้ความเข้าใจและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของเยาวชนไทยกลับลดน้อยลง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการขาดความเชี่ยวชาญและเครื่องมือในการแสวงความรู้ และวิทยาการใหม่ที่จะใช้ในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทยลดต่ำลงเรื่อย ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งมีรายงานจากการศึกษาพบว่า มีมาตรฐานทางการศึกษาที่ต่ำที่สุดในประเทศ โรงเรียนขาดแคลนผู้สอนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหาภาษาอังกฤษและทักษะการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน อาจกล่าวได้ว่าประเทศชาติโดยเฉพาะท้องถิ่นมีความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของบุคลากรทุกสาขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ดังผลการวิจัยของ ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ และคณะ (2550) ที่พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษต้องการการพัฒนาในเรื่องความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาภาษาอังกฤษ ต้องการพัฒนาความรู้และทักษะในการสอนภาษาอังกฤษ และ ร้อยละ 95 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ตนเองยังมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาภาษาอังกฤษที่จะสอนไม่ดีพอ

ในกรณีของจังหวัดเพชรบูรณ์ มีข้อมูลครูผู้สอนในจังหวัดเพชรบูรณ์ซึ่งแสดงว่า จำนวนร้อยละ 82 ของครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษ และร้อยละ 91 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และไม่ได้เรียนหลักการสอนและไม่มีทักษะการสอนภาษาอังกฤษจึงทำให้การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่สอดคล้องกับธรรมชาติเนื้อหา ผู้เรียน และวัฒนธรรมการเรียนรู้

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษส่งผลให้เกิดการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะการใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจทั้งเนื้อหาภาษาอังกฤษ และการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาด้วย ดังนั้น การจัดรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็น การเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ การสร้างความตื่นตัวให้กับผู้เรียนตลอดเวลาโดยการใช้วิธีตั้งคำถามของครูผู้สอน การสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ การเป็นโครงสร้างที่ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกัน การเชื่อมการฝึกทักษะพื้นฐานเข้ากับการดำรงชีวิตจริง และใช้ได้ดีกับการเรียนภาษาและสิ่งแวดล้อม การเปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้สิ่งที่อยากกว่าเหนือกว่าที่มีไว้ในหลักสูตร การส่งเสริมให้เกิดคารวธรรมขึ้นระหว่างครูกับนักเรียน การส่งเสริมให้การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การช่วยให้ครูสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับ

ผู้เรียนได้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนรายบุคคล การเน้นการเรียนรู้ร่วมกัน การก่อให้การฝึกทักษะปฏิบัติที่ซ้ำๆกันแต่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเน้นให้เห็นความสำคัญของการกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนารูปแบบความคิดรวบยอดด้วยตนเองก่อน การเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการและการเน้นเรื่องการตั้งคำถามหลักของครูผู้สอน (อรทัย มูลคำและสุวิทย์ มูลคำ 2544 : 33 – 36) ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะทำการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้แก่ครูผู้สอนเพื่อให้ได้หลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนในระดับพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของข้อเสนอโครงการวิจัย

1 . เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านภาษาและวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอนนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อให้ได้หลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอน ที่จะนำไปใช้ในระดับห้องเรียนสำหรับอาจารย์สอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตของโครงการการวิจัย

1. ขอบเขตด้านองค์ความรู้

1.1 ได้องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 ได้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 ได้ผลการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

ทำการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 3 เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทำการวิจัยในปีงบประมาณ 2552

4. กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย

4.1 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ใน 3 เขตพื้นที่การศึกษา ๆ ละ 10 โรงเรียน รวม 30 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน รวมจำนวนครูทั้งสิ้น 90 คน

4.2 นักเรียนในโรงเรียน ใน 3 เขตพื้นที่การศึกษา ๆ ละ 10 โรงเรียน รวม 30

ประโยชน์และผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และสามารถพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนได้

2 . ครูผู้สอน และโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบูรณ์ ทั้ง 3 เขตได้หลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เหมาะสม สำหรับนักเรียนในระดับแผนการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้หลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่

3. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษดีขึ้น

4 . ผู้สอนมีส่วนในการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งจะสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความรู้ความในเนื้อหาภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการจัดประชุมเกี่ยวกับธรรมชาติของภาษาอังกฤษ ลักษณะของทักษะต่าง ๆ และการออกแบบการจัดการเรียนการสอน ที่เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย ซึ่งวัดได้จากคะแนนการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. หลักสูตรภาษาอังกฤษ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์ เนื้อหา แนวทางการสอน สื่อการสอน และแบบประเมินผลการเรียนรู้ ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

3. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ หมายถึง องค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอน ที่ประกอบด้วย หลักการ เป้าหมายที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อม และวิธีการประเมินผล ที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่อไปนี้

ธรรมชาติและทักษะของภาษาอังกฤษ

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสื่อสารและถ่ายทอดความคิด วิก็อตสกี้ (Vygotsky, 1978, 1962) เชื่อว่า ภาษามีบทบาทสำคัญในพัฒนาการ โดยภาษาจะทำหน้าที่เป็นเครื่องมือทางความคิด (Psychological tool) ที่จะทำให้เกิดพัฒนาการทางความคิดระดับสูงของมนุษย์

ภาษาเป็นทักษะที่ใช้สำหรับการสื่อสาร ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ทักษะใหญ่ และ 4 ทักษะย่อย ดังต่อไปนี้ (Harmer, 2001)

1. ภาษาที่เป็นทักษะการรับรู้ (Receptive/passive skill)

ทักษะเชิงรับเป็นวิธีการที่เราใช้ทำความเข้าใจความหมายจากสัญลักษณ์หรือข้อความที่ได้อ่านหรือได้ยิน เมื่อเราอ่านหรือฟังจากสื่อต่าง ๆ หรือร่วมสนทนากับคนอื่น เราต้องใช้ความรู้เดิมเพื่อทำความเข้าใจความหมาย ทักษะเชิงรับได้แก่ทักษะการฟัง (Listening skill) และทักษะการอ่าน (Reading skill) (Harmer, 2001)

1.1 ทักษะการฟัง (Listening skill) เป็นความสามารถในการทำความเข้าใจความหมายของเสียงที่ได้ยิน ไม่ว่าจะเป็นเสียงของคำศัพท์ (Vocabulary and word) วลี (Phrase) ประโยค (Sentence) การสนทนา (Conversation) และเรื่องราว (Story) เป็นต้น

องค์ประกอบที่ปรากฏในสื่อการฟัง นอกจากจะเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับหลักไวยากรณ์แล้ว ยังมีองค์ประกอบที่เป็นการออกเสียง (Pronunciation) จังหวะของเสียง (Rhythm) ระดับเสียงสูงต่ำ (Intonation) และการเน้นเสียงในคำ (Pitch and stress)

ทักษะการฟังมีความสำคัญเพราะนอกจากจะทำให้เกิดความรู้และได้ข้อมูลจากเสียงที่ได้ยินแล้ว ยังทำให้ผู้ฟังได้คุ้นเคยกับเสียงซึ่งจะใช้เป็นแบบอย่างในการปรับปรุงการพูดได้ด้วย (Harmer, 2001)

ในการสอนหรือฝึกทักษะการฟัง ผู้สอนควรเน้นการสร้างความคุ้นเคยกับเสียงโดยเน้นการสร้างความเข้าใจความหมายของเสียงที่ได้ยินหรือได้ฟัง สื่อการสอนที่สำคัญในการสอนทักษะการฟังควรเป็นสื่อที่เป็นเสียง เช่น การพูดของผู้สอน เจ้าของภาษา เทป หรือ วิดีโอ สื่อการสอนที่นำมาใช้ประกอบการ

สอนทักษะการฟังเพื่อช่วยสื่อความหมายให้ผู้เรียนเข้าใจเสียงได้ดียิ่งขึ้นอาจเป็นสื่อที่เป็นการเขียน (Written language) สื่อที่เป็นของจริง (Authentic material) รูปภาพ เป็นต้น

1.2 ทักษะการอ่าน (Reading skill) หมายถึง ความสามารถในการสร้างความเข้าใจจากสัญลักษณ์ที่เห็นทั้งที่เป็นตัวอักษรหรือสัญลักษณ์อื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทำงาน เพื่อการศึกษา และเพื่อความเพลิดเพลิน (Harmer, 2001) ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านจะสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างหลากหลาย ทั้งความรู้เกี่ยวภาษาและความรู้ด้านอื่น ๆ ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ นอกจากนี้ เนื้อหาในบทอ่านยังสามารถใช้เป็นรูปแบบในการเขียนได้เป็นอย่างดีเพราะบทอ่านเป็นผลงานการเขียนที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว ซึ่งผู้อ่านต้องถอดรหัสสัญลักษณ์ทั้งในแง่ของความหมายและโครงสร้าง (Rivers, 1994)

ในทักษะการอ่าน นอกจากผู้อ่านจะมุ่งให้ได้ความหมายและข้อมูลจากสิ่งที่อ่านแล้ว ยังต้องฝึกทักษะการอ่าน 3 ประการด้วย คือ (1) Skimming ได้แก่การอ่านเพื่อให้ได้ข้อมูลทั่วไปซึ่งจะทำให้ทราบหัวข้อ (Topic) และสาระสำคัญ (Main idea) ของสิ่งที่อ่าน (2) Scanning ได้แก่การอ่านเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการที่มีไว้ในใจแล้วว่าต้องการอะไร และ (3) Critical reading ได้แก่การอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อตีความหมายและค้นหาเจตนาของผู้เขียนอย่างละเอียด เพื่อนำไปใช้ในการอ้างอิงหรือพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้อ่านเอง

ทักษะการฟังและทักษะการอ่านมีเป้าหมายที่คล้ายกัน ดังต่อไปนี้

- เพื่อทราบความหมายของคำหรือสำนวน (Vocabularies and expressions)
- เพื่อระบุหัวข้อของบทอ่านหรือเรื่องที่ได้ฟัง (Identifying the topic)
- เพื่อทำนายและคาดเดา (Predicting and guessing)
- เพื่อสร้างความเข้าใจเนื้อหาทั่ว ๆ ไป (General information)
- เพื่อทราบข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง (Specific information)
- เพื่อทราบข้อมูลที่เป็นรายละเอียด (Detailed information) เกี่ยวกับสิ่งของสถานที่ จำนวน เช่น “Here is an announcement for passengers on flight AA671 to Lima.”
- เพื่อตีความเรื่องที่ได้อ่านหรือได้ฟัง (Interpreting) เช่น “You are in a non-smoking zone.” (Harmer, 2001)

2. ภาษาที่เป็นทักษะการใช้ (Productive skill)

ทักษะเชิงรุก หมายถึง ทักษะที่ผู้ใช้ภาษาเป็นผู้สร้างสัญลักษณ์ออกมาในรูปของเสียงและอักษร เพื่อให้เป็นการพูดและการเขียนเพื่อสื่อความหมายตามเจตนาของตน ดังนั้น ทักษะเชิงรุกจึงประกอบด้วย ทักษะการพูด (Speaking skill) และทักษะการเขียน (Written skill)

2.1 ทักษะการพูด (Speaking skill) หมายถึง การสื่อสารด้วยเสียงเพื่อการแลกเปลี่ยนข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และเป็นการสื่อความหมายด้วยเสียงที่เป็นคำ (Word) วลี (Phrase) ประโยค (Sentence) ข้อความ (Statement) และเรื่องราว (Story) ดังนั้น องค์ประกอบพื้นฐานของการพูดที่ต้องฝึกฝนคือการออกเสียง (Pronunciation) ซึ่งประกอบด้วยการเน้นหนัก (Stress) ในเสียงของคำศัพท์ ระดับเสียงสูงต่ำในประโยค (Intonation) จังหวะของเสียง (Rhythm) การหยุด (Pause) การเชื่อมคำ (Linking)

ในแง่ของการพูดเพื่อการสื่อสาร ทักษะการพูดในฐานะที่เป็นทักษะทางสังคม จะประกอบไปด้วยมีหน้าที่ของภาษา (Function) ซึ่งได้แก่เจตนาหรือสถานการณ์ต่าง ในการใช้ภาษา และโครงสร้าง (Pattern) ซึ่งได้แก่โครงสร้างประโยคที่เป็นมีไวยากรณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญ

2.2 ทักษะการเขียน (Writing skill) หมายถึง กระบวนการที่ได้มาซึ่งผลงานการเขียนประเภทต่าง ๆ สื่อสารเพื่อถ่ายทอดความความรู้และความรู้สึกนึกคิด ด้วยตัวอักษร ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านโดยใช้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักไวยากรณ์ของภาษา ข้อมูล คำศัพท์ สำนวน และหลักการเรียบเรียง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาสาระตามจุดประสงค์ของผู้เขียน (Finochiaro & Bonomo, 1973; Lado, 1977; Byne, 1982; Widdowson, 1978 อ้างถึงใน สุดาจิต สุ่มมาตย์, 2547) และ วิก็อตสกี้ กล่าวว่า การเขียนคือการพูดที่ไม่มีคู่สนทนา (Interlocutor) ซึ่งเป็นการพูดกับคนที่ไม่อยู่หรืออยู่ในจินตนาการ

การเขียนเป็นการสื่อความหมายด้วยสัญลักษณ์ที่เป็นอักษรซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องมากมาย เช่น ลายมือ (Handwriting) การสะกดคำ (Spelling) ไวยากรณ์ (Grammar) คำศัพท์ (Vocabulary) ความรู้หรือข้อมูลในการเขียน (Knowledge or information) การเรียบเรียงเนื้อหา (Text organization) การใช้เครื่องหมายวรรคตอน (Punctuation)

นอกจากนี้ การเขียนยังต้องประกอบด้วยประเภทของงานเขียนซึ่งมีมากมาย เช่น การเขียนบันทึก (Note) การเขียนโปสการ์ด (Postcard) การเขียนกรอกใบสมัคร (Form filling) การเขียนจดหมายประเภทต่าง ๆ (Letter) การเขียนย่อหน้า (Paragraph) การเขียนเรียงความ (Essay) การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative writing) เป็นต้น

ในการเขียน นอกจากผู้เขียนจะมีความสามารถในการปรับใช้องค์ประกอบของการเขียน เพื่อสร้างงานเขียนประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังจะต้องมีทักษะในการใช้กระบวนการเขียนด้วย ซึ่งได้แก่ ขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) ขั้นการร่าง (Drafting) ขั้นการทบทวนและปรับปรุง (Revising) และขั้นการสร้างงานเขียนฉบับจริง (Editing) (Anker, 1995)

แม้ว่าทักษะการพูดและทักษะการเขียนจะมีลักษณะในเชิงรุกเหมือน แต่ก็มีความแตกต่างกันในแง่ของความสมบูรณ์ของประโยค เช่น

Spoken language	Written language
Cold.	It is cold.
Cup of coffee?	Would you like a cup of coffee?
Anything interesting?	Was there anything interesting?
Not many people here.	There are not many people here.

จะเห็นว่า ทักษะของภาษาทุกทักษะจะมีองค์ประกอบที่เหมือนกันคือ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ (Vocabulary) โครงสร้าง (Structure/Form/Syntax) และความหมาย (Meaning/Semantics) และทักษะทุกทักษะจะมีความสัมพันธ์และเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน (Reciprocal) การเรียนรู้ทักษะหนึ่งได้ดีก็จะส่งผลต่อการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ ได้ เช่น ทักษะการอ่านจะส่งเสริมทักษะการฟัง การพูด และการเขียน ในขณะที่ทักษะการพูดก็จะส่งเสริมทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียน เป็นต้น

แนวคิดในการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ

การเรียนรู้ภาษาที่สอง (English as a second language) เป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาใหม่อีกภาษาหนึ่งที่นอกเหนือจากภาษาแม่ ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษในประเทศไทย เยอรมัน และอินโดนีเซีย และเป็นได้ทั้งภาษาที่สองที่ใช้เป็นภาษาราชการ เช่น ภาษาอังกฤษในสิงคโปร์ อินเดีย และฟิลิปปินส์ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงให้คำนิยามว่า “ภาษาต่างประเทศ” หมายถึง ภาษาที่สองที่มีการเรียนรู้ของคนในประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ และภาษาที่สองของคนในประเทศที่ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาราชการ ซึ่งมีประเด็นที่พิจารณา ดังต่อไปนี้

1 . การได้มาซึ่งภาษาต่างประเทศ (EFL Language Acquisition)

คราเชน (Krashen, 1977 อ้างถึงใน พรชุลี อาชวอำรุง , 2541) กล่าวว่า ผู้ใหญ่เรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยใช้วิธีรับเอาภาษาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตโดยใช้วิธีการสองวิธี คือ วิธีแรกเป็นการได้มาซึ่งภาษาด้วยกระบวนการของจิตใต้สำนึก ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ วิธีที่สองคือกระบวนการเรียนรู้โดยการตระหนักรู้ ซึ่งผู้เรียนใส่ใจที่จะค้นหาว่ารูปแบบของภาษาเป็นอย่างไร มีกฎเกณฑ์อย่างไร และมีความตระหนักว่ากำลังเรียนรู้ด้วยกระบวนการอย่างไร โดยใช้กระบวนการ

ตรวจสอบติดตามที่เรียกว่า “Monitor” คราเชน เชื่อว่าความคล่องในการใช้ภาษาต่างประเทศขึ้นอยู่กับการตระหนักรู้ว่าได้ภาษามาอย่างไร แล้วพยายามใช้ติดต่อ สื่อสาร ดังนั้น ผู้ใหญ่ที่เรียนภาษาต่างประเทศควรจะพยายามใช้ภาษาให้มากที่สุด มิฉะนั้นการเรียนภาษาจะเป็นเพียงการเรียนรู้กฎเกณฑ์

พรชุลี อาชวอำรุง (2541) ได้อธิบายถึงสมมติฐานด้านตัวป้อนซึ่งเป็นทฤษฎีที่แตกออกมาจากรูปแบบการติดตามตรวจสอบ (Monitor) ของ คราเชน ว่าเงื่อนไขสำคัญต่อการได้มาซึ่งภาษาจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนสามารถฟังได้เข้าใจ และการอ่านภาษาที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งมีโครงสร้างสูงกว่าระดับสมรรถนะทางภาษาของผู้เรียนในขณะนั้น กล่าวคือ ถ้าผู้เรียนหรือผู้กำลังศึกษาภาษา อยู่ในขั้น i ตัวป้อนที่ผู้เรียนนั้นเข้าใจควรจะประกอบด้วย i + 1 หมายความว่า ภาษาที่ผู้เรียนได้ยิน ได้อ่าน ได้พูด หรือได้เขียนอยู่ ควรจะยากกว่าสมรรถนะที่เป็นอยู่ จึงจะเป็นการท้าทายให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ภาษามากขึ้นเรื่อย ๆ อย่างไรก็ตาม ตัวป้อนนี้ไม่ควรจะยากเกินกว่าที่จะบรรลุได้ จนทำให้ผู้เรียนเกิดความท้อ

ริคาโด (Ricardo, 2002) ได้เปรียบเทียบทฤษฎีที่เกี่ยวกับตัวป้อนของคราเช่นกับแนวคิดเรื่อง ZPD ของ วิก็อตสกี้ ว่า มีความคล้ายคลึงกันในแง่ที่ว่า การได้มาซึ่งภาษาเกิดขึ้นระหว่างการมีปฏิสัมพันธ์ในสภาพแวดล้อมที่ต้องใช้ของภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนได้รับตัวป้อนที่เป็นภาษาที่อยู่เหนือกว่าสมรรถนะที่มีอยู่ในขณะนั้น เขากล่าวว่า สมมติฐานการได้มาซึ่งภาษาของ คราเชน ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของ วิก็อตสกี้ โดย วิก็อตสกี้ ใช้คำว่า “Internalization of language” แต่ คราเชน ใช้คำว่า “Language acquisition” ซึ่งทั้งสองคำมีข้อสมมติฐานที่เหมือนกันคือ การมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นจะทำให้เด็กได้มาซึ่งภาษา ดังนั้น มโนทัศน์เรื่องการได้มาซึ่งภาษาตามแนวคิดของ คราเชน และการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงสามารถประยุกต์ใช้กับแนวคิดเรื่องการพัฒนาการทางการรู้คิด (Cognitive development) ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ทางสังคมได้ เพราะจะช่วยสนับสนุนแนวคิดเชิงสื่อสารและเน้นประสบการณ์ที่เป็นโครงสร้างน้อยลงและเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น

2. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ลิทเทิลวูด (Littlewood, 1996) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไว้ว่า ทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยมเน้นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศด้วยการเลียนแบบและฝึกฝนให้เป็นนิสัย ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในการสร้างสรรค์และการสร้างความหมายของภาษาเช่นเดียวกับการเรียนภาษาแม่ และในการเรียนภาษาต่างประเทศผู้เรียนจะต้องบรรลุเป้าหมายใน 3 ประการ คือ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนด้วยภาษาที่เรียน และสามารถใช้กลยุทธ์แลกเปลี่ยนบทบาทกันได้ ดังนั้นการเรียนภาษาต่างประเทศจึงมีปัญหาหรือมีความยุ่งยากซับซ้อน เพราะผู้เรียนมักขาดโอกาสที่จะเข้าใจอย่างถ่องแท้จนเป็นข้อมูลทางภาษาของตนเองได้ และขาดโอกาสที่เรียนรู้จากตัวอย่างภาษาที่เป็นจริงจากการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในชีวิตประจำวันได้ (Gass, 1990 อ้างถึงใน Mayo and Pica, 2000) นอกจากนี้

ในการเรียนภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนจะต้องใช้กลยุทธ์ที่คล้ายคลึงกับการเรียนภาษาแม่ ที่ต้องเน้นความเข้าใจและการสื่อความหมายเป็นสำคัญ และต้องใช้กลยุทธ์ที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้คือการอ้างอิงหรือเทียบเคียงภาษา และการถ่ายโอนภาษา (Littlewood, 1996)

วิก็อตสกี้ กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศกับการเรียนรู้ภาษาแม่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ เด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาแม่ได้โดยธรรมชาติหรือโดยอัตโนมัติ ก่อนที่จะเรียนรู้ลักษณะที่ซับซ้อนของภาษา ซึ่งได้แก่ ลักษณะของเสียง หลักไวยากรณ์ และโครงสร้างของภาษา ส่วนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนต้องใช้วิธีการเรียนรู้ที่เป็นระบบโดยการทำความเข้าใจและสร้างความตระหนักรู้ถึงหลักการของภาษาก่อนที่จะพัฒนาทักษะทางภาษาให้คล่องแคล่วในภายหลัง กล่าวคือผู้เรียนต้องเรียนรู้รูปแบบระดับสูงของภาษาก่อนที่จะพัฒนาการใช้ภาษาให้เกิดความคล่องแคล่ว

3. ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาต่างประเทศ

ลิทเทิลวูด (Littlewood, 1996) กล่าวว่า ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนมักมีข้อผิดพลาดในเรื่องการสร้างนิสัยหรือการลอกเลียนแบบโดยไม่เข้าใจภาษา และมักใช้กลยุทธ์ที่ไม่สอดคล้องกับภาษาที่เรียน ข้อผิดพลาดอีกประการหนึ่งคือ ผู้เรียนมักจะใช้องค์ประกอบหรือ กลยุทธ์ในการสื่อสารที่ผิดซึ่งแสดงว่า นอกจากผู้เรียนจะเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาแล้ว จะต้องเรียนรู้ กลยุทธ์ในการสื่อสารด้วย นอกจากนี้ ลิทเทิลวูด ยังชี้ให้เห็นถึงข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาต่างประเทศไว้ ดังนี้

1. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากผู้เรียน ซึ่งมี 3 ลักษณะที่สำคัญ ๆ คือ

1.1 ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการอ้างอิงภาษามากเกินไป หมายถึง การเทียบเคียงโครงสร้างและกฎเกณฑ์ทางภาษา เช่น

I saw two mouses. (I saw two mice.)

Who can Angela sees? (Who can Angela see?)

Who did write the book? (Who wrote the book?)

1.2 ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการถ่ายโอนภาษา โดยการใช้ความรู้เดิมเกี่ยวกับภาษาที่เรียนหรือภาษาแม่ที่ได้เรียนรู้มาแล้วไปเทียบเคียงกับภาษาต่างประเทศที่กำลังเรียน เช่น

I study English long time. (I have studied English for a long time.)

I go visit parents two days. (I have visited my parents for two days.)

In room have twenty students. (There are twenty students in the room.)

1.3 ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการละคำหรือองค์ประกอบของภาษามากเกินไป ซึ่งอาจจะเกิดจากข้อผิดพลาดในข้อที่ 1 และข้อที่ 2 เช่น

No understand. (I don’t understand.)

He champion. (He is the champion.)

Not know why he late? (I don't know why he is late.)

2. ข้อผิดพลาดที่ไม่เป็นระบบ ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่เกี่ยวกับสมรรถภาพทางภาษาของผู้เรียน และเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากอิทธิพลต่าง ๆ ในขณะที่ใช้ภาษา เป็นข้อผิดพลาดในขณะที่กำลังสื่อสาร และเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียน

3. ข้อผิดพลาดที่เป็นผลของการสอน ที่อาจจะเน้นหรือฝึกฝนผู้เรียนในบางเรื่องมากเกินไป แต่ไม่ได้ให้รายละเอียดหรือไม่ฝึกให้ครบทุกแง่มุม เช่น การเน้นในเรื่อง Present progressive ที่อาจทำให้เด็กใช้ว่า "Are you being stupid?" แทนที่จะใช้ว่า "Are you stupid?"

นอกจากนี้ ลิทเทิลวูด (Littlewood, 1996) ยังได้กล่าวถึงข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาต่างประเทศไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนสร้างความรู้ในเรื่องภาษาต่างประเทศผ่านกระบวนการเรียน โดยอาศัยหลักการจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในตัวภาษามากกว่าการนำไปใช้ได้ในสถานการณ์จริง

2. ผู้เรียนมักจะเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามโครงสร้างทางภาษาที่ติดตัวมา

3. ในบางสถานการณ์ ผู้เรียนจะใช้องค์ประกอบภาษาที่คาบเกี่ยวกัน ระหว่างภาษาต่างประเทศและภาษาแม่ ซึ่ง ลิทเทิลวูด เรียกว่า "Interlanguage errors" หมายถึง การใช้ภาษาที่สองที่เรียนผสมกับภาษาแม่

4. ผู้เรียนมักใช้ประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจในภาษาแม่ มาใช้กับการเรียนภาษาที่สองซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากสิ่งที่มีติดตัวผู้เรียนอยู่ซ้ำ ๆ และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม เช่น การเขียนเรียงคำศัพท์โดยคิดเป็นภาษาไทย เช่น "In the room have student 20 body."

5. ผู้เรียนออกเสียงภาษาต่างประเทศที่มีสำเนียงคล้ายกับภาษาแม่ ซึ่งข้อผิดพลาดลักษณะดังกล่าว ลิทเทิลวูด เรียกว่า "Fossilisation"

สุทธิรัตน์ รุจิเกียรติกำจร (2538) ได้วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาต่างประเทศไว้โดยละเอียด โดยจัดกลุ่มข้อผิดพลาดตามคำศัพท์ (Lexical) หน่วยคำ (Morpheme) โครงสร้าง (Syntactic) และการสะกดคำ (Orthographic) สรุปได้ ดังนี้

1. ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับคำศัพท์ (Lexical) มีข้อผิดพลาดย่อย ๆ คือ

1.1 ข้อผิดพลาดแบบ Global lexical error เป็นการใช้คำศัพท์ที่ทำให้บริบทมีความหมายแตกออกไปหรือมีความหมายไม่สมบูรณ์

1.2 ข้อผิดพลาดแบบ Local lexical error เป็นการใช้คำศัพท์ผิดโดยไม่ทำให้ความหมายสับสน

2. ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับหน่วยคำ (Morpheme) มีข้อผิดพลาดย่อย คือ

2.1 ข้อผิดพลาดแบบ Global morphological error เป็นการใช้หน่วยคำไม่ถูกต้องหรือไม่ได้ใช้หน่วยคำเลย โดยเฉพาะกริยากลุ่มที่แปลว่า “ทำให้” เช่น interest, annoy ซึ่งเมื่อใช้หน่วยคำที่มี –ed หรือ –ing ความหมายแตกต่างออกไป เช่น I excite. (I am excited.) หรือ I interest it. (I am interested in it.)

2.2 ข้อผิดพลาดแบบ Local morphological error เป็นข้อผิดจากการใส่หน่วยคำผิดหรือไม่ใส่หน่วยคำที่เป็น prefix หรือ suffix เช่น

- ไม่แสดง 3rd person marker
- ไม่แสดงพหูพจน์ในบริบทที่ให้ความหมายเป็นพหูพจน์
- ไม่แสดงอดีตกาลที่ผันต่างไปจากกฎ
- ขาดหน่วยคำทางไวยากรณ์ (Grammatical morpheme) หรือการใช้รูปกริยาผิดใน Continuous tense, perfect tense, passive voice หลังกริยาช่วยระหว่างกริยาสองตัว และในประโยคคำถามหรือปฏิเสธ

3. ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับโครงสร้าง (Syntactic) มีข้อผิดพลาดย่อย คือ

3.1 ข้อผิดพลาดแบบ Global syntactic error เป็นการใช้หน้าที่ของคำ (Parts of speech) ผิด เช่น ใช้ He แทน She เป็นการละประธานหรือกรรม โดยทำให้ความหมายของประโยคสับสน นอกจากนั้น ยังเป็นการเรียงลำดับคำผิด โดยบางครั้งใช้โครงสร้างแบบภาษาไทย

3.2 ข้อผิดพลาดแบบ Local syntactic error เป็นข้อผิดที่เกิดขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการใช้ผิดหรือไม่ใช้ article, auxiliary verb, preposition, conjunction, และการเรียงคำในประโยค โดยเฉพาะข้อผิดในส่วนที่เป็นบุพบทท้ายคำกริยา ประเภท Phrasal verb

4. ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการสะกดคำ (Orthographic) มีข้อผิดพลาดย่อย คือ

4.1 ข้อผิดพลาดแบบ Global orthographic error เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากความเลินเล่อและคำที่สะกดผิด กลับเป็นคำที่มีความหมายแต่ไม่เข้ากับบริบท

4.2 ข้อผิดพลาดแบบ Local orthographic error เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการสะกดผิดในลักษณะที่เป็นการสลับอักษร ใส่อักษรเกินหรือไม่ครบ หรือสะกดโดยใช้ความรู้หลักไวยากรณ์ประกอบกันจนเป็นคำใหม่ แต่ไม่ใช้ในภาษาต่างประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นข้อผิดพลาดที่เป็นความเลินเล่อ

4. รูปแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ลิทเทิลวูด ได้เสนอรูปแบบการเรียนภาษาต่างประเทศไว้ ดังนี้

1. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นการสร้างภาษาเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเน้นในเรื่องหน้าที่ในการสื่อสาร และความต้องการของสังคมเกี่ยวกับภาษาสื่อสารที่เป็นที่ยอมรับ

2. การเรียนภาษาต่างประเทศเป็นรูปแบบการเรียนรู้ทักษะ ซึ่งเน้นการให้ผู้เรียนทำความเข้าใจหลักการของภาษา ให้การชี้แนะ จากนั้นจึงฝึกปฏิบัติหรือทำกิจกรรม

3. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะต้องใช้ทั้งความรู้และทักษะ ที่เกิดจากการสะสม

โดยธรรมชาติ รวมทั้งความรู้และทักษะที่เกิดด้วยความตระหนักรู้ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ส่วนต่างๆ ของภาษา และเป็นการเรียนรู้ไปทีละขั้น

4. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งขึ้นอยู่กับแรงจูงใจในการเรียน และต้องใช้การให้ข้อมูลย้อนกลับ

5. การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ลิทเทิลวูด (Littlewood, 1996) ได้อธิบายถึงวิธีการใช้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการใช้ และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้ ดังนี้

1. ผู้เรียนภาษาต่างประเทศมักจะเรียนรู้ตามลำดับ เพื่อสร้างความเข้าใจในระบบของภาษา ซึ่งลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ในการเรียนของผู้เรียนจะมีลักษณะคล้ายกันแม้ว่าผู้เรียนจะมีความแตกต่างกัน

2. ลำดับขั้นต่าง ๆ จะไม่เหมือนกับภาษาแม่ ดังนั้น ผู้เรียนควรใช้กลยุทธ์ที่เป็นภาษาภายในกลุ่ม (Intralingual) ในการใช้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งพบในการเรียนภาษาที่หนึ่ง เช่น การสร้างกฎเกณฑ์ และการลดการเรียนที่มากเกินไป ซึ่งชี้ให้เห็นว่า แม้ว่ากระบวนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะเหมือนกันกับการเรียนภาษาแม่แต่การจัดการเรียนรู้ไม่อาจทำให้เหมือนกันได้เพราะธรรมชาติและข้อจำกัดในการจัดการเรียนรู้ไม่เหมือนกับความรู้ในภาษาแม่

3. ในการสร้างกฎเกณฑ์ให้กับข้อมูลด้านภาษาที่เรียน ผู้เรียนมักจะเลียนแบบและท่องจำการออกเสียงโดยไม่วิเคราะห์โครงสร้างที่มีอยู่ในภาษานั้น ดังนั้น ผู้สอนจึงไม่ควรให้ผู้เรียนลอกเลียนแบบและฝึกฝนจนเป็นนิสัยเพียงอย่างเดียว แต่ควรสร้างความเข้าใจในความหมายด้วย

นอกจากนี้ ในการสอนภาษาต่างประเทศนั้นครูมักจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาให้ได้ ซึ่งในการพัฒนาภาษาต่างประเทศนั้น ลิทเทิลวูด (Littlewood, 1996) ได้เสนอแนวทางไว้ 3 แนวทาง ดังนี้

1. ควรให้ผู้เรียนศึกษาว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศใช้ภาษาเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในสถานการณ์ต่าง ๆ และควรให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาตามที่ผู้สอนนำมาสอน แต่ว่ารูปแบบภาษาที่ไม่ได้นำมาสอนนั้นก็มีความสำคัญ เพราะจะสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจด้วยตนเองเพิ่มเติมในส่วนที่ไม่ได้นำมาสอนด้วย

2. กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กลยุทธ์ในการสื่อสารเพื่อลดช่องว่างทางความรู้ ในเรื่องภาษา ซึ่ง ลิทเทิลวูด ได้นำเสนอไว้ดังนี้คือ หลีกเลี่ยงการสื่อสาร ปรับข้อความ ใช้การถอดข้อความตามความเข้าใจ ใช้การคาดเดา สร้างคำใหม่ เปลี่ยนมาใช้ภาษาของตนเอง ใช้การสื่อสารที่ไม่เป็นคำพูด และขอความช่วยเหลือ

3. ควรให้ผู้เรียนศึกษาว่า เจ้าของภาษาเรียนรู้ภาษาที่ผู้เรียนภาษาต่างประเทศใช้ได้อย่างไร

นอกจากนี้ ลิทเทิลวูด (Littlewood, 1996) ได้เสนอแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ภาษา

ที่สองและภาษาต่างประเทศไว้ ดังนี้

1. การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการตั้งใจ ผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกในงานการเรียนทั้งส่วนใหญ่และส่วนย่อย โดยจัดกิจกรรมการเรียนเป็น 2 ช่วง คือ

1.1 กิจกรรมก่อนการสื่อสาร (Pre-communicative activities) ซึ่งเป็นการฝึกภาษาเป็นส่วนย่อยๆ เช่น ฝึกการเขียนข้อความสื่อสาร รูปแบบประโยคด้วยเทคนิคทางความรู้คิด เช่น การอธิบาย และให้ทำแบบฝึกหัดไวยากรณ์ หรือการใช้เทคนิคการสร้างนิสัย เช่น การฝึกเขียนให้คล่อง

1.2 กิจกรรมการสื่อสาร (Communicative activities) เป็นการนำส่วนย่อยของภาษาที่ได้เรียนมาแล้วมาฝึกเป็นส่วนรวมเพื่อนำไปใช้สื่อความหมายได้อย่างแท้จริง

2. การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้โดยไม่ต้องใช้การสอนอย่างเป็นระบบ การเรียนการสอนควรมีลักษณะเป็นธรรมชาติในบรรยากาศที่ไม่ตึงเครียด ซึ่งบางครั้งการเรียนการสอนอาจไม่ต้องให้ผู้เรียนใช้ภาษา แต่ให้ทำความเข้าใจ เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งผู้เรียนก็จะสามารถนำไปใช้เองได้ซึ่งเรียกว่า “Silent period”

3. ผู้เรียนอาจจะไม่ต้องเรียนไปตามลำดับของการพัฒนาที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนอาจจะไม่ต้องเรียงลำดับ แต่ควรยึดตามความพร้อม ความสนใจ และการนำไปใช้ได้จริงเป็นสำคัญ

4. การสื่อสารสามารถเกิดขึ้นได้โดยการจัดระบบไว้แบบยืดหยุ่น

5. การเรียนรู้มีผลกระทบที่เกิดจากปัจจัยทางจิตวิทยา ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญคือ

5.1 การเรียนรู้ภาษาเป็นการตอบสนองทางธรรมชาติ ต่อความต้องการในการสื่อสาร ดังนั้น ผู้สอนจึงควรพยายามสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนถึงคุณค่าทางการสื่อสารในสิ่งที่กำลังเรียน เช่น ควรช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงภาษาที่กำลังใช้กับบริบททางสังคม

5.2 การเรียนภาษารู้จะเกิดง่ายขึ้น ถ้าผู้เรียนมีเจตคติทางบวกต่อกลุ่มผู้เรียนภาษา ผู้สอนจึงควรขจัดความมีอคติต่อกลุ่มผู้เรียนภาษา และช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเชื่อมโยงกับกลุ่มผู้เรียนภาษานั้น

5.3 ผู้เรียนภาษาต่างประเทศ มักจะเกิดความวิตกกังวลสูงเมื่อต้องไปต่างประเทศ และใช้ภาษากับเจ้าของภาษาครั้งแรก (Culture chock) จึงควรเตรียมความพร้อมให้มากในด้านความรู้และกลยุทธ์ในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน

5.4 ความวิตกกังวลจะเป็นตัวปิดกั้นการเรียนรู้ในห้องเรียน ดังนั้นผู้สอนจึงควรจัดบรรยากาศของห้องเรียนที่ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ที่มากเกินไป ให้ผู้เรียนได้แสดงออก สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย และให้ผู้เรียนได้ทำงานการเรียนร่วมกัน

5.5 ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ มักเลือกใช้วิธีการเรียนอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น หาโอกาสฝึกฝน หรือหาคำตอบของคำถามที่ถามคนอื่น ครูจึงควรใช้กลยุทธ์ดังกล่าวกับผู้เรียน โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนนำวิธีการดังกล่าวไปใช้

ลิทเทิลวูด (Littlewood, 1985 อ้างถึงใน พรชุลี อาชวอำรุง, 2541) ได้นำเสนอองค์ประกอบที่ควรพิจารณาในการสอนภาษาต่างประเทศ ไว้ดังนี้

1. ไม่ว่าเด็ก วัยรุ่น หรือผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้

2. ผู้เรียนสร้างภาษาที่เกี่ยวเนื่อง ระหว่างภาษาแม่และภาษาต่างประเทศอย่างเป็นระบบ และการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องอาศัยภาษาของตนเป็นฐานเสมอ

3. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมี 2 ขั้นตอนคือ ผู้เรียนต้องเข้าใจและสามารถใช้โครงสร้างเบื้องต้นก่อน แล้วจึงเรียนรู้และเข้าใจภาษาในระดับสูงขึ้น

4. การฝึกปฏิบัติทำให้เรียนภาษาได้อย่างสมบูรณ์

5. การรู้จักหลักการของภาษามิได้หมายความว่า จะสามารถใช้ภาษาสื่อสารในการปฏิสัมพันธ์ได้

6. การแก้ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาที่ปรากฏชัดเจนแต่ละครั้ง ไม่มีผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการใช้ภาษาในทันที

7. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของผู้ใหญ่มีขีดจำกัด ที่ไม่สามารถจะเรียนรู้และใช้ภาษาได้เหมือนกับเจ้าของภาษา

8. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไม่สามารถเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้สอน สอนเพียงอย่างเดียววันละ 1 ชั่วโมง แต่การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศต้องขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมด้วย

9. การเรียนภาษาต่างประเทศเป็นเรื่องยากลำบากมากเพราะมีความสลับซับซ้อน

10. ผู้เรียนมีความสามารถที่จะเข้าใจความหมายของภาษาภายในบริบท มากกว่าภาษาที่ไม่ได้อยู่ในบริบท

จะเห็นได้ว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อน ที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนอย่างมีประสิทธิภาพได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจึงต้องคำนึงถึงการได้มาซึ่งภาษา การเรียนรู้ภาษา การใช้ภาษา และข้อผิดพลาดที่มักเกิดขึ้นกับผู้เรียน และต้องคำนึงถึงตัวแปรทางวัฒนธรรมและจิตพิสัยด้วย นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่และเด็ก โดยการเรียนการสอนจะต้องใช้กลยุทธ์เชิงปัญญา (Cognitive strategy) และวิธีการของผู้เรียนและผู้สอน กระบวนการ กลุ่ม และการเก็บข้อมูลในการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน ดังนั้น ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจึงควรนำเอาหลาย ๆ ทฤษฎีมาบูรณาการเพื่อให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนแต่ละครั้ง (สุทธิรัตน์ รุจิเกียรติกำจร, 2538)

แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอน

1. ความหมายของรูปแบบการสอน

รูปแบบการสอน (Model of teaching) มีความหมายที่แตกต่างกันแล้วแต่พื้นฐานทางความคิดและทฤษฎีที่ผู้ที่ให้ความหมายยึดถือ เช่น รูปแบบการสอนอาจเป็นการบรรยายสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ซึ่งทำให้ได้แนวทางในวางแผนหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่เรียน หน่วยการเรียน และการออกแบบสื่อการสอน (Joyce and Weil, 1996) รูปแบบการสอนอาจหมายถึง แผนการที่สามารถใช้ในการกำหนดกรอบของหลักสูตรที่จะใช้สอนในระยะยาว เพื่อออกแบบสื่อการสอนและเป็นแนวทางในการสอน (Joyce and Wiel, 1996 อ้างถึงใน Oliva, 2001) เอลลิส (Ellis, 1979 อ้างถึงใน Oliva, 2001) ให้รายละเอียดของรูปแบบการสอนไว้ว่า เป็นกลยุทธ์ที่อิงทฤษฎีของ นักการศึกษา นักจิตวิทยา นักปรัชญา และคนอื่น ๆ ที่ตั้งคำถามว่าคนจะเรียนรู้ได้อย่างไร รูปแบบการสอนแต่ละรูปแบบมักจะประกอบไปด้วยหลักการและเหตุผล ชุดของขั้นตอนการสอนที่ครูและนักเรียนจะต้องทำ คำบรรยายระบบสนับสนุนที่จำเป็น และรูปแบบการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน โดยรูปแบบการสอนแต่ละรูปแบบมักจะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป

นอกจากนี้ รูปแบบการสอนอาจหมายถึง โครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการสอน การประเมินผล และกิจกรรมสนับสนุนอื่น ๆ หรืออาจหมายถึงโครงสร้างของสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน (Guner, Esters and Schwab, 1995; เรขา อรัญวงศ์ , 2547) รูปแบบการสอนอาจหมายถึงกระบวนการในการกำหนดสถานการณ์และปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนและผู้สอน ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน โดยมีเป้าหมายให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามกำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ (Chaulan, 1983) ในทำนองเดียวกัน เอ็กเก้นและคัวชัค (Eggen and Kauchak, 2001) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการสอนไว้ว่า เป็นกลยุทธ์ที่ออกแบบมาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยอธิบายการกระทำอย่างกว้าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ แต่ไม่ได้สั่งให้ผู้สอนทำอย่างใดอย่างหนึ่งแบบตายตัว ดังนั้น รูปแบบการสอนจึงเป็นแนวทางกว้าง ๆ

สรุปได้ว่า รูปแบบการสอน หมายถึง โครงสร้างขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งนำมารวมกันอย่างมีเหตุผล โดยมีแนวคิดหรือหลักการเชิงทฤษฎีรองรับ เพื่อนำไปใช้

เป็นแนวทางกว้าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการสอนหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ และแนวทางการประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางกว้าง ๆ สำหรับการออกแบบการสอนในสถานที่ที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

2. การพัฒนารูปแบบการสอน

การพัฒนารูปแบบการสอน มีประเด็นในการพิจารณา ดังนี้ (Joyce and Weil, 1996; Eggen and Kauchak, 2001; Guner, Esters and Schwab, 1995)

1. จุดเน้นของรูปแบบการสอน ซึ่งมีอยู่ 4 กลุ่มคือ

1.1 รูปแบบการสอนที่เน้นการเรียนรู้ของรายบุคคลคน (Personal family) เช่น การสอนที่ส่งเสริมการสร้างมโนทัศน์ด้วยตนเอง (Enhancing self-concept และการสอนที่ไม่มีการกำกับ (Nondirective teaching)

1.2 รูปแบบการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social family) เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการทำงานร่วมกัน หรือการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน

1.3 รูปแบบการสอนที่เน้นแนวคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behavioral family) โดยเน้นการใช้สิ่งเร้า เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตอบสนอง มีการฝึกฝน การเสริมแรง และตั้ง เป้าหมายการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

1.4 รูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการประมวลความคิด (Information-processing family) เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

2. การพัฒนารูปแบบการสอน ซึ่งมีสิ่งที่ต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

2.1 ทำความเข้าใจ และแสดงความสัมพันธ์ของที่มาของรูปแบบการสอน (Orientation of the model) ซึ่งประกอบไปด้วยทฤษฎี สมมติฐานเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นจากรูปแบบการสอน หลักการ และแนวคิดที่สำคัญที่นำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอน

2.2 อธิบายองค์ประกอบรูปแบบการสอนโดยละเอียด (Model of teaching) ในประเด็นต่อไปนี้

2.2.1 ขั้นตอนการสอนของรูปแบบ (Syntax/Phrase) หมายถึง การกำหนดขั้นตอนการสอนไว้ว่ามีกี่ขั้นตอน และมีกิจกรรมอะไรบ้างในแต่ละขั้นตอน

2.2.2 ระบบปฏิสัมพันธ์ (Social system) หมายถึง การกำหนดว่าผู้เรียนและผู้สอนมีบทบาทอะไรบ้างในแต่ละขั้นตอนและกิจกรรมการสอน

2.2.3 หลักการปฏิสัมพันธ์ (Principle of reaction) หมายถึง การกำหนดวิธีการที่ผู้สอนจะปฏิบัติต่อการตอบสนองของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมหรือเกิดการเรียนรู้ตามที่คาดหวัง เช่น การให้สิ่งร้า การเสริมแรง การเปิดโอกาสและยอมรับการแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

2.2.4 ระบบสนับสนุน (Support system) หมายถึง การกำหนดเงื่อนไขที่จะทำให้รูปแบบการสอนบังเกิดผลตามเป้าหมายของรูปแบบการสอน เช่น รูปแบบการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์จะต้องจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน หรือรูปแบบการสอนที่เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองจะต้องจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองให้พร้อม เป็นต้น

2.3 ให้แนวทางในการใช้รูปแบบการสอน (Application) เป็นการให้ข้อ เสนอแนะว่าจะทำรูปแบบการบังเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างไร เช่น ควรจะใช้เนื้อหาและสื่อการสอนชนิดใด หรือเหมาะกับผู้เรียนระดับใด และควรเตรียมการสอนอย่างไร เป็นต้น

2.4 กำหนดผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม (Instructional and Nurturant effect) เป็นการกำหนดผลที่จะเกิดจากการใช้รูปแบบการสอนโดยตรง และผลที่จะเกิดโดยทางอ้อม เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาใช้รูปแบบการสอนได้อย่างเหมาะสม

2.5 กำหนดแนวทางการประเมิน (Evaluation) เป็นการให้แนวทางในการประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนด้วยเครื่องมือที่เหมาะสม

จากหลักการพัฒนารูปแแบบการสอนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการนำเอาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมาจัดเป็นโครงสร้างของการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นที่บทบาทของผู้เรียนและผู้อนในการสร้างกาเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

กาเย่ และบิกส์ (Gagne and Biggs, 1979) ให้แนวคิดในการออกแบบการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอนไว้ว่า ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของจิตวิทยากลุ่มต่าง ๆ ดังนั้น ความหลากหลายของแนวคิดในการเรียนรู้จึงส่งผลต่อความหลากหลายของรูปแบบการสอนด้วย และการสอนจะต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างหรือพัฒนาความสามารถด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ถ้าต้องการพัฒนาความรู้ ความจำ ความคิด และสติปัญญา ควรใช้แนวคิดของกลุ่มที่เน้นความรู้ความคิด (Cognitvism) และกลุ่มสร้างสรรค์ความรู้ (Constructionism) ถ้าต้องการพัฒนาทักษะและพฤติกรรมที่สังเกตได้หรือวัดได้ตามจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ควรใช้แนวคิดของกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) เมื่อมีแนวคิดหรือทฤษฎีแล้ว จึงวางแผนการสอนซึ่งควรเริ่มจากการศึกษาสภาพทั่วไปและความจำเป็นเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปของการเรียนการสอน จากนั้น จึงทำการกำหนดวัตถุประสงค์ปลายทางในแต่ละรายวิชา แล้วจึงเป็นขั้นการสร้างแผนการสอนที่ต้องมีองค์ประกอบของแผนให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์เฉพาะซึ่งอาจจะเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม มีเนื้อหาที่จะสอน เลือกสื่อการเรียนหรือกิจกรรมการสอน และมีวิธีการวัดผลประเมินผล

นอกจากนี้ กาเย่ และบิกส์ (Gagne and Biggs, 1979) ได้ให้แนวคิดในการวางแผนการสอนทั้งระบบ ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอนได้ ดังต่อไปนี้

1. ระดับก่อนการสอน ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นของสังคม เป้าหมายทางสังคมโดยรวมทั้งในระดับใหญ่และระดับย่อย

1.2 วิเคราะห์ทรัพยากรที่มีอยู่ รวมทั้งระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3 กำหนดกรอบกว้าง ๆ ของหลักสูตรทั้งในส่วนเป้าหมายหลัก เนื้อหาวิชา แนวทางการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้เกิดคุณลักษณะที่ต้องการกับผู้เรียน

2. ระดับเนื้อหาวิชา ซึ่งจะต้องวิเคราะห์ ในเรื่องต่อไปนี้

2.1 โครงสร้างเนื้อหาวิชา และลำดับการจัดเนื้อหาวิชาที่จะสอน

2.2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ทั้งปลายทางและนำทางตลอดหลักสูตร และในแต่ละคาบการสอน

3. ระดับบทเรียน ซึ่งมีภาระงานที่ต้องทำ ดังนี้

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ที่ให้ผู้เรียนแสดงออกให้เห็นได้

3.2 จัดทำแผนการสอนทั้งแผนระยะยาว และแผนระยะสั้น

3.3 เลือกและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และปฏิบัติการสอน

3.4 วัดและประเมินผลการเรียนจากการแสดงออกหรือปฏิบัติ

4. ระดับการเตรียมและพัฒนาบุคลกร ซึ่งมีภาระงาน ดังนี้

4.1 คัดเลือกและจัดเตรียมครูผู้สอน

4.2 จัดสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล

4.3 ทดสอบ และนำผลมาปรับปรุงระบบการสอน

4.4 ประเมินผลเพื่อตัดสินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

4.5 นำรูปแบบการสอนไปใช้ และเผยแพร่

ในทำนองเดียวกัน กิ่งฟ้า สินธุวงษ์ (2539) ได้อธิบายและเสนอหลักการในการพัฒนารูปแบบการสอนและการพัฒนาการเรียนการสอนที่เป็นระบบไว้ว่า รูปแบบการสอนซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป คือ รูปแบบการสอนของ เกลเซอร์ (Glaser's Model of Teaching) ซึ่งบางคนเรียกว่า รูปแแบพื้นฐานของการสอน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัย 5 ประการ ดังนี้ (De Cecco, 1968 อ้างถึงในกิ่งฟ้า สินธุวงษ์, 2539)

1. การวิเคราะห์ลักษณะของเนื้อหาและจุดประสงค์ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เกี่ยวข้องกับสิ่งสำคัญ 3 ประการคือ

1.1 เนื้อเรื่องที่จะสอนที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งมุ่งให้เกิดขึ้นตาม

จุดประสงค์

1.2 ผลที่ต้องการให้เกิดและวิธีการที่จะใช้เพื่อให้ได้ผลตามที่ต้องการ

1.3 ความสำคัญของการเรียนรู้มโนมติหรือสิ่งที่สอนกับการลงทุนและการถ่ายโยงการเรียนรู้

2. การวินิจฉัยพฤติกรรมก่อนเรียน เป็น การวินิจฉัยผู้เรียนเพื่อดูความพร้อมของผู้เรียนและความรู้กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนที่มีมาก่อน ซึ่งจะต้องนำมาใช้ในการเรียนรู้เรื่องที่จะสอน โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้าน พุทธิพิสัย (Cognitive) ทักษะพิสัย (Psychomoter) และ เจตพิสัย (Affective)

2. การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงในขั้นตอนนี้ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยอย่างน้อย 3 ประการ คือ

3.1 ระบุพฤติกรรมหรือสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ใหม่

3.2 จัดสภาพการณ์หรือสิ่งเร้าที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่

3.3 พยายามให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ใน 3.1 และคงไว้ซึ่งพฤติกรรมนั้น

นอกจากนี้ บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนที่จะก่อให้เกิดแรงจูงใจและความต้องการรในการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้สอนต้องจัดเตรียมและก่อให้เกิดขึ้นจะโดยการใช้เทคนิควิธีสอนแบบใดก็ตาม ในเรื่องนี้ โรเบิร์ต เกลเซอร์ (Robert Glaser) ได้เห็นความสำคัญ และนำเสนอไว้เป็นหัวข้อที่ 4 ของรูปแบบการสอน คือ

4. สภาพการณ์บางอย่างที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมหรือสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

4.1 การจัดลำดับขั้นตอนของเนื้อหาและกิจกรรมที่นำเสนอบทเรียน

4.2 สิ่งเร้า หรือการชี้แนะการเรียนรู้และการตอบสนองของผู้เรียน

4.3 การฝึกหัด หรือการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียน

4.4 การตอบสนองต่อการแสดงพฤติกรรม เพื่อแก้ไขข้อผิดและให้แรงเสริมเพื่อการเรียนรู้

5. การวัดผลการเรียนรู้ เป็นการวัดผลเป็นแบบอิงเกณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามจุดประสงค์ที่วางไว้ในอันดับแรก

ปัจจัยทั้ง 5 ประการ เมื่อนำมาเขียนเป็นรูปแบบการสอน สามารถแสดงให้เห็นองค์ประกอบของการสอนได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ดังภาพที่ 5

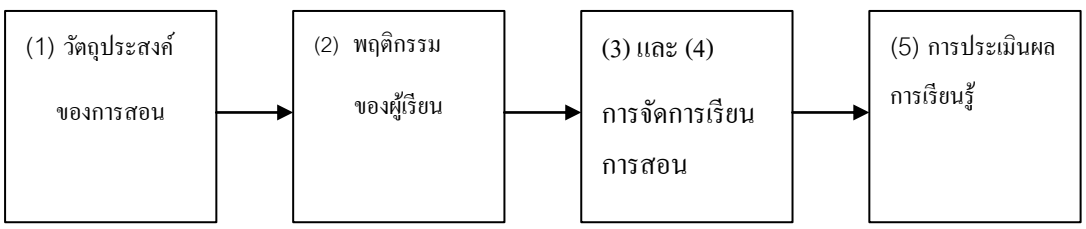

ภาพที่ 5 แสดงรูปแบบการสอน ของ เกลเซอร์ (กิ่งฟ้า สินธุวงษ์, 2539)

กิ่งฟ้า สุนธุวงษ์ (2539) อธิบายว่า รูปแบบข้างต้นบ่งชี้ว่า ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้ง 5 คือ 1,2,3,4 และ 5 ในการวางแผนจัดการเรียนการสอน โดยต้องสอดแทรกหลักการของจิตวิทยาการเรียนการสอน ได้แก่ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน การเชื่อมโยงประสบการณ์จากการเรียนรู้เดิมกับประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ การจัดลำดับของเนื้อหาและประสบการณ์จากง่ายไปหายากโดยให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน

รูปแบบข้างต้นนี้ เมื่อนำมาใช้อาจดัดแปลงโดยเพิ่มเติมเรื่อง การปรับปรุงการเรียนการสอนและเชื่อมโยงทุกองค์ประกอบให้สัมพันธ์กันได้ ดังแสดงในแผนภาพที่ 6

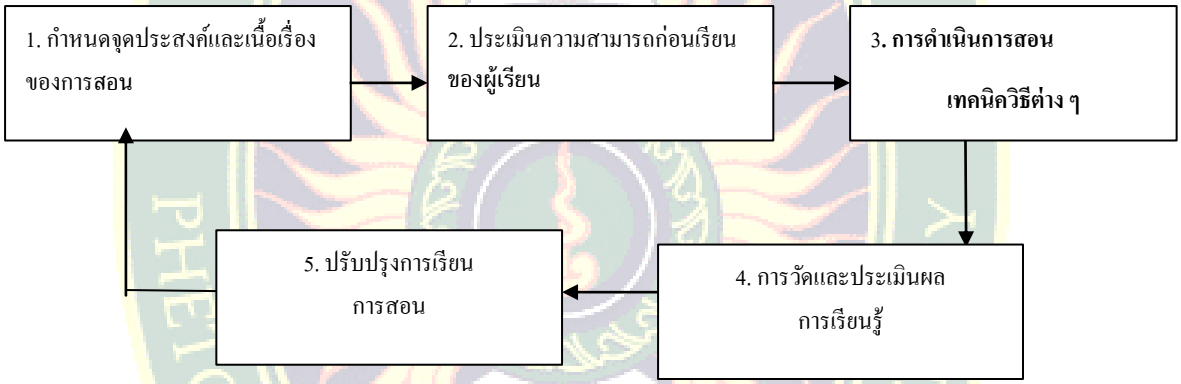

ภาพที่ 6 แสดงรูปแบบพื้นฐานของการสอนที่ปรับปรุงแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการสอน ของ เกลเซอร์ (กิ่งฟ้า สินธุวงษ์, 2539)

รายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบมี ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนจะต้องพิจารณาจากองค์ประกอบต่อไปนี้
   1.1 หัวข้อเรื่อง และจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนตามหลักสูตร
   1.2 มโนมติและลักษณะของผู้เรียน
   1.3 วิธีการสร้างจุดประสงค์
2. การประเมินความสามารถของผู้เรียนก่อนเข้าเรียน ความสามารถเหล่านี้ได้แก่
   2.1 ความรู้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

2.2 ความสนใจของผู้เรียน

2.3 พฤติกรรมของผู้เรียน

2.4 ตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิธีการเรียนหรือความถนัดของผู้เรียน

3. การดำเนินการสอนโดยวิธีต่าง ๆ ซึ่งหมายรวมถึง

3.1 การวางแผนการจัดกิจกรรมและกำหนดวิธีสอน

3.2 การจัดหาอุปกรณ์และแหล่งความรู้

3.3 การสร้างบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสม

3.4 การชักจูงใจและสร้างเสริมกำลังใจ

3.5 การทำให้ความรู้คงอยู่และถ่ายโอนความรู้ได้

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วยการใช้เทคนิควิธีวัดแบบต่าง ๆ สำหรับเป้าหมาย 2 ประการ คือ

4.1 การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

4.2 การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน

5. การปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งทำได้โดย

5.1 การเปลี่ยนแปลงบางขั้นตอนของการสอน

5.2 การเปลี่ยนแปลงทุกขั้นตอนมากน้อยต่างกันหรือยกเลิกทั้งหมด

นอกจากนี้ กิ่งฟ้า สินธุวงษ์ (2539) ยังได้อธิบายถึงหลักการจัดการเรียนการสอนให้เป็นระบบ ไว้ว่า ผู้สอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อกัน มีหน้าที่ของตนเองและหน้าที่ต่อกัน เพื่อทำให้การเรียนการสอนเกิดผลผลิตตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้ และที่สำคัญระบบนี้ต้องมีการประเมินเพื่อปรับเปลี่ยนตลอดเวลา องค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนประกอบด้วย 4 ขั้น คือ ขั้นเตรียมการ ดำเนินการ ประเมินผล และข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุง ซึ่งเป็นตัวควบคุมให้ระบบมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เราสามารถนำเอารูปแบบการสอนของ เกลเซอร์ มาจัดใส่ให้เป็นระบบได้ดังภาพที่ 7

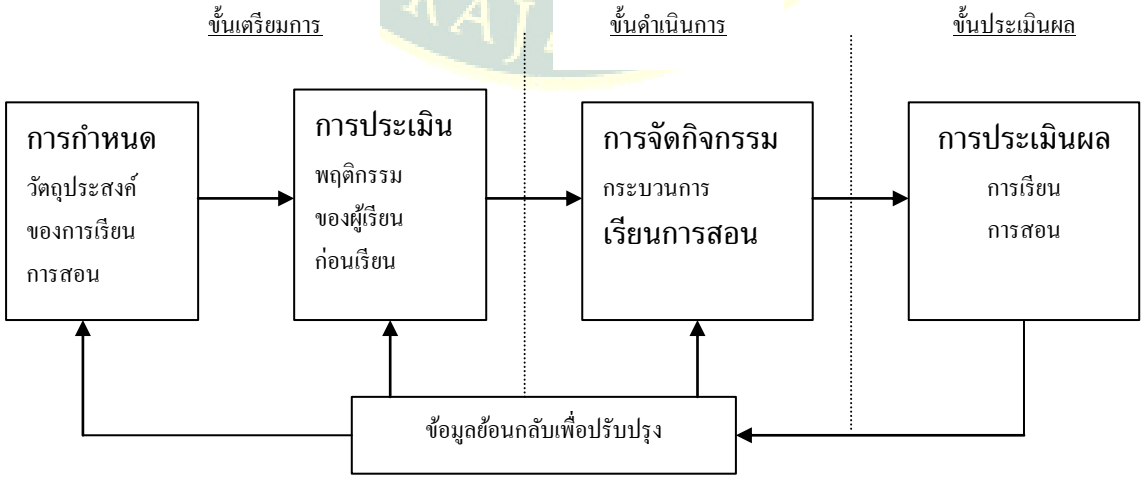

ภาพที่ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และรูปแบบการสอนของ เกลเซอร์ (De Cecco, 1968 อ้างถึงใน กิ่งฟ้า สินธุวงษ์, 2539)

ขั้นตอนทั้ง 4 ของระบบการสอนในแผนภาพสามารถนำมาแจกแจงได้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ในขั้นนี้ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ คือ
   - 1.1 การสำรวจปัญหาและทรัพยากร
   - 1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนการสอน
   - 1.3 การวิเคราะห์ผู้เรียน
   - 1.4 การวิเคราะห์และจัดลำดับเนื้อหาสาระ
   - 1.5 การกำหนดวิธีสอนกิจกรรม
   - 1.6 การกำหนดสื่อการสอน
   - 1.7 การกำหนดแนวทางการประเมินผล
   - 1.8 การเขียนแผนการสอน
2. ขั้นดำเนินการ ในขั้นนี้เป็นการดำเนินการสอน และให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามที่ได้ เตรียมการไว้ ขั้นดำเนินการสอนอาจจำแนกได้เป็นขั้นต่าง ๆ ดังนี้
   - 2.1 การนำเข้าสู่บทเรียน
   - 2.2 การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน
   - 2.3 การสรุปและวัดผล
3. ขั้นประเมินผล เป็นขั้นตรวจสอบว่าการเรียนการสอนที่ได้เตรียมการและดำเนินการนั้น สามารถนำผู้เรียนไปสู่วัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ ผลการประเมินดังกล่าวอาจนำไปใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป ในการประเมินผลอาจจำแนกได้เป็น
   - 3.1 การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนและการสอนของผู้สอน
   - 3.2 การวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

จากหลักการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการสอน และระบบการเรียนสอน สามารถนำมาใช้ในการออกแบบเป็นรูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้นำเอาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมาสัมพันธ์กัน ด้วยหลักการออกแบบการเรียนการสอนที่เป็นระบบที่เสนอโดย กิ่งฟ้า สินธุวงษ์ (2539) ดังมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ดังแสดงในภาพที่ 8

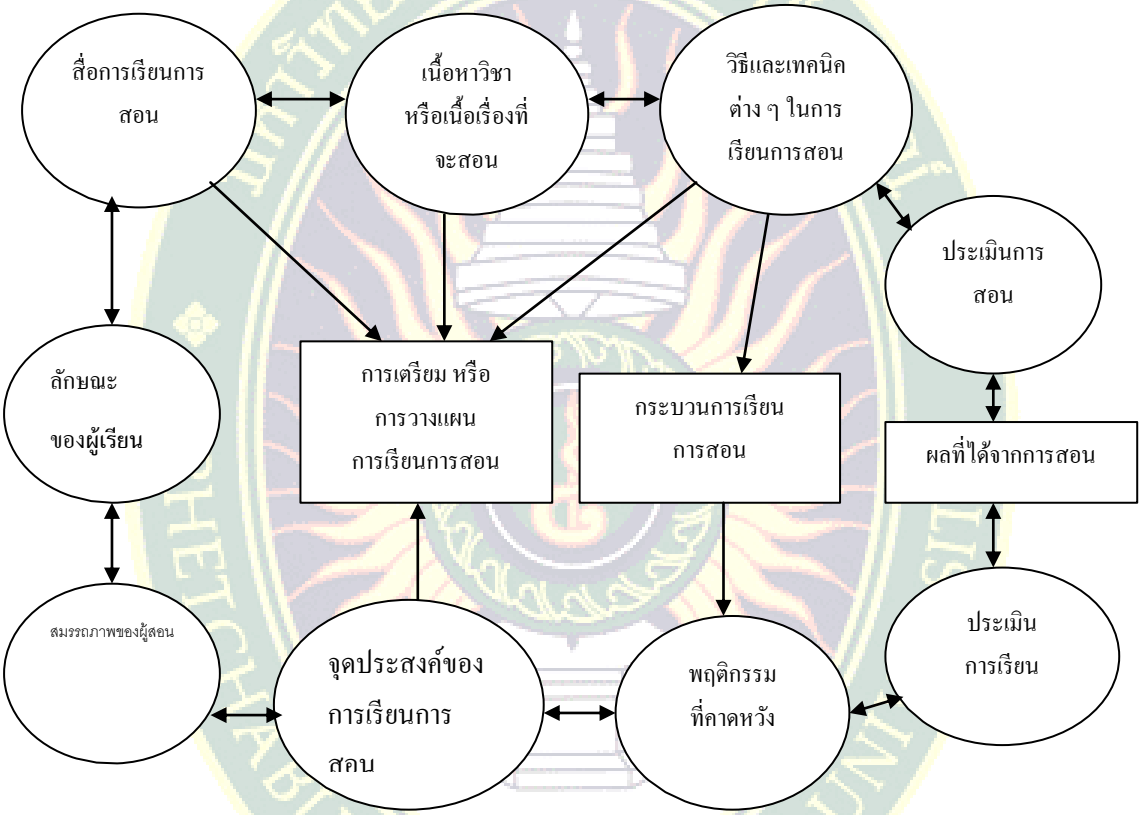

ภาพที่ 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของการเรียนการสอน
(กิ่งฟ้า สินธุวงษ์, 2539)

จากภาพที่ 7 แสดงว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนจะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามเครื่องหมายลูกศร 2 ทาง ตัวอย่างเช่น ผู้สอนจะกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนได้เหมาะสม สอดคล้องกับบทเรียนและผู้เรียนหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้สอน และผู้สอนจะปฏิบัติการสอนได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนและการปฏิบัติ

ตามแนวทางของจุดประสงค์นั้น อีกตัวอย่างหนึ่งได้แก่ ผู้สอนจะสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมต้องคำนึงถึงผู้เรียนทั้งด้านกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่วนผู้เรียนแม้ว่าจะมีความถนัดต่างกันจะเรียนรู้ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการสอนของผู้สอนด้วย

องค์ประกอบของการเรียนการสอนที่อยู่ในวงกลมทั้ง 9 องค์ประกอบ ต่างมีส่วนสำคัญต่อการเตรียมการสอน การดำเนินการเรียนการสอน หรือการจัดกระบวนการเรียนการสอนและผลที่ได้จากการสอนซึ่งอยู่ในช่องสี่เหลี่ยมทั้ง 3 ส่วน ดังนั้น จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของการเรียนการสอนสัมพันธ์กันทั้งหมด ถ้าองค์ประกอบใดด้อยหรือขาดไปก็จะส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในภาพรวม

วิธีการสอนภาษาต่างประเทศ

เป็นที่เข้าใจกันอยู่โดยทั่วไปแล้วว่า ผู้สอนภาษาอังกฤษควรจะได้รับการอบรมในด้านวิชาครู วิธีสอนวิชาเฉพาะจึงได้มีอยู่ในหลักสูตรประโยคครูมัธยมเป็นเวลาหลายปีมาแล้ว เช่น วิธีสอนเลขคณิต วิธีสอนดนตรีในชั้นประถม และวิธีสอนภาษาเป็นต้น ในโลกขณะนี้เด็กนับเป็นจำนวนล้านๆ คนกำลังเรียนภาษาต่างประเทศ แต่ผลที่ได้มาจากความพยายามของเด็กเหล่านี้คิดแล้วน้อยเต็มที เพราะเด็กเหล่านี้ไม่สามารถใช้ภาษานั้นได้จริงๆ ฉะนั้นจึงเป็นที่ประจักษ์ว่า ควรจะต้องทำอะไรใหม่ๆ ขึ้นสักอย่างหนึ่ง

ประมาณ 25 ปีมาแล้ว ได้มีวิวัฒนาการขึ้นอีกแนวหนึ่งในวิชาภาษาศาสตร์ เรียนกันว่า descriptive linguistics หรือ structural linguistics วิทยาการใหม่นี้ทำให้เรามีความรู้เกี่ยวกับภาษาซึ่งช่วยทำให้การสอนภาษาได้ผลดียิ่งขึ้น ทำให้เราสามารถปรับปรุงวิธีการสอนภาษาต่างประเทศ ซึ่งได้ผลอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนเลยเมื่อ 25 ปีที่แล้วมา จริงอยู่แม้ว่าประวัติศาสตร์ จะได้บันทึกไว้ว่า มีคนที่เรียนภาษาอังกฤษได้ดีจนถึงกับนำเอาไปใช้ในการค้าหรือการทูตได้ แต่นั้นก็เป็นจำนวนน้อย ส่วนผู้ที่สามารถถึงกับแปลนวนิยาย โคลง และวรรณกรรม อย่างอื่นได้ด้วยนั้น ยิ่งมีจำนวนน้อยลงไปอีก

สิ่งที่ต้องการกันมากนับเป็นศตวรรษๆ มาแล้วก็คือ วิธีสอนภาษาต่างประเทศที่ได้ผลเท่าหรือดีกว่าการสอนวิทยาศาสตร์ หรือ คณิตศาสตร์ หมายความว่า นักเรียนภาษาควรจะเรียนแล้วใช้ภาษานั้นให้ได้จริงๆ ไม่ใช่เรียนรู้กับภาษานั้น นักภาษาศาสตร์ได้ใช้ความรู้ใหม่ที่พบสร้างวิธีสอนใหม่ ทำให้ผู้เรียนจำนวนไม่น้อยเรียนพูด เข้าใจ อ่าน และเขียนภาษาต่างประเทศได้ในเวลาซึ่งนับว่าสั้นที่เดียว นักเรียนที่ประสบความสำเร็จเหล่านี้ไม่ใช่นักเรียนที่มี “หูเศษสำหรับเรียนภาษา” หรือที่มีความสามารถพิเศษในการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งมีไม่กี่คน เวลาเรียนเป็นจำนวน 6ปีเท่านั้นควรจะเพียงพอทีเดียวสำหรับให้นักเรียนมีทักษะทั้งสี่ได้แก่ การพูด ความเข้าใจในการฟัง การอ่านและการเขียน ภายในวงจำกัดของคำศัพท์ซึ่งเป็นพื้นฐาน ถ้าหากนักเรียนมีเวลาเรียนสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมงจริงๆแล้วในปลายปีที่ 3นักเรียนควรจะรู้และเข้าใจโครงสร้างที่เป็นพื้นฐานทั้งหมดและควรจะได้ใช้เวลาที่เหลืออีก 3 ปีนั้นไปในการอ่าน

และฝึกฝนทักษะในด้านการเขียน และการสนทนาให้ดีที่เดียว หรืออาจจะศึกษากฎเกณฑ์หรือหลักไวยากรณ์ภาษาใหม่ก็ได้ ถ้ามีความจำเป็น

ด้วยวิธีสอนแบบใหม่นี้ใน Intensive Course ที่สถาบันภาษา (English Language Institute) ณ มหาวิทยาลัยมิชิแกน นักเรียนนับพันๆ คนสามารถพูด เข้าใจภาษาอังกฤษได้ดีเท่า ๆกับการอ่านและเขียนภายในเวลา 9 สัปดาห์ นักเรียนเป็นจำนวนมากจากสถาบันนี้สามารถไปเข้าเรียนในขั้นมหาวิทยาลัยในแผนกวิชาต่างๆได้ ทั้งนี้หมายความว่าเขามีคุณสมบัติอย่างอื่นที่มหาวิทยาลัยนั้นๆ ต้องการพร้อมอยู่แล้วด้วย

ครูภาษาหวังกันมานานแล้วที่จะได้เห็นวิธีสอนซึ่งได้ผลแน่นอนและดีกว่าที่แล้วมา ซึ่งจะใช้ได้สำหรับนักเรียนทั่วๆไป มิใช่เฉพาะนักเรียนที่มี "หัวพิเศษ" ซึ่งยอมเรียนได้ดีเสมอแม้จะใช้วิธีแปล แต่วิธีใหม่ซึ่งอาศัยหลักวิชาภาษาศาสตร์ เป็นพื้นฐานสามารถช่วยให้บังเกิดผลดังกล่าวได้ วิธีนี้จึงค่อยๆเข้ามาแทนที่วิธีสอนแบบเก่า

แม้ว่าวิธีสอนแบบเก่าดูจะมีผู้นิยมใช้กันมาก แต่ก็ไม่ได้อาศัยหลักวิชาเกี่ยวกับเรื่องของภาษาหรือเรื่องของการเรียนภาษาเป็นพื้นฐานเลย (ณ ที่นี้จะไม่กล่าวถึงการเรียนภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่สอง) ในการสอนภาษานั้นต้องถือหลักการ ภาษาประกอบด้วยคำเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีความหมายตรงกันกับคำในภาษาอื่น เป็นต้นว่า ถ้าในภาษาอังกฤษใช้คำ "book" ในภาษาไทยก็อาจใช้คำว่า "หนังสือ" ได้ ฉะนั้นตำราที่เกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศจึงมักจะยึดเอาการเรียนให้รู้ศัพยเป็นจำนวนมากเป็นหลัก จึงมีการสอนไวยากรณ์ไปในทำนองให้ท่องกฎเกณฑ์มากกว่าเรียนระบบโครงสร้างของภาษาให้เป็นประโยชน์จริงๆ วิธีสอนซึ่งเกิดจากการเรียนภาษาด้วยวิธีนี้นับเป็นศตวรรษๆมาแล้วจึงได้แก่วิธีแปล สิ่งสำคัญที่ใช้ในการสอนวิธีนี้คือ ข้อความต่าง ๆสำหรับให้แปลเป็นภาษาต่างประเทศ ข้อความต่างประเทศสำหรับให้แปลเป็นภาษาของนักเรียน และให้มีการท่องจำศัพท์ กฎเกณฑ์ และชื่อศัพท์เฉพาะต่างๆในไวยากรณ์ นอกจากตำราแล้ว เครื่องมืออีกอันหนึ่งที่สำคัญสำหรับนักเรียน คือพจนานุกรมเล่มที่มีคำมากๆใช้

การสอบไล่ซึ่งใช้สำหรับวัดระดับความรู้ ที่นักเรียนได้รับจาการสอนนี้ ปกติก็จะประกอบด้วยบัญชีคำศัพท์พร้อมทั้งคำถามต่างๆ ซึ่งจะประเมินผลความสามารถของนักเรียนในด้านความเข้าใจความสามารถในการจำกฎไวยากรณ์ต่างๆ และการแปลข้อความภาษาต่างประเทศเป็นภาษาของนักเรียนและแปลภาษาของนักเรียนเป็นภาษาต่างประเทศ

ที่กล่าวมานี้เป็นการเรียนภาษาอย่างเป็นภาษาต่างประเทศ (as a foreign language)ส่วนการเรียนอย่างเป็นภาษาที่สอง (as a second language)นั้นมักจะเรียนกันด้วยวิธีธรรมชาติ (Natural Method) ด้วยเหตุผลของบุคคลต้องตกมาอยู่ในชุมชนใหม่ เขาอาจจะต้องหาครูสอน แต่ส่วนมากมักใช้วิธีเรียนโดยอาศัยการติดต่อกับเจ้าของภาษาทุกๆวันเป็นหลักโดยเริ่มเรียนคำที่เกี่ยวข้องกับงานของเขาก่อน ไม่ช้าก็สามารถพูดประโยคต่างๆที่จะช่วยให้เขาดำเนินชีวิตได้ในสิ่งแวดล้อมใหม่ การเรียนด้วยวิธี

นี้บางทีก็ได้ผล คือ สามารถพูดได้ดีจริงๆ แต่ส่วนมากเสียเวลาเปล่ามากกว่า เพราะผู้เรียนมักพูดได้ไม่ดีจริงสำเนียงจะแปร่งและมักจะพูดผิดไวยากรณ์แต่ส่วนมากเขาจะคิดเสียว่าอย่างไรเสียผู้ฟังก็ฟังเข้าใจ วิธีนี้ได้เปรียบก็ตรงที่ผู้เรียนมีโอกาสคลุกคลีกับภาษาใหม่ การใช้วิธีนี้ถ้ามีครูที่สามารถช่วยด้วยก็มักจะเรียนภาษาใหม่ได้เร็วมาก

ตอนปลายๆศตวรรษที่ 19 การสอนภาษาได้ก้าวไปไกลโดยมีผู้เริ่มใช้ Direct Method ครูที่ใช้วิธีนี้ต้องเป็นผู้มีความสามารถในภาษาต่างประเทศจริงๆ ซึ่งส่วนมากผู้สอนจะเป็นคนชาตินั้นเอง หรือไม่ก็เป็นผู้ที่อยู่ในชุมชนที่พูดภาษานั้นมานาน วิธี Direct Method นี้ย้ำในเรื่องการออกเสียง และตรงข้ามกับวิธีแปลทีเดียวโดยที่นักเรียนไม่จำเป็นต้องเอาใจใส่กับกฎเกณฑ์ และศัพท์เฉพาะต่างๆในตำราไวยากรณ์ แต่นักเรียนจะเรียนไวยากรณ์ด้วยการใช้ ครูบางคนที่ใช้วิธี Direct Method ซึ่งไม่มีความเข้าใจในเรื่องธรรมชาติของภาษาดีก็มักจะไปไกลถึงกับกล่าวว่า ไม่จำเป็นต้องเรียนไวยากรณ์ ทั้งๆทีเขาก็ต้องการให้นักเรียนเรียนไวยากรณ์ที่จำเป็นทั้งหมดด้วยการพูดปากเปล่าซ้ำๆ การอ่านโดยไม่ใช้การแปลนั้นเริ่มกันแต่ต้นทีเดียว การสอนใช้ภาษาต่างประเทศล้วน ไม่อนุญาตให้มีการแปลเลย ในการสอนศัพท์ก็ใช้วัตถุ หรือรูปภาพ ส่วนคำที่แสดงกิริยาได้ก็แสดงกิริยาให้ดู มีการเน้นในเรื่องความเข้าใจ และการใช้ทักษะในด้านภาษา โดยอาศัยหลักที่ว่าภาษาพูดคือภาษาแรก ครูจึงพยายามอย่างเต็มที่ที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างในภาษาใหม่ด้วยวิธีปากเปล่าก่อนแล้วจึงจะให้ได้รับในรูปที่เป็นภาษาเขียน อย่างไรก็ดี การอ่านจากหน้ากระดาษพิมพ์นั้นเริ่มแต่ต้นๆทีเดียวแต่โดยปกติจะให้นักเรียนเรียนสิ่งใหม่ๆที่นักเรียนจะเห็นจากหนังสืออ่านโดยปากเปล่าเสียก่อน

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองในสหรัฐอเมริกาเกิดมีความจำเป็นที่จะต้องให้ผู้ที่อยู่ในวงการทหารเรียนภาษาต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และให้รู้โดยเร็วที่สุด นักภาษาศาสตร์ซึ่งมีความสามารถในการวิจัยภาษา จึงได้รับการขอร้องให้ร่วมมือในการเตรียมอุปกรณ์การสอน ทำให้การสอนภาษาก้าวหน้าไปอย่างมาก นักภาษาศาสตร์เห็นว่าจำเป็นจะต้องค่อยเรียนรู้โครงสร้างของภาษาไปทีละขั้น โดยอาศัยแบบฝึกหัดที่คัดเลือกไว้ให้อย่างเหมาะสม วิธีสอนที่ปรับปรุงขึ้นก็อาศัยหลักนี้ โดยเน้นเรื่องระบบเสียงว่าจะต้องเรียนกันให้ถูกต้องจริงๆ ทั้งในฐานะที่เป็นฝ่ายรับฟังและฝ่ายใช้ สำหรับหนังสืออ่านก็มีการควบคุมศัพท์ แต่กระนั้นก็ยังปรากฏว่า จำนวนศัพท์มีมากเกินควร สำหรับระยะเริ่มต้น นอกจากนี้มีการท่องบทสนทนาซึ่งผู้เขียนส่วนมากเห็นว่ามีประโยชน์แก่นักเรียน รวมความแล้ว หนังสือเหล่านี้แสดงให้เห็นความก้าวหน้าไปกว่าวิธีแปล หรือวิธี Direct Method มากทีเดียว ผลของการเรียนเห็นได้ว่า ทางฝ่ายนักเรียนก็เริ่มเห็นกันแล้วว่า ภาษาต่างประเทศนี้มีวิธีเรียนอย่างให้เกิดประโยชน์จริงๆ ใช้ได้จริงๆ มากกว่าเพื่อจะเรียนไว้เพื่อเป็นความรู้

ในตอนแรกที่นักภาษาศาสตร์พยายามแต่งหนังสือ ปรากฏว่า มีผู้นิยมตำราอื่นซึ่งดูเหมือนจะเข้าหลักวิชาครูมากกว่า สำหรับข้อนี้ต้องรับว่ามีความจริง โดยเฉพาะในด้านหนังสือที่ใช้สำหรับการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอน ในตำราที่แต่โดย Professor Charles C.Fries และคณะรวมทั้งคนอื่นๆต่อมา

ที่สถาบัน Language Institute ณ มหาวิทยาลัยมิชิแกน ปรากฏว่าผู้แต่งได้ใช้ความพยายามอย่างจริงจังที่จะให้มีการผสมผสานกันอย่างดี ระหว่างวิชาภาษาศาสตร์กับหลักวิชาครูที่สำคัญ นักเรียนของสถาบันดังกล่าวซึ่งได้ใช้หนังสือเหล่านี้ก็ได้แสดงความสามารถในการพูด เข้าใจ อ่านและเขียนภาษาอังกฤษให้เป็นที่ประจักษ์ความสำเร็จของนักเรียนเหล่านี้ทำให้ตำราและหนังสือของสถาบันมีอิทธิพลต่อการแต่ตำราว่า ด้วยการสอนภาษาอังกฤษแก่ชาวต่างประเทศทั่วโลก

หนังสือซึ่งผลิตจากสถาบัน English Language Institute ยึดทฤษฎีซึ่งมีว่า ภาษาทุกภาษาในโลกนี้ย่อมมีระบบเสียงและระบบไวยากรณ์เป็นของตนโดยเฉพาะ ฉะนั้นในการเขียนตำราหรือหนังสือสำหรับใช้ในการสอนที่ดี จะต้องมีการวิจัยและเปรียบเทียบในเรื่องระบบทั้งสอง วิธีสอนในการใช้หนังสือเหล่านี้ จึงต้องอาศัยความเข้าใจในเรื่องการเปรียบเทียบนี้ด้วย ความหมายของศัพท์ในภาษาทั้งสองก็ต้องมีการเปรียบเทียบกัน จำเป็นที่จะต้องรู้ว่าภาษาทั้งสองจำแนกโฉมหน้าของสิ่งแวดล้อมต่างๆ ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ ในสิ่งแวดล้อมต่างๆอย่างไร ศัพท์อะไรบ้างซึ่งอธิบายความหมายของความนึกคิด และความเข้าใจในเรื่องความเป็นไปของชีวิตในแง่ต่างๆ เป็นต้นว่า ถ้าคำ “father, mother, sister, aunt and cousin ”แปลอย่างเดียวกันในภาษาทั้งสองแล้ว เรื่องศัพท์ตลอดจนวิธีสอนก็คงจะง่าย แต่ถ้าแตกต่างกัน สิ่งที่ต้องใช้ในการสอนก็คงจะเป็นแผนภูมิ การทำแบบฝึกหัด การเปรียบเทียบ และวิธีอธิบายต่างๆ เพื่อให้เข้าใจปัญหาซึ่งต่างกัน

ถ้าทั้งสองภาษามีความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นอยู่และต่างๆตรงกัน ผู้แต่งตำราและครูก็ย่อมจะฉวยโอกาสเตรียมหนังสือสำหรับใช้สอนตลอดจนวิธีสอนให้เป็นไปตามนั้น ถ้าภาษาทั้งสองมีคำที่ใช้สำหรับสิ่งต่างๆ อย่างเดียวหรือคล้ายคลึงกัน ก็จะยิ่งเป็นการง่ายสำหรับครูที่จะเตรียมวิธีสอนเกี่ยวกับเรื่องนั้น

ทฤษฎีหนึ่งซึ่งใช้ในการเรียมหนังสือสำหรับใช้ในการสอน ซึ่งประกอบด้วยหลักวิชาภาษาศาสตร์ก็คือ นักเรียนจะต้องไม่พยายามเรียนศัพท์ให้ได้มาก จนกว่าเขาจะเรียนรู้ในเรื่องของโครงสร้างของภาษาซึ่งเกี่ยวกับไวยากรณ์ และเสียงของภาษาใหม่นั้นเสียก่อน

วิธีสุดท้ายนี้ บางครั้งเรียกว่า Linguistic Approach หมายความว่า การเรียนการสอนต้องใช้วิธีฝึกปากเปล่า โดยถือว่าภาษาพูดคือภาษาแรกของมนุษย์ต้องมีการฝึกฝนมากๆ เพราะว่า เรื่องเสียงก็ดี ไวยากรณ์ก็ดี จะเรียนรู้ได้ด้วยการใช้จนเกิดเป็นนิสัยเท่านั้น มิใช่อาศัยการท่องจำทำนองท่องโครง ส่วนหนังสือที่จะใช้ก็ต้องแตกต่างกันด้วย เช่น สำหรับนักเรียนไทย ก็ต้องใช้หนังสือซึ่งเตรียมไว้สำหรับคนไทย นักเรียนญี่ปุ่น เปอรเซีน ฝรั่งเศส หรือ มาลายู ก็ต้องแตกต่างกันไปถ้าต้องการจะให้การสอนการเรียนได้ผลมากที่สุดในแต่ละประเทศ หรือ แต่ละชุมชน

ศาสตร์การสอน

ศาสตร์การสอน (Science of Teaching) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอนที่สังคมโลกได้สั่งสมมาตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย / จุดหมาย / วัตถุประสงค์ของการสอนที่กำหนด ความรู้ดังกล่าวได้มาจากการคิด การวิเคราะห์ของนักปราชญ์ และนักคิดทั้งหลายหรือได้มาจากการศึกษา ค้นคว้า พิสูจน์ทดสอบตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาต่างๆ ข้อความรู้ดังกล่าวประกอบด้วย ปรัชญาการศึกษา บริบท ทางการสอน ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ระบบ รูปแบบ วิธีการ เทคนิค และจิตวิทยาทางการเรียนรู้และการสอน การวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สื่อและเทคโนโลยีทางการสอน นวัตกรรมและการวิจัยการเรียนการสอน เป็นต้น

ศิลปะการสอน

ศิลปะการสอน (Art of Teaching) หมายถึง ความรู้และความสามารถในการนำจิตวิทยา วิธีการและเทคนิคต่างๆ ไปใช้ในการสอน เพื่อช่วยให้การสอนมีความน่าสนใจ สนุกมีชีวิตชีวา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ราบรื่นและมีความสุข

บริบททางการสอน

บริบททางการสอน (Teaching Context) หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งมีความสัมพันธ์ / มีอิทธิพลต่อการสอน ทั้งในระดับจุลภาพ (micro) ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้ตัวผู้เรียนผู้สอนมากที่สุด ไปจนถึงระดับมหาภาค (macro) ซึ่งเป็นระดับที่ไกลตัวผู้เรียนมากที่สุด เช่น สภาพทางจิตใจและความรู้ทางวิชาการของผู้สอน สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกตัวผู้เรียน สภาพของห้องเรียน บรรยากาศผู้บริหาร การบริหารงาน บุคลากรในโรงเรียน สภาพของโรงเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน สภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของชุมชน ทรัพยากรในชุมชน นโยบายและแผนการจัดการศึกษาระดับชาติ การบริหารการศึกษาระดับชาติ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางวิชาการ ของโลก เป็นต้น

ปรัชญาการศึกษา

ปรัชญาการศึกษา (Educational Philosophy) หมายถึง ความคิดหรือระบบของความคิดที่เกี่ยวกับการศึกษา ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของปรัชญาแม่บทปรัชญาใดปรัชญาหนึ่ง ปรัชญาการศึกษาเป็นปรัชญาที่แตกหน่อมาจากปรัชญาทั่วไปอันเป็นปรัชญาที่ว่าด้วยความรู้ความจริงของชีวิต ปรัชญาการศึกษาเป็น

ความเชื่อ ความศรัทธา การเห็นคุณค่าในความคิดทางการศึกษาใดๆ ซึ่งผลักดันให้บุคคลคิดและกระทำการต่างๆ ในด้านการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับความเชื่อนั้นๆ

ทฤษฎีการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) หมายถึง ข้อความรู้ที่พรรณนา / อธิบาย / ทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนรู้ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และได้รับการยอมรับว่าเชื่อถือได้ และสามารถนำไปนิรนัยเป็นหลักหรือกฎการเรียนรู้ย่อยๆ หรือนำไปใช้เป็นหลักในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ ทฤษฎีโดยทั่วไปมักประกอบด้วยหลักการย่อยๆ หลายหลักการ

หลักการเรียนรู้

หลักการเรียนรู้ (Learning Principle) หมายถึง ข้อความรู้ย่อยๆ ที่พรรณนา อธิบาย / ทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนรู้ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และได้รับการยอมรับว่าเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ หลักการเรียนรู้หลายๆ หลักการ อาจนำไปสู่การสร้างเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ได้

ทฤษฎีการสอน

ทฤษฎีการสอน (Teaching / Instructional Theory) คือ ข้อความรู้ที่พรรณนา / อธิบาย / ทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ ทางการสอน ที่ได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ และการยอมรับว่าเชื่อถือได้ ซึ่งนักจิตวิทยาหรือนักการศึกษาอาจพัฒนาหรือแปลงมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทฤษฎีการสอนหนึ่งๆ มักประกอบไปด้วยหลักการสอนย่อยๆ หลายหลักการ

หลักการสอน

หลักการสอน (Teaching / Instructional Principle) คือ ข้อความรู้ย่อยๆ ที่พรรณนา / อธิบาย / ทำนาย ปรากฏการณ์ต่างๆ ทางการสอน ที่ได้รับการพิสูจน์ ทดสอบและการยอมรับว่าเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการสอนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด หลักการสอนหลายๆ หลักการอาจนำไปสู่การสร้างเป็นทฤษฎีการสอนได้

แนวคิดทางการสอน

แนวคิดทางการสอน (Teaching / Instructional Concept / Approach) คือ ความคิดเกี่ยวกับการสอนที่พรรณนา / อธิบาย / ทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ ทางการสอนที่นักคิด นักจิตวิทยา หรือนักการศึกษาได้นำเสนอและได้รับการยอมรับในระดับหนึ่งว่าเป็นแนวคิดที่น่าเชื่อถือด้วยเหตุผลใดเหตุผลหนึ่ง

ระบบการสอน / ระบบการเรียนการสอน

ระบบการสอน / ระบบการเรียนการสอน (Teaching / Instructional System) คือ องค์ประกอบต่างๆ ของการเรียนการสอนที่ได้รับการจัดให้มีความสัมพันธ์กันและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

รูปแบบการสอน / รูปแบบการเรียนการสอน

ระบบการสอน / รูปแบบการเรียนการสอน (Teaching / Instructional Model) คือ แบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบ อย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี / หลักการเรียนรู้หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้นๆ โดยทั่วไปแบบแผนการดำเนินการสอนดังกล่าว มักประกอบด้วยทฤษฎี / หลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือและกระบวนการสอนที่มีลักษณะ เฉพาะอันจะนำ ผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้นกำหนด ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือแบบอย่างในการจัดและดำเนินการสอนอื่นๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกันได้

วิธีสอน

วิธีสอน คือ ขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเด่นหรือลักษณะเฉพาะที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้นๆ เช่น วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย องค์ประกอบสำคัญของการบรรยาย คือ เนื้อหาสาระที่จะบรรยาย และการบรรยาย และขั้นตอนสำคัญคือ การเตรียมเนื้อหาสาระ การบรรยาย (พูด บอก เล่า อธิบาย) และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการบรรยาย ดังนั้นวิธีสอนโดยใช้การบรรยาย ก็คือกระบวนการหรือขั้นตอนที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการเตรียมเนื้อหาสาระที่จะบรรยาย แล้วบรรยาย คือ พูด บอก เล่า อธิบาย เนื้อหาสาระหรือสิ่งที่ต้องการสอนแก่ผู้เรียนและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ต่อความหมายการสอน

ความหมายของการสอน

การสอน เป็นงานหลักของครู ซึ่งปัจจุบันถือว่าครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ที่บุคคลในวิชาชีพนี้ ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาโดยเฉพาะเพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถเลือกศึกษา อบรมมาโดยเฉพาะ เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถเลือกวิธีปฏิบัติงานที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ดังที่ระบุไว้ในจุดประสงค์การสอน ครูต้องมีการฝึกฝนด้านการสอนอยู่เสมอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการทำงานเช่นเดียวกับวิชาชีพชั้นสูงอื่นๆ และต้องมีมาตรฐานของวิชาชีพ การที่ครูสามารถปฏิบัติงานการสอนได้ดีขึ้นอยู่กับความสามารถในการผสมผสานศาสตร์ว่าด้วยการสอนกับศิลปะของการสอนเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของการสอนสูงสุด

ครูที่มีประสิทธิผล (Effective Teacher) นอกจากจะมีความรู้ในศาสตร์ของการสอน และมีศิลปะของการสอนแล้ว ยังต้องมีคุณลักษณะ 4 ประการ ต่อไปนี้

- การประยุกต์ทฤษฎีและการวิจัยการสอนไปใช้
- การสะสมประสบการณ์การสอน
- การคิดวินิจฉัยไตร่ตรองและแก้ปัญหา
- การเรียนรู้การสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการความรู้กับประสบการณ์เข้าด้วยกัน

มีผู้ให้ความหมายคำว่า "การสอน" ต่างๆ กันไป เช่น แลงฟอร์ด (Langford 1968 : 114) กล่าวว่า การสอนคือกิจกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลคนหนึ่งยอมรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ของบุคคลอีกคนหนึ่ง (การสอนจึงเป็นกิจกรรมที่ครูกระทำเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้) ในหนังสือ Dictionary of Education (Good 1973 : 304 และ 588) ได้ให้ความหมายของ การสอนไว้ดังนี้

ความหมายของการสอนในระดับแคบ หมายถึง วิธีการที่ครูถ่ายทอดความรู้ อบรมนักเรียน ให้มีความรู้ ความคิด เจตคติและทักษะดังที่จุดประสงค์การศึกษาได้ระบุไว้ ส่วนความหมายของการสอนในระดับกว้าง หมายถึง การกระทำและการดำเนินการด้านต่างๆ ของครูภายใต้สภาพการณ์การสอนการเรียน ซึ่งประกอบด้วย

- การสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
- กระบวนการตัดสินใจและวางแผนก่อนสอน ซึ่งได้แก่ การวางแผนการสอน การจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์

เทคนิคการสอน

เทคนิค คือ กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือการกระทำใดๆ เพื่อช่วยให้กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือการกระทำนั้นๆ มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น เทคนิคการ

สอน จึงหมายถึง กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการดำเนินการทางการสอนใดๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ในการบรรยายผู้สอนอาจใช้เทคนิคต่างๆ ที่สามารถช่วยให้การบรรยายมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การยกตัวอย่าง การใช้สื่อ การใช้คำถาม เป็นต้น

ทักษะการสอน

ทักษะการสอน คือ ความสามารถในการปฏิบัติการสอนด้านต่างๆ อย่างชำนาญซึ่งครอบคลุมการวางแผนการเรียนการสอน การออกแบบการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้วิธีสอน เทคนิคการสอน รูปแบบการเรียนการสอน ระบบการสอน สื่อการสอนการประเมินผลการเรียนการสอน รวมทั้งการใช้ทฤษฎีและหลักการเรียนรู้และการสอนต่างๆ

นวัตกรรมการสอน

นวัตกรรม คือ สิ่งใหม่ที่ทำขึ้น ซึ่งอาจอยู่ในรูปของความคิดหรือการกระทำ หรือสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ดังนั้น นวัตกรรมการสอนจึงหมายถึงแนวคิด วิธีการ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมดหรือใหม่เพียงบางส่วน หรืออาจเป็นสิ่งใหม่ในบริบทหนึ่งหรือในช่วงเวลาหนึ่ง หรืออาจเป็นสิ่งใหม่ที่กำลังอยู่ในกระบวนการพิสูจน์ทดสอบ หรือได้รับการยอมรับนำไปใช้แล้ว แต่ยังไม่แพร่หลายหรือเป็นส่วนหนึ่งของระบบงานปกติ

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนหน้าที่ทางภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ได้มีการถกเถียงเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกันมาก มีงานวิจัย บทความในวารสาร และผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมทางวิชาการจำนวนมากที่กล่าวถึงการเคลื่อนไหวในด้านนี้ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดที่เกิดจากความตระหนักถึงความจริงที่ว่าความรู้ความสามารถด้านศัพท์ ไวยากรณ์ และโครงสร้างทางภาษาเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมในการสื่อสารกับผู้อื่น

สำหรับประเทศไทย หลักสูตรภาษาอังกฤษต่างเน้นที่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีจุดประสงค์เพื่อการสื่อสารเป็นสำคัญ กล่าวคือ มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาครบทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน อีกทั้งยังเน้นให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการใช้ภาษาระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสารที่เป็นระบบระเบียบและมีจุดมุ่งหมาย มีองค์ประกอบต่างๆเข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อให้การสื่อสารนั้นถูกต้องเหมาะสม และเป็นที่

ยอมรับในสังคมที่ใช้ภาษานั้น วิธีสอนที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบันว่า เป็นวิธีสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้จริง (Actual Communication) ได้แก่ วิธีการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Approach) ทั้งนี้เนื่องจากจุดมุ่งหมายหลักของวิธีการสอนดังกล่าวคือ ความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Competence) ของผู้เรียน (สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539.หน้า 17 – 18)

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนหน้าที่ทางภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการสื่อสารนี้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นแนวความคิดที่พัฒนามาจากแนวคิดของ

นอม ชอมสกี้ (Noam Chomsky 1965 : 4 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 18) ที่ว่าคนเราทุกคนมีความสามารถที่จะเข้าใจภาษา (competence) และความสามารถในการแสดงออกทางภาษา (Performance) แต่ความสามารถที่จะเข้าใจภาษานั้นจะต้องมีก่อนจึงจะแสดงออกได้ อย่างไรก็ตาม ภาษาเป็นกิจกรรมระหว่างบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างชัดเจนกับสังคม ดังนั้นการใช้ภาษาจึงต้องคำนึงถึงสถานการณ์ด้วย

เมอร์ริลล์ สเวน และไมเคิล คาเนล (Merrill Swain and Michael Canale 1980 : 3 – 4 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 18) ได้สรุปความสามารถทางภาษาทั้งสองด้านไว้ดังนี้

ความสามารถที่จะเข้าใจภาษา หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับระบบภาษาหรือระบบไวยากรณ์ (Linguistic System or Grammar) ส่วนความสามารถในการแสดงออกทางภาษา จะรวมถึงองค์ประกอบด้านจิตวิทยา ซึ่งมีผลต่อการรับรู้หรือการแสดงออกด้านถ้อยคำ ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถที่จะเข้าใจภาษา คือแนวคิดเกี่ยวกับไวยากรณ์หรือกฎเกณฑ์ด้านภาษาศาสตร์ (Linguistic Rules) ซึ่งทำหน้าที่อธิบายและสร้างความเข้าใจรูปประโยคต่างๆของภาษานั่นเอง ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับการแสดงออกทางภาษาเป็นแนวคิดที่ชี้ให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างไวยากรณ์และองค์ประกอบด้านจิตวิทยาต่างๆ อันส่งผลให้เกิดการใช้ภาษา (Language Use) ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์

เดล ไฮมส์ (Dell Hymes 1981 : 58 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 19) เป็นผู้หนึ่งที่เห็นความสำคัญของความสามารถในการสื่อสารและได้ให้ความหมายของความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Competence) ว่าหมายถึง ความรู้ที่เกิดขึ้นเองในตัวของเจ้าของภาษาเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ต่างๆของภาษา รวมทั้งกฎเกณฑ์ทางสังคมที่ใช้ภาษานั้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ นีน่า คาร์แร็ท (Nina Carrett 1986 : 38 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 19) ที่ว่าความสามารถในการสื่อสารหมายถึงกลุ่มของกลวิธี (A Set of Strategies) หรือกระบวนการอันสร้างสรรค์ (Creative Procedures)

ในการนำความรู้ด้านองค์ประกอบของภาษา (Linguistic Elements) ไปใช้ในปริบทที่ถูกต้องและเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์

จากแนวความคิดดังกล่าว ทำให้มีการแยกความสามารถของผู้เรียนออกเป็น 2 ระดับคือ ความสามารถด้านภาษาศาสตร์ (Linguistic Competence) ซึ่งหมายถึง การที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถด้านระบบเสียง คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์และความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Competence) ซึ่งหมายถึงความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์จริง (Sandra J. Savignon 1978 : 2 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 19)

ไมเคิล คาเนล (Michael Canale 1984 : 112 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 19) กล่าวถึง องค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารว่า มีอยู่ด้วยกัน 4 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1. ความสามารถด้านกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ของภาษา (Grammatical Competence) คือ ความสามารถทางภาษาทั้งด้านภาษาพูด (Verbal) และที่ไม่ใช่ภาษาพูด (Nonverbal) อันประกอบด้วย ความรู้ในเรื่องการใช้คำศัพท์ กฎเกณฑ์การวางรูปประโยค การออกเสียง และความหมายตามรูปคำ

2. ความสามารถด้านภาษาศาสตร์ (Sociolinguistic Competence) คือ ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมในสภาพการณ์ทางสังคมที่แตกต่างกัน โดยเน้นที่ความเหมาะสมทางความหมาย เช่น ทัศนคติ วาทพฤติกรรม (Speech Act) รวมทั้งความเหมาะสมในรูปประโยคด้วย เช่น ทำเนียบภาษา (Register) ภาษาท่าทาง การแสดงออกโดยใช้ข้อความ (Expression) และระดับเสียง (Intonation)

3. ความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความ (Discourse Competence) คือความสามารถในการรวมและตีความรูปประโยคและความหมายเพื่อให้ได้ใจความโดยรวมในข้อความทั้งข้อความที่พูดและเขียน ความสามารถด้านนี้ประกอบด้วยกฎเกณฑ์ที่สำคัญ 2 ส่วนคือ

3.1 กฎการผูกพันรูปเรื่อง (Cohesion) ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงข้อความตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์โดยใช้เครื่องผูกพันธ์รูปเรื่อง (Cohesion Devices) เช่นการใช้คำสรรพนาม การใช้คำเชื่อม (Transition Words) และการใช้โครงสร้างประโยคที่คู่ขนานกัน (Parallel Structure)

3.2 กฎของสัมพันธ์ภาพในข้อความ (Coherence) ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์การรวบรวมและจัดระเบียบความหมายของข้อความ เช่น การซ้ำคำ (Repetition) ความสัมพันธ์กลมกลืน (Consistency) และความเกี่ยวพันธ์ของความคิด (Relevance of Ideas)

4. ความสามารถกลวิธีในการสื่อสาร (Strategic Competence) คือ ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อสารทั้งด้านภาษาพูดและภาษาท่าทาง ทั้งนี้เพื่อมิให้การสื่อสารต้องล้มเหลวซึ่งเป็นผลมาจากการมีความสามารถทางภาษาไม่เพียงพอหรือมีข้อจำกัดในการแสดงออกในการสื่อสาร กลวิธีต่างๆที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น การใช้พจนานุกรม การใช้ข้อความหรือวลีอธิบายคำ (Paraphrase)

ดังนั้น การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Competence) ได้

นั้น ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถที่จะใช้ภาษาหรือตีความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมในกระบวนการปะทะสังสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม สามารถจะรู้ว่าเมื่อไรควรจะพูด เมื่อไรไม่ควรพูด และจะพูดอะไร กับใคร เมื่อไร ที่ไหนในลักษณะอย่างไร (D.H. Hymes 1981 : 16 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 20)

การใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมนั้น หมายถึงความเหมาะสมทั้งทางด้านความหมายและรูปแบบของภาษา ความเหมาะสมของความหมาย ได้แก่ การใช้ภาษาโดยเน้นหน้าที่ทางภาษาในการสื่อความหมาย (Communicative Function) ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถใช้ข้อความที่สุภาพเหมาะสมกับสถานการณ์ที่ใช้ภาษานั้น เช่น บริกรในภัตตาคารจะไม่ใช้หน้าที่ทางภาษาประเภทออกคำสั่งกับลูกค้า แต่จะใช้ภาษาประเภทเชิญชวนแทน ส่วนความเหมาะสมของรูปแบบของภาษา ได้แก่ การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมของผู้ร่วมสนทนาในสถานการณ์ขณะนั้น เช่น บริกรในภัตตาคารจะไม่ใช้โครงสร้างทางภาษาที่แสดงความตีสนิทเป็นกันเองกับลูกค้า ซึ่งถือว่ามีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า

การใช้ภาษากลวิธีเพื่อการสื่อสารกับการสอนภาษาอังกฤษ

ในขณะที่ประเทศไทยกำลังเปลี่ยนทิศทางจาการเป็นประเทศเกษตรกรรมมาเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่นั้น การศึกษาต่อในสาขาวิชาต่างๆการติดตามความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การติดต่อระหว่างประเทศทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง ตลอดจนการศึกษาศิลปวัฒนธรรมของชาติอื่นๆ จะต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็ นเครื่องมือสื่อสารระหว่างกันและกันทั้งสิ้น ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาต่างประเทศที่ชนชาติต่างๆ นำมาใช้มากที่สุด เป็นที่นิยมเรียนในโรงเรียนทั้งในระบบและนอกระบบมากกว่าภาษาอื่นใด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการก็ได้เล็งเห็นความสำคัญและบรรจุวิชาภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตรตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทสำคัญทั้งทางด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างชนชาติต่างๆ ด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและที่สำคัญที่สุดคือ การนำมาใช้เป็นเครื่องมือประกอบอาชีพในธุรกิจที่สามารถนำเงินจากต่างประเทศเข้ามาได้มาก เช่นการส่งสินค้าออกและการท่องเที่ยวเป็นต้น อย่างไรก็ตาม การสื่อสารระหว่างชนชาติต่างๆ นั้นไม่ได้สังกัดอยู่เฉพาะเจ้าของภาษา คือ คนอังกฤษ อเมริกัน ออสเตรเลียน นิวซีแลแลนด์หรือแคนนาเดียน กับชนชาติที่ใช้ภาษาอื่นๆเท่านั้น แต่มีการตีดต่อระหว่างชนชาติที่ต่างก็ใช้ภาษาอื่นด้วยกัน เช่น คนไทยติดต่อกับคนญี่ปุ่น เกาหลี หรือจีน เป็นต้น โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อจนกลายเป็นภาษากลางที่ชนชาติต่างๆ จะมีป ฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางอย่างกว้างขวางและรวดเร็วเช่นนี้ ทำให้ภาษาอังกฤษมีบทบาทเป็นภาษานานาชาติมากขึ้น (Larry E. Smith , 1938 : 35 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 34) จะเห็นได้

ว่า การประชุมรัฐมนตรีคลังในกลุ่มอาเซียน การแข่งขันเอเซี่ยนเกม การโฆษณาสินค้าต่างๆ เช่น น้ำอัดลมที่รู้จักกันทั่วโลก ตลอดจนการจับจ่ายซื้อของของนักท่องเที่ยวกับคนขายของพื้นเมืองก็ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษานานาชาติเป็นเครื่องมือสื่อสารกันทั้งสิ้น

ฉะนั้น แนวสคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้การสอนเพื่อการาสื่อสาร โดยเน้นที่การสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกับจุดประสงค์ที่ตนเองต้องการมีการส่งเสริมให้มีการแสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์ต่างๆเข้าช่วย ให้มีการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ซึ่งกันและกัน เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม และสามารถใช้กลวีในการสื่อความหมายเพื่อให้การสื่อสารดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นที่นิยมมากขึ้น การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) นี้ประกอบไปด้วยความสามารถในด้านต่างๆดังต่อไปนี้ คือ ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์ (Linguistic or Grammatical Competence) หมายถึง การใช้ทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยมีองค์ประกอบทางภาษา (Language Elements หรือ Components) ซึ่งได้แก่ ระบบเสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ เป็นแกนในการสื่อความหมาย ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence) คือมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Pragmatic or Strategic Competence) คือมีความรู้เกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสถนการณ์ ตลอดจนการการใช้กิริยา สีหน้า ท่าทาง และน้ำเสียงในการสื่อความหมาย ซึ่งการใช้กลวิธีนี้เป็นการแสดงออกทั้งในทางคำพูด (Verbal) และไม่ใช้คำพูด (Non – verbal) (Merrill Swain 1984 : 7 – 18 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 34) ประกอบด้วย

ในการสื่อสารระหว่างเจ้าของภาษาและชนชาติที่ใช้ภาษาอื่น เช่น คนอเมริกันกับคนไทย ถึงแม้ว่าจะเกิดปัญหาในการสื่อสาร แต่ความพยายามที่จะสื่อความหมายและให้ความช่วยเหลือผู้พูดที่เป็นชนชาติอื่นสื่อความหมายได้ตรงจุดประสงค์ของเจ้าของภาษานั้นจะลดความกังวลใจของผู้พูดที่เป็นชนชาติอื่นได้มาก ความช่วยเหลือดังกล่าวก็จะแสดงออกได้ทั้งทางคำพูดและไม่ใช้คำพูด

ส่วนการสื่อสารระหว่างชนชาติอื่นๆด้วยกันนั้น ย่อมจะเกิดปัญหาในการสื่อสารอย่างมากทั้ง 2 ฝ่าย กล่าวคือ นอกจากผู้พูดและผู้ฟังจะต้องใช้ความสามารถด้านต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังต้องพยายามแก้ปัญหาด้วยการใช้กลวิธีในการสื่อสารทุกรูปแบบเพื่อให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาติดขัด เกิดความเข้าใจไม่ตรงกันก็จะนำกลวิธีที่ไม่ใช้คำพูด (Non – verbal Strategic Competence) มาใช้มากขึ้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมในการใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสาร หมายถึงวิธีการที่ผู้พูดแสดงออกให้เห็นถึงความพยายามหรือความตั้งใจของผู้พูด ในการที่จะสื่อความหมายกับผู้ฟังให้ได้ตรงตามความต้องการของผู้พูด เมื่อผู้พูดอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่สามารถจะใช้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศในการาสื่อสารในสถานการณ์จริงได้อย่างดีพอ ดังนั้นเพื่อให้การสื่อสารดังกล่าวดำเนิน

ไปได้ด้วยดี และบรรลุจุดประสงค์ตามที่ผู้พูดต้องการ ผู้พูดจึงแสดงความพยายามในการใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสารต่างๆ เข้ามาช่วยในการสื่อสาร โดยการสื่อสารด้วยการใช้คำพูด (Verbal Communication) และการสื่อสารโดยการไม่ใช้คำพูด (Non – verbal Communication) เช่นการแสดงออกทางสีหน้า (Facial Expression) การแสดงท่าทางต่างๆ (Mine) เป็นต้น ประกอบกันไป เพื่อช่วยให้การสื่อสารในสถานการณ์ดังกล่าวมีความหมายชัดเจนตรงตามความต้องการของผู้พูด ซึ่ง อีเลน ทาโรน (Elaine Tarone 1981 : 286 – 287 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 35) ได้แบ่งกลวิธีเพื่อการสื่อสารของผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาออกเป็น 5 ประการ คือ

1. กลวิธีในการถอดความหมาย (Strategy of paraphrasing) หมายถึง กลวิธีในการที่ผู้สื่อสารหรือผูพูดใช้คำหรือโครงสร้างที่มีความหมายใกล้เคียงหรือตรงกัน (Approximation) ซึ่งง่ายกว่ามาแทนศัพท์และโครงสร้างที่ตนไม่แน่ใจว่าจะสื่อความหมายได้หรือไม่ ผู้พูดอาจสร้างคำขึ้นใหม่ (Word Coinage) เช่น ใช้ “airball” แทน “balloon” หรืออาจพูดอ้อมค้อม (Circumlocution) ซึ่งเป็นการบรรยายถึงลักษณะของสิ่งต่างๆ ที่ต้องการกล่าวถึงด้วยการใช้ประโยคง่ายๆ หรืออาจใช้คำศัพท์และโครงสร้างที่ซ้ำกัน (Repetition) เพื่อให้การสื่อสารดำเนินต่อไปได้และเข้าใจตรงกันทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

2. กลวิธีในการยืมภาษา (Strategy of Borrowing) หมายถึง กลวีที่ผู้พูดใช้โครงสร้างของภาษาแม่ในลักษณะการถ่ายโอนภาษา (Language Transfer) โดยสังเกตจากการเรียงลำดับคำแบบภาษาแม่ ใช้การแปลคำต่อคำ (Literal Translation) ใช้คำในภาษาแม่ (Language Switch) ในบางคำที่ผู้พูดไม่ทราบคำศัพท์นั้น หรือเมื่อไม่มีทางเลือกก็ใช้ภาษาแม่ทั้งหมด

3. กลวิธีในการขอความช่วยเหลือ (Strategy of Appealing for Assistance) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดขอความช่วยเหลือโดยการถามคำศัพท์ที่ตนมาทราบจากผู้ฟัง เช่น “What is this ?” หรือ “What called” เป็นต้น

4. กลวิธีเพื่อการสื่อสารด้วยการไม่ใช้คำพูด (Strategy of Non – verbal Communication) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดสื่อสารโดยการแสดงท่าทางแทนคำพูด (Mine) หรือการแสดงท่าทางประกอบคำพูดของตนเพื่อให้ความหมายมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งการแสดงท่าทางต่างๆอาจมีได้ในหลายๆลักษณะด้วยกัน เช่น การแสดงออกทางสีหน้า (Facial Expression) การสบตา (Eye Contact) การเคลื่อนไหวศรีษะ มือ หรือ ร่างกาย (Gesture) ซึ่งมักจะเน้นถึงเรื่องการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย การแสดงท่าทางต่างๆ เช่น การยกมือ การยกไหล่ การห่อปาก การเลิกคิ้ว การชี้มือ การโคลงศรีษะไปมา การพยักหน้า เป็นต้น

5. กลวิธีในการหลีกเลี่ยง (Strategy of Avoidance) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในระหว่างการสนทนา ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากความบกพร่องในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารของผู้พูดเอง ผู้พูดอาจใช้การหลีกเลี่ยงหัวข้อที่จะสนมนาโดยเปลี่ยนหัวข้อสนทนาใหม่ แสดงความคิดเห็นใหม่ ซึ่งตนเองมีความรู้ที่จะพูด หรือใช้คำศัพท์โครงสร้างที่ตนรู้จักดีกว่ามาเป็นหัวข้อ

ที่จะสนทนา ถ้าผู้พูดไม่สามารถจะสื่อสารในเรื่องนั้นๆได้ ก็อาจจะละทิ้งการสื่อข้อความนั้นๆ (Message Abandonment) ไปโดยสิ้นเชิง

การสื่อสารโดยการไม่ใช้คำพูดมีบทบาทและความสำคัญไม่น้อยกว่าการสื่อสารโดยใช้คำพูด นอกจากนั้นการสื่อสารโดยการไม่ใช้คำพูดยังให้ความหมายในการสื่อสารได้เช่นเดียวกับการสื่อสารโดยใช้คำพูดด้วย จะเห็นได้ว่า ภาษาเงียบ (The Silent Language) เข้ามามีบทบาทในการสนทนาอย่างมาน่าเชื่อ (Edward Hall in Mark L. Knapp 1980 : 67 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 37) และในการสื่อสารระหว่างกันนั้น เรย์ แอล เบริ์ดวิสเซลล์ (Ray L. Birdwhistell 1970 : 99 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 37) ได้ทำการวิจัยพบว่าพฤติกรรมในการสื่อสาร ซึ่งชาวอเมริกันใช้ในการสื่อสารระหว่างกันในระยะเวลาวันละ 10 – 11 นาทีนั้น มากกว่าร้อยละ 65 ของภาษาที่คู่สนทนาใช้ในการติดต่อสื่อสารหรือสื่อความหมายระหว่างกันเป็นการสื่อสารกันโดยไม่ใช้คำพูด การวิจัยของเบิร์ดวิสเซลล์ ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ รีเบคก้า เอ็ม วาเล็ทท์ (Rebecca M. Valette 1977 : 144 – 152 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 37) และดักลาส เอช บราวน์ (Douglas H. Brown 1980 : 202 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 37) ซึ่งสรุปว่า การสื่อสารโดยใช้คำพูดจะได้ผลดีหรือไม่นั้นควรรู้จักใช้ท่าทางต่าง ๆ ประกอบคำพูด และมีความสำคัญเช่นเดียวกันกับความรู้เกี่ยวกับตัวภาษาที่ผู้พูดนำไปใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร

อีเลน ทาโรน (Elanine Tarone 1980 : 417 – 431 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2539. หน้า 38) ได้ทำการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสารของผู้พูดไม่ใช่เจ้าของภาษา (Non - native Speaker) ซึ่งได้แก่ นักเรียนที่พูดภาษาอังกฤษและภาษาสเปนเป็นภาษาที่สอง ในการดำเนินการวิจัย ทาโรน เลือกสุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนชาวตุรกี ชาวสเปน และชาวอังกฤษ และใช้รูปภาพเป็นแบบสอบการพูดและกำหนดให้นักเรียนชาวตุรกีและนักเรียนชาวสเปนพูดบรรยายรูปภาพเป็นภาษาอังกฤษ และนักเรียนชาวอังกฤษพูดบรรยายรูปภาพเป็นภาษาสเปน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านพฤติกรรมในการใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสารโดยการสังเกตพฤติกรรม โดยตั้งเกณฑ์ในการที่จะตัดสินว่าพฤติกรรมใดที่นักเรียนแสดงออกเป็นพฤติกรรมในการใช้กลวิธีในการสื่อสาร (Communicative Strategies) ดังนี้

1. ผู้พูดแสดงความต้องการที่สื่อความหมาย X กับผู้ฟัง
2. ผู้พูดเชื่อว่าตนเองไม่มีความสามารถในการที่จะสื่อความหมาย X กับผู้ฟังโดยการใช้โครงสร้างทางภาษาศาสตร์และทางภาษาศาสตร์สังคมได้อย่างดีพอ
3. ผู้พูดเลือกที่จะใช้วิธีต่อไปนี้ในการสื่อความหมาย โดยการหลีกเลี่ยงไม่พยายามที่จะสื่อความหมาย X กับผู้ฟัง และผู้พูดไม่พยายามที่จะเปลี่ยนไปใช้วิธีในการสื่อความหมายแบบอื่น เมื่อผู้พูดพบว่าวิธีที่ตนใช้อยู่นั้นสามารถที่จะสื่อความหมายได้อย่างชัดเจนพอ และผู้ฟังสามารถที่จะเข้าใจได้

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศมีมานานกว่า 100 ปีแล้ว วิธีสอนภาษาอังกฤษในช่วงที่ผ่านมานั้นมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน ซึ่งวิธีสอนภาษาอังกฤษบางวิธีใช้อยู่เป็นเวลานานหลายสิบปี บางวิธีเพิ่งจะแพร่หลายเข้ามาในประเทศไทย เมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมาการใช้วิธีสอนภาษาอังกฤษแบบต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงไปตามทฤษฎีและความคิดเห็นของนักภาษาศาสตร์ในแต่ละยุคแต่ละสมัย เพื่อให้การเรียนการสอนในประเทศประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ผู้วิจัยจะบอกถึงวิธีการสอนภาษาอังกฤษ ในแบบต่าง ๆ ดังนี้

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (CATS)

คำว่า ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึงการให้ความสำคัญกับผู้เรียนหรือที่ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี บอกว่าให้เอาผู้เรียนเป็นตัวตั้งจะคิดหรือจะทำอะไรให้คิดถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student – centered learning) คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการคิด การค้นคว้า การทดลอง และการสรุปเป็นความรู้โดยตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทหน้าที่จากการถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้วางแผน จัดการ ชี้แนะ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจึงหมายถึงการจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

หากการปฏิรูปการเรียนรู้ทำได้สำเร็จ ภาพการเรียนการสอนจะเปลี่ยนไปจากเดิม เราจะได้เห็นสิ่งเหล่านั้นปรากฏขึ้นในชีวิตของผู้เรียน ได้แก่

- ผู้เรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้
- ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกับผู้อื่น
- กระบวนการเรียนรู้ขยายวงไปสู่แหล่งการเรียนรู้นอกชั้น และนอกโรงเรียน
- บรรยากาศการเรียนรู้หลากหลาย ท้าทาย และจูงใจให้กระหายใคร่รู้
- ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันในทางบวก
- ผู้เรียนใช้สื่อต่างๆ เพื่อการเรียนรู้
- ผู้เรียนมีหน้าที่รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองโดยเลือกสิ่งที่ต้องการเรียน วางแผนการเรียน เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียน ศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง และประเมินผลการเรียนรู้ของตน
- ผู้สอนมีหน้าที่รับผิดชอบการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยวางแผน เตรียมการจัดการ สังเกต ชี้แนะ ให้คำปรึกษา และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

วิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1. วิธีสอนโดยการบรรยาย (Lecture)

วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการพูด บอก เล่า อธิบาย สิ่งที่ต้องการสอนแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนซักถาม แล้วประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง

การบรรยายที่ดี ต้องอาศัยการเตรียมการที่ดี ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาเนื้อหาสาระที่จะบรรยายให้เข้าใจแจ่มแจ้ง หากพบว่า มีจุดใดที่ตนยังไม่เข้าใจแจ่มแจ้งหรือมีข้อสงสัย ควรศึกษาค้นคว้าให้กระจ่างก่อน ต่อจากนั้นควรคัดเลือกว่า เนื้อหาสาระใดที่มีความจำเป็นและมีประโยชน์ต่อผู้เรียนของตนเพียงใด เนื้อหาใดไม่จำเป็นควรตัดออก ต่อไปควรจัดลำดับเนื้อหาสาระว่า สิ่งใดควรพูดก่อน พูดหลัง และจะเชื่อมโยงกันอย่างไร ในเนื้อหาสาระแต่ละส่วนมีส่วนใดที่ยังคุมเครือ ควรหาตัวอย่างประกอบ หรือควรใช้สื่อใดช่วย และควรแสวงหาเทคนิคในการนำเสนอสาระแต่ละส่วนให้น่าสนใจ ท้าทายความคิดและเข้าใจได้ง่าย ซึ่งอาจจะเป็นการใช้คำถามกระตุ้นหรือการเล่าประสบการณ์ที่แปลงใหม่ หรือนำเสนอปัญหาที่ท้าทายความคิดก่อนการบรรยาย ผู้สอนควรจะมีโครงร่าง (outline) สำหรับการบรรยายและมีเอกสารประกอบการบรรยายแจกให้แก่ผู้เรียน

2. วิธีการสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

วิธีการสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย คือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 4 – 8 คน และให้ผู้เรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ในประเด็นที่กำหนด และสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม

จำนวนสมาชิกในกลุ่มย่อยควรมีประมาณ 4 – 8 คน จำนวนที่เหมาะสมที่สุดคือระหว่าง 4 – 6 คน คือเป็นกลุ่มที่ไม่เล็กเกินไปและไม่ใหญ่เกินไป เพราะ ถ้ากลุ่มเล็กเกินไป กลุ่มจะไม่ได้ความคิดที่หลากหลายเพียงพอ ถ้ากลุ่มใหญ่เกินไปสมาชิกกลุ่มจะมีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้น้อยหรือได้ไม่ทั่วถึง กลุ่ม อาจทำโดยวิธีสุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมกลุ่มกับเพื่อนไม่ซ้ำกัน อาจจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มจำแนกตามเพศ วัย (ถ้าผู้เรียนมีหลายวัย) เทคนิคที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มมีหลากหลาย เช่นการนับหมายเลข เกมคำสั่งจับกลุ่ม โดยผู้เรียนรำวงตามเสียงเพลงหรือดนตรี เมื่อเพลงหยุดผู้สอนจะออกคำสั่งให้จับกลุ่มตามจำนวนที่ครูสั่ง นอกจากนั้นในกรณีที่มีหลายกลุ่ม ผู้สอนควรจัดกลุ่มให้ห่างกันพอสมควร เพื่อให้เสียงอภิปรายจากกลุ่มรบกวนกันและกัน

3. วิธีสอนแบบธรรมชาติ (Natural Method)

วิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบธรรมชาตินี้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพบปะ คลุกคลีกับเจ้าของภาษาโดยตรง โดยใช้วิธีพูดเป็นหลัก ผู้สอนจะเน้นเรื่องคำศัพท์มากโดยถือว่านักเรียนผู้นั้นรู้ภาษาได้ส่วนการเรียนไวยากรณ์นั้นเป็นการให้คำจำกัดความและกฎเกณฑ์ เนื้อเรื่องที่ใช้สอนจะนำมาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นเป็นเกณฑ์ เช่น วันนี้อากาศขมุกขมัว ฝนกำลังจะตกครูก็มักจะคุยกับนักเรียนถึงเรื่องฝน หรืออาจจะเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนในขณะนั้น การสอนด้วยวิธีนี้ ถ้าครูมีความสามารถนักเรียนก็จะเรียนภาษาใหม่ได้เร็ว

ข้อดีของวิธีสอนแบบธรรมชาติ

1. ผู้เรียนได้คลุกคลีกับเจ้าของภาษาซึ่งมีส่วนในการสงเสริมด้านการพูด
2. ผู้เรียนสามารถสื่อความหมายได้

ข้อเสียของวิธีสอนแบบธรรมชาติ

1. เป็นวิธีสอนที่ต้องลงทุนมาก เพราะต้องใช้ครูที่เป็นเจ้าของภาษาที่แท้จริงมาทำการสอนภาษาการสอนจึงได้ผลดี
2. ครูมักจะเป็นผู้พูดเสียเองเป็นส่วนมาก ทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกและเมื่อมีการฝึกพูดจริงอาจพูดเป็นไวยากรณ์ เพราะครูผู้สอนจะถือหลักว่าพูดพอให้เข้าใจได้เท่านั้น ไม่ต้องถูกต้องทั้งหมดก็ใช้ได้
3. เนื่องจากการสอนไม่ได้เน้นโครงสร้างของภาษา ไม่มีการคัดเลือกรูปแบบประโยคมาสอนตามลำดับ และไม่มีการย้ำรูปแบบประโยครูปแบบใดรูปแบบหนึ่งในการฝึก นักเรียนจึงไม่สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง (สุไร พงษ์ทองเจริญ ,2525)

วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (Grammar – Translation Method)

วิธีสอนแบบนี้เป็นวิธีการสอนที่เก่าแก่ที่สุด ซึ่งมีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยที่ชาวยุโรปเรียนภาษาลาตินและกรีก (อุไรวรรณ ศฤงคาร์นันต์ , 2527) เป็นวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้อยู่ในประเทศไทยนานที่สุด นับตั้งแต่เริ่มมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเป็นต้นมา แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าใครเป็นผู้ริเริ่มใช้วิธีสอนแบบนี้ ซึ่งต่อมาได้มีผู้นำเอาวิธีสอนแบบนี้มาใช้สอนฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน และอังกฤษ การสอนตามวิธีนี้มาจากแนวความคิดที่ว่าภาษามีกฎเกณฑ์ มีระบบระเบียบ คนจะใช้ภาษาได้ต้องเข้าใจภาษาได้ถูกต้องเข้าใจกฎเกณฑ์และระเบียบในภาษานั้นๆ ถ้าครูสามารถทำให้นักเรียนเรียนรู้กฎเกณฑ์ และคำศัพท์แล้ว ผู้เรียนก็จะสามารถรู้ความหมายของข้อความนั้นๆได้ ดังนั้นการสอนด้วยวิธีนี้จึงเป็นเรื่องกฎเกณฑ์การใช้ภาษา และใช้วิธีการแปรเป็นหลัก (สุไร พงษ์ทองเจริญ ,2525) โดยถือว่าภาษาประกอบด้วยคำเป็นจำนวนมากที่มีความหมายตรงกับคำในภาษาอื่น

ทิพวัลย์ มาแสง (2532) กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล

ข้อดีของวิธีการสอนแบบไวยากรณ์และแปล

1. ใช้ทดสอบความเข้าใจเรื่องที่เรียนไปแล้ว

2. เหมาะสำหรับผู้เริ่มเรียนภาษาในระยะเริ่มแรกซึ่งยังไม่รู้จักระบบเสียง โครงสร้างและความหมาย

ข้อเสียของวิธีการสอนแบบไวยากรณ์และแปล

1.นักเรียนไม่ได้เรียนตามธรรมชาติของภาษา ไม่มีโอกาสฝึกพูด ดังนั้นนักเรียนจะพูดไม่ได้ ถ้าพูดได้ก็ไม่คล่อง

2.การอ่านจะต้องอ่านเป็นภาษาอังกฤษและแปลเป็นภาษาไทยก่อน จะไม่เข้าใจในทันที

3.การสอนศัพท์ จะสอนด้วยการแปลและในการสอนศัพท์แต่ละครั้งมีเป็นจำนวนมากนักเรียนนำไปใช้จริงในการแต่ประโยคไม่ได้

4.การสอนไวยากรณ์ นักเรียนไม่สามารถสร้างประโยคเองได้ เพราะนักเรียนเรียนด้วยการแปล

5.การสอนเขียน นักเรียนจะไม่มีความแม่นยำในการแต่ประโยค การเรียงลำดับคำในประโยคไม่ถูกต้อง เพราะต้องแปลเป็นภาษาไทยก่อน ซึ่งการแปลเป็นภาษาไทยก่อนจะทำให้การเรียนคำในประโยคไม่ถูกต้อง เพราะลักษณะโครงสร้างของภาษาไทย และภาษาอังกฤษในรูปประโยคแตกต่างกัน

วิธีสอนแบบตรง (Direct Method)

ในช่วงปี ค.ศ. 1850 – 1990 การสอนภาษาต่างประเทศในยุโรปได้มีการปรับปรุงวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล เพื่อให้การสอนมีประสิทธิ์ภาพมากขึ้นวิธีสอนแบบตรงเป็นวิธีสอนที่ไม่ใช้ภาษาของนักเรียนและครูจะพูดภาษาต่างประเทศตลอดเวลา โดยใช้สิ่งแวดล้อมมาใกล้ตัวเป็นเครื่องช่วยในการเรียนรู้ความหมาย เช่น อุปกรณ์ ของจริง การแสดงท่าทาง การแสดงละคร การสาธิต การสอนแบบนี้ไม่เน้นการจำกฎเกณฑ์เลย แต่ มุ่งด้านการฟัง การออกเสียง และการพูดเป็นสำคัญ (คิด พงศทัต และ ศิธร แสงธนู , 2516) นักเรียนจะได้รับการฝึกในด้านการฟัง เลียนแบบ และพูด จนกระทั่งมีความสามารถที่จะใช้ประโยคต่างๆ ได้โดยอัตโนมัติ ซึ่ง สุไร พงษ์ทองเจริญ (2525) ได้กล่าวถึงการสอนแบบตรงว่า การสอนวิธีนี้มุ่งเน้นให้นักเรียนพูดอย่างเดียว แต่ไม่ได้ระมักระวังในโครงสร้างของประโยค

การดำเนินการเสนอต้องเป็นไปตามลำดับความยากง่าย ครูที่ใช้วิธีสอนแบบนี้มักไม่สอนไวยากรณ์เพราะคิดว่าการเรียนไวยากรณ์ไม่ทำให้การเรียนภาษาอังกฤษได้ผลซึ่งตามความเป็นจริงแล้วการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น จะเรียนได้สำเร็จ และง่ายขึ้น ถ้าผู้เรียนได้เข้าใจในด้านโครงสร้างของภาษาที่ตนเรียน

ข้อดีของวิธีการสอนแบบตรง

1. นักเรียนได้มีโอกาสฝึกพูด
2. ครูผู้สอนใช้กิริยาท่าทางและอุปกรณ์การสอน ตลอดจนสื่อต่างๆ เข้าช่วย ซึ่งจะทำให้นักเรียนกระตือรือร้นและบทเรียนไม่น่าเบื่อ

ข้อเสียของวิธีสอนแบบตรง

1. มุ่งแต่การพูดเพียงกลุ่มเดียว
2. จะต้องใช้ครูที่พูดภาษาต่างประเทศได้คล่อง ซึ่งหาได้ค่อนข้างยาก
3. ไม่คำนึงถึงไวยากรณ์และโครงสร้างทางภาษา
4. เสียเวลามากเกินไปในการสอนคำศัพท์ที่เป็นนามธรรม (Abstract) เพราะไม่ใช้ภาษาไทยเลย ซึ่งเป็นการยากสำรับผู้สอนที่จะใช้สื่อช่วยในกรอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายที่ถูกต้องได้ และผู้เรียนอาจจะได้ความหมายที่ไม่ตรงนัก
5. ให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวต่างๆเอง ซึ่งผิดพลาดได้
6. จะต้องใช้สอนกับนักเรียนที่มีจำนวนไม่มากจนเกินไปและมีเวลาฝึกจึงจะได้ผล

วิธีสอนแบบฟัง – พูด (Aural – Oral Approach)

สุไร พงษ์เจริญ (2525) กล่าวถึงวิธีการสอนแบบฟัง – พูดว่าเป็นวิธีสอนที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางทฤษฎีว่าภาษาทุกภาษาในโลกย่อมมีระบบ เสียง โครงสร้าง (ไวยากรณ์) และความหมายเป็นของตนเองโดยเฉพาะ

วิธีสอนมีชื่อเรียกหลายชื่อ ได้แก่ Oral Lingual Method และ Oral Linguistic Method ต่อมาบรูคล์ (Brook,1964) จึงเสนอศัพท์ใหม่ให้กับวิธีสอนภาษาวิธีนี้ว่า Audio Lingual วิธีสอนแบบฟัง –พูดเริ่มขึ้นในระยะแรกของสงครามโลกครั้งที่ 3 จากความจำเป็นที่ทหารจะต้องเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างเร่งด่วน เพื่อให้เข้าใจและพูดภาษาของเจ้าของภาษาของท้องถิ่นได้โดยใช้สำเนียงที่ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาให้มากที่สุด การสอนภาษาต่างประเทศด้วยวิธีสอนแบบนี้ ถือว่าเป็นการสอนที่ใช้เป็นรากฐานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนำไปสู่ความสามารถในด้านการอ่านและกี่เขียน และการเรียนภาษาต่างประเทศจะง่ายขึ้นอย่างมากเมื่อให้ผู้เรียนได้เรียนภาษาพูดก่อน (กานดา ณ ถลาง ,2515)

ข้อดีของวิธีสอนแบบฟัง – พูด

1. สอนตามหลักธรรมชาติของการเรียนภาษา

2. ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจภาษาได้เร็ว เป็นการประหยัดเวลา

3. การสอนจะช่วยให้นักเรียนพอใจและสนุกสนานเพราะนักเรียนจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตลอดเวลา ทำให้บทเรียนไม่น่าเบื่อ

4. นักเรียนมีความมั่นใจว่าตนใช้ภาษาได้ถูกต้อง

5. บทเรียนเริ่มจากเรื่องง่ายไปหายากทำให้นักเรียนเรียนอย่างสบายใจ

6. นักเรียนมองเห็นผลที่จะได้รับปลายทางว่า เมื่อเรียนไปแล้วสามารถนำเอาไปพูด อ่านหนังสืออังกฤษรู้เรื่อง และเขียนได้

ข้อเสียของวิธีสอนแบบฟัง – พูด

1. การสอนเน้นที่การแสดงออกเพียงอย่างเดียว ไม่เน้นในด้านการเรียนรู้ความหมายเป็นอันดับแรก

2. นักเรียนไม่สามารถสร้างประโยคได้ เพราะนักเรียนเรียนโดยวิธีเลียนแบบเป็นส่วนใหญ่ ความรู้ความสามารถจึงอยู่ในลักษณะที่จำกัด

3. ครูจะต้องเตรียมการสอนอย่างละเอียดและอุปกรณ์ประกอบการสอนต้องใช้มาก (สุไร พงษ์ทองเจริญ ,2525)

วิธีสอนแบบเอกัตภาพ (Individualized Instruction)

วิธีสอนแบบเอกัตภาพ ได้เริ่มแพร่หลายมาตั้งแต่ประมาณ ปี ค. ศ.1970 เป็นต้นมา เป็นการสอนที่จัดขึ้นเพื่อสนองความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน ซึ่งถือว่าทุกคนมีความสามารถไม่เท่ากัน

ส่วนการจัดกี่เรียนการสอนแบบเอกัตภาพนั้น อุไรวรรณ ศฤงคาร์นันต์ (2527) กล่าวว่า ทั้งผู้สอนและผู้เรียน อาจจะร่วมมือตั้งจุดหมายของการสอนและดำเนินการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้น โดยผู้สอนเป็นผู้แนะนำและใช้กิจกรรมเป็นศูนย์การเรียนมีการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพของตนเอง

ข้อดีของวิธีสอนแบบเอกัตภาพ

1. ใช้แก้ปัญหานักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกันได้

2. นักเรียนจะได้รับการฝึกภาษาอย่างทั่วถึงกัน เพราะแต่ละกลุ่มเป็นกลุ่มย่อยที่มีสมาชิกไม่มากนัก

3. นักเรียนที่เรียนอ่อนไม่รู้จักเป็นปมด้อยในการเรียน เพราะได้เรียนตามความสามารถของตนเองและเป็นการแข่งขันกับตนเองมากกว่า

4. นักเรียนที่เรียนเก่งจะไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการที่จะต้องรอนักเรียนที่เรียนช้า เพราะมีโอกาสที่จะเลือกกิจกรรมได้หลายประเภท ตามความสนใจของแต่ละคน

5. เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการให้และการรับ รู้จักช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้น เป็นการฝึกนิสัยในการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

ข้อเสียของวิธีการสอนแบบเอกัตภาพ

1. ถ้ามีนักเรียนหลายคนในห้องเรียน จะต้องอาศัยครูหลายคนจึงจะดูแล นักเรียนได้ทั่วถึง

2. จะต้องอบรมให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง มีระเบียบวินัยและนักเรียนจะต้องทำงานได้เองตามตามลำพังโดยไม่มีใครบังคับ

วิธีสอนแบบผสมผสาน (Electic Method)

การสอนภาษาต่างประเทศ มีแนวโน้มที่จะใช้วิธีสอนแบบผสมผสานมากขึ้นเพราะวิธีสอนแบบนี้เป็นการเลือกใช้ข้อดีของวิธีสอนแบบต่างๆ มาผสมผสานกันการสอนของครูคนหนึ่งอาจจะใช้หลาย ๆ แบบเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน สภาพห้องเรียน จุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา ผู้ที่จะใช้วิธีสอนแบบนี้จนบรรลุผลสำเร็จนั้น จะต้องเป็นผู้ที่รอบรู้ในวิธีสอนแบบต่างๆ เป็นอย่างดี และสามารถเลือกวิธีสอนมาใช้ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน (หน่วยศึกษานิเทศก์ ,2522)

ข้อดีของการสอนแบบผสมผสาน

1. สามารถเลือกวิธีสอนมาใช้สอนได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

2. การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้

ข้อเสียของการสอนแบบผสมผสาน

ครูผู้สอนบางคนไม่มีความรอบรู้ในวิธีสอนแบบต่างๆ อย่างเพียงพอ ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุจุดมุ่งหมาเท่าที่ควร

วิธีการสอนตามทฤษฎีการเรียนแบบความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Code Learning Theory)

เป็นวิธีสอนที่อิงแนวคิดที่ว่าการแสดงออกทางภาษาขึ้นอยู่กับความเข้าใจกฎเกณฑ์ ผู้เรียนมีความเข้าใจรูปแบบของภาษาและความหมาย แล้วตอบ จะสามารถใช้ภาษาได้ การสอนจึงมุ่งฝึกทักษะทุกทักษะตั้งแต่เริ่มสอนโดยไม่จำเป็นต้องฟังและพูดให้ได้ดีเสียก่อน แล้วจึงอ่านและเขียนตามวิธ สอนแบบ

ฟัง – พูด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการที่แตกต่างของผู้เรียนเป็นการสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ความคิด สติปัญญาและมีความรู้สึกที่ดีจ่อการเรียนภาษาอังกฤษ ใช้ภาษาไทยช่วยในการอธิบายเพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้รวดเร็ว การวัดความสำเร็จในด้านภาษาของนักเรียนนั้น คือ การใช้ภาษาแต่ละขั้นตอน (พิตรวัลย์ โกวิททวี,2537.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

ข้อดีของวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนแบบความรู้ความเข้าใจ

1. เป็นวิธีสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งให้ผู้เรียนได้ใช้สติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนเรียนโดยรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้

2. การฝึกหัดหลังจากที่ได้เข้าใจแล้ว เป็นการฝึกหัดสิ่งที่มีความหมายและผู้เรียนยังได้มีโอกาสฝึกการใช้ภาษาตามสภาพการณ์จริง

3. ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ไปพร้อมๆกัน

ข้อเสียของวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนแบบความรู้ความเข้าใจ

1. วิธีสอนแบบนี้จะได้ผลดีขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะต้องเตรียมการและสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี

2. การเรียนภาษาด้วยวิธีนี้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาของผู้เรียน ดังนั้นจะได้ผลกับเด็กเก่งมากกว่าเด็กอ่อน (สุมิตรา อังวัฒนกุล,2535.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

วิธีสอนแบบเงียบ (The silent Way)

วิธีสอนแบบเงียบนี้อิงแนวคิดพื้นฐานที่ว่า การเรียนรู้ภาษาเกิดจากความคิดหรือพลังสมองของผู้เรียน ผู้เรียนจะค้นพบกฎเกณฑ์ทางภาษาจากการทดลองพูด ผู้สอนจึงควรพูดให้น้อยที่สุด เพื่อผู้เรียนจะได้พูดได้แสดงและมีพฤติกรรมทางภาษาทั้งพฤติกรรมภายใน คือ การคิด ใช้สติปัญญา และพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออก คือ การพูด (วาสนา โกวิทยา ,2525.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์ ,2540) การนิ่งเงียบของผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีอิสระที่จะคิดอย่างสร้างสรรค์ และช่วยให้เกิดความร่วมมือกันในกลุ่มผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ข้อผิดพลาดทางภาษาของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนากฎเกณฑ์ที่ถูกต้องด้วยตนเอง (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2535.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์, 2540)

หลักในการสอนภาษาแบบเงียบประยุกต์มาจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบการรับรู้สอนให้ผู้เรียนหัดคิดอย่างมีขั้นตอน ครูเป็นฝ่ายเงียบ คือ พูดประโยคหรือคำเป็นตัวอย่างน้อยครั้งที่สุด นักเรียนฟังและจดจำพยายามตีความความหมายให้ได้ว่าที่ครูพูดนั้นหมายความว่าอะไร ฝึกพูดแบบลองผิดลองถูกจนกระทั่งได้ประโยคที่ถูกต้องครูจะให้สัญญาณให้นักเรียนรับรู้ว่าตนพูดสิ่งที่ถูกต้อง อุปกรณ์ที่ครูใช้มักจะเป็นแท่งไม้ขนาดและสีต่างๆ ในการช่วยให้นักเรียนออกเสียงให้ถูกต้อง ครูจะใช้แผนภูมิรูปเสียง

สัญลักษณ์และตัวอักษรระบายสีต่างๆ โดยแต่ละสีของตัวอักษรแสดงเสียงหนึ่งเสียง ครูชี้ตัวอักษรต่างสีเพื่อเป็นเครื่องหมายให้นักเรียนผสมตัวอักษร การสอนแบบนี้นักเรียนจะใช้ภาษาใหม่ที่กำลังเรียนตั้งแต่ชั่วโมงแรก (สุไร พงษ์ทองเจริญ,2526. อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์, 2540)

ข้อดีของวิธีการสอนแบบเงียบ

1. ผู้เรียนได้คิดและใช้ภาษาอย่างเต็มที่ โดยมีผู้สอนเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือเท่านั้น
2. ผู้เรียนต้องตั้งใจและจดจ่อกับบทเรียนและต้องมรปฏิสัมพันธ์กันกับเพื่อนในชั้นเรียนตลอดเวลา
3. เนื่องจากการสอนเป็นรองการเรียนทำให้ผู้สอนมีเวลาและโอกาสสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนได้เห็นจุดอ่อนและหาทางแก้ไขได้ (สุมิตรา อังวัฒนกุล,2535.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

ข้อเสียของวิธีสอนแบบเงียบ

1. การสอนสิ่งที่เป็นนามธรรมทำได้ยากเนื่องจากผู้เรียนต้องสร้างความเข้าใจเอง ต้องใช้เวลามากในการเข้าใจเรื่องนั้นๆ
2. ผู้เรียนอาจรู้สึกอึดอัดเพราะบางครั้งอาจจะไม่ทราบว่าอะไรถูกหรือผิด
3. การเรียนการสอนแบบนี่ไม่เหมาะกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ อาจจะดูแลไม่ทั่วถึง (สุมิตรา อังวัฒนกุล,2535.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)
4. เนื้อหาที่เรียนอยู่ในวงจำกัด
5. ผู้เรียนที่มีสมาธิสั้นสติปัญญาไม่สูงนักหรือไม่มีแรงจูงใจที่จะเรียนจะรู้สึกเบื่อหน่ายและท้อถอย ครูที่ได้รับการฝึกหัดการสอนด้วยวิธีนี้มีจำนวนน้อย (สุไร พงษ์ทองเจริญ ,2536.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

วิธีการสอนแบบชักชวน (Suggestopedia)

วิธีสอนแบบนี้อิงแนวคิดที่ว่าสมองของมนุษย์นั้นเปี่ยมไปด้วยพลัง ผู้สอนจึงควรโน้มน้าวให้ผู้เรียนได้ใช้สมองของตนเองอย่างเต็มที่โดยขจัดความกลัวและข้อห้ามต่างๆ อันเป็นอุปสรรคในการเรียนภาษา การเรียนการสอนควรทำให้ผู้เรียนไม่กังวล ควรจะอยู่ในห้องที่มีความสะอาดสบายมากที่สุด เก้าอี้นั่งสบาย แสงไฟสลัว และมีเพลงประกอบ ผู้สอนจะใช้บทสนทนาเป็นสื่อการเรียน โดยผู้สอนจะให้บทสนทนาที่มีคำแปลเป็นภาษาของผู้เรียน รวมทั้งไวยากรณ์ และคำศัพท์ของบทสนทนาไว้ด้านหนึ่ง ผู้สอนจะอ่านบทสนทนาให้ผู้เรียนฟัง 3 ครั้ง ในครั้งแรกผู้เรียนฟังบทสนทนาที่ครูอ่านให้โดยอ่านคำแปลไปด้วย ครั้งที่ 2 ผู้เรียนอาจจะดูบทเรียนตามไปด้วยและจดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ ในการอ่านครั้งที่ 3 ผู้สอนจะเปิดเพลงคลาสสิค ไปพร้อมๆกัน ผู้เรียนได้รับอนุญาตให้วางหนังสือและเอนหลังพิงพนักเก้าอี้

อย่างสบาย จะหลับตาฟังหรือจะหยิบบทเรียนขึ้นมาอ่านก็ได้ การฝึกใช้ภาษามักจะเป็นกิจกรรมกลุ่มไม่มีการบังคับเป็นรายบุคคล

ข้อดีของวิธีสอนแบบชักชวน

1. ผู้เรียนเกิดความรู้สึกผ่อนคลายทั้งร่างกายและอารมณ์ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสบายใจและพอใจที่จะเรียน

2. ผู้เรียนไม่มีความกลัวหรือกังวลว่าจะทำอะไรผิดทำให้สามารถเรียนได้เร็วและได้ผลดี

ข้อเสียของวิธีแบบชักชวน

1. เป็นวิธีสอนที่ไม่เหมาะกับเด็กกลุ่มใหญ่

2. วิธีสอนนี้เน้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ไม่มุ่งเน้นไวยากรณ์ของภาษาผู้เรียนอาจมีความรู้ไม่ดีพอในเรื่องไวยากรณ์ (สุมิตรา อังวัฒนกุล,2535.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning)

เป็นวิธีสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการที่นักเรียนศึกษาภาษาระหว่างนักเรียนด้วยกันเองภายในกลุ่ม ครูมีหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา (สุไร พงษ์ทองเจริญ ,2536. อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์ ,2540) สิ่งที่นำมาเรียนไม่ใช้สถานการณ์เฉพาะที่ผู้สอนกำหนดให้ แต่เป็นความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่กว้างออกไปจากบทเรียนที่ผู้เรียนต้องพบในชีวิตประจำวัน ในระยะแรกๆผู้สอนเป็นผู้แปลเป็นภาษาต่างประเทศที่เรียน จากนั้นก็ฟังและเขียนบทสนทนานั้นๆ ให้ผู้เรียนได้เห็นและใช้เป็นบทเรียน ภายหลังที่ได้เรียนแล้ว ผู้สอนและผู้เรียนจะร่วมกันพูดถึงปัญหาที่เรียนและความรู้สึกที่มีต่อสิ่งที่ได้เรียนหรือกิจกรรมที่ได้เรียนไปแล้ว (สุมิตรา อังวัฒนกุล ,2535.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

ข้อดีของวิธีสอนแบบกลุ่มสมพันธ์

1. ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน เพราะเป็นผู้ริเริ่มการเรียนด้วยตนเองและสามารถเรียนได้เร็วหรือช้าตามความสามารถและความต้องการ

2. ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ถูกปิดกั้น

3. ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้เรียนอย่างสบายใจและเกิดความ

สนุกสนานในการเรียนทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

ข้อเสียของวิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์

1. วิธีสอนแบบนี้อาจจะไม่ได้ผลกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ เพราะผู้สอนอาจจะดูแลไม่ทั่วถึง
2. วิธีสอนแบบนี้ต้องการผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับเดียวกัน มีแรงจูงใจอย่างเดียวกัน และผู้สอนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียน และภาษาต่างประเทศที่สอนนั้นอย่างดี (สุมิตรา อังวัฒนกุล,2535.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

วิธีสอนแบบอภิปราย (Discussion Method)

เป็นวิธีสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม รวมพลังความคิด เพื่อพิจารณาปัญหาหาข้อเท็จจริง ฝึกให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก ใช้เหตุผล ฝึกการฟังที่ดีฝึกให้เป็นคนมีระเบียบวินัย และอดทนที่จะฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เช่น ครูสร้างสถานการณ์ว่า นักเรียนจะต้องเข้าค่ายพักแรมเป็นเวลา 5 วัน นักเรียนจะเตรียมเครื่องใช้อะไรบ้าง ช่วยกันอภิปรายและสรุปผลออกมาเป็นรายงานส่งครู (พิตรวัลย์ โกวิททวี,2537.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

วิธีสอนแบบโครงการ (Project Method)

เป็นวิธีสอนที่ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่ผู้เรียนสนใจหรือตามที่ครูมอบหมายให้ทำ ผู้เรียนจะดำเนินการอย่างอิสระ ผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะ ช่วยเหลือและติดตามผลงานของผู้เรียนว่าดำเนินการอย่างไร ผลงานก้าวหน้าไปเพียงใด หรือมีอุปสรรคหรือไม่ การสอนแบบนี้ผู้เรียนจะมีอิสระในการใช้ภาษาได้อย่างเต็มที่ และช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาได้เป็นอย่างดี (พิตรวัลย์ โกวิททวี,2537.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

วิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response Method)

วิธีสอนแบบนี้ให้ความสำคัญต่อการฟังเพื่อความเข้าใจเมื่อผู้ฟังเข้าใจเรื่องที่ฟังอยู่และสามารถปฏิบัติตามได้ก็จะช่วยให้จำได้ดีในระยะแรกของการเรียนการสอนผู้เรียนไม่ต้องพูดแต่เป็นผู้ฟังและทำตามผู้สอน เมื่อเรียนได้ระยะหนึ่งและพร้อมที่จะพูดก็จะเป็นผู้ออกคำสั่งเอง แล้วเรียนอ่านและเขียนไปตามลำดับ ภาษาที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนเน้นที่ภาษาพูด เรียนเรื่องโครงสร้างทางไวยากรณ์และคำศัพท์มากกว่าด้านอื่นๆ โดยอิงอยู่กับประโยคคำสั่ง (พิตรวัลย์ โกวิททวี ,2537.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

ข้อดีของวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง

1. ผู้เรียนได้ประสบการณ์ต่างจากการปฏิบัติจริงจึงเข้าใจ สนุกสนานและจำได้
2. ผู้เรียนไม่เกิดความเครียด เพราะ ไม่มีการบังคับให้ผู้เรียนเรียนเมื่อยังไม่พร้อม
3. ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้
4. วิธีสอนที่เหมาะสำหรับผู้เรียนในขั้นเริ่มเรียน

ข้อเสียวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง

1. สิ่งที่เป็นนามธรรมไม่สามารถนำมาสอนให้เข้าใจได้ดีด้วยวิธีสอนแบบนี้
2. การสอนโครงสร้างที่ซับซ้อนอาจจะไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร (สุมิตรา อังวัฒนกุล,2535.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

การสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach)

จากข้อเท็จจริงพบว่าถึงแม้ผู้เรียนจะเรียนรู้โครงสร้างของภาษาต่างประเทศมาแล้วเป็นอย่างดี ก็ยังไม่สามารถพูดคุยหรือสื่อสารได้เป็นอย่างดีจึงมีการเสนอแนวการสอนแบบใหม่ คือ การสอนเพื่อการสื่อสารโดยมีความเชื่อว่า ภาษามิได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วยเสียง ศัพท์ โครงสร้างเท่านั้น แต่ภาษา คือ ระบบที่ใช้ในการสื่อสาร ดังนั้นการสอนจึงควรให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้ไม่ใช่เรียนรู้เพียงวิธีการเท่านั้น (สุมิตรา อังวัฒนกุล ,2535.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์ ,2540) การสอนจะยึดนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนเรียนรู้ด้วยการฝึกฝน การใช้ภาษาเป็นส่วนใหญ่เน้นการสอนภาษาอังกฤษให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นๆมิได้มุ่งเน้นเนื้อหาวิชาจุดย่อยๆ เพราะ ในสภาพชีวิตจริงการกระทำใดๆต้องอาศัยความรู้ความสามารถหลายๆอย่างเข้าด้วยกัน (พิตรวัลย์ โกวิททวี ,2537.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540) วิธีการแก้ข้อผิดพลาดควรกระทำโดยไม่ทำให้ผู้เรียน รู้สึกเกรงกลัวการกระทำผิด หรือทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษา ผู้สอนควรพิจารณาแก้สิ่งที่ผิดเฉพาะที่สำคัญๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดความผิดพลาดหรือสับสนในการสื่อสารเท่านั้น ข้อผิดพลาดใดๆที่ไม่ก่อให้เกิดการสับสนโดยการสื่อสารก็ปล่อยผ่านไปก่อนเพื่อช่วยให้การสื่อสารของผู้เรียนไม่หยุดชะงักและไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดการท้อถอยที่จะสื่อสาร (อรุณี วิริยะจิตรา,2532.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

ข้อดีของการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

1. เป็นวิธีสอนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนภาษาของหลักสูตร คือ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตจริง
2. เป็นวิธีสอนที่เน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาทำให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนภาษา

เพื่อสื่อสารความหมายในสถานการณ์ต่างๆฝึกใช้ความคิดและความกล้าในการใช้ภาษา

3. ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักช่วยเหลือกันมีวินัยและความรับผิดชอบ

ข้อเสียของวิธีการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร

1. วิธีการสอนตามแนวการสอนนี้ต้องการผู้สอนที่มีความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ความเข้าใจด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม การจัดกิจกรรม และการสร้างสถานการณ์ในห้องเรียนให้เหมือนจริง

2. เป็นวิธีสอนเน้นความสามารถในการสื่อสารมากกว่าความรู้ความสามารถในรูปแบบของภาษา ดังนั้นการวัดและการประเมินผลตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารจะเน้นทักษะสัมพันธ์และต้องวัดตลอดทั้งเทอมจึงจะเห็นพัฒนาการในการสื่อสารของผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องวัดผลอยู่ตลอดเวลาและต้องมีความรู้ทักษะในการวัดผลแบบต่างๆและนำมาใช้อย่างถูกต้องจึงจะทำให้ประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุมิตรา อังวัฒนกุล,2535.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language Encounters)

จุดมุ่งหมายของวิธีการสอนแบบนี้ เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความหมายทางภาษาก่อนที่จะเรียนรู้ถึงองค์ประกอบย่อยทางภาษา การสอนเริ่มต้นจากการฟังเรื่องที่ครูอ่านและนักเรียนต้องเล่าเรื่องย้อนกลับลำดับเรื่องใหม่ อ่านออกเสียง สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเล่นบทบาทสมมติ จากนั้นนักเรียนช่วยกันเขียนเรื่องทำหนังสือเล่มใหม่เล่นเกมและทำกิจกรรมเสริมทางภาษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2540) กล่าวถึงหลักการและทฤษฎีสำคัญที่เป็นพื้นฐานของ**กระบวนการสอน**แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ซึ่งประกอบด้วยแนวทฤษฎีทางภาษาหลักๆ 3 ทฤษฎีด้วยกัน คือ

1. ทฤษฎีการสอนแบบสื่อสาร เน้นการใช้ภาษาของนักเรียนและให้ความสำคัญต่อบริบทของภาษาเป็นหลักการจัดกิจกรรมการสอนจึงต้องอาศัยผู้สอนเป็นแบบอย่างทางภาษา อาศัยสถานการณ์ในการทำงานกลุ่มของนักเรียน คือ มีสนทนา การฟังนิเทศ การเล่นบทบาทสมมติ การทำงานกลุ่ม การเล่นเกมทางภาษาเป็นกิจกรรมของกระบวนการสอน

2. ทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ เป็นปัจจัยป้อนให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนที่ใช้ทำงานง่ายๆ นักเรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ กิจกรรมการเรียนมุ่งให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

3. ทฤษฎีการสอนอ่าน เป็นการสร้างความหมายจากสัญลักษณ์ผ่านกระบวนการคิดการสอน

อ่านในช่วงต้นๆมุ่งให้นักเรียนจำสัญลักษณ์หรือคำในลักษณะการจำภาพมองเห็นคำก็จะนึกถึงความหมายของคำก่อน นึกถึงส่วนประกอบของคำหรือหลักเกณฑ์ทางภาษาจากหลักการและทฤษฎีข้างต้น อาจสรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะเน้นการพัฒนาทางภาษาในบริบทที่เป็นไปตามการเรียนรู้โดยธรรมชาติ โดยการพัฒนาความหมายรวมของภาษาไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา

ข้อดีของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

1. ผู้เรียนจะรักการอ่านมากขึ้น เพราะ ได้รับความสนุกสนานจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการอ่าน
2. ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ
3. เป็นการฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานในการวางแผนร่วมกันและการใช้ประชาธิปไตยในกลุ่ม

ข้อเสียของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

1. ใช้เวลาในการสอนแต่ละขั้นตอนค่อนข้างมาก
2. ครูจะต้องเสียสละเวลาโดยการทำอุปกรณ์ การใช้อุปกรณ์จำนวนมาก (อมรรัตน์ สุดสวาท,2533.อ้างใน กิรินท์ สหเสวียนต์,2540)

การสอนแบบ Pattern Practice

เมื่อย้อนไปพิจารณาชั้นที่ 5 ที่จำเป็นสำหรับการสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่งในไวยากรณ์ซึ่งได้กล่าวไว้ในบทที่สาม จะเห็นว่าในขั้นที่ 5 กล่าวถึงการฝึกฝนสิ่งที่ต้องการสอนโดยดึงความสนใจของนักเรียนไปสู่สถานการณ์ ซึ่งให้ได้ใช้หัวข้อไวยากรณ์ที่กำลังเรียนอยู่นั้น จะต้องนึกอยู่ด้วยว่า ในขั้นนี้เรามุ่งหวังที่จะส่งเสริมให้นักเรียนใช้กระสวนไวยากรณ์ที่เรียนอยู่นั้นให้ได้ โดยอัตโนมัติ หมายความว่า เราประสงค์ที่จะให้นักเรียนลืมว่ากำลังเลือกใช้กระสวนไวยากรณ์นั้น หากเราใช้ไปโดยอาศัยความเคยชิน การฝึกเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายข้อนี้ เราเรียกว่า Pattern Practice

Pattern Practice นี้อาจใช้บทสนทนาหรือสถานการณ์ (situation) บางก็ได้ดังได้บรรยายมาแล้วในบทก่อน โดยทั่วๆไป Pattern Practice ก็ใช้แบบสนทนาและสร้างสถานการณ์มากกกว่าการฝึกแบบอื่นอยู่แล้ว การฝึกฝนวิธีใช้แบบทั้งสองนี้ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ว่าด้วยการสอยไวยากรณ์ แต่กลวิธีในการฝึกสำหรับ Pattern Practice นั้นมักจะแตกต่างกับที่ใช้สำหรับฝึกไวยากรณ์

แบบสนทนา (conversation-type)นั้น รู้สึกว่าจะเป็นวิธีที่ธรรมดาที่สุดสำหรับ Pattern Practice ซึ่งครูที่ฉลาดๆ ได้ใช้กันเวลานานแล้ว เพื่อแสดงความแตกต่างทางไวยากรณ์ระหว่างประโยคบอกเล่าและคำถาม บอกเล่ากับปฏิเสธ หรือเอกพจน์ พหูพจน์ ข้อแตกต่างระหว่างการฝึกฝนโดยใช้วิธีสลับที่

(conversation)สำหรับการสอน Pattern Practice กับการฝึกไวยากรณ์ก็คือใน Pattern Practice นักเรียนไม่เพียงแต่จะต้องทำประโยคบอกเล่าให้เป็นคำถามเท่านั้น แต่ในขณะเดียวกันจะต้องเปลี่ยนรูปเอกพจน์ อดีตกาล ปัจจุบัน อนาคต present continuous, possessive.และสถานการณ์อื่นๆ อีก ถ้านักเรียนสามารถเปลี่ยนประโยคบอกเล่าเป็นคำถามได้ในขณะเดียวกันกับที่เขาใช้เครื่องหมายทางไวยากรณ์ได้ถูกต้อง ก็ต้องถือว่าเข่าเริ่มใช้ข้อที่แตกต่างกันระหว่างคำถามกับบอกเล่าได้อย่างอัตโนมัติแล้วไม่มากก็น้อย และถ้าฝึกฝนต่อๆไป เขาก็จะสามารถใช้ข้อแตกต่าง (contrast)ในสถานการณ์อื่นๆ ได้ด้วยความเคยชิน

ตัวอย่างของ conversation-type สำหรับคำถามและคำตอบ มีดังนี้

ครูพูดว่า This is John's book.

น.ร.ตอบ Is this John's book. หรือ

ครูพูดว่า John went home yesterday.

น.ร.ตอบ Did John go home yesterday.?

ฝึกคล้ายๆกันนี้สำหรับประโยคบอกเล่ากับประโยคบอกเล่าปฏิเสธ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ครูพูดว่า The book is on the table.

น.ร.ตอบ The book isn't on the table.

ครูอาจให้ฝึกสิ่งที่ยากยิ่งขึ้นไปอีกในเมื่อครูให้ประโยคบอกเล่าซึ่งเป็นเอกพจน์ แล้วนักเรียนต้องทำเป็นพหูพจน์ ปฏิเสธ เช่นตัวอย่าง

ครูพูดว่า The book is useful.

น.ร. ตอบ The book aren't useful.

นักเรียนตองให้ประโยคที่เป็นคำถามปฏิเสธ ในเมื่อครูให้ประโยคบอกเล่า เช่น

ครูพูดว่า He is going to read.

น.ร.ตอบ Isn't he going to read ?

ในการเตรียมบทฝึกเหลี้ ครูอาจใช้ประโยคจำนวนหนึ่งสำหรับให้นักเรียนเปลี่ยนโดยปกติใช้ราว 10 ถึง 15 ประโยคก็พอ ถ้าต้องการฝึกอีก 10 ประโยคหรือ 15 ประโยค ชุดเดียวกันนี้อาจเอาไปใช้ซ้ำอีกได้ หรือถ้าครูประสงค์จะให้งานเขียนแก่นักเรียนในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง ประโยคเดียวกัน 10 หรือ 15 ประโยคนี้ ก็จะใช้ได้ผลเท่าๆ กับการเขียนมากๆเหมือนกัน ถ้าครูต้องการฝึกหัวข้อนั้นให้มากขึ้นอีกอาจใช้แบบฝึกแบบอื่นๆ สำหรับให้เขียนหรือมิฉะนั้น ก็อาจให้นักเรียนบททวนปัญหาเดียวกันนี้โดยให้มีความสัมพันธ์กับการฝึกหัวข้อปัญหาอื่นด้วย

ถ้าเราระลึกได้ว่า ความมุ่งหมายของเรามีอยู่ว่า ให้ครูพูดเพียง 15 ถึง 20 เปอร์เซ็นต์ ของเวลาทั้งหมด การฝึกแบบนี้ก็ห่างไกลกลับความประสงค์ของเขา เพราะแทนที่ครูจะพูดเพียง 15-20 % ปรากฏว่า อัตราส่วนเกือบจะเป็น 50 ต่อ 50 เพราะครูกับนักเรียนก็มีส่วนในการฝึกเท่า ๆ กัน ความมุ่งหมายของเรานั้นต้องการฝึกนักเรียนมิใช่ครู ฉะนั้นเพื่อให้สมดุล ควรใช้การฝึกแบบการเทียบแทน (

substitution- type)และแบบสนทนาด้วย ซึ่งนักเรียนจะมีส่วนแสดงราว 95- 100 % การฝึกแบบ situation type คือใช้สถานการณ์นั้น ทำให้นักเรียนมีอัตราส่วนในภาคปฏิบัติต่ำ แต่เนื่องจากในระยะหลังๆ ของการฝึก Pattern Practice จำเป็นต้องใช้แบบฝึกชนิดนี้ ฉะนั้นแม้อัตราส่วนของการที่นักเรียนเป็นผู้แสดงเอง ต่อการพูดของครูต่ำ ก็ไม่เป็นเรื่องสำคัญมากนัก

นอกจากอัตราส่วนการแสดงของนักเรียนจะต่ำดังกล่าวแล้ว ครูบางคนยังไม่เห็นด้วยกับการใช้แบบฝึกแบบ conversation-type (เปลี่ยนให้เป็นรูปอื่น) ซึ่งควรจะกล่าวไว้ ณ ที่นี้ ถ้าการเรียนของนักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนประโยคจากที่ครูให้ไปเป็นอีกรูปหนึ่ง ซึ่งใช้รูปไวยากรณ์อีกอย่างหนึ่ง นักเรียนจะต้องพึ่งครูเป็นอย่างมากทีเดียวที่จะแนะให้รู้ว่าจะต้องใช้ลักษณะไวยากรณ์รูปไหน แทนที่จะเป็นเช่นนั้น นักเรียนควรจะพยายามพึ่งตนเองให้มากที่สุดโดยใช้สถานการณ์เป็นเครื่องเร้า (stimulus) มิใช่โดยอาศัยประโยคอีกประโยคหนึ่ง ซึ่งการเปลี่ยนเช่นนั้นเท่ากับไม่ได้คำนึงถึงสถานการณ์ตามที่จำเป็น นี่เป็นปัญหาที่สำคัญยิ่ง สำหรับการฝึกขั้นต้นๆ บางอันเพื่อที่จะให้การฝึกนั้นมีลักษณะต่างๆ กัน ในระหว่างชั่วโมงที่เรียน ครูก็อาจจะต้องใช้ conversation-type เป็นครั้งคราว แม้ว่าการฝึกแบบนี้จะมีส่วนบกพร่องเหล่านี้ก็ตาม

การฝึกแบบ substitution- type ไม่เพียงแต่จะให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงว่าตนเองใช้ภาษาอังกฤษที่เรียนมาแล้วว่าทำได้ดีเพียงใดเท่านั้น ยังมีความยืดหยุ่นมากกว่าแบบ conversation-type ข้อดีของ substitution- type อีกอย่างก็คือ นักเรียนไม่เพียงแต่จะแสดงให้รู้ว่า ตนมีความเข้าใจในไวยากรณ์ส่วนที่เรียนและกำลังฝึกฝนอยู่เท่านั้น แต่ถ้าแบบฝึกหัดนั้นเขียนให้ครอบคลุมหัวข้อไวยากรณ์อื่นๆ ซึ่งเคยเรียนมาก่อนแล้ว บทฝึกหัดนั้นก็จะช่วยให้สมความมุ่งหมายข้อแรก คือ ช่วยให้นักเรียนใช้แบบสร้างไวยากรณ์นั้นๆ ได้ด้วยความเคยชิน และสมความมุ่งหมาย ขั้นที่ 2 คือได้ทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้วอีกโสดหนึ่ง

การสอนแบบมุ่งทักษะ

การฟังกับการได้ยิน

การฟังกับการได้ยิน ต่างก็ใช้อวัยวะรับสัมผัสอย่างเดียวกัน แต่การฟังต่างกับการได้ยิน การได้ยินเป็นเพียงความสามารถในการรับของโสตประสาท ซึ่งใคร ๆ ก็ตามที่มีประสาทหูปกติ ก็สามารถที่จะได้ยินส่วนต่าง ๆ ตลอดทั้งวัน ส่วนการฟังผู้ฟังต้องตั้งใจฟัง เพื่อตีความหมายของข้อความที่ได้ยินด้วย

ปัญหาสำคัญประการแรกในการเรียนภาษาต่างประเทศ คือการที่ผู้เรียนไม่เข้าใจความหมายของภาษาที่ผู้พูดอยู่รอบ ๆ ตัว ซึ่งส่งผลให้เกิดการกระทำที่ผิดพลาด และก่อให้เกิดความอับอายอยู่บ่อย ๆ การฟังจึงควรมีความสำคัญอันดับหนึ่ง ถ้าต้องการให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องสื่อความหมาย แต่เท่าที่เป็นมา ทักษะการฟังเป็นทักษะที่มีการสอนและการทดสอบน้อยที่สุด การฟังในที่นี้คือ การฝึก

นักเรียนฟังภาษาพูดอย่างที่ชาวบ้านพูดกันในชีวิตประจำวันตัวอย่างเช่น การฟังจากวิทยุ การฟังรายการถ่ายทอดทางโทรทัศน์ เสียงภาษาอังกฤษ การฟังบทสนทนาในภาพยนตร์ฝรั่ง ตลอดจนการฟังบรรยายและการพูดเร็ว ๆ ของเจ้าของภาษา ครูผู้สอนภาษาอังกฤษทุกคนตระหนักดีในความจำเป็นที่จะต้องให้นักเรียนได้ยินได้ฟังภาษาพูดที่เป็นไปตามธรรมชาติ

การฟังให้เข้าใจ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในสมองของผู้ฟัง การจะทดสอบผู้เรียนคนใดฟังเข้าใจหรือไม่ ครูไม่สามารถสอบตรง ๆ ได้ ครูต้องตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ยิน อาจจะเป็นคำถามแบบถูกผิด หรือเป็นคำถามประเภทให้เลือกตอบ หรือเป็นคำถามที่นักเรียนสามารถตอบได้อย่างเสรี หรืออาจ ให้ผู้เรียนเล่าเรื่องที่ได้ยินโดยใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาไทยก็ได้ แล้วแต่ละดับของผู้เรียน

ธรรมชาติของการฟัง

ในการเรียนภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อน ขบวนการฟังให้เข้าใจนั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญที่ครูจะต้องสอน 2 ประการ คือ

1. การรู้จักแยกเสียง
2. การเข้าใจความหมายของหน่วยเสียง

การรู้จักแยกเสียง หมายถึง การแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันในประโยตออกมาได้ นั่นคือ สามารถแยกได้ว่า ส่วนใดเป็นส่วนที่สำคัญ และส่วนใดเป็นส่วนประกอบ

ในระดับที่สอง นักเรียนต้องเข้าใจความหมายของหน่วยเสียง หมายถึง ผู้เรียนเริ่มหัดวิเคราะห์เสียงต่าง ๆ ที่ได้ยิน ในระยะแรก ๆ ถ้าเป็นประโยคสั้น ๆ ผู้เรียนจะจับใจความได้บ้าง ถ้าเป็นประโยคยาว ๆ ก็มักจะจับใจความได้บ้างเล็กน้อยเนื้อความส่วนใหญ่มักจะหลุดรอดไป และผลสุดท้ายก็จะจับใจความไม่ได้ว่าผู้พูดต้องการอะไรหรือบางครั้งผู้ฟังก็จับใจความได้ไม่ถูกต้อง จนกว่าจะได้รับการฝึกฝนให้ฟังมาก ๆ เข้า ผู้ฟังจะเริ่มมีความชำนาญในการแยกเสียงและเก็บข้อมูลได้มาดขึ้นตามลำดับ และสิ่งที่ได้ฟังก็จะติดอยู่ในห้วงความคิดได้นานขึ้น ถ้าจะให้ผู้เรียนได้ฟังภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันให้เข้าใจเป็นอย่างดีก็ต้องฝึกให้ผู้เรียนเริ่มฟังเสียตั้งแต่การเริ่มแยกเสียงต่าง ๆ แล้วจึงให้ฝึกหัดแยกส่วนที่สำคัญ ๆ ของประโยค

การฝึกหัดในการฟังให้เข้าใจ

การฝึกหัดให้นักเรียนแยกเสียงต่าง ๆ ในภาษานั้น ควรเริ่มทำตั้งแต่บทเรียนแรก หมายความว่าบทเรียนแรก ๆ นั้น ได้มีการเตรียมทำไว้เป็นอย่างดี ไม่ใช่สอนไปเรื่อย ๆ แล้วหวังว่าสักวันหนึ่ง ผู้เรียนสามารถแยกเสียงและออกเสียงได้เอง ถ้าผู้เรียนไปอยู่ในชุมชนที่พูดภาษานั้น ผู้เรียนก็สามารถแยกเสียงและออกเสียงได้เอง ก็มีตัวอย่างนักเรียนบางคน ถึงอยู่ในชุมชนที่พูดภาษาอังกฤษ ก็ไม่สามารถพูดได้ชัดเจน ต้องใช้เวลาฝึกเป็นเวลานาน ซึ่งก็ยังแสดงว่า ผู้เรียนยังไม่รู้จักวิธีการเรียนที่ถูกต้อง สำหรับการสอนฟังในห้องเรียน ซึ่งมีเวลาเรียนอยู่อย่างจำกัด ผู้สอนต้องเลือกหาวิธีสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถแยกเสียง และออกเสียงให้ถูกต้องภายในเวลาอันรวดเร็ว

วิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีที่สุด ควรจะเป็นวิธีสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะของภาษาในด้านอื่นด้วย (เช่น ในการฟังนั้น เมื่อมีผู้เปล่งเสียงออกมา ผู้ฟังสามารถวิเคราะห์เสียงต่าง ๆ นั้นได้ เช่น แยกระบบเสียง (เสียงที่แสดงความหมาย เสียงสูงเสียงต่ำ ระดับของเส้นเสียง และการรวมตัวกันของเสียงต่าง ๆ) และยังวิเคราะห์หน่วยโครงสร้างของประโยค เช่นการเรียงลำดับคำประโยค โครงสร้างของคำกริยา และความหมาย คำขยายส่วนต่าง ๆ คำที่ทำหน้าที่เป็นประโยคสมบูรณ์ (complements) และจากการเปล่งเสียง สามารถแยกได้ว่า สิ่งที่กล่าวออกมานั้นเป็นภาษาตลาด หรือเป็นภาษาราชการ และยังบอกอารมณ์ของผู้พูดได้อีกด้วย เช่น ตื่นเต้น เสียใจ ตื่นตระหนก หวั่นเกรง ตลอดจนภาษาที่ใช้ยังบอกได้ว่า เป็นภาษากลาง หรือภาษาถิ่น

การฝึกฟังโดยการใช้บทสนทนา

ข้อมูลทางภาษาที่เหมาะแก่การฝึกการฟัง ได้แก่ บทสนทนา การนำบทสนทนามาใช้ในการสอนนั้น ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ฟังบทสนทนาครั้งแล้วครั้งเล่า ครั้งแรกอาจได้ยินจากการพูดของครู ต่อไปได้ฟังจากเพื่อน ๆ ในห้องเรียน และสุดท้ายได้ยินจากเสียงที่ตัวเองพูด ผลเสียของวิธีการนี้ บางครั้งนักเรียนจำบทสนทนาได้แต่เข้าใจความหมายของบทสนทนานั้น ถ้าจะช่วยให้การฝึกบทสนทนา มีคุณค่าในการสอนมากขึ้น ทั้งในด้านการฝึกหัดการแยกเสียงและการเข้าใจความหมาย ครูต้องช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำบางคำที่มีอยู่ในบทสนทนานั้น ซึ่งอาจทำได้โดยการใช้รูปภาพ แต่ไม่ควรจะให้นักเรียนแปลบทสนทนานั้นเป็นภาษาของนักเรียนเอง เพราะจะก่อให้เกิดปัญหามากขึ้น เช่น ผู้เรียนจะติดนิสัยแปลภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทยอยู่ร่ำไปแทนที่จะพยายามฝึกสังเกตความหมายของประโยคจากข้อความที่มีอยู่ในประโยคนั้น นอกจากนั้นนักเรียนยังไม่มีโอกาสได้ฟังเข้าใจเพราะมัวแต่จับใจความตอนต้นของประโยคแล้วเทียบคำภาษาไทยอยู่

บทสนทนาที่นำมาใช้ในการสอนฟัง ควรเป็นบทสนทนาที่ตัดทอนมาจากเนื้อเรื่องอื่น หรือดัดแปลงมาจากเรื่องที่นักเรียนรู้เรื่องดีอยู่แล้ว มาทำเป็นบทสนทนาทั้งนี้เพื่อมุ่งให้นักเรียนฝึกหัดฟังเสียงโดยที่รู้ความหมายดีอยู่แล้ว หรือใช้บทฝึกสนทนาในรูปของการเล่นเกมส์ เช่น เกมส์ทายปัญหา นักเรียนจะหัดใช้ภาษาโดยมุ่งความสนใจไปที่การแข่งขันแล้วจะทำให้นักเรียนฝึกหัดการฟัง และการออกเสียงโดยไม่รู้ตัว นักเรียนจะไม่รู้สึกเบื่อหน่าย การจัดให้มีการเล่นเกมส์ทายปัญหานี้ อาจจัดให้มีช่วง 10 นาที ก่อนจะหมดเวลา

แบบฝึกหัดสำหรับการฟัง

ในการสอนทักษะทางภาษาไม่ควรแยกทักษะหนึ่งทักษะใดออกไปต่างหาก แต่ควรสอนให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น ๆ ในการสอนฟังนั้น บทฝึกอาจนำมาจากบทเรียนที่ใช้ในการสอนอ่าน หรือจากเนื้อหาในการสอนพูด แบบฝึกควรเรียงลำดับตั้งแต่ง่ายไปหายาก เช่น ฝึกการแยกเสียง ฝึกให้เลือกฟังโดยไม่ต้องมีคำถามตอบ ฝึกให้ฟังโดยบอกล่วงหน้าว่าจะให้ฟังอะไร ฝึกให้อ่านและให้จดจำสิ่งที่ฟังไว้

ด้วย

ขั้นตอนการฝึกฟัง คือ การฝึกแยกเสียง มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. ให้แยกเสียงโดยใช้คู่เทียบเคียง

เช่น mop mob

2. ให้ใช้คำที่แยกเสียงได้แล้ว ไปใช้แต่งประโยคให้มีความหมายสมบูรณ์

เช่น The servant has the mop in her hand.

There is a big mob in the middle of the street.

ในการฝึกที่ใช้คำมาแต่งเป็นประโยค ครูควรพูดประโยคทั้งคู่ให้ฟังก่อน แล้วให้นักเรียนบอกว่าครูพูดประโยคใด

เช่น The leader can not control the mob.

The servant has the mop in her hand.

There is a big mob in the middle of the street.

ขั้นที่สอง คือ การฝึกให้เลือกฟัง

ครูอาจแจกบทความหรือเรื่องที่นักเรียนเคยอ่านหรือเคยเรียนมาแล้วมาให้นักเรียนหัดเลือกฟัง มีวิธีการดังต่อไปนี้ คือ ครั้งแรกครูอ่านให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนขีดเส้นใต้เสียงบางเสียงที่ครูกำหนดให้ วิธีการเช่นนี้สามารถทำได้เสมอโดยที่ครูเป็นผู้กำหนดว่า ให้นักเรียนขีดเส้นใต้ หรือจดคำอะไร เช่น ครูให้นักเรียนฟังคำที่แสดงความหมายเกี่ยวกับเวลา หรือให้ฟังเฉพาะคำที่แสดงสถานที่ หรือให้ฟังคำที่มีความหมายเกี่ยวกับอาหาร

ตัวอย่างแบบฝึกหัดการฟัง (ตัดทอนมาจาก Varieties of spoken English ของ Leslie Dickinson. London : Oxford University Press , 1969.)

คำสั่ง Listen to the conversation about volcanoes.

Exercise I Intensive Listening

What were the last two word you heard?

choose the correct version : Tasieff is…..

the most extraordinary man……

most extraordinary

a most extraordinary man.....

3. Underline the word which is most heavily stressed : '…so he's done this again ,has he….?'

4. 'Said of thing ' here means:

a) campaign

b) aspect

c) slope

5. ‘fissure’ means:

a) a narrow crack in the earth ‘s crust.

b) the opening at the top of a volcano.

c) a narrow valley.

6. Complete: “ Do you usually get a good deal of warning ……

a) volcano’s going……. Or the blow up…….?

ตัวอย่างแบบฝึกหัดอีกแบบหนึ่ง

Exercise I: Past I

Word combinations like ‘ turning circle ‘ can have at least two meanings in English , depending on which word of the pair is stressed.

we got out of the smoking room as quickly as possible.

the room use

or smoking.

A room which was smoking (burning).

I think that the dancing girl is form London.

the girl who is dancing for pleasure.

A girl whose profession is dancing.

he was knocked down by a moving van.

a van used for moving furniture.

A van which was moving.

ขั้นที่สาม การฝึกให้ฟังโดยบอกล่วงหน้าว่าจะให้ฟังอะไร

การสอนให้นักเรียนฝึกแยกเสียง โดยการใช้คำคู่เทียบแทน และการหัดให้นักเรียนเลือกฟังก็ยังคงอยู่ในขั้นนี้ ตามความจำเป็น แต่สิ่งที่ควรจะมีเพิ่มขึ้นในระดับนี้ ที่นักเรียนควรจะได้รับการฝึกฝนดังนี้

1. การฝึกฟังข้อความสั้น ๆ ประมาณ 1 -2 ประโยค ที่เคยได้ยินมาบ้างแล้ว เมื่อนักเรียนฟังจบแล้ว ครูก็ถามคำถามว่า ข้อความนั้นเกี่ยวกับอะไร เกี่ยวกับใคร เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไหร่

2. การฝึกฟังข้อความที่ยาวขึ้น (ประโยคที่นำมาให้นักเรียนอาจเป็นประโยคที่นักเรียนเคยเรียน

มาแล้ว) เช่น การให้ฝึกหัดฟังบทสนทนา ถ้าครูมีเครื่องบันทึกเสียงสำหรับให้บันทึกเสียงภาษาอังกฤษจากเจ้าของภาษาก็ดี การฟังเสียงจากเครื่องบันทึกเสียงสามารถทำให้นักเรียนฟังเสียงได้ซ้ำ การฝึกให้นักเรียนฟังเสียงซ้ำจะทำให้นักเรียนเกิดความเคยชินกับภาษามากขึ้น

3. การฝึกหัดฟังข้อความที่ค่อนข้างยาว และมีประโยคใหม่ ๆ บ้าง โดยที่ครูอาจเกริ่นเสียก่อนว่าประโยคต่าง ๆ เหล่านั้นเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร

ขั้นที่ สี่ การฝึกฟัง และให้นักเรียนจดจำสิ่งที่ได้ฟัง

การฝึกฟังในระดับก่อน ๆ ก็ยังทำต่อไปได้ตามความจำเป็น แต่ในขั้นนี้นักเรียนควรจะได้หัดฟังข้อความที่นักเรียนยังไม่เคยได้ฟังมาก่อน แต่ควรเป็นข้อความที่ดัดแปลงแล้ว เช่น ข้อความจากวิทยุ ข่าวโฆษณา ฯลฯ ผู้สอนอาจกล่าวล่วงหน้าก่อนว่า เรื่องที่จะให้ฟังนั้นเกี่ยวกับอะไร ครูอาจสอนคำศัพท์ใหม่ ๆ ก่อน หลังจากนั้นครูก็ถามคำถามเพื่อความเข้าใจ และควรจัดให้มีการบันทึกเสียง เพื่อที่นักเรียนบางคนอาจจะนำไปฟังเพิ่มเติมได้อีก หรือบางครั้ง ก่อนที่ครูจะให้นักเรียนฟังครูอาจจะให้คำถามล่วงหน้าแก่นักเรียนก่อนก็ได้ เพื่อที่นักเรียนจะได้ตั้งใจฟัง เพื่อที่นักเรียนจะได้ตอบคำถามนั้น ๆ ให้ได้

นอกจากนั้น การฝึกให้นักเรียนฟังในระดับนี้ ครูอาจให้นักเรียนฟังเสียงพูดจริง ๆ ของเจ้าของภาษาด้วยก็ได้ ส่วนกรรมวิธีสอน ก็ดำเนินการตามอย่างที่กล่าวมาแล้ว คือ มีการอัดเสียงไว้ เพื่อให้นักเรียนบางคนที่จำเป็นต้องไปฟังเพิ่มเติม ครูบอกล่วงหน้าว่าจะให้ฟังเกี่ยวกับอะไร ครูสอนคำศัพท์ใหม่ตลอดจนสำนวนบางอย่างที่จำเป็นก่อน ครูอาจแนะแนวทางการพิจารณาทัศนคติของผู้พูดหรือคุณสมบัติอื่น ๆ ของผู้พูด โดยครูถามคำถามที่แนะให้นักเรียนคิด หรือครูอาจอธิบายตรง ๆ แต่ก็ยังต้องถามความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เช่น เกี่ยวข้องกับใคร เกิดขึ้นที่ไหน ทำไม เมื่อไหร่

สิ่งที่ครูไม่ควรลืม คือ การหาอุปกรณ์ต่าง ๆ มาช่วยในการสอน เช่น รูปภาพ ของจริง หรือ อุปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งจะทำให้นักเรียนฟังเข้าใจเรื่องได้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างการฟัง

1. เรื่องสั้น

เรื่องสั้น ๆ นี้ อาจตัดทอนมาจากหนังสือภาษาอังกฤษอย่างง่าย ๆ โดยมีความยาวเรื่องประมาณ 1 หน้า เวลาสอน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนฟังกี่ครั้งก็ได้ตามความพอใจ แล้วตอบคำถาม 2 -3 คำถามเกี่ยวกับโครงเรื่อง

2. บทความสั้น ๆ

ครูอาจเลือกบทความสั้น ๆ มาให้นักเรียนฟัง บทความนั้นอาจจะได้มาจากหนังสือที่เขียนขึ้นสำหรับผู้อ่านที่เป็นชาวต่างชาติ

3. บทความเรียง

บทความเรียงที่นำมาให้นักเรียนฟังอาจนำมาให้นักเรียนหัดเลือกฟังบางสิ่งบางอย่าง โดยเฉพาะเช่น จับใจความสำคัญของไวยากรณ์บางเรื่อง การฟังการออกเสียงสูง สียงต่ำ การใช้คำนำหน้านาม (articles) การใช้ prepositions ฯลฯ

4. การเล่นเกมส์

มีเกมส์เป็นจำนวนมากที่เน้นในเรื่องการฟัง เช่น การให้ฟังบทสนทนา คำถามท้ายบท เกมส์การทายปัญหา

5. การให้ฟังบทสนทนา

ให้นักเรียนฟังบทสนทนาที่มีความยาวเพียง 1 นาที แล้วทดสอบ เหมือนอย่างการทดสอบในข้อสอบ TOEFL

6. การตอบปัญหา

ครูนำปัญหามาให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดแก้ปัญหา เหมือนการตอบปัญหาของศิราณี

7. การฟังเพลง

ให้นักเรียนฟังเพลง แล้วจับใจความเฉพาะจุดใดจุดหนึ่ง

8. การให้ฟังตามคำสั่ง

ในการสอนนักเรียนชั้นเล็ก ๆ ครูอาจสอนให้นักเรียนหัดฟังคำสั่งก่อน เช่น Show me your red book. Open the door please.

9. การเล่าเรื่องให้นักเรียนฟังโดยมีรูปภาพประกอบ

10. การเล่าเรื่อง

ครูสมมติให้นักเรียนมีเพื่อนเป็นหุ่นกระบอก หุ่นกระบอกจะมาคุยกับนักเรียนทุกวัน เช่น นำจดหมายมาอ่านให้ฟัง เอาเกมส์มาชวนเล่น เอาเรื่องนิยายมาอ่านให้ฟัง

การสอนพูด

การสอนพูดรู้สึกจะเป็นปัญหาใหญ่สำหรับครูผู้สอน เพราะการสอนให้นักเรียนพูดได้ และพูดได้ดีขึ้นอยู่กับตัวครูเป็นสำคัญ ครูบางคนเลยเลิกพูดไปเลย แล้วไปอธิบายเนื้อหาของภาษาอังกฤษแทน ครูบางคนพยายามฝึกฝนที่จะให้นักเรียนเรียนพูด โดยที่ครูจะพูดภาษาอังกฤษกับนักเรียนเสมอในห้องเรียน โดยมีเหตุผลว่า การที่ครูพยายามพูดกับนักเรียนในชั้นเรียนเสมอ ๆ นักเรียนจะได้มีโอกาสฝึกตนเองให้มีความเคยชินเกี่ยวกับภาษา นักเรียนจะมีโอกาสซึมซับภาษาเข้าไปวันละเล็กละน้อย และการที่ครูพูดภาษาอังกฤษให้นักเรียนฟังในห้องเรียนนี้ จะเป็นเพียงหนทางเดียวเท่านั้นที่นักเรียนจะได้มีโอกาสฝึกฟังภาษาอังกฤษ แต่สิ่งหนึ่งที่ครูผู้สอนจะลืมไม่ได้เลย คือนอกจากจะให้นักเรียนหัดฟังแล้ว นักเรียนจะต้องได้รับการฝึกฝนให้หัดพูดด้วย โดยที่ครูจะต้องคิดหาสถานการณ์ ที่จะกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นออกมาอย่างที่เค้าต้องการ ภายในขอบเขตความรู้ทางภาษาอังกฤษที่เขามีอยู่

ก่อนอื่น ครูผู้สอนต้องเข้าใจเสียก่อนว่า เมื่อเอ่ยถึงการพูดนั้น ก็หมายถึง การที่คนแสดงอารมณ์

คนต้องการจะแสดงความในใจให้ผู้อื่นรู้ คนกำลังแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ต่อผู้อื่น ตอบโต้ต่อสถานการณ์บางอย่าง คนกำลังโน้มน้าวจิตใจคนอื่นให้คล้อยตามตนเอง ฯลฯ การพูดเป็นเครื่องมือของคน ในการพูด ครูผู้สอนมีหน้าที่ที่จะกระตุ้น ให้นักเรียนฝึกหัดใช้อวัยวะในการพูด และจัดหาแบบฝึกหัดที่เหมาะสมให้กับนักเรียน อย่าทำให้นักเรียนเริ่มรู้สึกเสียตั้งแต่ในตอนแรก การพูดภาษาต่างประเทศนั้นพูดลำบากเพราะนักเรียนจะมีความวุ่นวายใจ ซึ่งผลที่ตามมาก็คือ นักเรียนจะเลิกพยายามที่จะหัดพูด

การเรียนพูดมีขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 2 ระดับ คือ

ระดับที่นักเรียนต้องเลียนแบบประโยคที่ถูกต้องจากครู และท่องจำประโยคพื้นฐานที่สำคัญ ๆ

ระดับที่นักเรียนสามารถพูดแสดงความตั้งใจของตนเองออกไปในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

การเรียนพูดในระดับที่นักเรียนจะต้องเลียนแบบจากครู และท่องจำประโยคพื้นฐาน

การเรียนพูดในระดับนี้ ครูต้องช่วยกระตุ้นให้นักเรียนอยากที่จะพูด ในการสอนครูควรจะเริ่มโดยการเรียนรู้คำศัพท์ การฝึกหัดการออกเสียง การเลียนรูปแบบโครงสร้างของประโยค และการเรียนรู้ประโยคลักษณะต่าง ๆ

การฝึกในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ สามารถทำได้โดดการให้ฝึกพูดเลียนตามแบบ (imitation) เพื่อที่จะให้นักเรียนสามารถแสดงออกได้บ้าง โดยที่ยังยึดตัวครู เป็นหลัก แต่สิ่งที่พูดนั้นไม่ใช่สิ่งที่สามารถมารียงลำดับกันได้ เช่น นักเรียนพูดคำอุทานได้แล้ว ต่อไปจะพูดประโยคบอกเล่าได้ การพูดเรื่องต่างๆ มักจะเกิดขึ้นพร้อมกัน หรือใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อยู่ที่ความตั้งใจของผู้พูดที่จะพูดประโยคชนิดต่าง ๆ ออกมา เช่น (ประโยคคำถาม ประโยคอุทาน ประโยคบอกเล่า ฯลฯ) หรือจะพูดเกี่ยวกับเรื่องในอดีต หรือปัจจุบัน หรือในอนาคต หรือจะพูดเกี่ยวกับเรื่องที่สามารถจะเกิดขึ้นได้ หรือเกิดขึ้นไม่ได้ ฯลฯ ผู้พูดจะต้องเลือกพูดให้เหมาะสมกับสถานการณ์

การกระตุ้นให้นักเรียนพูด ในระยะเริ่มแรกครูต้องสรรหาแบบฝึกที่ดีมาให้นักเรียนฝึกพูด เพื่อที่ว่า ในระยะต่อไป นักเรียนจะได้ไม่ต้องกังวลว่าจะพูดอย่างไร ในเรื่องของภาษานอกจากจะเกี่ยวข้องกับโครงสร้างไวยากรณ์แล้ว ภาษายังเกี่ยวข้องกับความหมายด้วย กล่าวคือ การรู้จักเลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสม จะช่วยให้ติดต่อเข้าใจกันได้ดียิ่งขึ้น ในการที่ครูจะต้องฝึกนักเรียนทั้งในด้ายการออกเสียงแต่ละเสียง หน่วยคำและโครงสร้างของประโยค ครูจะต้องฝึกให้ได้ถึงขั้นที่นักเรียนจะสามารถนำภาษาไปใช้ได้อย่างอัตโนมัติ ซึ่งในการฝึก ครูอาจต้องใช้แบบฝึกอย่างหนักหน่วง (pattern drills) ที่จะบังคับให้นักเรียนพูดแต่ประโยคที่ถูกต้องเท่านั้น และครูจะเป็นผู้ย้ำความถูกต้องของการพูดของนักเรียนอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น

ในระยะแรก ๆ ที่มีการฝึกพูด ครูต้องทุ่มเทเวลาในการฝึกให้มีการฝึกมาก ๆ โดยใช้การฝึกอย่างหนักหน่วง ส่วนการฝึกออกเสียงสูง – ต่ำ และการเน้นคำในประโยค ควรฝึกโดยการใช้บทสนทนา หรือการพูดโต้ตอบ กับครูผู้สอนจะทำให้การเรียนเรื่องนี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ครูสามารถฝึกให้นักเรียนพูดโต้ตบกับครู หรือแม้แต่ประโยคที่เป็นเงื่อนไขในการฝึก ไม่ต้องให้นักเรียนมัวพะวงกับไวยากรณ์มากนัก

เพราะในขณะที่ครูกำลังเน้นเรื่องการสอนพูด แต่การพูดก็ต้องพูดให้ถูกไวยากรณ์

การฝึกพูดตามหนังสือแบบเรียนอย่างเดียว บางครั้งก็ไม่เกิดผลดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อนักเรียนจำเป็นที่จะต้องไปพบปะกับเจ้าของภาษาภายนอกห้องเรียน ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากว่า ภาษาที่มีอยู่ในหนังสือเรียนนั้น เป็นภาษามาตรฐาน ค่อนข้างสูงไปสำหรับการนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งคนธรรมดาทั่วไปจะใช้ภาษาที่มีระดับต่ำกว่านั้น วิธีที่ทำการสอนพูดได้ดี น่าจะเป็นการเรียนจากภาษาพูด นั่นคือ เรียนจากบทสนทนา เช่น การพบปะ การทักทาย การแสดงความประหลาดใจ การพูดที่แสดงความเห็นคล้อยตาม การหัดพูดโต้แย้งอย่างสุภาพกับสิ่งที่ไม่เห็นด้วย การถามคำถามอย่างที่คนทั่วไปใช้ถามกัน การตอบที่ใช้คำตอบอย่างสั้น ๆ ฯลฯ

การเรียนพูดจากบทสนทนา มีประโยชน์หลายประการ ประการที่สำคัญ คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ที่อยู่ในบทสนทนานั้น มีความหมายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นจริงในชีวิตประจำวัน สำนวนพูดเป็นสำนวนที่ผู้พูดแพร่หลายทั่วไป และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ นักเรียนกำลังสมมติตัวเองเป็นผู้พูด และเป็นคนฟัง นักเรียนจะได้ฝึกการถามคำถาม ตอบคำถาม จะตอบสั้นหรือยาว ก็แล้วแต่โอกาสที่เหมาะสม นักเรียนจะได้ฝึกการออกเสียงสูง - ต่ำ การเว้นจังหวะ การพูดเร็ว การพูดช้า ฯลฯ

ส่วนการสอนพูดในระดับสูงขึ้นไป นักเรียนรู้โครงสร้างประโยคพื้นฐาน นักเรียนได้รับการฝึกพูดพอสมควรแล้ว ครูอาจให้มีการแสดงบทบาทสมมติ (role playing) ที่นักเรียนจะต้องท่องจำประโยคที่ตัวจะต้องพูดมาให้ขึ้นใจก่อน ก่อนที่จะมาแสดงให้เพื่อน ๆ ดูหน้าชั้น

สำหรับหนังสือบางเล่มที่ไม่มีบทสนทนา ครูผู้สอนก็สามารถที่จะคิดเขียนขึ้นมาเอง โดยดูโครงสร้างไวยากรณ์ และคำศัพท์ในขอบเขตที่นักเรียนกำลงเรียน สิ่งที่ครูจะต้องระวังอย่างหนึ่ง คือ อย่าหัดให้นักเรียนออกมาหัดอ่านบทสนทนา เพราะไม่เกิดผลอะไรเลย

สิ่งที่จะเร้าความสนใจ ให้นักเรียนอยากจะสนทนาโดยใช้บทสนทนาต่าง ๆ นั้น อยู่ที่สถานการณ์ที่จะนำบทสนทนาไปใช้ ครูต้องเร่งเร้าใจนักเรียน โดยคิดหาสถานการณ์ที่เหมาะสมกับวัย และความสนใจของผู้เรียน สถานที่ เวลาที่จะพูด และการแสดงท่าทางของผู้พูด ส่วนผู้ที่จะมาพูดนั้น ก็ต้องกำหนดให้สมบทบาท เช่น กำหนดอายุ เพศ ความสัมพันธ์ของผู้พูดที่มีต่อกัน แม้แต่อารมณ์ของผู้พูด ก็ต้องกำหนดด้วย เช่น การแสดงน้ำใจไมตรีต่อกัน พบปะกันอย่างมีพิธีการ กำลังหยอกล้อ โต้เทียงหรือประนีประนอมกัน สิ่งต่าง ๆ ที่ครูกำหนดให้นี้ จะช่วยให้บทสนทนานั้นมีความสมจริงมากขึ้น

เทคนิคการสอนพูดโดยการใช้บทสนทนา

การแนะนำบทสนทนาที่จะใช้สอน

การนำบทสนทนามาสู่การเรียนในห้องเรียนนั้นสามารถทำได้หลายวิธี เช่น

1. การใช้รูปภาพประกอบคำบรรยาย ครูวางรูปภาพที่ขอบกระดานดำ แล้วชี้ไปที่รูปพร้อม ๆ กับพูดประโยคนั้น นักเรียนพูดว่าตามครูไปพร้อม ๆ กันก่อน ต่อไปจึงแบ่งกลุ่มให้พูดเป็นแถว ๆ หรือ

เป็นกลุ่ม ๆ หลังจากนักเรียนพอจะพูดได้บ้างจึงค่อยให้พูดทีละคนต่อไป

SHAPE * MERGEFORMAT

SHAPE * MERGEFORMAT

Is Mary going to see the movies?

2. การนำรูปภาพมาติดกระดานแผ่นป้ายผ้าสำลี

ครูอาจจะวาดภาพนั้น ๆ ขึ้นเอง หรืออาจจะตัดรูปถ่ายหรือรูปภาพที่สวย ๆ มาจากหนังสือพิมพ์แล้วเอากระดาษทรายเล็ก ๆ ติดด้านหลังเพื่อให้เกาะติดกับแผ่นป้ายผ้าสำลี ครูเป็นผู้พูดประโยคในบทสนทนาหรืออาจจะอัดเสียงเจ้าของภาษาไว้แล้วมาเปิดให้นักเรียนฟังในชั้นเรียนก็ได้

SHAPE * MERGEFORMAT

Did he go to see the dentist?

Did he go to see the dentist?

การฝึกหัดให้นักเรียนพูดบทสนทนา

1. การใช้บัตรที่เขียนประโยคต่าง ๆ ของบทสนทนาไว้ ครูนำบัตรวางที่ขอบกระดานดำ เขียนหมายเลขกำกับไว้ข้างบนบัตรแต่ละใบ ครูเรียกชื่อนักเรียน และขานหมายเลขที่กำกับประโยคด้วย นักเรียนคนที่ถูกเรียกก็จะต้องพูดประโยคนั้นให้ถูกต้อง ครูอาจจะให้นักเรียนทั้งห้องพูดพร้อมกัน เมื่อครูเรียกหมายเลขหรือจะแบ่งให้นักเรียนทีละกลุ่มพูดย่อมทำได้เช่นกัน

ครูเอาบัตรที่มีประโยคต่าง ๆ ทั้งหมดมาสับกันไปมา แล้วถือไขว้หลังไว้ให้นักเรียนทายว่า บัตรที่มีประโยคใดเป็นบัตรที่อยู่ข้างหลังสุด ซึ่งการทำเช่นนี้เป็นการฝึกให้นักเรียนต้องพูดประโยคที่มีอยู่ในบทสนทนานั้นทุกประโยค

2. “ ใครพูดอะไร ”

ครูพูดประโยคในบทสนทนานั้นประโยคหนึ่ง แล้วถามนักเรียนว่า ใครเป็นคนพูด และเขาพูดอย่างไร ให้นักเรียนพูดทวนให้ฟังอีกครั้งหนึ่ง เช่น

Teacher : “ Shall we go to see the movies ”?

Students : Daranee said , “ Shall we go to see the movies.”

3. การพูดบทสนทนาต่อกันเป็นลูกโซ่

การฝึกพูดให้นักเรียนพูดต่อกันเป็นลูกโซ่ เป็นแบบฝึกที่ค่อนข้างยาก ฉะนั้นจึงต้องเตรียมการฝึกเป็นอย่างดี ก่อนที่จะนำมาให้นักเรียนฝึก เพื่อให้นักเรียนรู้ว่าเขาจะต้องทำอะไร ตัวคำถามและคำตอบที่จะนำมาใช้นั้น ครูจะต้องฝึกหัดให้นักเรียนพูดให้ได้เสียก่อน ก่อนที่จะนำไปให้พูดต่อกันเป็นลูกโซ่ ตัวอย่างเช่น

Question : John , are you going to the movies to night?

Answer : No , I am not going because I have homework to do.

สิ่งที่ทำให้ยากนั้นอยู่ที่คำถาม เช่น

Paul, ask John if he is going to the movies to night.

นักเรียนมีแนวโน้มที่จะถามว่า John, if he is going to the movies to night?

ฉะนั้น ครูจึงต้องระวัง และฝึกหัดนักเรียนให้หัดสร้างคำถามเสียก่อน

การใช้บทสนทนาเป็นสื่อในการพูด

เมื่อครูสังเกตเห็นว่า นักเรียนจำบทสนทนาได้พอสมควรแล้ว ครูก็นำบทสนทนานั้นเป็นสื่อนำในการสอนภาษาให้เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

1. การฝึกถามคำถามแบบ yes - no

ครูวางบัตรที่มีประโยคลงบนขอบกระดานดำ แล้วถามคำถามที่ให้นักเรียนตอบว่า yes หรือ no แต่ให้ตอบอย่างเต็มประโยค เช่น

Is John going to see the movies?

No, he is not going to see the movies.

2. การฝึกคำถามแบบตอบ either - or

ครูนำภาพที่ตัดมาจากหนังสือพิมพ์ชูให้นักเรียนดู หรือติดไว้บนกระดานดำ แล้วถามคำถามเพื่อให้นักเรียนตอบโดยการเลือกเอาสิ่งหนึ่งสิ่งใด เช่น

Is John going to see the movies or do his homework?

Is her mother cooking or watering the plants?

Are the boys playing football or swimming?

Does he walk quickly or slowly?

3. การฝึกถามตอบโดยใช้ why

John has to finish his homework by to day.

Why isn’t go gong to see the movies with his friends?

He has to finish his homework.

4. การถามคำถามเกี่ยวกับบทสนทนานั้นว่า ใครทำอะไร

ครูเขียนบทสนทนาลงในกระดาษโปสเตอร์ แล้วถามคำถามเกี่ยวกับบทสนทนานั้น เช่น

Teacher : What does bill play?

Students : He play table – tennis.

Teacher : does he play well?

Students : Yes. He wins every game.

5. การถามคำถามที่นักเรียนจะต้องตอบโดยใช้ how

ครูอาจแสดงท่าทางให้ดู ก่อนที่จะถามคำถาม หรือไม่ก็ใช้รูปวาดลายเส้น เช่น

Teacher : (Walks slowly) How did I walk?

Students : You walked slowly.

Teacher : (Speaks quickly) How did I speak?

Students : (You speak quickly.

ตัวอย่างการสอนพูดในห้องเรียน

การพูดในห้องเรียนในระดับเริ่มเรียน อาจเป็นเพียงการถาม – ตอบ ในประโยคสั้น ๆประโยคเดียว ไม่ได้อยู่ในลักษณะบทสนทนา ซึ่งถ้าเป็นการฝึกนั้น เป็นการฝึกเฉพาะการถาม - ตอบ ครูก็อาจจะตั้งจุดมุ่งหมายให้นักเรียนสามารถถาม – ตอบ ได้อย่างคล่องแคล่ว

การสอนพูดโดยการถามตอบ

เทคนิคในการสอนแบบนี้ ครูต้องใช้รูปภาพประกอบการสอน ในการสอน ครูถามคำถาม แล้วให้คำแนะแก่นักเรียนสำหรับตอบ นักเรียนจะค่อย ๆ ถูกนำให้พูดประโยคที่ไม่จำเป็นต้องให้คำแนะก็ได้ในบางครั้ง

ข้อดีของการสอนแบบนี้ คือ นักเรียนสามารถจะได้ภาษาได้ตั้งแต่วันเริ่มเรียน นั่นคือ การตอบคำถามของครู ต่อ ๆ ไป ครูก็จะค่อย ๆ นำนักเรียนให้พูดสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนมากยิ่งขึ้น ต่อจากนั้น นักเรียนอาจตั้งคำถามเองได้เพียงแต่ครูช่วยแนะนำให้

ข้อจำกัด การสื่อสารจริง ๆ ในชีวิตประจำวันนั้นไม่ได้มีอยู่แต่เฉพาะการถามตอบแต่เพียงอย่างเดียว การฝึกหัดอาจจะขยายออกให้กว้างได้ดังต่อไปนี้ ในการสอนตอนแรกเริ่ม ครูฝึกการใช้คำนามโดยทั่วไป คำกริยา คำคุณศัพท์ คำขยายกริยา คำที่ใช้เชื่อมคำ ฯลฯ เมื่อนักเรียนสมารถใช้คำต่าง ๆ เหล่านี้ได้อย่างคล่องแคล่ว จึงค่อยสอนบทสนทนา และการอ่านต่อไป นักเรียนไม่ควรมีปัญหาเรื่องการทำความเข้าใจบทสนทนาที่นำมาสอน เพราะประโยคต่าง ๆ ก็ได้ฝึกก่อนแล้ว การให้พูดบทสนทนานั้นอาจจะให้นักเรียนสมมติเป็นตัวละครในบทสนทนานั้น การเลือกประโยคต่าง ๆ ที่จะนำมาสอน

เทคนิคการสอนแบบถาม – ตอบ จะนำไปสอนกับเนื้อหาใดก็ได้ ครูเป็นผู้เลือกคำถามและคำตอบ

1. ขั้นแรก ครูพิจารณาเนื้อหาในบทเรียนที่จะเรียน ทั้งในเรื่องไวยากรณ์และคำศัพท์ สมมติว่าบทเรียนบทหนึ่งต้องการให้นักเรียนเรียนเรื่อง Places

2. ขั้นต่อไปเป็นการลำดับเรื่องที่จะสอน

โครงสร้าง ... Where is …….?

He is (lives) in …….

Who is this?

This is…….

การออกเสียง ... The pronunciation of the above patterns.

คำศัพท์ ... map

The names of the towns

The names of the students in English.

3. ขั้นที่สาม เป็นขั้นพิจารณาหาวิธีการสอน การสอนประโยคต่าง ๆ ข้างบนอาจใช้รูปภาพลายเส้น หรือรูปวาดบนกระดานดำ

ตัวอย่าง

ก. ครูนำรูปแผนที่ประเทศไทยเข้ามาในห้องเรียน บนแผนที่นั้นมีจุดที่แสดงเมืองสำคัญ ๆ ไว้ เช่นกรุงเทพมหานคร ฯ เชียงใหม่ สงขลา ฯลฯ ที่จุดแต่ละจุด ครูใส่อักษรตัวแรกของเมืองนั้นไว้

ครูชี้ไปที่ประเทศไทย แล้วพูดว่า This is Thailand. นักเรียนพูดว่าตามพร้อม ๆ กัน โครงสร้างของประโยคนี้นำไปใช้ต่อไป This is Bangkok. This is Haad Yai

ครูเรียกนักเรียนแต่ละคนให้ตอบคำถามว่า What is this? ต่อไป ครูนำรูปครูวางไว้ข้าง ๆ จุดที่แสดงเมือง แล้วถามว่า Who is this? แล้วครูก็สอนให้นักเรียนตอบว่า This is Sak. He lives in Haad Yai. ขณะที่นักเรียนกำลังพูดพร้อม ๆ กัน ครูเขียนชื่อย่อลงไปใต้รูปของคน และในทำนองเดียวกัน ครูสอนประโยคอื่น ๆ เช่น

Mana (Bangkok.)

Tawee (Songkla)

Noi (Chieng Mai)

เมื่อครูเห็นว่านักเรียนสมารถพูดประโยคเหล่านี้ได้แล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แสดงเป็นเจ้าของเมือง 4 เมือง แล้วครูให้นักเรียนถามตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนและเมืองที่นักเรียน Who is this? Where is he?

ข. การใช้บัตรแนะความหมาย ครูเตรียมบัตรไว้ให้พอกับจำนวนนักเรียนและเมืองที่นักเรียนอยู่ 35 คน ครูจึงต้องมีบัตรรูปภาพต่อไปอย่างละ 5 บัตร คือ

ครูนำรูปคนที่มีผมเผ้ารุงรังเป็นกระเซิงออกมา แล้วบอกนักเรียนว่าคน ๆ นี้ มีผมยาวรุงรังมาก จำเป็นที่จะต้องตัดเสียที แล้วครูก็พูดว่า This is Lek. Lek needs a hair cut. นักเรียนพูดตามครู ครูก็แนะนำรูปภาพอื่น ๆ ต่อไป

ครูเรียกนักเรียนออกมาหน้าชั้น ครูยื่นบัตรให้พร้อมกับถามว่า Who (what) is this? แล้วให้เพื่อนตอบตามบัตรที่มีอยู่ในมือ

ถ้ามีเวลาเพียงพอ ครูอาจจะสอนนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นพหูพจน์ด้วยก็ได้ โดยการให้นักเรียนสองคน ชูบัตรของตนเองขึ้น แล้วถามเพื่อนว่า Who (what) are these? ซึ่งเพื่อน ๆ ก็จะตอบว่า

They are …… ปกติแล้ว กิจกรรมในลักษณะนี้ ควรใช้เวลาเรียนไม่เกิน 10 นาที ถ้ามากเกินไป นักเรียนจะรู้สึกเบื่อหน่าย

การฝึกพูดประโยคโครงสร้าง

ในการสอนประโยคที่เป็นโครงสร้างเป็นประโยคพื้นฐานให้กับนักเรียน ครูต้องให้นักเรียนฝึกพูดอย่างหนักหน่วง ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี ตัวอย่าง เช่น

ก การให้ตอบตามตัวอย่าง

ครูบอกประโยคที่จะให้นักเรียนตอบก่อน แล้วจึงถามคำถาม เช่น

Teacher : The color of the sky is blue. What color is the sky?

Students : The sky is blue.

Teacher : The cloud is the sky. What is in the sky?

Students : The cold is in the sky.

Teacher : This is Jack. Who is this?

Students : This is Jack.

ข การออกคำสั่ง

ครูสั่งให้นักเรียนออกคำสั่งแก่เพื่อน

Teacher : Wilai , ask Naree to open the window.

Wilai : Naree, please open the window.

Teacher : Naree ,ask Somsri where she went yesterday.

Naree : Somsri, where did you go yesterday.

Teacher : Somsri , ask Narong why he was late this morning.

Somsri : Narong why did you come late this morning.

ค ใช้แผนที่โลก เช่น

ครูพูดสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ พร้อมกับสมมติว่า เฮนรีกำลังเดินทางท่องเที่ยวอยู่ตามประเทศต่าง ๆ ตัวอย่าง เช่น ครู (ชี้เส้นทางจากนิวยอร์กไปปารีส)

Teacher : Where is Henry going to?

Students : Henry is going to Paris.

ครู (ชี้เส้นทางไปอินเดียมาประเทศไทย)

Teacher : Where is Henry going to?

Students : He is going to Thailand.

ง การใช้รูปวาดในกระดานดำ

ก่อนที่จะเริ่มเรียน ครูอาจจะให้นักเรียนที่มีฝีมือในการวาดรูป วาดรูปต่าง ๆ ลงในกระดานดำ ตัวอย่าง เช่น การสอนเรื่องการเปรียบเทียบ ครูก็ให้นักเรียนวาดรูปต่อไปนี้

Teacher : Look at the two cars. Which one is order?

Students : (Point at the picture) This one is vorder.

Teacher : Look at the two ladies. Who is thiner?

Students : (Point at the tall girl) This lady is thinner.

จ การใช้รูปภาพที่ถาวร

ครูเตรียมทำรูปภาพสำหรับใช้ได้นาน ๆ ตัวอย่าง เช่น

1. jim enters first. Who enters first?
2. Jim look at mary. Whom does Jim look at ?
3. Mark sees the roof. What does Mark see?

การเรียนพูดในระดับที่นักเรียนสามารถพูดแสดงความตั้งใจของตัวเองออกไปในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

ครูสร้างสถานการณ์ที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย เช่น ให้นักเรียนพูดเกี่ยวกับเรื่องที่เขาสนใจ ให้นักเรียนเล่าเรื่องเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัว หรือในโรงเรียน ให้นักเรียนมีโอกาสได้พูดคุยหรือ หยอกล้อเพื่อน ๆ ในห้อง ฯลฯ ในขั้นนี้นักเรียนได้เรียนบทสนทนาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ นักเรียนได้เรียนโครงสร้างต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานแล้ว นักเรียนมีความรู้ในด้านคำศัพท์อยู่ในขอบเขตที่สามารถพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว และเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้

แต่ก่อนที่นักเรียนจะก้าวจากขั้นว่าตามครู มาถึงขั้นที่แสดงความคิดเห็นได้นี้ นักเรียนยังมีปัญหาอยู่มาก ซึ่งเป็นเรื่องที่ครูจะต้องให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด เช่น Look at this picture. This boy can swim very quickly.

ต่อไปครูก็หันไปพูดกับมนูว่า Manoo , ask Damrong if he can swim quickly. ในบางครั้ง ครูอาจต้องใช้ภาษาไทยบ้าง เพื่อให้นักเรียนรู้ว่า เขากำลังพูดอะไร หรือ ครูอาจแนะนำให้นักเรียนพูดเอง เช่น Last night I saw you walking with your friends. Where did you go? หรือ Can you tell us where you went last night? ในโอกาสต่อไป ครูพยายามให้นักเรียนพูดในลักษณะที่อยู่ในรูปของบทสนทนา ซึ่งในบทสนทนานั้นสามารถเปลี่ยนคำบางคำ ตามที่นักเรียนประสงค์ได้ แต่ประโยคโครงสร้างยังคงเดิม ถ้านักเรียนได้สนทนาเกี่ยวกับเหตุการณ์ประจำวัน หรือหยอกล้อกันบ้าง ก็จะทำให้การฝึกใช้ภาษาเป็นไปได้อย่างสะดวก เช่น นักเรียนอาจพูดคุยเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เรื่องเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้น การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพ หรือตัวบุคคล หรือการเดาว่า คน ๆ นั้นมีอาชีพอะไร ทำงานอะไร ฯลฯ การเล่นเกมที่กำหนดโครงสร้างของประโยคก็สามารถช่วยได้ เพราะจะทำให้นักเรียนเพลิดเพลินไปกับการ

แข่งขัน มากกว่าจะมัวพะวงอยู่กับเรื่องว่าจะพูดผิดถูก ครูที่เพิ่งเริ่มสอนควรจะแสวงหาเกมหรือเพลง มาช่วยประกอบการสอน หลังจากที่นักเรียนเริ่มใช้ประโยคต่าง ๆ ในการสนทนาแล้ว ต่อไปนักเรียนอาจจะสามารถออกมาพูดหรือเล่าเรื่องให้เพื่อนฟังหน้าชั้น ในตอนแรก ครูอาจจะบอกโครงร่างคร่าว ๆ ว่านักเรียนจะออกมาพูดอะไรหน้าชั้นบ้าง โดยครูจะต้องคำนึงถึงโครงสร้างของประโยค และคำศัพท์ที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว ครูอาจจะช่วยเพิ่มเติมคำศัพท์อื่น ๆ ให้บ้างเท่าที่จำเป็น กิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยในการสอนพูดในระดับนี้

ก การใช้บทสนทนาสั้น ๆ

บทสนทนาสั้น ๆ เป็นการถาม – ตอบเพียง 3 – 4 คำถาม ครูจะถามนักเรียนคนหนึ่ง พอนักเรียนคนนั้นตอบ ครูก็ถามนักเรียนคนต่อไป

บทสนทนาสั้น ๆ มี 2 แบบ คือ

แบบที่มีคำถามแล้วให้นักเรียนพูดตอบเลยทันที เช่น

Teacher : (Ask students B.) where did you go last night?

Students B : (To game)

Teacher : (Ask student C.) where did you go last night?

Students C : (To a concert)

Teacher : (Ask student D) where did you go last night?

Student D : (I didn't go anywhere. I stayed home.)

บทสนทนาอีกแบบหนึ่ง คือ ครูเตรียมคำถามมาให้นักเรียนเรียบร้อยแล้วพอเข้ามาในห้องเรียน ครูก็แจกกระดาษที่มีบทสนทนานั้น ๆ มีแต่ส่วนที่เป็นประโยคที่ครูจะถาม ส่วนประโยคสำหรับนักเรียนตอบนั้น ครูเว้นว่างไว้ให้นักเรียนคิดหาคำตอบเอาเอง ก่อนที่ครูจะเรียกนักเรียนคนหนึ่งคนใดขึ้นมา ครูต้องให้เวลานักเรียนคิดเสียก่อนเสมอ เช่น

Situation : Two school girls are talking to each other.

Both of them love to see movies.

Naree : Have you seen any good movies lately?

Wilai :……

Naree : I haven't seen it yet. Everyone else in my family has.

Wilai :……..

ข การแสดงบทบาทสมมติ

การแสดงบทบาทสมมตินี้ ครูอาจจะให้นักเรียน 2 คน หรือมากกว่าออกมาแสดงหน้าชั้น นักเรียนที่เหลือก็เป็นผู้ดูไป แต่ถ้านักเรียนในห้องมีจำนวนมากครูอาจแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 3 –

4 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มแสดงกันอยู่คนละมุมห้อง

ในการแสดงครูเป็นผู้เลือกเรื่องที่จะเล่น แล้วเตรียมการไว้ให้พร้อมว่าจะให้นักเรียนทำอะไรบ้าง เช่น การให้สถานการณ์ และบทสนทนาที่จะต้องใช้ในสถานการณ์นั้น ๆ เช่น

Situation : one of the students takes the place of the teacher ,

while another is the " Pupils " . the teacher is wearing the eyeglasses , stands in the front of the room ,while the pupil stands at the door. They begin the following dialogue:

pupil : Good afternoon teacher.

Teacher : Good afternoon. You' re late!

Pupil : I'm sorry.

Teacher : That's all right. Sit down , please.

Pupil : thank you.

Teacher : you're welcome.

ปกตินักเรียนจะเป็นครู สวมแว่นตาอันใหญ่ ๆ คอยรับหน้านักเรียนอยู่ที่หน้าห้องบางครั้ง นักเรียนก็เปลี่ยนสภาพไปเป็นอยู่บนเครื่องบิน ครูเป็นกัปตัน นักเรียน 2 – 3 คน เป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน นักเรียนที่เหลือเป็นผู้โดยสาร พนักงานต้อนรับเดินถือถาดอาหารคอยบริการผู้โดยสารบนเครื่อง ตัวอย่าง เช่น

Steward : What would you like , sir?

Passenger : I'd like a sandwich and a coke.

Steward : Here you are. Anything else?

Passenger : Nothing else, thank you.

ครูอาจให้เพียงสถานการณ์โดยเขียนไว้บนเศษกระดาษ เมื่อนักเรียนเรียนก็ให้นักเรียนสุ่มขึ้นมาจากกล่อง ตัวอย่าง เช่น

DOCTOR'S VISIT

(Patient) : You have a sore throat.

(Doctor) : You discover appendicitis and send him to the hospital.

ORDERING FOOD

(Client) : Choose whatever you like.

(Girlfriend) : You like everything your friend suggests , except the desert. Choose something else.

ค. การให้บรรยายสิ่งของต่าง ๆ

การให้นักเรียนออกมาพูดบรรยายหน้าชั้นจะมีประโยชน์ต่อการฝึกพูดมาก แต่ต้องให้เพื่อน ๆ หัดฟังอย่างมีมารยาทด้วย เทคนิคต่อไปนี้เกี่ยวข้องทั้งการฟังและการพูด

ครูให้นักเรียนตัดรูปภาพในหนังสือพิมพ์และเตรียมเขียนประโยคมา 4 ประโยค สำหรับภาพนั้นหามาเป็นการบ้านก่อน ครูต้องพยายามให้นักเรียนเลือกใช้คำศัพท์ที่นักเรียนเรียนมาแล้วเท่านั้น ในการออกมาพูดหน้าชั้นนั้นให้เพื่อน ๆ เป็นกรรมการ ถ้ามีประโยคหนึ่งประโยคใดผิดกรรมการต้องยกมือขึ้น ครูอาจให้นักเรียนช่วยกันแก้ หรือครูจะแก้เสียเองก็ได้

การบรรยายอีกลักษณะหนึ่ง คือ ให้นักเรียนคนหนึ่งคนใดลุกขึ้นอ่านเรื่องที่เตรียมมาจากบ้านแล้วให้เพื่อน ๆ ทายว่า สิ่งของนั้นเป็นอะไร ถ้านักเรียนในชั้นทายไม่ถูก ก็ต้องอ่านเรื่องไปจนจบ และสรุปด้วยว่าของที่บรรยายมานั้น คืออะไร

ง. การให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้น

ครูมอบหัวข้อเรื่องที่จะให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้น แล้วให้นักเรียนไปเตรียมมาก่อนว่าเขาจะพูดอะไรบ้าง แล้วนำมาให้ครูตรวจแก้ให้ถูกต้องเสียก่อน เมื่อเข้ามาในห้อง นักเรียนก็จะพูดเรื่องที่ตัวเองเตรียมมาโดยไม่ต้องดูโน้ต

การให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้น เป็นการฝึกพูดที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนในระดับกลางและระดับสูง ในตอนเริ่มเปิดเทอมใหม่ ๆ ครูอาจให้นักเรียนออกมาแนะนำตนเอง หรืออาจจะเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ทำในช่วงระหว่างปิดภาค

สำหรับนักเรียนที่ค่อนข้างอ่อนครูจำเป็นต้องให้ส่งก่อนล่วงหน้า 2 วัน เพื่อที่นักเรียนเหล่านี้ จะได้มีเวลาแก้ให้ถูกก่อน ก่อนที่จะออกไปพูดหน้าชั้น

จ. การให้เล่าเรื่อง

ครูเป็นคนเริ่มเรื่องเป็นประโยคแรก แล้วให้นักเรียนช่วยกันเล่าต่อไปจนจบ อาจจะให้มีการวางเค้าโครงเรื่องไว้ก่อนก็ได้ พอเวลาฝึกหัดจริง ๆ ครูก็ให้นักเรียนแต่ละคนช่วยกันเพิ่มประโยคคนละประโยค จนจบ

การเรียนพูดในระดับที่นักเรียนพูดได้โดยเสรี

ขั้นนี้ เป็นขั้นที่นับว่าสูงสุดในการเรียนพูด นักเรียนสามารถใช้ภาษาแสดงความตั้งใจของตัวเองได้ นักเรียนสามารถเลือกข้อที่เขาสนใจมาอภิปรายได้ ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรื่องที่เขาสนใจ ครูต้องปล่อยให้นักเรียนลองผิดลองถูกตอนไหนที่ครูช่วยเหลือแนะนำ ก็ช่วยเหลือแนะนำ ตอนไหนที่ต้องปล่อยก็ต้องปล่อยไปให้เป็นไปอย่างที่นักเรียนต้องการ เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ ครูอาจจะจัดการฝึกพูดแบบเข้มให้ (intensive practice) โดยมีจุดมุ่งหวังว่า นักเรียนจะได้ไปฝึกหัดนอกห้องเรียนได้ ถ้าหากโรงเรียนหรือวิทยาลัย มีห้องทดลอง (language laboratory) ครูอาจจัดแบ่งนักเรียนออกเป็น

2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งอยู่ในห้องเรียนอีกกลุ่มให้ไปฟังเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษอยู่ที่ห้องปฏิบัติการภาษา เรื่องต่าง ๆ ที่ให้ฟังนี้ควรเป็นเรื่องที่นักเรียนเรียนมาแล้วจากในห้องเรียน หรือห้องปฏิบัติการก็อาจให้ฟังจากเครื่องอัดเสียง แต่ครูต้องระวัง อย่าให้นักเรียนต้องฟังเรื่องเดิมซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนเกินไป จนนักเรียนเบื่อ แต่ครูควรพยายามหาเรื่องต่าง ๆ มาให้ตามหัวข้อที่นักเรียนสนใจ ก่อนที่จะให้นักเรียนไปฟัง ครูควรแจกแผ่นปลิวเกี่ยวกับคำศัพท์และเรื่องที่จะให้ฟัง หรือให้ประโยคต่าง ๆ ที่คาดว่า นักเรียนอาจจะจับใจความไม่ได้ ถ้าครูให้นักเรียนไปดูภาพยนตร์เกี่ยวกับวัฒนธรรม หรอการดำรงชีวิตในประเทศของเจ้าภาษา ครูอาจจะแนะนำให้นักเรียนจดบันทึกสำนวนภาษาที่ใช้ในภาษาอังกฤษที่ใช้ในภาพยนต์นั้นมาบ้าง เพื่อที่นักเรียนจะได้นำประโยคเหล่านั้นมาสนทนาและอภิปรายกันในชั้นเรียนต่อไป

เรื่องต่าง ๆ ที่นำมาสนทนา ควรยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม และครูควรจะบอกนักเรียนล่วงหน้าทุกครั้งเพื่อที่นักเรียนจะได้เตรียมตัวมาก่อนสมมติว่าจะพูดเรื่อง sea ก็อาจนำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทะเล เช่น วันที่ไปตากอากาศที่ชายทะเล เรื่องการตกปลา เรื่องการเดินทางทางน้ำ เรื่องชีวิตกับนักประดาน้ำ เรื่องเรืออับปาง เรื่องโจรสลัด เรื่องชีวิตของกลาสี นิยายต่าง ๆ เกี่ยวกับทะเล ฯลฯ

การจัดกลุ่มสนทนาในลักษณะนี้ ควรมีผู้เรียนจำนวนน้อย ให้มีมากที่สุดเพียง 8 คน ถ้ามีเพียง 6 คนยิ่งดี จะทำให้นักเรียนมีโอกาสมีส่วนร่วมในการพูด นักเรียนจะได้กระตือรือร้นในการฟังผู้อื่น หยอกล้อผู้อื่น หรือถามคำถามบ้าง หน้าที่ของครู คือคอยดูแลอย่าให้นักเรียนไปนอกเรื่องมากนัก และระวังอย่าให้คนเพียง 2 -3 คนผูกขาดการพูด ซึ่งถ้าเกิดเหตุการณ์อย่างนี้ขึ้น ครูต้องเข้าไปร่วมสนทนาด้วย ครูจะได้ซักถามคนที่นั่งฟังเฉย ๆ ให้มีส่วนร่วมในการสนทนา

ปัญหาประเด็นหนึ่งที่จะเกิดขึ้นในขั้นนี้ คือ เมื่อนักเรียนพูดผิด ครูจะทำอย่างไร ถ้าครูแก้ขณะที่สนทนากัน ก็จะทำให้เกิดความอลเวง ความคิดของนักเรียนไม่ต่อเนื่อง นักเรียนเกิดความว้าวุ่นใจ และบางคนก็อาจอับอายครู ครูควรจดบันทึกสิ่งที่นักเรียนพูดผิดนั้นมาแก้ให้นักเรียนฟังเป็นทำนองการพูดเสริม เพื่อเตือนให้นักเรียนตระหนักว่า สิ่งตัวเองพูดไม่ถูกต้อง และจะได้แก้ไขไม่ให้พูดผิดอีกในโอกาสต่อไป กิจกรรมที่จะช่วยในการสอนให้นักเรียนพูดได้โดยเสรี

ก การจัดกลุ่มอภิปราย

ก่อนที่นักเรียนจะลงมืออภิปรายเรื่องใด ๆ นักเรียนทุกคนในห้องควรมีเรื่องที่เป็นจุดรวมความคิดที่จะอภิปรายก่อน เรื่องที่ว่านี้ อาจได้มาจากการอ่านบทความหรือเรื่องที่ตัดตอนมา เรื่องจากการไปชมภาพยนตร์ เรื่องราวเกี่ยวกับสถานที่ที่ได้ไปทัศนศึกษา ฯลฯ

การเตรียมการ

ให้นักเรียนเตรียมถามคำถาม เกี่ยวกับเรื่องที่จะอภิปรายมาคนละ 2 -3 คำถาม เป็นการบ้าน ตัวอย่างคำถามเช่น

Why did the main character not notice that….?

หรือ on page …, the auther says that…

Do you agree?

หรือ What were you have done in similar situation?

การที่จะให้นักเรียนถามคำถามในลักษณะนี้ได้นั้น นักเรียนควรเรียนเกี่ยวกับเรื่องคำถามในลักษณะนี้มาก่อนแล้ว

การสอนในห้องเรียน

อาจมีการดัดแปลงสภาพห้องเรียนเสียก่อน เช่นว่า การเลื่อนเก้าอี้ให้อยู่ในรูปครึ่งวงกลม โดยครูเริ่มให้นักเรียนถามคำถามซึ่งคนที่เป็นคนถาม อาจให้เพื่อนคนหนึ่งคนใดที่ต้องการจตอบเป็นผู้ตอบ ถ้ามีผู้อยากจะแสดงความคิดเห็นหลาย ๆ คนยิ่งดี ครูต้องพยายามให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น

การแบ่งกลุ่มย่อย

เมื่อครูเห็นว่านักเรียนเข้าใจว่า จะอภิปรายอย่างไรครูอาจแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 – 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มซักถามกัน ผลัดกันแสดงความคิดเห็นตัวครูเองย้ายจากกลุ่มหนึ่งไปยังอีกกลุ่มหนึ่ง เรื่อยไป พร้อมกับจดบันทึกสิ่งที่ครูต้องการจะแก้ไขให้นักเรียนเมื่อท้ายชั่วโมง

การแบ่งเป็นกลุ่มย่อยที่มีนักเรียนเพียง 4 – 5 คน มีประโยชน์ในแง่ที่ว่านักเรียนจะนั่งฟังเฉย ๆ เงียบ ๆ ไม่ได้แม้แต่นักเรียนที่ไม่ค่อยพูดอะไรเลยไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อครูไม่ได้อยู่ในกลุ่มของตัว ส่วนเรื่องที่ว่านักเรียนแต่ละกลุ่มอาจจะอภิปรายไปคนละแนว แต่ไม่ได้เป็นปัญหาอะไร เพราะจุดมุ่งหมายนั้น ต้องการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นทั่ว ๆ กันทุกคนเท่านั้น

การแบ่งกลุ่มนักเรียนนั้น ครูควรจะเปลี่ยนบุคคลในกลุ่มอาทิตย์ละครั้ง โดยติดประกาศรายชื่อกลุ่มให้ที่แผ่นป้ายประกาศในการสนทนาเปลี่ยนไป

ข การโต้วาที

หัวข้อเรื่อง

การโต้วาทีที่สนุกสนานอยู่ที่หัวข้อเรื่อง ถ้าหัวข้อเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจและนักเรียนมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี จะทำให้นักเรียนกระตือรือร้นยิ่งขึ้น ครูอาจจะให้นักเรียนเขียนหัวข้อเรื่องที่จะโต้วาทีลงบนกระดานดำ แล้วช่วยกันเลือกมา 1 หัวข้อ เช่น Final examination should be abolished. หัวข้อที่นำมาโต้วาที ครูจะใช้คำพูดที่นักเรียนสมารถเลือกไปเป็นฝ่ายเสนอและฝ่ายค้านได้

การฟร์อมทีม

ปกติครูมักจะให้นักเรียนเลือกว่าจะอยู่ทีมไหน แต่มักจะปรากฏออกมาว่าสมาชิกแต่ละทีมไม่เท่ากัน ครูจึงครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คละคนเรียนเก่งเรียนอ่อนปนกัน แล้วเลือกด้วยว่าจะอยู่ฝ่ายค้านหรือฝ่ายเสนอ

การเตรียมตัว

ก่อนที่จะถึงชั่วโมงการโต้วาทีครูอาจจะแจกใบปลิวคำศัพท์ หรือถ้อยคำที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกกับเรื่องที่จะโต้วาที แล้วให้นักเรียนไปเตรียมมาเป็นการบ้านว่าถ้าเป็นฝ่ายเสนอ จะต้องพูดเรื่องอะไรบ้าง ฝ่ายค้านต้องเตรียมหัวข้อของตนเองมาด้วย ฉะนั้น การแบ่งกลุ่มจึงต้องแบ่งล่วงหน้าเสมอ

การดำเนินการโต้วาที

แต่ละทีมเลือกหัวหน้า หัวหน้าจะแบ่งหัวข้อเรื่องที่จะเสนอให้แก่สมาชิกในกลุ่มของตน และหัวหน้าต้องคอยดูให้ทุกคนได้มีโอกาสพูดด้วย

การเริ่มโต้วาที ต้องให้ฝ่ายเสนอเป็นผู้เริ่มก่อน พอคนเสนอพูดจบก็ให้ฝ่ายค้านออกมาค้านสิ่งที่ฝ่ายเสนอพูด เมื่อค้านจบ ก็เสนอแนวคิดของตนสำหรับหักล้างฝ่ายเสนอ หมุนเวียนกันไปเช่นนี้จนหมดตัวคนทั้ง 2 ทีม ครูจดบันทึกสิ่งที่ต้องแก้ไขท้ายชั่วโมง ในการโต้วาทีนี้ ควรให้นักเรียนที่เป็นกรรมการตัดสินว่า ทีมไหนแพ้ทีมไหนชนะก็จะทำให้สนุกสนานยิ่งขึ้น

ค การจัดกลุ่มความสนใจ

ครูเสนอหัวข้อที่น่าสนใจต่าง ๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาแล้วให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจทำการศึกษาเฉพาะหัวข้อเรื่องที่ตนเองสนใจ มีความถนัด หลังจากที่ได้ไปศึกษามาแล้ว ก็นำความรู้ ก็นำความรู้นั้นมาเสนอให้กับเพื่อน ๆ ในห้องเรียนต่อไป

การวางแผนงานของครู

ก่อนที่นักเรียนจะทำการค้นคว้าในห้องสมุด ครูต้องสำรวจหนังสือเสียก่อน เพื่อที่นักเรียนจะได้ไม่ต้องไปสุ่มหาหนังสือที่จะทำการค้นคว้า

การวางแผนการทำงาน

การศึกษาเรื่องต่าง ๆ นั้น ครูจะเป็นผู้แนะนำให้นักเรียนกลุ่มหนึ่งศึกษาเรื่องหนึ่งในอาทิตย์หนึ่ง พออาทิตย์ต่อไปก็เปลี่ยนหัวข้อเรื่องใหม่ ส่วนในห้องเรียนนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแยกกันไปปรึกษาหารือกันคนละมุมห้อง ครูคอยเดินไปให้คำแนะนำทีละกลุ่มหมุนเวียนกันไป เช่น ครูให้คำแนะนำในเรื่อง การเลือกหัวข้อเรื่องที่เหมาะสม การทำเรื่องย่อ การพูดออกเสียงคำใหม่ ๆ ฯลฯ

สรุป

ถ้าเราต้องการให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษให้ถูกต้องก็ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกพูดมาก ๆ ในทุกระดับ ไม่ว่าระดับต้น ระดับกลาง หรือระดับสูง และพยายามให้นักเรียนพูดให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความจริงให้มากที่สุด ครูต้องพยายามเข้าใจว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถไม่เท่ากัน แต่ก็ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนพูด ครูต้องอดทนประคับประคองแก้ไขแนะนำตลอดจนมีความเต็มใจที่จะให้กำลังใจแก่ทุกคน

การสอนอ่าน

ภาษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความคิด ไม่ว่าจะเป็นการสอนในระดับใดครูผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนหัดคิด ยิ่งในระดับแรก ๆ นักเรียนได้หัดคิดภาษาอังกฤษแล้วและนักเรียนมีโอกาสได้เรียนขั้นสูงขึ้นไปยิ่งทำให้นักเรียนสามารถคิดเป็นภาษานั้น ๆ และสามารถเข้าใจได้ทันที ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนโดยไม่ต้องมามัวนั่งแปลเป็นภาษาไทยก่อน

ทักษะการอ่านนั้น ใครก็ตามที่มีทักษะไปอ่านภาษาต่างประเทศได้แล้วก็จะสามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้ต่อไปด้วยตนเอง มีผู้สนใจการอ่านหลายคนที่ไม่เคยมีโอกาสได้ติดต่อสนทนากับเจ้าของภาษาแต่สามารถอ่านบทความ อ่านตำรา อ่านแม้กระทั่งบทวิจัยที่มีศัพท์เฉพาะของภาษาต่างประเทศได้ บางคนอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาที่ตนสนใจ บางคนอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน และจากการที่ผู้สนใจศึกษาได้ฝึกอ่านมาก ๆ อ่านทุกวัน ก็ทำให้ผู้นั้นสามารถเข้าใจ แนวคิด วัฒนธรรม ตลอดจนเกิดแนวคิดแตกฉาน ยิ่งอ่านมากเท่าไรยิ่งพบ “ ขุมทรัพย์ ” แห่งความคิดมากเท่านั้น

คำว่า อ่าน อาจพิจารณาได้ 2 กรณี กรณีแรก หมายถึง การที่นักเรียนคนหนึ่งลุกขึ้นยืนอ่านหนังสือแบบเรียนในห้องเรียน อ่านออกเสียงที่เจ้าของภาษาฟังแล้วบอกว่า สามารถที่จะเข้าใจได้ แต่ตัวนักเรียนผู้อ่านเองอาจไม่เข้าใจความหมายที่นักเรียนอ่านนั้นเลยก็ได้ การอ่านแบบนี้ถือว่านักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านที่นักเรียนจะต้องฝึกให้เหมือนกัน คือการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง เว้นจังหวะที่ควรจะหยุดเสียงขึ้นลงสูงต่ำถูกต้องตามแบบแผน การอ่านชนิดนี้ไม่ใช่เป็นจุดหมายที่สำคัญที่สุดของการอ่านนักเรียนจำเป็นที่จะต้องถูกฝึกให้อ่านไปอีกกรณีหนึ่งด้วย กรณีที่สองคือ เมื่อนักเรียนอ่านนักเรียนจำเป็นที่จะต้องเข้าใจความหมายของคำต่าง ๆ ที่เรียงลำดับกันอยู่ในบทเรียนโดยที่ไม่จำเป็นต้องออกเสียงก็ได้

สรุปความว่า ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายทั้ง 3 ระดับของภาษาคือ ความหมายของคำศัพท์ (lexical meaning) ความหมายตามโครงสร้าง (structural or grammatical meaning) และความหมายทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา (Social cultural meaning) การสอนอ่าน ควรพัฒนาไปตามลำดับ ไม่ควรเร่งรีบให้นักเรียนอ่านเนื้อหาต่าง ๆ รวดเร็วเกินไป เพราะแทนที่จะเกิดผลดีกลับจะส่งผลเสียที่ยากจะแก้ไขในโอกาสต่อไป ตัวอย่างเช่น ในระยะเริ่มแรกของการเรียนภาษาอังกฤษนักเรียนยังไม่รู้โครงสร้างของไวยากรณ์ต่าง ๆ มากมาย ศัพท์ที่สอนยังไม่กว้างขวางพอ แต่ครูปล่อยให้นักเรียนไปอ่านหนังสือที่มีคำศัพท์มากกว่าวงความรู้ของนักเรียน และมีโครงสร้างต่าง ๆ ที่นักเรียนไม่เคยรู้ นักเรียนจะเกิดความลำบากและคับแค้นใจ ศัพท์บางคำเปิดดูในพจนานุกรมได้ความหมายแล้ว แต่ไม่รู้ว่ากลุ่มประโยคที่กำลังอ่านอยู่นั้นมีความหมายว่าอย่างไร ทั้งนี้เพราะโครงสร้างของประโยคนั้น มีความหมายเฉพาะโครงสร้างนั้น ๆ ความหมายของคำศัพท์ก็จำกัดเฉพาะในพลความนั้น ๆ

ในการสอนอ่านระดับเริ่มแรก ครูควรสอนอ่านดัง ๆ ให้นักเรียนอ่านามก่อน หลังจากนั้น (อาจเป็น 2

อาทิตย์ 4 หรือ 6 อาทิตย์ แล้วแต่อายุและวุฒิภาวะของผู้เรียน) ครูจึงสอนตัวเขียน แต่ก็ต้องอ่านปากเปล่าอยู่เสมอ และให้ตัวเขียนนั้นเป็นเครื่องช่วยให้รู้ว่าที่อ่านอย่างนั้นจะเขียนอย่างไร การเขียนอาจจะให้ที่เป็นการบ้านแต่อย่าให้มากเกินไป ควรพิจารณาให้เฉพาะตัวที่มีปัญหาเท่านั้นแต่

ส่วนการสอนอ่านในห้องเรียนส่วนใหญ่ให้เป็นแบบอ่านให้ฟัง และให้อ่านตามครูดัง ๆ โดยการมีอุปกรณ์ของจริง ภาพจำลอง ฯลฯ ประกอบเพื่อฝึกให้การอ่านและคิดตามไปด้วย ไม่มีการแปลให้ฟัง

ขั้นตอนของการสอน อ่าน (ตามแนวการสอนของ Audio – lingual method) ที่กล่าวไว้ในหนังสือ Teaching Foreign Language Skills by Wilga M. Rivers. Chicago : The University of Chicago Prese.1971 สรุปได้ดังนี้

การสอนตามแบบของ Audio – lingual ได้จัดขบวนการอ่านเป็นลำดับขั้นต่าง ๆ ในขั้นแรกที่เป็นขั้นเริ่มเรียนนั้น นักเรียนจะเรียนอ่านจากบทสนทนา เริ่มแรกครูอ่านให้ฟังก่อน นักเรียนอ่านตามทั้งชั้นก่อนต่อไปอ่านตามเป็นกลุ่มๆ แล้วจึงให้นักเรียนอ่านทีละคน ยิ่งถ้าสอนเด็กเล็ก ๆ ครูยิ่งต้องระวังให้นักเรียนอ่านตามหนังสือ ไม่ใช่ท่องจำโดยไม่รู้ว่าตัวเขียนนั้นเขียนอย่างไร เพราะเด็กบางคนสามารถท่องบทกลอนได้ทั้งเล่มแต่พอถามว่าชี้ซิ คำคำนี้อยู่ที่ไหน แกบอกไม่ได้ ฉะนั้น ครูต้องชี้ไปตามประโยคบนกระดานดำหรือบนกระดาษผนังให้นักเรียนอ่านให้ถูกว่าตัวนี้อ่านออกเสียงอย่างนี้ ให้นักเรียนอ่านให้ถูกว่าตัวนี้อ่านออกเสียงอย่างไร

ตัวอักษรที่นำมาใช้ในการสอนนั้น ครูบางคนนิยมเขียนตัวพิมพ์ก่อนอย่างที่พิมพ์ในหนังสือจึงค่อยเปลี่ยนไปเป็นตัวเขียน

ครูบางคนจะเริ่มสอนความสำพันธ์ของเสียงกับการสะกดตัว ตั้งแต่แรกเริ่มเรียนแต่ต้องเป็นคำที่เสียงกับตัวสะกดมีความสัมพันธ์กัน เช่นสอนคำว่า pot dot not ฯลฯ
ให้นักเรียนเขียนเฉพาะคำหนึ่งคำใดในประโยคนั้น ที่ตรงกับกฎที่เคยเรียนมา ส่วนการสอนเกี่ยวกับคำที่ไม่มีความสัมพันธ์กับสียง เช่น cot graph rope drop rough ฯลฯ ครูไม่ควรสอนแม้กระทั่งในระดับมัธยมต้น แต่ถ้าบังเอิญเกิดไปอ่านพบเข้าก็สอนให้ออกเสียงเฉพาะคำนั้น

ขั้นที่ 2 ของการสอน

นักเรียนจะได้ฝึกหัดสิ่งต่าง ๆ ที่เคยท่องจำมาแล้วแต่มีเพิ่มเติมศัพท์ใหม่ ๆ หรือโครงสร้างใหม่ให้ผสมผสานกับเรื่องเดิมที่เรียนมาแล้ว นักเรียนอ่าน pattern drill ที่เปลี่ยนมาจากบทสนทนา หรืออ่านเรื่องที่มีทั้งเนื้อเรื่องเล่าประกอบบทสนทนา ซึ่งในเนื้อหาดังกล่าวนี้ จำนวนคำศัพท์และโครงสร้างต่าง ๆ จะมีเพิ่มขึ้น และหัดให้นักเรียนหัดคิดหาความหมายจากพลความ ถ้ามีเนื้อหาใด ๆ ที่ครูคิดว่าเด็กอาจจะเข้าใจลำบากเพราะมีโครงสร้างประโยคใหม่ หรือศัพท์ใหม่ครูอ่านแล้วนำมาเล่าให้นักเรียนฟังหรือให้ฟังจากเครื่องอัดเสียง แล้วให้นักเรียนอ่านตามก่อน ก่อนที่จะให้อ่านเอง ทั้งนี้เพื่อให้เด็กแน่ใจว่า นักเรียน

สามารถจะอ่านเองได้ในโอกาสต่อไปหลังจากอ่านตามเสร็จแล้วครูและนักเรียนก็ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านไปนั้น ถามตอบปัญหาต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านเองในชั้น ครูคอยช่วยแก้ไขตามแต่จะเห็นสมควร

การสอนอ่านในระดับนี้ ครูต้องเน้นให้นักเรียนฝึกอ่านให้จบห้วงความคิด เริ่มแรกที่เรียนบทสนทนา ครูต้องสอนให้นักเรียนว่าตามจนจบห้วงความคิดหนึ่ง ๆ เรื่อยไป และทุกครั้งต่อมาที่ครูฝึกให้นักเรียนฝึกหัดอ่าน ครูต้องให้อ่านจบห้วงความคิดของแต่ละประโยคเสมอ

สำหรับหนังสือแบบเรียนที่ไม่ยึดหลักการสอนอ่านตามแบบวิธีการสอนอ่าน ฟัง –พูด Audio – lingual ครูสามารถที่จะจัดให้นักเรียนอ่านโดยการอ่านตามครูให้ถูกต้อง สอนเรื่องคำศัพท์ เรื่องโครงสร้าง แล้วดูว่านักเรียนอ่านเว้นจังหวะหยุดเป็นห้วงความคิดหนึ่ง ๆ หรือไม่

การสอนในระดับนี้ถือว่า ยังเป็นการสอนที่ปูพื้นฐานกรอ่านของนักเรียนในระดับต่อไป นักเรียนจำเป็นที่จะต้องฝึกอ่านบทสนทนาที่เคยท่องมาแล้ว เป็นการฝึกอ่านให้คล่องขึ้น และปลูกฝังความมั่นใจยิ่งถ้าครูให้กิจกรรม เป็นต้นว่า ออแกมาแสดงท่าทางเกี่ยวกับบทสนทนา หรือให้ออกมาเล่าเรื่อง เรื่องอ่านไปแล้ว นักเรียนก็คงเต็มใจที่จะอ่านซ้ำแล้วซ้ำเล่า เพื่อจะได้ออกมาแสดงให้เพื่อนดู สิ่งที่ควรระวังในตอนนี้ ที่กำลังเกิดปัญหาให้กับนักเรียนไทยเท่าที่เคยพบมา คือ ครูมักจะให้นักเรียนอ่านหนังสือประกอบ (supplementary materials) โดยที่ครูเล้งเห็นว่าเป็นเรื่องง่าย ๆ แต่นักเรียนยังเกิดความลำบากใจและกลายเป็นคนที่อ่านอย่างมะงุมมะงาหราไปในที่สุด หวังพึ่งแต่พจนานุกรม ก็ช่วยอะไรไม่ได้มาก เพราะเนื้อเรื่องที่นำมาประกอบนั้นประกอบด้วยคำศัพท์ที่นักเรียนยังไม่เคยเรียนโครงสร้างของประโยค ตลอดจนลักษณะของแบบฟอร์มของคำกริยาในประโยค ล้วนเป็นสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้รับการสอนมาก่อนในชั้นเรียน

การสอนอ่านขั้นที่สาม

ครูเริ่มฝึกให้นักเรียนอ่านตามลำพังได้บ้างในชั้นเรียน ครูก็ยังดำเนินการการสอนโครงสร้างศัพท์วลีใหม่ ๆ แต่นักเรียนจะได้รับการให้หัดอ่านเรื่องเล่าที่สนุก ๆ อ่านแล้วเพลิดเพลิน หรืออ่านบทสนทนาที่มีแนวคิดสนุกสนาน ครูต้องระวังในการเลือกให้เหมาะสมกับความรู้พื้นฐานของนักเรียน จุดประสงค์ที่ให้อ่านเพื่อให้หัดอ่านอย่างรวดเร็ว คล่องแคล่ว ฉะนั้นจึงต้องเป็นหนังสือที่นักเรียนอ่านได้สะดวกไม่ต้องใช้ความพยายามมากนัก วลีใหม่ ๆ หรือโครงสร้างต้องไม่ยากกว่าในหนังสือแบบเรียน

ครูเริ่มหัดให้นักเรียนเดาความหมายจากพลความได้แล้วให้เข้าใจความหมายโดยไม่ต้องแปลและหัดให้สังเกต เช่นความหมายของกริยา ความหมายของประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ฯลฯ คำที่ชี้บ่งว่าต่อไปจะมีคำขยายตามมา ลักษณะที่สำคัญที่แสดงเวลาหรือเหตุผล หรือส่วนที่แสดงเงื่อนไข

เนื้อหาที่จะให้นักเรียนไปอ่านเองต้องเป็นเนื้อหาที่ฝึกนิสัยการอ่านมากกว่าจะให้อ่านเพื่อค้นหาคำศัพท์เอง หรือเพื่อทำความเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์เอาเองครูยังจำเป็นที่จะต้องช่วยเหลืออยู่มากในประการหลัง การสอนอ่านในชั้นต้นครูควรมุ่งให้อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เช่นครูและนักเรียนอาจจะ

ผลัดกันอ่านบ้าง บางครั้งครูอาจนำโดยการพูดถึงคำศัพท์ใหม่ ๆ หรือประวัติความเป็นมาของเรื่อง เป็นภาษาของนักเรียนก่อน เพื่อยุให้นักเรียนเกิดความสนใจในเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป ครูอาจเลือกเอาบางตอนมาอ่านพร้อมกันโดยที่ครูอ่านนำแล้วทั้งชั้นอ่านตาม หรือตอนใดตอนหนึ่ง ครูให้คำถาม 3 – 4 คำถาม แล้วให้นักเรียนอ่านเรื่องตอนนั้นในใจ เพื่อพยายามหาคำตอบของคำถามเหลานั้น หรือบางครั้งก็สมมติให้นักเรียนแสดงตามบทบาทของตัวละครในเรื่อง มีผู้บรรยายประกอบ พอแสดงจบก็ให้อ่านในใจต่อไป ซึ่งการอ่านในใจครั้งสุดท้ายนี้มีวิธีทำการดังนี้คือ ครั้งแรกครูอ่านให้นักเรียนฟังก่อนแล้วนักเรียนอ่านคลอไปเงียบ ๆต่อไปนักเรียนปิดหนังสือ ฟังครูอ่านซ้ำอีกเที่ยวหนึ่ง จากนั้นให้นักเรียนอ่านเองเงียบ ๆ

ขั้นที่ 4 ของการอ่าน

ขั้นแบ่งการอ่านออกเป็น การอ่านในห้องเรียน (intensive) และการอ่านเองตามระดับความสามารถของผู้เรียน (extensive)

เป็นการฝึกทำความเข้าใจโครงสร้างที่ยุ่งยากขึ้นและขยายขอบข่ายของคำศัพท์ให้กว้างขึ้น นักเรียนอาจจะเรียนเกี่ยวกับเรื่องสั้น หรือเรื่องที่ตัดทอนมาจากนวนิยายต่าง ๆ ที่คัดเลือกมาแล้ว เพื่อเป็นแนวทางในการอ่านเองต่อไป

ส่วนเนื้อหาสำหรับให้นักเรียนไปอ่านเองนั้น ต้องมีความยากง่ายในระดับต่ำกว่าเรื่องที่นำมาสอนในชั้นจุดมุ่งหมายที่ให้นักเรียนไปอ่านเองเพื่อให้นักเรียนฝึกอ่านให้คล่องหาเนื้อเรื่องท่านให้สมใจตนเอง เลือกเรื่องอ่านเอาเองโดยที่ครูไม่ต้องช่วยเหลือโครงสร้างสร้างเนื้อหาของหนังสือประเภทนี้ เป็นโครงสร้างที่นักเรียนเรียนผ่านมาแล้ว ศัพท์ที่ใหม่ ๆ นักเรียนก็สามารถเดาได้จากพลความโดยตรง หนังสืออ่านประเภทที่มีคำอธิบายศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างง่าย ๆ เป็นหนังสือที่เหมาะกับระดับนี้ถ้าจะให้นักเรียนอ่านให้คล่องแคล่ว ครูต้องให้นักเรียนอ่านให้มาก ๆ หน้าที่ของครูมีตรงที่ว่าจะต้องเร้าความสนใจให้นักเรียนรักที่จะไปหาหนังสืออ่าน ครูแนะนำหนังสือดี ๆ เหมาะแก่ระดับความรู้และวัยให้ วิธีการที่ครูจะทำได้ เช่นว่า นำหนังสือมาแนะนำในห้องเรียนเล่าเรื่องย่อตอนต้น ๆ ให้ฟัง หรือฝึกให้อ่านด้วยกัน 2 คน ครูอาจตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าแล้วให้นักเรียนไปอ่านหาคำตอบเอง หรือหลังจากที่นักเรียนอ่านแล้วนักเรียนก็ตอบคำถามประเภทเลือกตอบ หรือคำถามถูกผิด เพื่อทดสอบความเข้าใจเรื่องที่อ่าน นอกจากเรื่องที่ให้อ่านนั้นอยู่ในรูปของหนังสือ ครูอาจจะให้อ่านนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์เฉพาะนักเรียนก็ได้

ขั้นที่ 5 ของการอ่าน

มีการสอนอ่านทั้งในห้องเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนอ่านเองเหมือนกับขั้นที่ 4 ต่างกันแต่ว่าในขั้นนี้ การสอนอ่านในห้องไม่เพียงแต่เป็นการปูพื้นฐานสำหรับการอ่านเองนอกห้องเรียนเท่านั้น การอ่านในห้องเรียนนั้น จะเป็นการอ่านเพื่อวิเคราะห์และเป็นจุดสำคัญพื้นบานของการเขียนด้วย ครูมีการสอนได้หลายวิธี บางครั้งครูกำหนดเนื้อหาให้นักเรียนเตรียมอ่านเองมาก่อน บางครั้งนักเรียนคนใดคน

หนึ่งอ่านเรื่องนั้นให้ฟังสด ๆ ร้อน ๆ ซึ่งไม่ว่าจะใช้วิธีแรกหรือวิธีที่สอง ครูจะฝึกให้นักเรียนหาใจความสำคัญของเรื่องเสียก่อนแล้วจึงค่อยหารายละเอียดที่หลัง โดยปกตินักเรียนเข้าใจความหมายหรือใจความสำคัญของเรื่องก็ไม่จำเป็นต้องพึ่งพจนานุกรมที่เป็นภาษาของตัวเอง

การเลือกหาเนื้อหาที่นำมาสอนเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าเรื่องที่นำมานั้นยากเกินไป นักเรียนก็เกิดความไม่มั่นใจ ครูควรเลือกมาหลาย ๆ สาขา โดยทั่ว ๆ ไป เช่น ทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วรรณคดี ฯลฯ ลักษณะที่เลือกมาควรเป็นเรื่องสั้น บทละครสั้น โคลง ฯลฯ แนวคิดที่ไม่สลับซับซ้อนเกินไป เนื้อหาที่นำมาให้นักเรียนระดับมัธยมนี้ ควรเป็นเนื้อหาสมัยใหม่ที่ไม่ห่างไกลจากชีวิตจริง ๆ มากนัก ภาษาที่ใช้ก็เป็นภาษาที่ใช้ในปัจจุบัน

ในห้องสมุดของโรงเรียนควรจัดให้มีหนังสือหรือวารสารที่น่าอ่าน เนื้อหาอ่านง่าย ๆ นักเรียนใช้เวลาไม่นานที่จะพลิก ดู หรือเลือกอ่านเรื่องใดได้ในเวลาว่าง ยิ่งถ้ามีรูปภาพสดสวยก็จะชักจูงให้นักเรียนอ่านมากกว่าที่ตั้งใจไว้เดิมก็ได้

ขั้นสุดท้ายของการอ่าน

หลังจากนักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาแล้ว นักเรียนควรจะอ่านในระดับหกนี้ นักเรียนควรจะมีความมั่นใจในการที่จะหยิบหนังสือเล่มหนึ่งเล่มใด หรือนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ขึ้นมาอ่านด้วยความเพลิดเพลิน โดยที่ไม่ต้องฝืนอกฝืนใจอะไรมากนัก แต่นักเรียนจะไม่มีความรู้สึกอยากอ่าน ถ้าไม่เคยฝึกก่อนสมัยยังเรียนอยู่

เทคนิคการสอนอ่านในระดับต่าง ๆ

<u>การอ่านในระดับเริ่มเรียน</u>

1. <u>การใช้บัตรคำสำหรับช่วยในการอ่านประโยคที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว</u>

ครูนำบัตรคำมาวางเรียงกันให้เป็นประโยคของบทสนทนา มีรูปภาพประกอบประโยคนั้น ๆ ครูอ่านประโยคแต่ละประโยคแล้วให้นักเรียนว่าตาม ต่อไปนักเรียนแต่ละคนอ่านประโยคนั้นต่อไป ครูนำเอารูปภาพออกเสียแล้วให้นักเรียนลองพูดประโยคเองโดยไม่ต้องมีรูป ตัวอย่างเช่น

WHERE IS THE BALL? WHERE IS THE FLOWER?

THE BALL IS UNDER THE CHAIR.

<u>การใช้กระดานแผ่นป้ายสำลี</u>

ในการอ่านประโยคที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้วอาจจะใช้กระดานแผ่นป้ายสำลีมาใช้ด้วย โดยที่ครูเตรียมบัตรคำของประโยคต่าง ๆ มากมาย เมื่อจะเรียน ครูให้นักเรียนแต่ละคนออกมาเรียงบัตรคำนั้นเข้าประโยค

2. <u>การอ่านประโยคใหม่ที่ใช้คำที่เรียนมาแล้ว</u>

หลังจากนักเรียนสามารถอ่านประโยคต่าง ๆ ได้บ้างแล้ว ครูจะให้นักเรียนอ่านประโยคใหม่ที่นักเรียนยังไม่เคยพบมาก่อน คำที่ใช้นั้นเป็นคำที่นักเรียนคุ้นเคยอยู่แล้ว

การใช้กระดานแผ่นป้ายสำลีในการสอน

ครูเริ่มสร้างประโยคแรกด้วยคำไม่กี่คำ โดยใช้บัตรคำเรียงลงไปบนแผ่นป้ายผ้าสำลี แล้วถามว่าใครสามารถอ่านได้บ้าง ครูเพิ่มจำนวนคำมากขึ้น (คำที่มักใช้เพิ่มขึ้นคือ adjectives) แล้วครูเริ่มให้นักเรียนอ่าน เช่น

He takes a trip to Bangkok.

He took a long trip to Bangkok.

He took a good long trip to Bangkok.

He took a good long trip to Bangkok two weeks ago.

He and his friends took a good long trip to Bangkok two weeks ago.

การใช้บัตรคำ

การนำบัตรคำมารวมกองเข้าไว้ แล้วให้นักเรียนเลือกมาจัดเรียงเข้าเป็นประโยค โดยครูอาจให้ประโยคตัวอย่างเช่น

He and his mother live in that green house.

แล้วให้นักเรียน (แบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มก็ได้) แต่งประโยคให้คล้ายคลึงกับประโยคของครู

การใช้กระเป๋าผนัง

ครูเตรียมบัตรคำสำหรับใช้เสียบลงในกระเป๋าผนัง ในช่องแรก ครูตั้งคำถามสมสมติว่า Where is the crayon?

ในช่องถัดไป ให้นักเรียนเลือกเอาบัตรคำมาเรียงตอบคำถามที่ครูถาม เช่น

It is in the drawer.

It is on the table.

It is in the box.

3. การทำความเข้าใจประโยค

ครูเขียนประโยคต่าง ๆ ลงบนกระดานดำสำหรับให้นักเรียนอ่านประโยคคำสั่ง

ครูเขียนคำสั่งลงบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนทำตามคำสั่งนั้นประโยคคำถาม

ครูเขียนคำถามลงบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนตอบปากเปล่า

การอ่านที่มีคำแนะนำ

การอ่านไม่ว่าจะเป็นระดับต้น กลางหรือสูง นักเรียนจะต้องมีการอ่านที่ครูจะต้องช่วยเหลืออยู่บ้างเสมอ

การอ่านในระดับนั้นต้องมีเนื้อหารที่แตกต่าง กรรมวิธีการสอนนั้นคล้ายคลึงกัน เรื่องที่นำมาให้อ่าน ปกติจะมีความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ

1. <u>การเลือกเรื่องที่นำมาให้อ่าน</u>

เรื่องที่นำมาให้นักเรียนอ่านโดยปกติจะนำมาจากหนังสือแบบเรียน

<u>การสอนอ่านเรื่องเล่าจากหนังสือแบบเรียน</u>

ครูเลือกคำศัพท์และโครงสร้างจากบทต่าง ๆ ที่เรียนมาแล้ว นำมาผูกเป็นเรื่องที่มีความยาวประมาณ 7 – 8 ประโยค เทคนิคการสอนแบบนี้จะเป็นการทบทวนคำศัพท์และไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้ว

<u>การเลือกเรื่องสำหรับให้อ่านหนังสืออื่น ๆ</u>

นอกจากเรื่องที่นำมาจากหนังสือแบบเรียนแล้ว ครูสามารถเลือกหามาจากหนังสือตำราเล่มอื่น ๆ โดยที่ครูต้องนำมาปรับปรุงนิดหน่อย เพื่อให้เหมาะสมกับชั้นเรียน

<u>การเลือกเรื่องจากวารสาร</u>

สำหรับนักเรียนที่เรียนในระดับกลางและสูง ครูอาจตัดทอนเรื่องที่ให้อ่านจากวารสารต่าง ๆ ก็จะทำให้นักเรียนมีความรู้กว้างขึ้น

2. <u>วิธีการสอนอ่าน</u>

การสอนอ่านโดยการแนะนำ อาจเป็นการสอนอ่านที่แนะนำโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ได้ ครูจะเป็นคนแนะให้นักเรียนพุ่งความสนใจไปที่การอ่านแง่ใดแง่หนึ่ง

<u>กิจกรรมในการสอนอ่านที่ครูเป็นคนนำ</u>

โดยปกติ ครูจะนำให้อ่านพร้อม ๆ กันทั้งชั้น หรือไม่ก็แบ่งกลุ่ม เนื้อเรื่องที่นำมาให้อ่านถ้าไม่ใช่เรื่องที่นำมาจากหนังสือแบบเรียน ครูก็จะทำมาเป็นแผ่นปลิว ครูอาจขีดเส้นใต้คำบางคำหรือวลีที่จะต้องสอน ประโยคแต่ละประโยคก็อาจเรียงหมายเลขไว้ เพื่อเป็นการสะดวกต่อการอธิบาย นักเรียนสามารถจดคำอธิบายลงในกระดาษที่ครูแจกให้เลย ฉะนั้นเวลาครูทำแผ่นปลิวออกมาควรคำนึงถึงข้อนี้ด้วย ครูอาจเขียนคำถามท้ายเรื่องมาให้ด้วยก็ได้

<u>กิจกรรมในการอ่านที่นักเรียนอ่านเองตามลำพัง</u>

นักเรียนสามารถอ่านตามลำพังเองได้ โดยที่ครูเตรียมเรื่องที่จะให้นักเรียนอ่านไว้พร้อมกัน ครูเตรียมแบบฝึกหัดไว้ให้ด้วย การอ่านนั้น นักเรียนจับคู่อ่านหรืออาจอ่านเป็นกลุ่มก็ได้ เมื่อนักเรียนอ่านเสร็จ ทำแบบฝึกหัด นักเรียนสามารถตรวจคำตอบของตัวเองได้จากแผ่นกระดาษคำตอบที่ครูแจกให้ต่างหาก

<u>ตัวอย่างแบบฝึกหัดการอ่าน</u>

แบบฝึกหัดการอ่านต่อไปนี้นักเรียนอาจอ่านออกเสียง หรืออ่านโดยที่ครูเป็นคนนำการอภิปราย หรือนักเรียนจะนำมาอ่านเองตามลำพัง ถ้านักเรียนนำมาอ่านเป็นกลุ่มก็ต้องแบ่งให้ส่วนหนึ่งทำหน้าที่เป็นคนจด และเขียนตอบ และอีกส่วนหนึ่งเป็นคนอ่าน

<u>การอ่านเพื่อศึกษาโครงสร้าง</u>

นักเรียนที่เรียนภาต่างประเทศมักจะมีแนวโน้มที่จะเรียนคำที่มีความหมายตามพจนานุกรมมากกว่าคำที่มีความหมายตามโครงสร้างของประโยค ครูอาจช่วยให้นักเรียนฝึกสังเกตและเรียนรู้ความหมายตามโครงสร้าง โดยการถามคำถาม ตัวอย่าง เช่น

Is the author talking about one person or about several people? How do you know?

Has the action already taken place? How do you know?

Look at the pronoun THEY in the fifth line. What does it refer to?

<u>เทคนิคการอ่านเพื่อสรุปใจความ</u>

นักเรียนควรจะได้รับการฝึกให้อ่าน แล้วสรุปความสำคัญของเรื่องเอาเองจากพลความ สมมติว่านักเรียนไม่ทราบความหมายของคำว่า taciturn ถ้าอ่านจากประโยคว่า Bill is always taciturn. แต่อาจจะเดาความหมายได้จากประโยคว่า Ed.

Ed was talkative while bill remain taciturn.

ฉะนั้น แบบฝึกหัดที่นำมาสอนนักเรียนควรมีประโยคที่มีลักษณะดังกล่าว

<u>การอ่านประโยคที่มีความหมายเหมือนกัน</u>

ในการอ่านของนักเรียน ถ้านักเรียนอ่านพบประโยคที่ยาก ๆ นักเรียนมักจะอ่านข้ามไปเสีย ซึ่งบางครั้งอาจจะอ่านไม่รู้เรื่องก็ได้ การหัดให้นักเรียนอ่านประโยคที่มีความหมายเหมือนกัน สมารถให้นักเรียนจับใจความทั้งหมดของเรื่องได้ โดยวิธีสอนต่อไปนี้

- <u>ครูให้ประโยคง่าย ๆ ที่มีความหมายเหมือนกับประโยคเดิม</u> โดยที่ครูนำศัพท์และสำนวนที่ยาก ๆ มาอธิบายเป็นภาษาไทยก่อนก็ได้ หรือครูเตรียมประโยคที่มีศัพท์ยากลงในกรดายแผ่นยาว ๆ แล้วเตรียมบัตรคำที่มีคำง่ายๆ ที่มีความหมายเดียวกัน กับประโยคนำบัตรนั้นมาเสียบเข้าในประโยคแทนที่คำศัพท์ หรือสำนวนที่ค่อนข้างยากนั้น

- <u>ครูให้นักเรียนบอกความหมายเอง</u> โดยที่นักเรียนจะต้องอธิบายความหมายของกลุ่มประโยคนั้น ถ้าทำได้ ควรใช้ประโยคภาษาอังกฤษง่าย ๆ สิ่งที่ครูต้องระวัง คือ อย่าให้นักเรียนแปลประโยคต่อประโยคเป็นภาษาไทย

<u>การอ่านเพื่อหาข้อมูลบางอย่าง</u>

ระดับเริ่มเรียน – การถามคำถามง่าย ๆ

ในระดับเริ่มเรียน การสอนอ่านควรสอนควบคู่ไปกับการสอนพูด (ให้นักเรียนตอบปากเปล่า) และการเขียน (การเขียนตอบ) คำถามที่ถาม ปกติมักจะเป็นคำถามที่ให้นักเรียนตอบเนื้อหาในเรื่อง เพียงแต่เปลี่ยนประโยคบ้างเล็กน้อย

Answer the following questions.

Why is Bell in bed?

Is he sick?

He doesn't come to school, does he?

<u>ระดับกลางและระดับสูง - การถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง</u>

เมื่อนักเรียนเรียนอ่านไปบ้างแล้ว ครูอาจจะถามคำถามที่นักเรียนจะต้องแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทั้งเรื่อง คำถามที่ถาม อาจจะถามก่อนที่นักเรียนก่อนที่นักเรียนจะลงมืออ่านก็ได้ ตัวอย่าง เช่น ครูเขียนประโยค 2 -3 ประโยคลงบนกระดานดำ เกี่ยวกับเรื่องการป่วยของ Mr. Smith ครูอาจจะให้นักเรียนหัดถามทำนองว่า นายสมิททำอะไรต่อไป ใครมาช่วยบ้าง ฯลฯ เมื่อนักเรียนถาม ครู เขียนคำถามต่าง ๆ นั้นลงบนกระดานดำ เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบ นักเรียนก็สามารถตอบสิ่งที่ตัวเองต้องการจะรู้ได้หมด

<u>การอ่านในทุกระดับ- การตั้งชื่อเรื่อง</u>

เทคนิคนี้เป็นเทคนิคที่ให้นักเรียนสามารถสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี ครูอาจจะเขียนชื่อเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนตั้งมาลงในกระดานดำแล้ว ผลสุดท้ายให้นักเรียนลงคะแนนเสียงว่าจะเลือกเรื่องใดเป็นชื่อเรื่องที่กำลังอ่าน

4. <u>การอ่านเรื่องที่ยาวขึ้น</u>

เมื่อนักเรียนเรียนเกี่ยวกับหลักการอ่านแล้ว ครูอาจให้นักเรียนอ่านเรื่องที่ค่อนข้างยาวบ้าง

<u>เรื่องที่นำมาอ่าน</u>

เรื่องที่นำมาอ่านมีหลายประเภท ซึ่งครูต้องเลือกมาให้เหมาะสมกับอายุ และวุฒิภาวะของผู้เรียน ถ้าทำได้ ครูอาจให้นักเรียนช่วยกันเลือกเรื่องที่ตนเองสนใจก็ได้

<u>เรื่องจากวารสารของนักเรียน</u>

วารสารของนักเรียนที่เป็นภาษาอังกฤษใช้ภาษาอย่างง่าย ๆ ปกติจะมีหัวข้อเรื่องต่าง ๆ มากมาย

<u>หนังสือที่กำหนดระดับความรู้ของผู้อ่าน</u>

มีหนังสือเป็นจำนวนมากในท้องตลาดที่กำหนดความรู้ของผู้อ่านไว้ ปกติจะบอกไว้ว่าจะมีคำศัพท์กี่คำ

<u>หนังสือที่มีเป็นชุด และเรียงลำดับความยากง่าย</u>

หนังสือประเภทนี้มีเป็นชุด ครูจะต้องเลือกว่า ชุดไหนเหมาะสมกับนักเรียนของตน

การสอนเขียน

การสอนให้นักเรียนเขียนภาษาอังกฤษได้ ยังมีปัญหาอีกมาก แม้กระทั่งในระดับอุดมศึกษา ก็ยังมีปัญหาที่พบบ่อย ๆ ผู้เรียนยังเขียนให้ถูกต้องชัดเจนไม่ได้ความคิดในเรื่องหนึ่งยังไปปนกับอีกเรื่องหนึ่ง ฯลฯ ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการเขียนนี้ถ้าพิจารณาอย่างเป็นธรรมดาแล้วมีข้อสังเกตว่า ถ้าผู้เรียนคนใดไม่เคยถูกฝึกให้เขียนเรียงความในภาษาไทยมาก่อน ก็ยากที่จะฝึกให้เขียนเป็นภาษาอังกฤษให้ดีได้ ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ เมื่อนักเรียนฝึกหัดการเขียน ผู้สอนไม่หวังให้นักเรียนเขียนอะไรมากไปกว่า เขียนจดหมายง่าย ๆ หรือไม่ก็เขียนรายงานสั้น ๆ แม้ในระดับอุดมศึกษาก็ไม่หวังให้นักเรียนเขียนอะไรพิสดารมากนัก ส่วนใหญ่จะมุ่งในแนวการอ่านมากกว่า การเขียนจึงเป็นทักษะที่น้อยคนจะทำได้ดี

ในสมัยก่อนครูมักจะสอนแปลเสียเป็นหลัก ซึ่งมีเพียงคนส่วนน้อยที่ฝึกอาชีพเป็นนักแปล นักเรียนส่วนใหญ่จะรู้สึกว่า ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษนั้นมีลักษณะของภาษาที่สามารถจะแปลถอดออกมาได้คำต่อคำ โดยยึดเอาพจนานุกมไทย – อังกฤษเป็นหลักซึ่งถ้านักเรียนมีความรู้สึกเช่นนี้ก็จะมองไม่เห็นความสำคัญของการอ่านภาษาอังกฤษ แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอดออกมา หรือไม่ก็มองข้ามความสำคัญของความสามารถของโครงสร้าง ตลอดจนความหมายเฉพาะที่อยู่ในวลีบางวลีของภาษาอังกฤษ ผลที่ตามมาคือ เมื่อจะลงมือเขียนเป็นภาษาอังกฤษเมื่อใด ก็เขียนประโยคที่แปลเป็นภาษาไทย การเรียงคำในประโยคนั้นใช้คำภาษาอังกฤษจริง แต่เรียงประโยคไปในลักษณะภาษาไทย และเป็นอย่างนี้หมดทั้งเรื่อง ลักษณะการเรียนอย่างนี้นั้นยากต่อการจะแก้ให้เขียนได้ดี

การเขียนมีหลายประเภทหลายระดับ เช่น การสะกดคำ การเขียนให้เป็นประโยค การเขียนให้เป็นบทสนทนา ก็เรียกว่าเป็นการฝึกหัดเขียน (Writing practice) แต่ถ้าให้เขียนแสดงความคิดเห็นซึ่งมีการเลือกประโยคที่มีความเหมาะสม มีการเลือกใช้คำ ตลอดจนวางจุดมุ่งหมายว่าจะเขียนเพื่ออะไร เช่น เขียนเพื่อโน้มน้าวใจ หรือเพื่อโต้แย้ง หรือ แสดงเหตุผล ก็เป็นการเขียนที่เรียกว่า ความเรียง (composition)

ผู้เขียนจะเริ่มเรียนตั้งแต่เรียนลักษณะตัวเขียนการสะกดตัว การวางโครงสร้างประโยค สุดท้ายผู้เรียนจะต้องรู้เลือกการใช้คำ การเขียนนั้น ต้องเขียนไปพร้อม ๆ กับทักษะอย่างอื่น

การที่นักเรียนเขียนเป็นภาษาอังกฤษไม่ดีนั้นเป็นผลมาจากการเริ่มสอน การจะให้เขียนเป็นก็ต้องฝึก ต่อไปนี้เป็นขั้นตอนวิธีหนึ่งที่จะช่วยครูสอนในการเขียน

<u>ขั้นแรกของการสอนเขียน คือ การคัดลอก</u>

การให้นักเรียนคัดลอกเป็นเบื้องแรก มีแนวคิดอยู่ว่าโครงสร้างผิว (surface structure) ของภาษาแตกต่างกัน นักเรียนจำเป็นที่จะต้องรู้รูปร่างของภาษาที่เรียนก่อนก่อนที่จะให้นักเรียนลอกนั้น นักเรียน

ต้องออกเสียง (พูด) คำ หรือประโยคนั้นมาก่อน และอ่านคำหรือประโยคนั้นได้ การคัดลอกต้องคัดลอกเครื่องหมายและการเว้นจังหวะให้ถูกด้วย

ขั้นที่สอง เป็นขั้นที่นักเรียนเขียนคำหรือประโยคเองโดยไม่ต้องดูแบบ

นักเรียนสามารถเขียนคำหรือประโยคที่เคยลอกมาก่อนแล้ว โดยที่ครั้งแรก ครูจะให้นักเรียนเขียนประโยคที่เพิ่งลอกเสร็จนั้น เขียนเสียอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่ต้องดูตามแบบ พอเขียนเสร็จก็เอาไปเปรียบเทียบกับแบบ ครูก็จะให้ลองเขียนประโยคที่นักเรียนจำได้แล้ว หรืออาจเขียนตามคำบอก อาจจะบอกให้เขียนทั้งประโยค หรือเขียนเพียงคำหนึ่งคำใดในประโยค

ขั้นที่สาม เป็นขั้นที่หัดให้นักเรียนหัดเขียนประโยคเองจากประโยคเดิม

นักเรียนจะนำประโยคที่เคยเขียนได้แล้วมาเปลี่ยนแปลงบ้างเล็กน้อยโครงสร้างทางไวยากรณ์ยังคงเหมือนเดิม ที่นักเรียนเคยได้ยิน หรือเคยผ่านสายตามาแล้วแต่เปลี่ยนคำศัพท์เป็นตัวอื่นที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว ซึ่งการเรียนจะเหมือนกับการเขียนประโยคที่เปลี่ยนคำเทียบแทน หรืออาจจะให้เพิ่มขยายออกไป เช่น อาจให้เขียนคำย่อของคำนาม หรือสรรพนามในประโยค ฯลฯ แบบฝึกหัดในขั้นนี้จะจัดเป็นแบบฝึกหัดเสริมหรือแบบฝึกหัดทบทวนเรื่องที่เรียนฟัง พูดหรืออ่านมาแล้ว ก็ยิ่งจะมีประโยชน์ยิ่งขึ้น ครั้นสังเกตเห็นว่า นักเรียนสามารถเขียนโครงสร้างประโยคได้พอสมควรแล้ว ครูอาจให้เขียนเป็นเรื่องตามหัวข้อ ซึ่งมีรูปประกอบเรียงกันไปจนจบเรื่อง หรืออาจให้เขียนเป็นโครงสร้างบทสนทนาซึ่งพอตรวจทานแก้เรียงความเหล่านี้เสร็จก็อาจให้นักเรียนแสดงหน้าชั้น ข้อที่ควรระวังสำหรับขั้นนี้ คือ ในการให้ฝึกเขียนตอนแรก ๆ ไม่ควรเพิ่มคำศัพท์ใหม่ ๆ ให้เกิดความกังกลให้นักเรียนกัดเขียนไปก่อน แล้วระยะต่อไปค่อย ๆ เพิ่มจำนวนศัพท์ให้มากขึ้น ข้อที่ควรพิจารณาอีกอย่างคือ ไม่ควรให้นักเรียนเขียนทั้งโครงสร้างใหม่ ๆ ในเวลาเดียวกัน

แบบฝึกหัดที่จะช่วยฝึกทักษะการเขียนของนักเรียนในขั้นนี้คือ ให้เขียนตามคำบอกเรื่องที่จะนำมาให้เขียนอาจเป็นบทสนทนา หรือเรื่องเล่าที่ดัดแปลงมาจากบทสนทนาและแบบฝึกที่นักเรียนเคยฝึกมาแล้ว คล้ายกับเป็นการทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้ว

ขั้นที่สี่ เป็นขั้นการสอนที่ให้เขียนตามแบบ (guided writing)

เป็นขั้นที่นักเรียนเขียนประโยคโครงสร้างภาษาอังกฤษมากพอสมควร และเริ่มเขียนโครงสร้างเองได้ แต่ครูยังคงให้คำแนะนำในการเลือกใช้คำให้เหมาะสม ขั้นนี้จึงเป็นขั้นที่ค่อย ๆ พัฒนาการเขียนไปสู่การเขียนเรียงความ ที่นักเรียนจะใช้แนวคิดและลักษณะถ้อยคำของตนเองมากที่สุด

ในขั้นที่สี่นี้ นักเรียนเริ่มเติมประโยคหรือขยายประโยคออกไปตามแนวความคิดของตนเอง หรือมีแบบฝึกหัดให้เติมหลาย ๆ อย่างงเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนขยายขอบข่ายของคำศัพท์ออกไปให้กว้างขวาง หรือเป็นแบบฝึกหัดให้ขยายประโยคง่าย ๆ โดยการใช้คำหรือวลีขยายส่วนต่าง ๆ ของประโยค

ในขั้นนี้นักเรียนเริ่มหัดคัดย่อความจากหนังสือที่อ่าน หรืออาจเรียบเรียงเรื่องเดิมเสียใหม่ เช่น สมมติว่า เขียนเปลี่ยนรูปฟอร์มคำกริยา (tense) หรือเรื่องที่เคยเขียนเป็นบุรุษที่หนึ่ง เขียนเป็นประโยคบุรุษที่ 3 อาจเปลี่ยนเป็นเรื่องเล่า ครูต้องระวังไม่ให้นักเรียนเขียนในลักษณะที่แปลมาจากภาษาเดิม การใช้พจนานุกรมที่มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษนั้น ครูควรแนะนำให้เลิกใช้ แล้วเขียนประโยคตามแบบที่เรียนมาส่วนใหญ่ จะช่วยให้นัดเรียนเขียนได้ดีกว่า

ขั้นที่ห้า ขั้นที่นักเรียนเขียนได้โดยเสรี

นักเรียนสามารถเลือกคำและโครงสร้างในลักษณะนี้ของประโยคได้เหมาะสมกับเรื่องที่ตนเองสนใจมที่จะเขียน แต่เป็นการเขียนสไตล์ที่ง่าย ๆครูยังไม่คาดหวังที่จะให้เขียนโดยการใช้สำนวนหรูหรามากมาย เพียงแต่สามารถเขียนสื่อความหมายได้เป็นเรื่องเป็นราว มีเหตุผลถูกต้อง การเรียบเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม ศัพท์ที่นำมาใช้ถูกต้อง แต่ครูยังคงเป็นเพื่อนที่คอยแนะนำอย่าให้นักเรียนแสดงข้อคิดเห็นออกไปดดยที่ความรู้ทางด้านภาษาของนักเรียนยังไม่กว้างพอ เนื้อหาที่นำมาให้ฝึกเขียนอาจเป็นเรื่องที่เคยอ่านมาแล้ว นักเรียนอาจเขียนเพียงอธิบายสาเหตุ หรือชี้แจงข้อบกพร่อง หรือสรุปความของเรื่องที่อ่าน หลังจากที่ได้ฝึกหัดเขียนในลักษณะนี้ ต่อไปก็อาจให้แสดงความคิดเห็นส่วนตัว หรือเสนอแนะข้อควรปรับปรุง

ปัญหาของการเขียน

ในสมัยโบราณ ครูมักจะทำให้นักเรียนเกิดความท้อแท้ เหนื่อยหน่ายหัวใจ โดยการตรวจเช็คด้วยดินสอหรือปากกาสีแดงเต็มพรืดไปหมด ส่วนใหญ่จะเพ็งความสนใจไปที่ตัวสะกดมากกว่า เนื้อหาหรือความคิดของผู้เขียนซึ่งอาจทำให้นักเรียนเกิดความไขว้เขวได้ว่า เขาควรจะเขียนแต่ประโยคง่าย ๆ มากกว่าประโยคยาว ๆ ยาก ๆ ซึ่งโอกาสผิดจะมีมากกว่า ซึ่งก่อให้เป็นสาเหตุหนึ่งที่นักเรียนไม่กล้าแสดงออก อย่างไรก็ดี ไม่ได้หมายความว่าการเขียนอย่างสะเพร่า และมีการสะกดตัวผิด ๆ นั้น เป็นสิ่งที่ครูจะไม่สนใจเลน ตรงกันข้าม ในการเขียนใด ๆ ผู้เขียนจะต้องพยายามเขียนให้ถูกต้องที่สุด

ปัญหาอีกประการหนึ่งที่มักพบในการสอนเขียน คือนักเรียนมีเวลาฝึกหัดการเขียนน้อย ปัญหานี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างทำความลำบากใจให้แก่ครูผู้สอนมาก สมมติว่ามีนักเรียนในชั้น 30 คน แต่ละคนเรียงความ 1 เรื่อง ทุกวันตัวครูเองต้องเสียเวลาตรวจหลายชั่วโมงในคืน ๆ หนึ่ง ถ้าหากครูคนเดียวกันสอน 4 –5 ห้อง ห้องละ 30 คน การสอนเขียนทุกวันก็เป็นเรื่องที่ทำไม่ได้ เพราะครูไม่มีหน้าที่เพียงตรวจการบ้านอย่างเดียว ยังจำเป็นต้องเตรียมการสอนด้วย เพราะฉะนั้น จะมีกรรมวิธีอันใดที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกมากที่สุด

วีที่หนึ่ง ที่จะทำได้คือ แทนที่จะให้นักเรียนเขียนเป็นรายบุคคล กลับให้เขียนเป็นกลุ่ม กลุ่มหนึ่งมีสมาชิกประมาณ 4 –5 คน หลังจากช่วยกันเขียนเสร็จแล้ว ทุกคนต้องลอกเรื่องที่เขียนเก็บไว้

การให้เขียนเป็นกกลุ่มนี้ ได้ประโยชน์ ดังนี้

1. ครูตรวจงานน้อย

2. ในการเขียน ถ้านักเรียนคนใดคนหนึ่งลืมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สมมติว่าลืมเติม – s ที่คำกริยา สมาชิกในกลุ่มก็ทักท้วงได้ ซึ่งจะช่วยให้การเขียนถูกต้องมากขึ้น

3. ครูมีเวลาช่วยเหลือสมาชิกที่เป็นกลุ่มมากกว่าเดินดูเป็นรายบุคคล

ถ้าหากครูจะนำเรื่องที่เขียนของทุกกลุ่มมาพูดวิจารณ์หน้าชั้น ทุกคนในชั้นเรียนก็สามารถวิจารณ์ได้โดยไม่ตะขิดตะขวงใจ เพราะไม่ใช่เป็นผู้ใดโดยเฉพาะ ถ้านักเรียนแต่ละคนมีโอกาสเห็นเรียงความของทุกกลุ่มครูอาจถามนักเรียนในชั้นให้คะแนนออกมาเป็นเกรดได้ว่าของใครสมควรได้อะไร โดยพิจารณาจากมาคราการที่ครูให้เช่นว่า

- การวางโครงเรื่องดี
- ประโยคที่เป็น The topic sentence ถูกต้องเหมาะสม
- การใช้คำศัพท์ที่เหมาะสม
- ความคิดดี

ซึ่งถ้าจะช่วยกันให้คะแนน ทั้งครูและนักเรียนจะช่วยกันวางมาตรการการวัด เช่น

ดีมาก 5 คะแนน

พอใช้ 3 คะแนน

ยังไม่พอใช้ 1 คะแนน

แล้วให้นักเรียนทุกคนให้คะแนนเรียงความแต่ละฉบับไปทีละส่วน แล้วมารวมคะแนน ซึ่งมาตรการที่วางไว้เช่นนี้ ครูอาจนำไปใช้ได้อีกในการตรวจเรียงความการสอบไล่ การใช้เทคนิคการตรวจอย่างนี้ จะกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้นเพราะนักเรียนรู้ว่าขบวนการตรวจนั้นยุติธรรมมากขึ้น ถ้านักเรียนเองรู้ว่าครูจะตรวจเรียงความในแง่ใดบ้าง เขาจะได้ปรับปรุงส่วนที่เขายังอ่อนอยู่

เทคนิคการสอนเขียน

การเขียนครั้งแรกนั้น คือ การคัดลอกจากแบบตัวอย่าง การคัดลอกไม่ต้องใช้ความคิดมาก นักเรียนจึงมักจะทำอย่างสะเพร่า ครูต้องระวังอย่าให้นักเรียนเขียนผ่านไปโดยที่ยังเขียนผิด ๆ ถูก ๆ อยู่

กิจกรรมต่อไปนี้อาจจะช่วยตรึงความสนใจของผู้เรียนได้ และหลังจากที่นักเรียนทำเสร็จแล้ว ครูควรจะตรวจทันที การตรวจอาจให้แลกกันตรวจโดยที่ครูนำกระดาษชาร์ทที่ครูเขียนเตรียมมาแล้วติดบนกระดานให้นักเรียน

- <u>การเติมคำในช่องว่า</u>

นักเรียนเติมคำในช่องว่าตามประโยคตัวอย่างที่ครูแจกมาให้ ครูนำประโยคเหล่านี้มาจากหนังสือแบบเรียนของนักเรียนเอง

Model : The boy is sleeping.

T _ _ b _ _ is sl_ _ping.

Model : I have a cat and a dog.

I _ _ _e a c _ _ and a _ _ g.

Model : I like flowers.

I _ _ _e fl _ _ _ _ s.

- <u>การฝึกให้นักเรียนหัดสังเกตตัวอักษรใหญ่</u>

ครูให้ตัวอย่างประโยคที่มีตัวอักษรใหญ่ ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่เป็นตัวใหญ่แล้วให้ลอกประโยคทั้งประโยคให้ถูกต้องเช่น

Seree lives in Songkhla.

There are many Thais who don't speak English.

I shall come on Monday, March 25 th.

- <u>การรียงประโยคที่ยังไม่เป็นไม่ได้เรียงเป็นระเบียบ</u>

ครูให้บทสนทนาต่าง ๆ ของบทสนทนานั้น ๆ ยังไม่ได้เรียงให้เป็นระเบียบครูให้นักเรียนเรียงประโยคเสียใหม่

morning Good

you how are

and thank you fine you.

- <u>การให้นำประโยคมาจับคู่กับรูปภาพ</u>

ครูแจกแผ่นปลิวที่มีรูปต่าง ๆ รูปเหล่านั้นเป็นรูปที่มีความหมายอย่างเดียวกันกับประโยคที่มีในหนังสือแบบเรียน ให้นักเรียนเขียนประโยคกำกับรูปภาพที่ครูให้ เช่น

They are going to see the movie.

The car is front of the house.

- <u>การให้นักเรียนลอกคำถามกับคำตอบที่สอดคล้อง</u>

ครูให้ประโยคที่เป็นคำถาม และประโยคที่เป็นคำตอบมาพร้อมกัน ให้นักเรียนลอกประโยคที่คู่กัน เช่น

Does she go to school by but?

3. She aways go to school.
4. No , she goes by car.
5. No, she goes to the market.

Who is bill?

a) He is my teacher.

b) He go to school everyday.

c) He work hard.

- <u>การให้สร้างประโยค</u>

ครูให้ตารางประโยคจ่าง ๆ แล้วให้นักเรียนเลือกส่วนต่างของตารางนั้นมาสร้างเป็นประโยคของตัวเอง ตัวอย่างเช่น

His friends Her friends My father they	met	them her him	at	the	school. but station. thratre. office.

2. <u>การให้เขียนตามคำบอก</u>

การเขียนแบบนี้เป็นการเขียนที่ครูแนะให้ แต่เป็นการแนะจากสิ่งที่ได้ยินในระยะเริ่มเรียน ครูต้องนำประโยคที่นักเรียนมีความคุ้นเคยมาแล้วมาให้เขียน ครูวังเกตุเฉพาะการสะกดตัว และเครื่องหมาย

- <u>การเขียนตามคำบอกเน้นจุดใดจุดหนึ่ง</u>

  <u>การสะกดตัว</u>

  caf _

  pr _sent

  cott _n

  kit _ _en

  pr _ gram

- <u>การให้เขียนเป็นคำ ๆ</u>

  My name __ Malee. I __ a Thai. My language __ Thai.

  I __ 15 years old. Sudee __ my friend. She __ __ in Haadyai. At her house, she ____ two cats ____a dog. Her work is _____ after the pets.

  I (get up) _____ every morning at 6 : 00. First I (wash) _____ my face. Then , I (brush) _____my teeth. Next , I (eat) _____ breakfast in the cafeteria. I always (have) _____ eggs , rice , and soup. After I (finish) _____ having breakfast I (go)

_____ to class.

- การให้เขียนประโยคจากแบบฝึก

Teacher's voice	**Students write**
My sister is ten years old.	My sister is ten years old.
My friend.	My friend is ten years old.
They	They are ten years old.
We	We are ten years old.
She and her friend	She and her friend are ten years **old.**

- การให้นักเรียนเขียนประโยคต่าง ๆ ของบทสนทนา

การเขียนในลักษณะนี้ นักเรียนต้องคิดด้วยว่า คู่สนทนาพูดอะไรไว้บ้างแล้ว

Aroon _____

Preecha :_____

Aroon _____

Preecha : I live in Pattani. Where do you live?

Aroon : _____

Preecha : do you go to school there?

Aroon :_____

Precha : I have to go to class now. Good bye.

Aroon :_____

- การเขียนในแบบประโยคเดียวกัน แต่มีคำเทียบแทนหลาย ๆ คำ เช่น

The children stole the apples.

Student / borrow / books.

Women / choose / cake.

Poter / lift / suitcase.

- การให้เขียนตามคำบอกทั้งเรื่อง

ถ้าเป็นนักเรียนในระดับเริ่มเรียน ครูอาจแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งอยู่ที่กระดานดำ อีกกลุ่มอยู่ที่โต๊ะ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ครูอ่านเรื่องที่จะให้เขียนทั้งเรื่องจนจบ

2. ครูอ่านอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้อ่านทีละบรรทัด

3. ครูอ่านประโยคที่ยาวๆโดยใช้เทคนิค backward buildup นักเรียนพูดว่าตามครูพร้อมกัน

4. นักเรียนเขียนประโยต

5. เมื่อเขียนเสร็จไปประโยคหนึ่ง ครูให้นักเรียนทุกคนดูประโยคที่นักเรียนเขียนบนกระดานดำ ถ้ามีตัวผิด นักเรียนต้องช่วยกันแก้ให้ถูกก่อน

6. เมื่อแก้ประโยคเสร็จแล้ว ครูเริ่มบอกประโยคต่อไป ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนจบ

- <u>การเขียนตามคำบอกสำหรับนักเรียนระดับสูง</u>

ครูอ่านเรื่องทั้งเรื่องให้นักเรียนฟัง ครูพูดประโยคแต่ละประโยคอย่างช้า ๆ แบ่งจังหวะให้เหมาะสม ครูอ่านให้ฟังเป็นครั้งที่สอง หลังจากนั้น ครูใช้จังหวะความเร็วปกติ นักเรียนเขียน เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จ ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกระดาษกัน แล้วตรวจดูจากแผ่นชาร์ทที่ครูเขียนเตรียมมาก่อน นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจ

3. <u>การให้เขียนเป็นประโยค</u>

- <u>การเติมลงในประโยคที่ให้มา</u>

1. Do you know……. he came yesterday and not today?
2. They told him…… they were going and……was going with them.
3. It seemed …….he didn't know what to do.

- <u>การใช้เกมส์เป็นเครื่องช่วยในการสอนเขียน</u>

เกมส์บางอย่างสามารถช่วยในการสอนเขียนได้เป็นอย่างดี ตัวอย่าง เช่น เกมส์ที่ชื่อว่า What would you do if……

ครูเริ่มด้วยการแบ่งนักเรียนออกเป็นจำนวนที่เท่า ๆ กัน ให้เป็นทีมที่ 1 และ 2 แล้วครูก็เขียน ว่า

ทีมที่ 1	**ทีมที่ 2**
What would you do if……..	I would……..

ครูแจกกระดาษให้นักเรียนไปคนละแผ่น แล้วบอกให้คนที่อยู่ในแต่ละทีมเติมคำในประโยคของทีมตัวเอง ซึ่งนักเรียนอาจเขียนมาว่า

What would you do if an elephant walks in to the room?

อีกคนหนึ่งอาจเขียนว่า

What would you do if you see a fly in your soup?

ส่วนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่สอง อาจเขียนว่า

I would buy a purple umbrella.

อีกกลุ่มหนึ่งอาจเขียนว่า I would go to meet to at the same place. เมื่อทั้งสองกลุ่มเขียนเสร็จ

แล้ว ครูก็จะให้นักเรียนออกมาเขียนประโยคทั้งสองทีม เกมส์นี้จะขบขันมากเมื่อปรากฏว่า ประโยคทั้งสองที่ควรจะเป็นคำถามคำตอบซึ่งกันและกัน แต่ปรากฏว่าประโยคที่นักเรียนเขียนมานั้นไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

4. <u>การสอนเขียนโดยการควบคุม</u>

การสอนเขียนโดยการควบคุมนี้ นักเรียนทั้งชั้นจะเขียนเรื่องเดียวกันมีวิธีการสอนหลายอย่างเช่น

- การให้เปลี่ยนจากบทสนทนามาเป็นเรื่องเล่า ตัวอย่างเช่น

Conversation :

Jim : Let's go to the art show, Bill. Sunday'll be the last day for it.

Bill : I can't. I have to much to do. Get John to go with you.

Jim : He already said he'd go. But I with you could come too. It'll only take an hour or two.

Bill : Don't temp me, Jim. I really must do my work. Tell me about it when you get back.

ในการเขียนของนักเรียน ให้นักเรียนใช้คำที่มีอยู่ แต่เขียนเป็นรายงาน เช่น

Jim suggested that he and Bill go to the art show. Sunday would be the last day for it.

Bill said that he couldn't. He has too much to do. He told his friend to get john to go with him.

Jim explained that John already had said he would go. But he wished Bill could go too. It would take an hour or two.

Bill told Jim not to temp him. He really had to do his work. He asked Jim to tell him about it when they.

- <u>การเขียนโดยการเลียนแบบตัวอย่าง</u>

ตัวอย่างเช่น Mare was foolish girl two thought only beautiful clothes. One morning , she was walking along a road , carrying a basket f ul of eggs. She was going to the city to sell them and to buy clothes with the money. She was walking in the middle of the road , thinking of the clothes she was going to buy. Suddenly a big car came around the corner. Mary jumped out of the way , dropped the basket, and all the eggs were broken.

เรื่องที่นักเรียนเขียนขึ้นใหม่ อาจมีลักษณะต่อไปนี้

John was a young man who cared mainly about lively parties. One night he was drinking at the party, enjoying eveningful of fun. He was singing to the guests to amuse them and to impress John with his cleverness.

He was standing on the chair in the corner , singing of the girl he was going to marry. Suddenly the host came into the room. John jumped of the chair, sprained his ankle, and all the fun was spoiled.

- <u>การเขียนโดยการเติมประโยคบางประโยคเข้าไป</u>

Saturday is always a busy day for me. I always get up at 10 :00. Then I get dresses. At 10:30 I eat breakfast. After breakfast I clean my room for an hour. At noon I have lunch. Then I go to shopping. From 2:00 to 4:00 I always play tennis. After tennis I take a shower. Then I take a nap. I always eat dinner at 5:00 . after dinner I write a letter. Then I watch television. At 10:00 I always go to Ripples. At 1:00 I go to bed.

ข้อปรับปรุง คือ ลดคำฟุ่มเฟือย ลดการใช้เวลาตามนาฬิกา แล้วเพิ่มข้อความที่อธิบายเพิ่มเติม เช่นรายการอาหารที่รับประทาน ระบุสถานที่ที่จะไปจ่ายของ อาหารที่รับประทานในตอนเย็น รวมตลอดจนรายการโทรทัศน์ที่ชอบดู ซึ่งประโยคต่าง ๆ ที่เพิ่มเข้าไปนี้ จะช่วยให้ข้อความที่เขียนน่าสนใจมากขึ้น และยิ่งถ้านักเรียนสามารถเขียนให้แต่ละประโยคเชื่อมกันเป็นอย่างดี ก็จะช่วยให้เรื่องที่เขียนสละสลวยทำให้น่าอ่านขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Saturday is always a busy day for me. On Saturday I get up at 10:00 and then get dressed and eat breakfast. I usually have toast and coffee, but sometimes I have eggs, too. After breakfast I clean my room and then go shopping. I like going downtown, but sometimes I go to neighborhood stores. From 2:00 to 4:00 I play tennis. After tennis I take a shower and then a nap. At 5:00 I eat a light dinner and then I write a letter. Afterwards I was the situation comedies on television. At 10:00 I go to Ripples and always go to bed at 1:00.

- <u>การเขียนเป็นอนุเฉท</u>

ในการเรียนเขียนโดยให้นักเรียนเขียนเป็นอนุเฉทเลยนั้น นักเรียนจำเป็นต้องอาศัยการแนะนำจากครูอยู่มาก ตัวอย่างต่อไปนี้อาจช่วยในการสอนได้เป็นอย่างดี

<u>การให้นักเรียนเรียงประโยคในอนุเฉทเสียใหม่</u>

ครูเลือกอนุเฉทที่เหมาะสำหรับอนุเฉทตัวอย่างมาจากหนังสือแบบเรียนต่อไปครูนำเอาประโยคแต่ละประโยคในอนุเฉทนั้นมาเขียนในเศษกระดาษที่โตพอที่จะนำไปติดบนกระดานดำให้นักเรียนเห็นทั่วกันได้ เมื่อถึงเวลาเรียน ครูก็นำประโยคต่าง ๆ ที่เขียนแยกกันนำไปติดบนกระดานดำแล้วให้นักเรียนช่วยกันหาประโยคที่เป็นประโยคที่สำคัญที่สุดก่อน (the topic sentence) ต่อไปจึงหาประโยคอื่น ๆ เรียงเข้าให้เป็นอนุเฉท

<u>การให้นักเรียนหัดเขียนประโยคสำคัญของอนุเฉท</u>

ครูเลือกอนุเฉทที่เป็นตัวอย่างมาให้นักเรียน 1 – 2 ตัวอย่างโดยที่แต่ละประโยคเป็นประโยคที่สำคัญ เมื่อถึงเวลาเรียน ครูก็ให้นักเรียนอ่านรายละเอียดของเรื่องแล้วให้เขียนประโยคที่เป็นประโยคสำคัญเอง หลังจากที่นักเรียนได้ลองหัดเขียนกันทุกคนแล้วครูก็เขียนประโยคสำคัญของอนุเฉทที่มีอยู่เดิมให้นักเรียนดู แล้วช่วยกันอภิปรายประโยคที่นักเรียนเขียนเองว่าเหมาะสมเพียงไร

5. <u>การสอนให้นักเรียนหัดเขียนโดยเสรี</u>

การให้นักเรียนเขียนเรื่องเองนั้น สำหรับผู้เรียนที่เป็นนักเรียนต่างชาติแล้วเป็นเรื่องที่ค่อนข้างทำได้ลำบาก การสอนให้นักเรียนเขียนเองก็เป็นเรื่องที่ไม่เหลือวิสัยที่จะสอนให้นักเรียนลองหัดเขียน

การสอนให้นักเรียนหัดเขียนเองแบบนี้ เป็นเรื่องที่ต้องการการให้กำลังใจ นักเรียนแต่ละคนอาจต้องได้รับการแนะนำจากครูว่า ตัวเองยังมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง เช่น มาลี อาจต้องตรวจดูเรื่อง subject – verb agreement ก่อนที่จะนำจะนำเรื่องที่เขียนมาส่งครู วินัยจะต้องดูเรื่องตำแหน่งของ direct and indirect ในประโยค ครูต้องหมั่นสังเกตว่า นักเรียนคนใดมีปัญหาในเรื่องใดอะไรบ้าง แล้วเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้ม และในการสอนทุกครั้ง ครูต้องระวังอย่าให้นักเรียนทำผิดในเรื่องที่นักเรียนทำผิดมาแล้วซ้ำ ๆ

ในการสอนทุกครั้ง ครูต้องเลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจมาให้นักเรียนหัดเขียนและอยู่ภายในวงความรู้ของนักเรียน

- <u>ครูสร้างสถานการณ์ให้</u> เช่น

Write a description of how you and your sisters spent a rainy Saturday. Put every verb in the imperfect tense : Who was listening to the records? Writing letters? Watching television? etc. finally, the last sentence is in the preterite : dreadful event occurred.

- <u>นอกจากสถานการณ์ที่ครูเขียนแล้ว ครูอาจให้สถานการณ์สมมติอื่น ๆ</u> เช่น ครูเอาปืนเด็กเล่น ผ้าเช็ดหน้าและนกหวีด แล้วให้นักเรียนสมมติเรื่องที่เกิดขึ้น

- <u>การให้เขียนโดยโดยใช้รูปภาพเป็นสื่อ</u>

ครูแจกรูปภาพที่เรียงกันไว้แล้วเป็นเรื่อง ครูอธิบายรูปภาพนั้นให้นักเรียนฟังก่อนทีละรูป สอนคำศัพท์ที่นักเรียนอาจจะมีปัญหา สอนโครงสร้างที่จำเป็น เมื่อเห็นว่านักเรียนพอจะจดจำเรื่องที่เล่าให้ฟังแล้ว ครูอาจจะให้นักเรียนเขียนเรื่องที่คล้ายคลึงกันนั้นด้วยตนเอง

นอกจากรูปภาพที่เรียงกันเป็นเรื่องแล้ว ครูอาจนำรูปภาพเพียงรูปเดียวมาให้นักเรียนเขียนตากรูปภาพนั้นก็ได้ แต่ต้องเป็นภาพที่น่าสนใจพอที่นักเรียนจะเกิดความคิดเมื่อเห็นรูปนั้นได้

- <u>การเขียนเรื่องต่อให้จบ</u>

ครูเริ่มนำโดยการเขียนเริ่มต้นให้ โดยครูเขียนลงบนกระดานดำ ครูให้คำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ แล้วเรียงเข้าเป็นเรื่องแล้วเว้นตอนจบไว้ให้นักเรียนเขียนต่อไปเป็นการบ้าน

วิธีการเขียนอีกแบบหนึ่งซึ่งคล้ายกับวิธีข้างต้น คือครูนำเรื่องที่เขียนไว้เรียบร้อยแล้วมาให้นักเรียนอ่าน เรื่องที่นำมานั้นต้องเป็นเรื่องที่นักเรียนสามารถจะคิดต่อเติมจากที่เขียนไว้ได้ด้วย

เทคนิคในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ความหมายของเทคนิคและทักษะการสอน

เทคนิคการสอน (teaching techniques) ในฐานะที่เป็นกลวิธีที่จะช่วยให้วิธีสอนแต่ละวิธีเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น เทคนิคเป็นกลวิธีที่ใช้เสริมกระบวนการหรือขั้นตอนหรือการกระทำใดๆเพื่อช่วยให้กระบวนการ ขั้นตอนหรือการกระทำนั้นๆมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นเทคนิคการสอนจึงหมายถึง กลวิธีต่างๆจึงหมายถึง กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอนหรือการกระทำต่างๆในการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น ในการบรรยายหรือการพูดของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หากบุคคลนั้นใช้เทคนิคที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น เช่นใช้อารมณ์ขันประกอบการพูด ยกตัวอย่างประกอบการอธิบาย ใช้สื่อช่วยทำให้สิ่งที่บรรยายชัดเจนขึ้น ก็ย่อมช่วยให้การบรรยายนั้นมีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ส่วนคำว่า “ ทักษะ ” (skill) นั้น โดยความหมายของคำศัพท์หมายถึง ความสามารถในการกระทำอย่างชำนาญ ดังนั้นหากเรากระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชำนาญ ก็เรียกได้ว่า เรามีทักษะในการกระทำนั้น ตัวอย่างเช่น ถ้าเราสามารถขับรถได้อย่างคล่องแคล่ว ก็เรียกว่า เรามีทักษะการขับรถ ถ้าเราเขียนหนังสือได้เร็วโดยที่ได้ใจความดี ข้อความสละสลวย ก็เรียกได้ว่าเรามีทักษะการเขียน ถ้าผู้สอนถามคำถามได้ดี คือถามแล้วทำให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบที่ดีได้ ผู้สอนคนนั้นก็มีทักษะการถามคำถาม ดังนั้น

การที่เราจะมีทักษะในเรื่องใด เราจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะทำและวิธีที่จะทำให้ได้ดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ นั่นก็คือเราจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคต่างๆในเรื่องนั้น แต่การมีความรู้เท่านั้น คงไม่สามรถช่วยให้เกิดทักษะได้ หากมิได้มีการลงมือปฏิบัติและฝึกฝนทำบ่อยๆจนสามารถปฏิบัติได้อย่างชำนาญ ดังนั้น ทักษะการสอน จึงหมายถึง ความสามรถในการปฏิบัติการสอนด้านต่างๆอย่างชำนาญซึ่งจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องทฤษฎี / หลักการสอน ระบบการสอน รูปแบบการเรียนการสอน วิธีสอน เทคนิคการสอน และ ลงมือปฏิบัติตามความรู้ความเข้าใจนั้นจนสามารถปฏิบัติได้ผลดีอย่างคล่องแคล่วชำนาญ

เทคนิคการสอนจะช่วยเสริมให้วิธีการสอน รูปแบบการเรียนการสอน และระบบการสอน มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนเรื่องทักษะการสอนนั้น จะกล่าวถึงวิธีการฝึกฝนด้วยวิธีที่เรียนว่าการสอนแบบจุลภาค (micro – teaching) ซึ่งเป็นกระบวนการในการจัดการฝึกทักษะการสอนเท่านั้น แต่จะไม่กล่าวถึงเนื้อหาสาระของการฝึก เพราะเนื้อหาสาระของการฝึกก็คือเนื้อหาสาระที่ว่าด้วยหลักการสอน ระบบการสอน รูปแบบการเรียนการสอน วิธีการสอน และเทคนิคการสอน

ตำราทางการสอนจำนวนมากต่างใช้คำว่า “ ทักษะการสอน ” ในความหมายที่แคบและชวนให้ผู้ศึกษาสับสน ตำราบางเล่มให้คำนิยามทักษะการสอนว่า หมายถึงเทคนิคการสอน ตราบางเล่มชื่อว่าทักษะการสอน แต่เมื่อเปิดดูเนื้อหาก็จะกล่าวถึงวิธีการสอน ตำราบางเล่มมีบทที่ว่าด้วยทักษะการสอนและเทคนิคการสอน ซึ่งเมื่อศึกษาทั้ง 2 บท ก็พบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับเทคนิคการสอนทั้งหมด จึงพอสรุปได้ว่าเมื่อพูดถึงทักษะการสอนแล้ว คนส่วนใหญ่จะเข้าใจว่าเป็นเทคนิคการสอน ความเข้าใจดังกล่าวยังเป็นความเข้าใจในระดับแคบ เพราะ แท้จริง ทักษะการสอนไม่ใช่เทคนิคการสอน แต่เป็นการใช้เทคนิคการสอน และทักษะการสอนไม่ได้หมายถึงการใช้เทคนิคการสอนเพียงอย่างเดียว แต่หมายรวมถึง การใช้วิธีสอน รูปแบบการเรียนการสอน ระบบการสอน และหลักการสอน ด้วยเทคนิคการสอนต่างๆ

เทคนิคที่ใช้ในการสอนนั้นมีจำนวนมากนับไม่ถ้วนแต่ส่วนใหญ่ ตำราทั่วไปจะเลือกกล่าวถึงเทคนิคสำคัญๆ ที่จำเป็นต้องใช้บ่อย เช่น เทคนิคการตั้งคำถาม เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน เทคนิคการเขียนกระดานดำ เทคนิคการสรุปบทเรียน เทคนิคการเสริมแรง เทคนิคการยกตัวอย่าง เทคนิคการใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์การสอน เป็นต้น

เทคนิคการสอนใหม่ๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้ มี 3 เทคนิคที่น่าสนใจ คือ

1. เทคนิคการใช้ผังกราฟิก (graphic organizers)
2. เทคนิคการใช้คำถามตามระดับจุดมุ่งหมายด้านพุทธิพิสัยของบลูม
3. เทคนิคการใช้คำถามเพื่อพัฒนาลักษณะการคิดที่พึงประสงค์

เทคนิคการใช้ผังกราฟริก (graphic organizers)

ผังกราฟริก เป็นแผนผังทางความคิดหรือข้อมูลสำคัญๆที่ชื่อมโยงกันอยู่ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้นๆ การใช้ผังกราฟริกเป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆจำนวนมาก เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้นและจดจำได้นาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเนื้อหาสาระหรือข้อมูลต่างๆ ที่ผู้เรียนประมวลมานั้นอยู่ในลักษณะกระจัดกระจาย ผังกราฟริกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียยจัดข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นระบบระเบียบอยู่ในรูปแบบที่อธิบายให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย นอกจากใช้ในการประมวลความรู้หรือจัดความรู้ดังกล่าวแล้ว ในหลายกรณีที่ผู้เรียนมรความคิดริเริ่มหรือสร้างความคิดขึ้น ผังกราฟิกยังเป็นเครื่องมือทางการคิดได้ดี เนื่องจากการสร้างความคิดซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมอยู่ในสมอง จำเป็นต้องมีการแสดงออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรม ผังกราฟิกเป็นรูปธรรมของการแสดงออกของความคิดที่สามรถมองเห็นและอธิบายได้อย่างเป็นระบบชัดเจนและอย่างประหยัดเวลาด้วย

การใช้ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ 4 ประการด้วยกัน คือ (Bromley , Devitis & Modlo , 1995 : 7 – 8)

1. การแยกแยะข้อมูลเพื่อให้เห็นองค์ประกอบหลักที่เชื่อมโยงกันอยู่อย่างชัดเจนสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มโนทัศน์ๆได้ง่ายขึ้น (Novak & Gowin อ้างถึงใน Bromley et al., 1995)

2. หากสมองการจัดโครงสร้างความรู้ไว้อย่างเป็นระบบระเบียบ จะช่วยเรียกความรู้เดิมที่อยู่ในโครงสร้างทางปัญญาออกมาใช้เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ได้ง่ายขึ้น (Ausubel อ้างใน Bromley et al., 1995)

3. ผังกราฟิกที่แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบหลักของเรื่อง มีลักษณะเป็นภาพ ซึ่งง่ายต่อการที่สมองจะจดจำมากกว่าข้อความที่ติดต่อกันยืดยาว (Vygotsky อ้างถึงใน Bromley et al., 1995)

4. การใช้ผังกราฟิก ซึ่งมีลักษณะเป็นทั้งภาพและข้อความ สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างตื่นตัว (active learning) เนื่องจากผู้เรียนจะต้องมีทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน คิด จึงจะสามารถจัดทำผังกราฟิกออกมาได้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

ตัวอย่างผังกราฟิกในรูปแบบต่างๆ

ผังกราฟิกที่นิยมใช้กันโดยทั่วไปมีจำนวนมาก และจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากมีการค้นพบกราฟิกแบบใหม่ๆจากการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ตัวอย่างผังกราฟิกที่น่าสนใจซึ่งสามารถนำไปใช้ในงานลักษณะต่างๆกันดังนี้

1.1 ผังความคิด (A Main Map)

ผังความคิดเป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่างๆให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้นๆโดยมีขั้นตอนหลักๆในการทำดังนี้

1.1.1 เขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดสั้นๆ **ตัวอย่างเช่น**

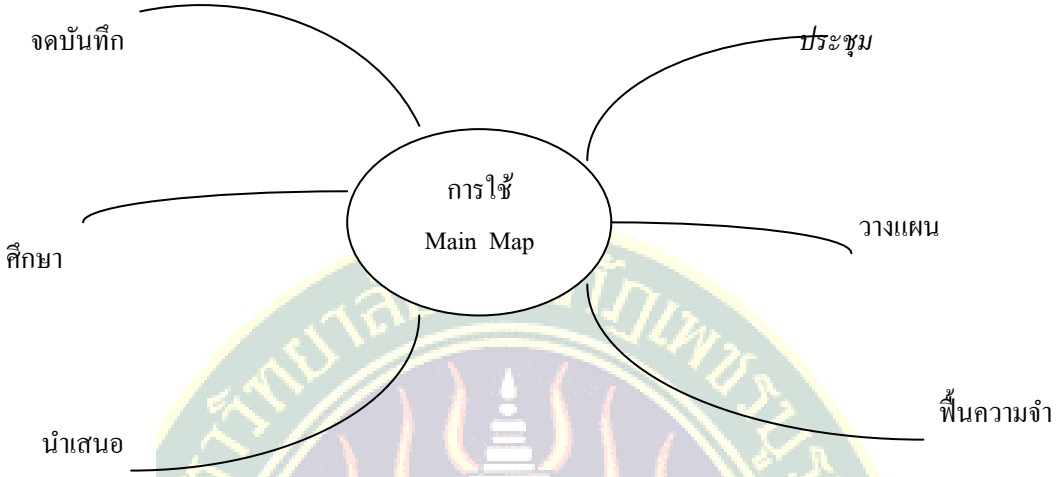

แผนภาพที่ 1 ตัวอย่างผังความคิดเรื่องการใช้ Main Map

1.1.2 เขียนคำที่เป็นตัวแทนความหมายของความคิดนั้นๆลงไป และใช้รูปทรงเรขาคณิตแสดงระดับของคำ คำใดอยู่ในขอบเขตหรือระดับเดียวกัน ใช้รูปทรงเรขาคณิตเดียวกันล้อมกรอบคำนั้น รูปทรงเรขาคณิตที่นิยมใช้กันโดยทั่วไปมีดังนี้

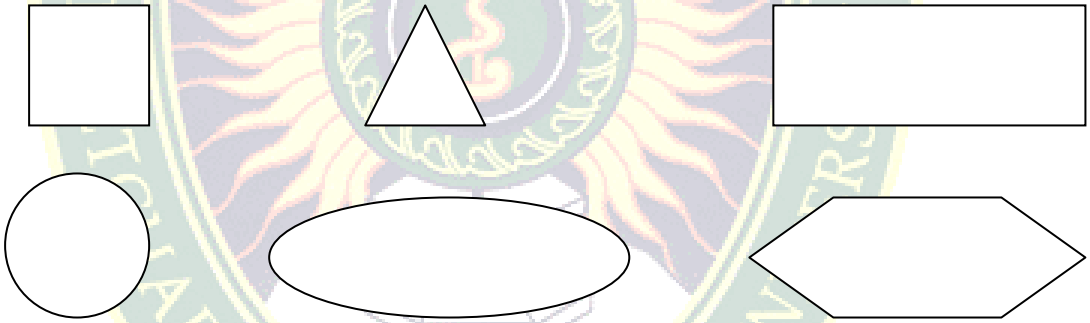

แผนภาพที่ 2 รูปทรงเรขาคณิตที่ใช้ในผังความคิด

1.1.3 ลากเส้นเชื่อมโยงความคิด เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของความคิดต่างๆ เส้นที่ใช้อาจเป็นเส้นตรง เส้นโค้ง หรืออาจใช้ลูกศร แสดงความเชื่อมโยงของความคิดต่างๆ ตัวอย่างการใช้เส้นมีดังนี้

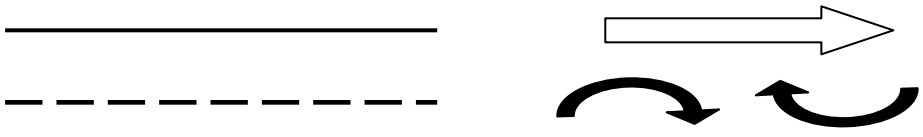

แผนภาพที่ 3 ลักษณะของเส้นที่ใช้ในผังความคิด

1.1.4 ใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เป็นตัวแทนความหมายของความคิดและความรู้สึกต่างๆ เช่น

การเดินทาง

ความกระจ่าง

เวลา

การร้องเพลง

ความรัก

การศึกษา

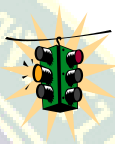
จราจร

สงสัย

ภาพที่ 1 ตัวอย่างภาพสัญลักษณ์ที่แทนความหมาย

1.2 **ผังมโนทัศน์ (A Concept Map)**

ผังมโนทัศน์ เป็นผังที่แสดงมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดใหญ่ไว้ตรงกลางและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ใหญ่และมโนทัศน์ย่อยๆ เป็นลำดับขั้นด้วยเส้นเชื่อมโยง ดังแสดงในภาพ

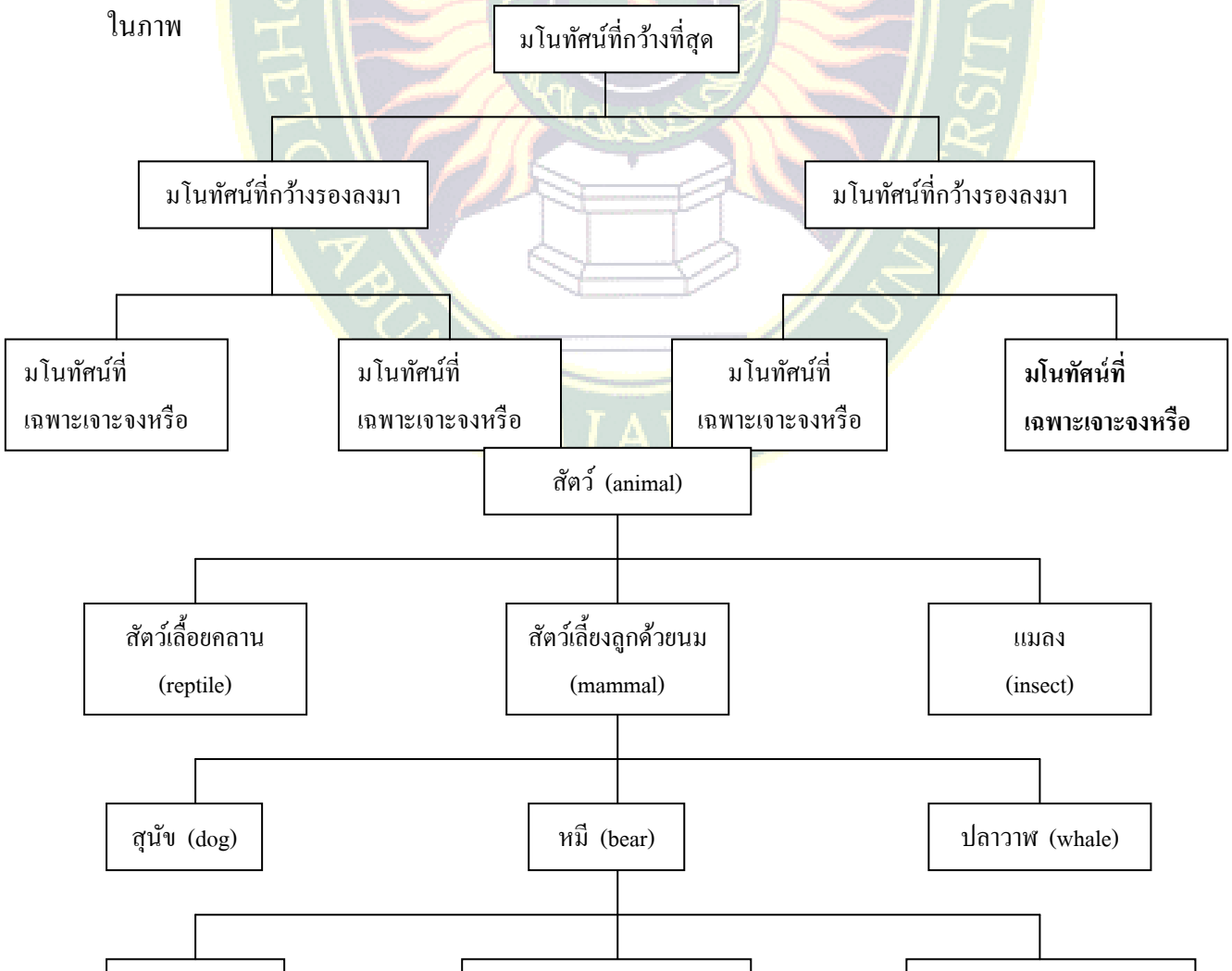

แผนภาพที่ 5 ผังมโนทัศน์เรื่องสัตว์

บลูม (Bloom) ได้จัดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาไว้ 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งในด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) นั้น บลูมได้จัดระดับจุดมุ่งหมายตามระดับความรู้จากต่ำไปสูงไว้ 6 ระดับคือ ระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแนวในการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดในระดับที่สูงขึ้นไปเรื่อย ตัวอย่างเช่น เมื่อถามคำถามแล้วพบว่า ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ผู้สอนควรตั้งคำถามในระดับที่สูงขึ้น คือ ระดับความเข้าใจ หรือถ้าผู้เรียนมีความเข้าใจแล้ว ผู้สอนก็ควรตั้งคำถามในระดับที่สูงขึ้นไปอีก คือ ระดับการนำไปใช้

การที่ผู้สอนจะสามารถตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายทางด้านพุทธิพิสัยของบลูมให้สูงขึ้นนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องมีความเข้าใจในความหมายของระดับความรู้ทั้ง 6 ประการ ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจลักษณะของความรู้แต่ละระดับ และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้นั้น

การเรียนรู้ในระดับความรู้ ความจำ (Knowledge)

การเรียนรู้ในระดับนี้เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถตอบได้ว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้มามีสาระอะไรบ้างซึ่งการที่สามารถตอบได้นั้น ได้มาจากการจดจำเป็นสำคัญ ดังนั้น คำถามที่ใช้ในการทดสอบการเรียนรู้ในระดับนี้ จึงมักเป็นคำถามที่ถามถึงข้อมูล สาระ รายละเอียดของสิ่งที่เรียนรู้ และให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่าตนมีความรู้ความจำในเรื่องนั้นดังตัวอย่าง ดังนี้

พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับความรู้ความจำ

- บอก
- เล่า
- ชี้
- ระบุ
- จำแนก
- ท่อง
- รวบรวม
- ประมวล
- จัดลำดับ
- ให้ความหมาย
- ให้คำนิยม
- เลือก

เนื้อหา / สิ่งที่ถามถึง

- ศัพท์	- วิธีการ	- เกณฑ์
- หมวดหมู่	- กระบวนการ	- ระบบ
- รายละเอียด	- ความสัมพันธ์	- ระเบียบ
- บุคคล	- สาเหตุ	- แบบแผน
- เหตุการณ์	- หลักการ – ทฤษฎี	- โครงสร้าง
- สถานที่	- องค์ประกอบ	- สัญลักษณ์
- เวลา	- กฎ	- คุณลักษณะ

สื่อการสอน

ความหมายของสื่อการสอน

Rown และคณะ (1973) ได้กล่าวว่า “สื่อการสอนได้แก่จำพวกอุปกรณ์ทั้งหลายที่สามารถช่วยเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดผลการเรียนที่ดี ทั้งนี้มีความหมายรวมถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เฉพาะแต่สิ่งที่เป็นวัตถุ หรือเครื่องมือเท่านั้น ตัวอย่างได้แก่ การศึกษานอกสถานที่ การแสดงบทบาท นาฏการ การสาธิต การทดลอง ตลอดจนการสัมภาษณ์และการสำรวจเป็นต้น”

เปรื่อง กุมุท (2519) กล่าวว่า **“สื่อ** หมายถึงเครื่องมือที่ช่วยให้สารอาศัยผ่านหรือ อาจหมายถึงวัตถุที่นำสารไปผ่านเครื่องมือนั้น**”**

แมคลวน (1964) กล่าวอ้างว่า “ สารคือสื่อ” ซึ่งทั้งสองอย่างจะแยกกันไม่ออก (เปรื่อง กุมุท การวิจัยสื่อและนวกรรมการสอน, 2519)

คณะนิสิตปริญญาโท ,มศว.ประสานมิตร (2519) ได้ให้คำจำกัดความว่า “สื่อการสอน หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการถ่ายทอด หรือนำความรู้หรือประสบการณ์ไปสู่ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์”

สรุปแล้วสื่อการสอนเป็นตัวถ่ายทอดความรู้จากแหล่งความรู้ไปยังผู้ศึกษาหาความรู้ ซึ่งอยู่ในรูปแบบของวัตถุหรือวิธีการ จะเห็นว่าข้อสรุปมีส่วนรวมของคำจำกัดความ แหล่งนิยามที่หยิบยกมา

ในการอภิปรายเกี่ยวกับสื่อมีผู้หลายคนได้กล่าวถึง ขั้นพัฒนาของความรู้ในการสอนใน

เทคโนโลยีการสอน

เมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมาสื่อการสอนถูกเรียกว่า “โสตทัศนอุปกรณ์ (audio visual aids)” สิ่งเหล่านี้ถูกนำมาเป็นเครื่องการสอน ในครั้งแรกไม่ต้องสงสัยเลยว่า “ อุปกรณ์ (aids)” ได้จำเพาะการใช้สำหรับผู้สอน แต่เมื่อเร็วนี้ เครื่องมือและอุปกรณ์ทุกอย่าง เช่น กระดานดำ กระดานชอล์ค กระดานชนวน โสตทัศนวัสดุ และแม้ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ ได้ปรากฏขึ้นในสถานการณ์การเรียนของผู้เรียน เทคโนโลยีเหล่านี้ได้เกิดขึ้นท่ามกลางเทคโนโลยีอื่นๆ ซึ่งได้แสดงการตีพิมพ์ไปแล้วโดยที่เรายังไม่คุ้นเคย สำหรับการที่จะเรียกว่าสื่อการเรียนการสอน หรือสื่อการเรียนนั้น ดร . เปรื่อง กุมุท ได้เคยแนะนำแก่นิสิตปริญญาโทในปี 2518 ว่าควรจะเรียกว่า “สื่อการเรียน” จะเหมาะกว่า เพื่อให้ตรงตามเป้าหมายของการใช้สื่อเพื่อการศึกษาของผู้เรียน หรือจะเรียกว่าสื่อการเรียนการสอน (teaching learning media) ตามลักษณะการใช้ของผู้เรียนและผู้สอนในสมัยปัจจุบัน

ความสำคัญของสื่อการสอน

ถ้าเราพิจารณามิติทางการศึกษาจะเห็นได้ว่าสื่อการสอนมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ามิติอื่น โดยสาเหตุที่สื่อการสอนเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นมิติที่สามของการศึกษาเป็นตัวนำหรือพาหะวิชาการไปสู่ผู้รับการศึกษา สำหรับความสำคัญของสื่อ ย่อมได้จากผลการวิจัยเป็นประจักษ์พยานที่จะอ้างอิง ข้อสรุปสำคัญโดยสรุปทั่วไปๆ เป็นลักษณะดังนี้

1. ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะเกิดความหมายชัดเจนแก่ผู้เรียน
2. ช่วยให้เรียนรู้ได้มากในเวลาที่จำกัด
3. ช่วยเพิ่มความสนใจในกิจกรรมการเรียน
4. ช่วยเพิ่มพูนความจำและประทับความรู้สึกทำอะไรเป็นเร็วและดีขึ้น
5. ช่วยส่งเสริมการคิด การแก้ปัญหาในกระบวนการเรียน
6. ช่วยให้สามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ยากลำบาก เพราะ
   - 6.1 ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
   - 6.2 ทำสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมขึ้น
   - 6.3 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ดูช้าลง
   - 6.4 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงช้าให้ดูได้เร็วขึ้น
   - 6.5 ทำสิ่งที่ใหญ่มากให้ย่อขนาดเล็กลง
   - 6.6 ทำสิ่งที่เล็กมากให้ขยายขนาดขึ้น
   - 6.7 นำอดีตให้มาศึกษาได้

6.8 นำสิ่งที่อยู่ไกลหรือลี้ลับให้มาศึกษาได้

7. ช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากขึ้น

ประเภทสื่อการสอน

ในทางเทคโนโลยีการศึกษา อาจจำแนกได้ 3 ประเภท คือ

1. เครื่องมืออุปกรณ์ (Hardware) ซึ่งเป็นพวกสื่อ

วัสดุ อุปกรณ์การสอน

ในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ วัสดุ อุปกรณ์การสอน เป็นสิ่งที่สำคัญมากในการจูงใจนักเรียนให้มีความสนใจต่อบทเรียน

วัสดุ อุปกรณ์การสอน นอกเหนือจากตำรา กระดานดำแล้ว ยังมีอุปกรณ์การสอน และสื่อการสอนอื่นๆ ที่สำคัญคือ เครื่องบันทึกเสียง ภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพนิ่ง รูปภาพ แผ่นภาพ กระดานแผ่นป้ายผ้าสำลี เกมส์ เพลง ฯลฯ ซึ่งรวมเรียกว่า โสตทัศนอุปกรณ์

ประโยชน์ของอุปกรณ์

ในการสอนนักเรียนในระดับต้นๆ ที่นักเรียนยังไม่สามารถอ่าน หรือเขียนได้นั้น ครูมักจะนิยมใช้อุปกรณ์ต่างๆ เข้าช่วยสอน เช่น รูปภาพ กระดานแผ่นป้ายผ้าสำลี หุ่นกระบอก เพลง เกมส์ และวัสดุของจริง อุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ จะช่วยให้นักเรียนมีกิจกรรมในการเรียนหลายอย่างขึ้น และคงความสนใจของผู้เรียนไว้ ตลอดระยะเวลาที่เรียน ในการเริ่มเรียน อุปกรณ์การสอนจะเป็นเครื่องที่นำเข้ามาสู่บทเรียนได้เป็นอย่างดี และ เมื่อจบบทเรียนแล้ว อุปกรณ์การสอนจะเป็นเครื่องช่วยทบทวนบทเรียนได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ผู้เรียนที่เรียนอยู่ในระดับสูง ก็ต้องการมีกิจกรรมในการเรียนหลายอย่าง เหมือนกัน ปกติ ในการเรียนภาษาต่างประเทศ จำเป็นต้องมีการเลียนแบบ การพูดว่าตามครู และฝึกใช้ภาษาอย่างหนักหน่วง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ อาจจะทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายได้ง่ายถ้าไม่มีอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ามาช่วย นอกจากนั้น อุปกรณ์การสอนทำให้กิจกรรมการเรียนเพิ่มมากขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสนใจต่อบทเรียนมากยิ่งขึ้นด้วย

วัสดุอุปกรณ์การสอนบางอย่าง สามารถนำไปช่วยเสริมการเรียนของนักเรียนนอกชั้นเรียนได้ด้วย เช่น เครื่องบันทึกเสียง นอกจากนักเรียนจะหัดฟังเสียงภาษาอังกฤษจากเครื่องบันทึกเสียงในห้องเรียนแล้ว นักเรียนอาจจะขอยืม หรืออัดเป็นของส่วนตัว ไปฟังเพิ่มเติมที่บ้านอีกก็ได้ รายการทางวิทยุ หรือโทรทัศน์ที่มีเสียงภาษาอังกฤษ จะช่วยในการฝึก การฟังเสียงภาษาอังกฤษๆได้เป็นอย่างดี เกมส์ และเพลงก็เช่นกัน สามารถนำไปใช้สอนในห้องเรียน เป็นการเสริมเนื้อหาในบทเรียนแล้ว สามารถนำไปใช้เล่นกิจกรรมของชุมนุมภาษาอังกฤษ หรือ งานชุมนุมอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี

ลักษณะของสื่อการสอนที่ดี

1. สื่อการสอนที่นำมาใช้จะต้องตรงกับเรื่องที่นำมาสอน
2. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ควรเป็นตัวแทนของวัสดุจริง
3. วัสดุประกอบการสอนควรมีขนาดเหมาะสมสำหรับการสอนในห้องเรียน คือ ต้องมีขนาดใหญ่ชัดเจนพอที่นักเรียนทุกคนในชั้นจะสามารถมองเห็นได้อย่างแจ่มชัด
4. วัสดุควรจะเหมือน หรือตรงกับขนาดมาตรฐาน
5. เครื่องมือสื่อการสอนควรจะเป็นสิ่งที่สะดวกต่อการนำไปใช้ หรือเคลื่อนย้ายได้ง่าย

กระดานดำ

กระดารดำเป็นเครื่องมือที่ครูใช้มากที่สุด และจำเป็นที่สุด ซึ่งครูสามารถใช้กระดานดำในกรณีต่างๆ เช่น

1. ใช้ในการวาดรูปประกอบการสนทนา เมื่อสอนสนทนา
2. ใช้เขียนอธิบายโครงสร้างของประโยค หรืออาจจะมีรูปประกอบด้วยก็ได้
3. ใช้ในการวาดรูปง่ายๆ ให้นักเรียนเล็กๆดู
4. ใช้สำหรับเขียนสรุป เรื่องราวต่างๆ ที่เรียนมาแล้วในชั่วโมง
5. ใช้ในการสอนศัพท์ โดยที่ครูเขียนคำศัพท์ลงในกระดานดำ ให้นักเรียนเห็น ทั้งตัวสะกด และได้ฟังการออกเสียงจากครู
6. ใช้สอนการเขียน โดยที่ครูอาจจะเขียนประโยคตัวอย่างให้นักเรียนดูในกระดานดำ

การใช้กระดานดำอย่างมีประสิทธิภาพนั้น สามารถช่วยในการเรียนรู้เป็นอย่างดี ครูจะต้องเขียนกระดานให้ตัวใหญ่ พอที่นักเรียนจะสามารถมองเห็นได้อย่างทั่วถึง และอ่านได้ง่าย ขณะที่ครูกำลังเขียนกระดาน ระวังอย่าให้นักเรียนถือโอกาสนี้ ทำกิจกรรมอย่างอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน ครูต้องยืนเอียงหันสีข้างเข้าหากระดาน ซึ่งการทำอย่างนี้ครูสามารถมองเห็นนักเรียนได้ด้วยว่า นักเรียนกำลังทำอะไร เมื่อครูสอนเนื้อหาตอนหนึ่งเสร็จแล้ว ครูควรลบกระดานดำเสีย ไม่ควรเขียนให้เละเต็มไปหมด ไม่รู้ว่าอะไรเป็นอะไร ในการวาดรูป ครูต้องวาดอย่างง่าย ๆ ให้เห็นสิ่งที่ต้องการจะสอนอย่างชัดเจน และประการสุดท้าย การเขียนการะดานดำของครูนั้น ครูต้องเขียนให้เป็นระเบียบ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง

รูปภาพ

รูปภาพเป็นอุปกรณ์ทีหาได้ง่าย และสะดวกกว่าอย่างอื่น การนำรูปภาพมาใช้ จะช่วยลดการอธิบายของครูได้น้อยลง นอกจากนั้น รูปภาพยังช่วยให้แบบฝึกหัดที่ใช้ฝึก มีชีวิตชีวามากขึ้น

<u>ตัวอย่างการใช้รูปภาพในการสอน</u>

<u>การอสนออกเสียง</u>

ครูนำรูป เรือ และรูปตัวแกะมาให้นักเรียนดู แล้วพูดว่า

Ship Sheep

ทั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนจับเสียงที่แตกต่างกันก่อน

หลังจากที่นักเรียนรู้สึกถึงความแตกต่างแล้ว จึงค่อยหาคำที่มีเสียงสระ / I / และ / I / มาให้นักเรียนฝึกหัดต่อไป เช่น

It's a ship It's a sheep

I live here. I'm going to leave.

It's big dip. It's a deep well.

It's my ship. It's a sheep of stones.

ในการอธิบายความหมายของคำเหล่านี้ ถ้าครูนำรูปภาพให้นักเรียนดู จะช่วยทุ่นเวลาไปได้มาก

<u>ตัวอย่างการใช้รูปภาพในการสอนคำศัพท์</u>

คำศัพท์บางคำ ถ้าครูอธิบายปากเปล่า จะเสียเวลามากเกินไป รูปภาพ ที่ครูนำมาใช้สอน จะช่วยให้ครูสอนได้อย่างสะดวกมากขึ้น ตัวอย่าง เช่น ครูสอนโครงสร้าง และคำศัพท์ในประโยคว่า

I like noodle. I would like a bowl of noodle.

เมื่อต้องการจะให้นักเรียนฝึกโครงสร้างของประโยคเหล่านี้ ครูให้นักเรียนดูรูปภาพ เช่น

I like oranges. I would like a glass of orange juice.

I like milk. I would like a glass of milk.

I like fruits. I would like a dish of fruits.

I like toast. I would like two pieces of toast.

I like ice cream. I would like a cup of ice cream.

I like rice. I would like a plate of fried rice.

<u>การใช้รูปภาพในการสอนไวยากรณ์</u>

ตัวอย่าง เช่น การสอนเปรียบเทียบ ครูอาจจะใช้รูปภาพคนที่แข็งแรง กับรูปคนท่าทางขี้โรค มาเปรียบเทียบกัน

ครูยกรูปภาพคนที่แข็งแรงให้ดู แล้วพูดว่า

He is strong.

ต่อไป ครูยกอีกรูปหนึ่งให้ดู แล้วพูดว่า

He is weak. He is not strong.

ครูยกรูปแรกให้ดู แล้วพูดว่า He is strong. . He is not weak.

จะเห็นได้ว่า รูปภาพนั้น สามารถนำมาใช้ในการสอนได้เป็นอย่างดี ยิ่งการสอนที่ให้นักเรียนฝึกใช้ประโยคโครงสร้างพื้นฐานด้วยแล้ว นักเรียนจะมีความสนุกสนานต่อการเรียนมากยิ่งขึ้น เพราะ

รูปภาพสามารถทำให้ครูเปลี่ยนแปรการสอนออกไป ได้หลายแบบ ตัวอย่างเช่น การให้นักเรียนฝึกไวยากรณ์โดยการใช้แบบฝึกเทียบแทน แล้วมีรูปภาพประกอบ เช่น

He is a doctor. He is a waiter.

He is a dentist He is a farmer.

He is a policeman. He is a mechanic.

He is a musician. He is a clerk.

Etc.

หรือ นำรูปภาพที่จัดมาเป็นชุด เช่น

He is a waiter for the bus now.

Driving the car.

Cutting the grass.

Setting the table.

อย่างไรก็ดี การใช้รูปภาพในการสอน ก็มีข้อคำนึงดังต่อไปนี้ คือ

1. รูปภาพนั้น ต้องไม้มีความหมายคำกวม กล่าวคือ นักเรียนเข้าใจความหมายของรูปนั้นตรงตามบทเรียนที่ครูนำมาใช้สอน นักเรียนเกิดภาพพจน์ และมีแรงจูงใจที่จะพูดเกี่ยวกับรูปนั้นได้ทันที

2. รูปที่นำมาใช้ ต้องเป็นรูปที่สามารถใช้ได้อย่างสะดวกหยิบถือได้ง่าย ถ้าเป็นรูปที่อยู่ในกระดาษชาร์ทก็ต้องนำกระดาษชาร์ทนั้นไปวางพิงกระดานดำหรือติดกับกระดานดำให้นักเรียนมองเห็นได้ทั่วกัน ถ้าเป็นรูปเดียว เดี่ยวๆ ก็ควรจะแข็งไม่ม้วนไปมา

3. รูปภาพที่นำมาใช้สำหรับฝึก ไม่ควรจะเป็นรูปภาพที่แสดงถึงวัฒนธรรมที่ขัดต่อความรู้สึกของนักเรียนมากเกินไป เช่น การนำเอาพระพุทธรูป หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ ไปให้นักเรียนที่เป็นไทยอิสลามเรียน เหล่านี้เป็นต้น

อุปกรณ์ที่เป็นของจริง

อุปกรณ์ที่เป็นของจริงที่ควรนำมาใช้ในห้องเรียนมีอยู่มากมาย เช่น หนังสือพิมพ์ ตั๋วรถเมล์ เมนูอาหาร ขวดชนิดต่าง ๆ กระป๋องประเภทต่างๆ ผลไม้ต่างๆ ของเล่นเด็ก ฯลฯ ครูควรสะสมสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ไว้เรื่อยๆ แล้ว เลือกนำเอามาใช้ เมื่อถึงคราวจำเป็น ตัวอย่างเช่น ในบทเรียนบทหนึ่ง ครูสอนเรื่อง Travelling ซึ่งนักเรียนจะต้องเดินทางโดยยานพาหนะหลายประเภท ครูเอาตั๋วรถยนต์ ตั๋วรถไฟมาให้นักเรียน สมมุติให้นักเรียนซื้อตั๋ว เมื่อถึงเวลาอาหาร นักเรียนก็ต้องสั่งอาหาร จากเมนู กิจกรรมในการเรียนการสอน ถ้าสามารถทำได้อย่างนี้ จะทำให้นักเรียนสนุกสนาน กับการเรียนมากยิ่งขึ้น

การใช้เกมส์และการแสดงการละเล่น

เกมส์สามารถนำมาสอนไวยากรณ์ และสอนคำศัพท์ได้อย่างวิเศษ ในระยะเริ่มแรก ครูอาจจะให้เล่นเกมส์ง่ายๆ เช่น ให้นักเรียนเอาของใส่กล่อง แล้วทายเพื่อนว่า

What's in the box.?

หรือ What do I have in my hand?

Etc.

(ดูตัวอย่างเกมส์ และวิธีการสอนให้นักเรียนเล่น ได้จากหนังสือการสอนภาษาอังกฤษ ของ พวงเพ็ญ อินทรประวัติ)

การแสดงการละเล่น ก็ช่วยให้นักเรียนสนุกสนาน และมีความหมายต่อตัวเด็กมากขึ้น เช่น ให้นักเรียนสมมุติว่า

I am John and I'm working in an office.

(ซึ่งในห้องเรียนห้องนี้ ก็มีโทรศัพท์เด็กเล่น กระดาษ และอุปกรณ์สำนักงาอื่น ๆ)

แล้วครูก็ตั้งคำถามนักเรียนในชั้นขึ้นว่า

What's his name?

What's he doing?

What's did John do in the morning?

The doctor

The secretary

The clerk

หรือ นอกจากจะให้นักเรียนพูดเองแล้ว อาจจะสมมุติให้หุ่นกระบอก เป็นตัวละครก็ได้แต่ให้นักเรียนเป็นคนเชิดหุ้นกระบอกอีกทีหนึ่ง

การใช้แผ่นกระดาษชาร์ท

กระดาษชาร์ทนับเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในการสอนภาษา ในกระดาษชาร์ทนั้น ควรจะมีสิ่งต่าง ๆ อย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

1. รูปภาพคน หรือสิ่งของใดสิ่งของหนึ่ง
2. รูปภาพคนกำลังทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง
3. รูปภาพที่เรียงกันเป็นเรื่อง หรือจำแนกเป็นหมวดหมู่

ส่วนชื่อ หรือ ตัวอักษรที่กำกับรูปภาพนั้น ควรเขียนใส่บัตรคำแยกออกต่างหาก ซึ่งจะทำให้ชาร์ทนั้นสามารถนำไปใช้ ได้หลายโอกาส

ชาร์ทที่นำมาใช้ อาจจะใช้สำหรับการนำเข้าสู่บทเรียน และเป็นการสรุปเรื่องที่เรียนมาแล้วได้ด้วย

กระดานแผ่นป้ายสำลี

อุปกรณ์นี้สามารถนำไปใช้สอนโครงสร้าง และศัพท์ได้เป็นอย่างดี ถ้าสอนเด็กเล็กอาจจะใช้สำหรับเป็นที่ติดรูปภาพที่แสดงเป็นเรื่องราวได้ด้วย

กระดานแผ่นป้ายผ้าสี ทำได้ง่าย เพียงแต่มีผ้าสำลีผืนโตพอสมควรมาผืนหนึ่งนำผ้าติดกาวเข้ากับแผ่นกระดานบางๆ รูปภาพที่จะนำมาติดเข้ากับผ้าสำลี ต้องมีกระดาษทรายทากาวติดไว้ข้างหลัง รูป เมื่อเวลาใช้ ก็เพียงแต่เอารูปมาติดเข้ากับผ้าเท่านั้น กระดาษทรายที่ติดกับข้างหลังรูปก็จะติดกับผ้าสำลีเอง ตัวอย่างการสอนเรื่องการจัดโต๊ะอาหาร

ครูถามว่า Where's the spoon?

นักเรียนตอบว่า To the right of the plate.

กิจกรรมอย่างนี้ นอกจากจะเป็นการสอนเรื่อง preposition แล้วยังเป็นการนำเอาภาษาไปใช้ในการสอนสนทนาได้อีกด้วย

กระเป๋าผนัง

กระเป๋าผนังมีไว้สำหรับว่างบัตรคำ หรือบัตรที่เขียนเป็นประโยค กระเป๋าผนังทำได้ง่ายมาก เพียงแต่ นำแผ่นกระดาษชาร์ทที่ตัดออกเป็นแถบยาวมาติดกาว หรือเย็บเข้ากับแผ่นกระดาษแข็งค่อนข้างใหญ่อีกแผ่นหนึ่ง ทำให้มีลักษณะเป็นช่องๆ ที่จะเอาบัตรคำไปเสียบไว้ได้

ตัวอย่างการสอนประโยคปฏิเสธ และประโยคคำถาม เช่น เดิมครูใส่คำต่างๆ เรียงกันลงไปเป็นประโยค เช่น

Mary is here.

แล้วแยกช่องระหว่าง is กับ here ให้ห่างกัน แล้วครูก็เติมคำว่า not หรือในการสอนประโยคที่เป็นคำถาม ครูก็เปลี่ยนที่อยู่ของ is ให้มาอยู่ข้างหน้าเช่น

Is Marry here?

เหล่านี้เป็นต้น หรือแทนที่จะใช้คำทั้งหมด ครูอาจจะทำให้นักเรียนสนุกสนานมากขึ้น โดยการเอาของจริง (ที่มีขนาดเล็ก) หรือรูปภาพใส่แทนคำ เช่น

I use a toothbrush everyday.

คำที่เป็น toothbrush นั้นครูเอาของจริงใส่แทน

อุปกรณ์การสอนที่นำมาใช้สอนมีอยู่มากมาย ครูควรจะเลือกนำมาสอนให้เหมาะกับบทเรียนได้เสมอ ถึงแม้สิ่งต่างๆ เหล่านี้ เป็นสิ่งจำเป็นในการสอนภาษา แต่ก็เป็นเพียงเครื่องช่วยสอน ครูต้องเลือกไปใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบทเรียน การนำเอาสื่อการสอนไปใช้ในการสอนนั้นครูต้องมีหลักการพิจารณาดังต่อไปนี้

1. อุปกรณ์นั้น ช่วยเสริมการเรียนของนักเรียนหรือไม่
2. อุปกรณ์นั้น ช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษหรือไม่
3. อุปกรณ์นั้น ช่วยตรึงความสนใจ หรือ เพิ่มความสนใจต่อบทเรียน หรือไม่
4. อุปกรณ์นั้น ช่วยนำนักเรียนไปสู่จุดมุ่งหมายในการเรียนมากน้อยเพียงไร

(วิธีสอนภาษาอังกฤษ.พวงเพ็ญ อินทรประวัติ,168-177 อ้างใน เทคโน.301.ประหยัด จิระวรพงศ์. เทคโนโลยีทางการสอน)

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ใน 3 เขตพื้นที่การศึกษา ๆ ละ 10 โรงเรียน รวม 30 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน รวมจำนวนครูทั้งสิ้น 90 คน ดำเนินการคัดเลือกโดยออกหนังสือของมหาวิทยาลัยถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 เขต 2 และ เขต 3 ให้แต่ละเขตแจ้งไปยังเรียนเรียนและส่งรายชื่อให้มหาวิทยาลัยเพื่อเข้าร่วมเป็นกลุ่มเป้าหมายการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.1 ชุดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

1.2 ชุดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรที่นำไปใช้ในระดับชั้นเรียน และรูปแบบการเรียนการสอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเนื้อหาภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

1.1 ชุดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการสร้างโดยศึกษาเอกสาร

เกี่ยวกับธรรมชาติของภาษาโดยมุ่งเน้นภาษาต่างประเทศและทักษะทางภาษา ตลอดจนหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอักฤษ และได้ชุดการฝึกอบรม ดังปรากฏในภาคผนวก

1.2 ชุดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรที่นำไปใช้ในระดับชั้นเรียน และรูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการสร้างโดยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับธรรมชาติของภาษาโดยมุ่งเน้นทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ตลอดจนองค์ประกอบของหลักสูตรซึ่งประกอบไปด้วยจุดประสงค์ เนื้อหา ขั้นการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล และได้ชุดการฝึกอบรมที่เป็นหลักสูตรระดับชั้นเรียนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ ดังปรากฏในภาคผนวก

1.3 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเนื้อหาภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการสร้างโดยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับธรรมชาติของภาษาโดยมุ่งเน้นภาษาต่างประเทศและทักษะทางภาษา ตลอดจนหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอักฤษ และดำเนินการสร้างเป็นแบบตัวเลือก (Multiple choice) และแบบเติมคำ รวมทั้งการให้จัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียนซึ่งได้แก่แผนการจัดการเรียนการสอนที่มีองค์ประกอบของหลักสูตรครบถ้วน ดังปรากฏในภาคผนวก

1.4 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการสร้างโดยการจัดทำแบบสอบถามที่เป็น Rating scale ที่มีข้อคำพถามเกี่ยวกับการจัดอบรมที่แสดงถึงความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดอบรม เนื้อหา วิทยากร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ดังปรากฏในภาคผนวก

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 นำชุดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ที่ดำเนิการสร้างแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม คือ ผศ.ดร. ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ ดร. อัญชนา ศรีเรืองฤทธิ์ ดร. สำราญ ท้าวเงิน และ Mr. Laurence Goldblatt จากนั้นำชุดฝึกอบรมไปปรับแก้ตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริงในวันอบรม

2.2 นำชุดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรที่นำไปใช้ในระดับชั้นเรียนและรูปแบบการเรียนการสอน ที่ดำเนิการสร้างแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม คือ ผศ.ดร. ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ ดร. อัญชนา ศรีเรืองฤทธิ์ ดร. สำราญ ท้าวเงิน และ Mr. Laurence Goldblatt จากนั้นำชุดฝึกอบรมไปปรับแก้ตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริงในวันอบรม

2.3 นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเนื้อหาภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ที่ดำเนิการสร้างแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3

ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม คือ ดร. อัญชนา ศรีเรืองฤทธิ์ ดร. สำราญ ท้าวเงิน และ Mr. Laurence Goldblatt จากนั้นำชุดฝึกอบรมไปปรับแก้ตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริงในวันอบรม

2.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นต่อกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอน ที่ดำเนิการสร้างแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม คือ ผศ.ดร. ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ ดร. อัญชนา ศรีเรืองฤทธิ์ ดร. สำราญ ท้าวเงิน และ Mr. Laurence Goldblatt จากนั้นำชุดฝึกอบรมไปปรับแก้ตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริงในวันอบรม

การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ดำเนินการวิจัย โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ความเข้าใจด้านภาษา การพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน และกำหนดโรงเรียนและผู้เข้าร่วมพัฒนาหลักสูตร และรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งจัดในช่วงเดือนธันวาคม - กุมภาพันธ์ 2552 โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษและหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ Mr. Laurence Goldblatt และ Mr. Douglas Coldman โดยมีเนื้อหาการอบรมในภาคผนวก

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์คะแนนความรู้ความเข้าใจด้านภาษาและวิธีการจัดการเรียนการสอน ของกลุ่มเป้าหมายโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Stadard Deviation)
2. วิเคราะห์คะแนนความคิดเห็นต่อกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้ร้อยละ (Perentage)
4. วิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่เป็นหลักสูตรระดับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบไปด้วยเนื้อหาหลักสูตรและรูปแบบการสอนที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้

บทที่ 4
สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอน ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

	Pretest	Posttest	t
X	31.23	73.63	14.71**
SD	10.24	10.29	

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก่อนการอบรม (31.23) สูงกว่าหลังการอบรม (73.63) ซึ่งแสดงว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความพึงพอใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูล ความพึงพอใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ความคิดเห็น/ข้อความ	X	SD	ความหมาย
1. ความพึงพอใจด้านสถานที่ในการจัดโครงการมีความเหมาะสม	4.46	.59	มาก
2. ความพึงพอใจด้านการประสานงานของเจ้าหน้าที่มีความเหมาะสม	4.18	.67	มาก
3. ความพึงพอใจด้านอาหารและเครื่องดื่มมีความเหมาะสม	4.25	.65	มาก
4. ความพึงพอใจด้านห้องน้ำพอเพียงและสะอาด	4.25	.70	มาก
5. ความพึงพอใจด้านช่วงเวลาในการจัดโครงการมีความเหมาะสม	4.03	.71	มาก
6. ความพึงพอใจด้านระยะเวลาของการจัดกิจกรรมแต่ละชนิดมีความเหมาะสม	4.11	.61	มาก
7. ความพึงพอใจด้านเนื้อหาไม่ยากและง่ายเกินไป	4.10	.60	มาก
8. ความพึงพอใจด้านเนื้อหาเหมาะสมและสอดคล้องกับระดับชั้น	4.16	.69	มาก

9. ความพึงพอใจด้านอุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการจัดโครงการมีความเหมาะสม	4.13	.62	มาก
10. ความพึงพอใจด้านความเชี่ยวชาญของวิทยากร	4.43	.59	มาก
11. ความพึงพอใจด้านการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของวิทยากร	4.45	.53	มาก
12. ความพึงพอใจด้านกาประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร	4.10	.79	มาก

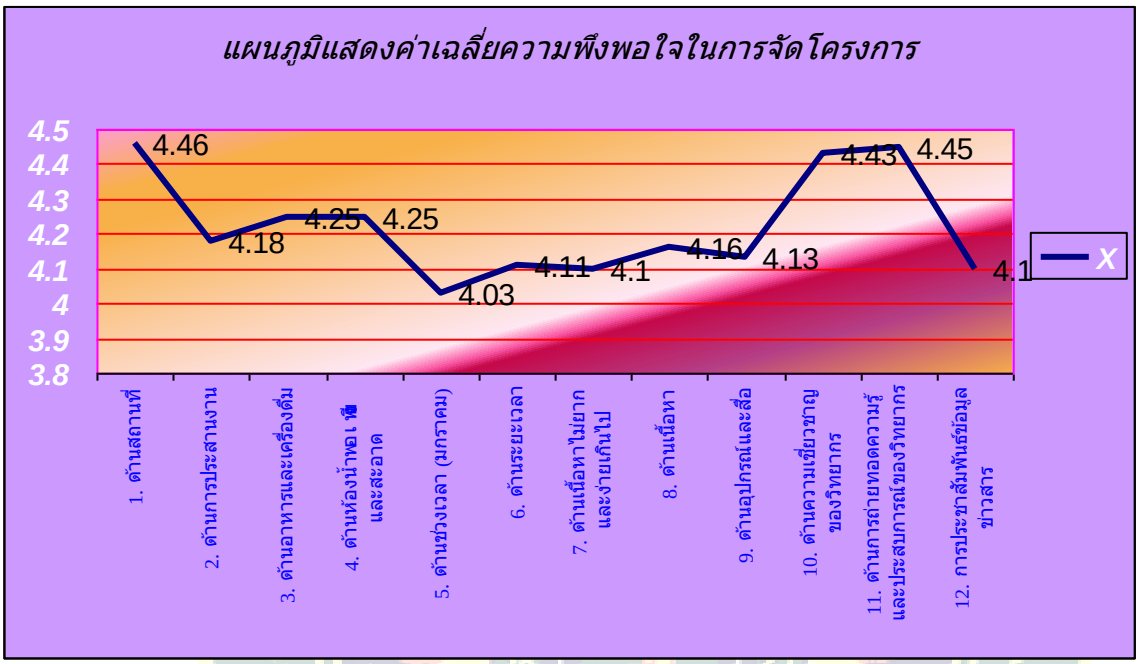

จากตารางที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านสถานที่ในการจัดโครงการมีความเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความพึงพอใจด้านการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของวิทยากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจด้านความเชี่ยวชาญของวิทยากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจด้านอาหารและเครื่องดื่มมีความเหมาะสม และความพึงพอใจด้านห้องน้ำพอเพียงและสะอาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจด้านการประสานงานของเจ้าหน้าที่มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับ มาก ความพึงพอใจด้านเนื้อหาเหมาะสมและสอดคล้องกับระดับชั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจด้านอุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการจัดโครงการมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจด้านระยะเวลาของการจัดกิจกรรมแต่ละชนิดมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจด้านเนื้อหาไม่ยากและง่ายเกินไปและความพึงพอใจด้านกาประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 อยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจด้านช่วงเวลาในการจัดโครงการมีความเหมาะสม (มกราคม) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 อยู่ในระดับมาก

3. หลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เป็นผลจาการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มีดังต่อไปนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ 1

รายวิชาภาษาอังกฤษ ..... ระดับ .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ..... หน่วยการเรียนที่ 1 (Our World)

เรื่อง Weather ระยะเวลา 50 นาที

---

1. จุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective/Main Aim)

นักเรียนสามารถในการอ่านและใช้ภาษาสื่อสาร โดยการพูดเกี่ยวกับสภาพอากาศได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว

2. วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objectives/Subsidiary aims)

หลังจากจบเรียนบทเรียนนี้ นักเรียนมีความสามารถ ดังนี้

2.1 บอกความหมายของคำศัพท์ที่กำหนดให้ได้

2.2 ออกเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับสภาพอากาศที่กำหนดให้ได้

2.3 บอกหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

2.4 ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพอากาศในเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

2.5 พูดถาม-ตอบเกี่ยวกับสภาพอากาศในเมืองต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและแคล่องแคล่ว

4. เนื้อหา (Content):

Good evening. There's a typhoon over the Philippines. In Singapore and Malaysia the weather is hot and humid. In Korea, spring is coming. It' sunny and the temperature is a beautiful 25 degrees. Taiwan is windy, rainy and 20 degrees. We have rain and fog in Japan, and dry weather in Vietnam

4.1 Skill: Reading and speaking

4.2 Function: Asking and answering about weather conditions

Meaning of vocabularies, topic, details

4.3 Vocabulary: weather, hot, humid, sunny, temperature, windy, rainy, dry, fog

4.4 Structure: It is …(Adjective)……

A: What's the weather like in ……?

B: It's ……..

5. สื่อการสอน (Material): - Pictures of weather conditions

- Work sheet

6. กิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching and learning activity)

6.1 ขั้นนำ (Presentation)

- ครูนำรูปภาพสื่อสภาพอากาศแบบต่าง ๆ ให้นักเรียนดู พร้อมกับให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่อสภาพอากาศเป็นภาษาไทย ประกอบในแต่ละรูปภาพ

อากาศร้อน มีแดดจ้า ฝนตก ลมแรง อากาศแห้ง

6.2 ขั้นสอน (Practice)

- ครูแสดงคำศัพท์พร้อมออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม และวางคำศัพท์ให้ตรงกับรูปภาพ

Hot Sunny Rainy Windy Dry

- ให้นักเรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 3 คน และอ่านเรื่อง พร้อมกับทำแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ในแผนภูมิ

Hot Sunny Rainy Windy Dry

....

....

- ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้เป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 คน

1. What's the weather like in the Philippines? .....
2. What season is coming in Korea? .....
3. What's the temperature in Korea? .....
4. What's the temperature like in Taiwan? .....
5. What's the weather like in Japan? .....
6. What's the weather like in Hong Kong? .....
7. What's the weather like in Singapore? .....
8. What's the weather like in Thailand? .....

- ให้นักเรียนจับคู่ถาม-ตอบ ตามโครงสร้างดังนี้ โดยใช้รูปภาพต่อไปนี้เป็นสื่อประกอบ

A: What's the weather like in……..?

B: It's …… and what's weather like in ……?

A: It's ……

6.3 ขั้นสรุปและขยายความรู้ (Production)

แจกใบงานให้นักเรียนฝึกถามตอบเกี่ยวกับอากาศกับเพื่อนอย่างน้อย 5 คน ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้

City / Friends	Phetchabun	Kornkean	Chiengmai	Chaiyaphum
Catheriya	Hot and humid			
Kritalai				
Siriporn				
Pongpat				

7. การทดสอบ/การวัดและประเมินผล

7.1 Using the last activity (12) as a speaking test and evaluation for this lesson

7.2 Observing the students' participation

7.3 Making students do role play, making conversation about holiday's activities, and observing the students' speaking ability

Lesson Plan 2

รายวิชาภาษาอังกฤษ ..... ระดับ .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ..... หน่วยการเรียนที่ 1 (Our World)

เรื่อง Travel Plan ระยะเวลา 50 นาที

---

1. จุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective/Main Aim)

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถในการอ่านและใช้ภาษาเพื่อสื่อสารเกี่ยวกับการเที่ยวพักผ่อนได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว

(Students develop their receptive and productive skills and can accurately and fluently use English for communication for recreation)

2. วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objectives/Subsidiary aims)

After studying this lesson, students will be able to:

2.1 บอกความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับกิจกรรมพักผ่อนในวันหยุดที่กำหนดให้ได้

Learn the meaning of vocabularies and sentences in the dialogue

2.2 ออกเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับกิจกรรมพักผ่อนในวันหยุดที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

Pronounce the words and expressions about holiday's activities

2.3 สามารถเก็บข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมพักผ่อนในวันหยุดในเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

Identify the details about the written dialogue

2.4 เขียนบทสนทนาเกี่ยวกับกิจกรรมพักผ่อนในวันหยุดตามสถานการณ์และรูปแบบที่กำหนดให้ได้

Write a dialogue about travel plan as given function and exponent

2.5 พูดสนทนาเกี่ยวกับกิจกรรมพักผ่อนในวันหยุดตามสถานการณ์และรูปแบบที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว Make conversation about travel plan as given function and exponent

2.6 make an oral presentation about their friends' holiday activities

4. เนื้อหา (Content):

4.1 Dialogue/Text

Top: I'm so excited. I'm going to China for one week on my vacation.
Ann: Wow! That's exciting. What are you going to do there? Are you going to take a guided tour?
Top: No, I'm not. I'm going to visit the Great Wall with my friends. And maybe we'll go rafting. What about you? Any travel plan?
Top: Yeah. I'm going to the South of Thailand.
Ann: The South of Thailand! That's great! How long are you going to stay and what do you plan to do there?
Top: I'm not sure. I'll probably stay there about 5 days and I plan to go to the beach and take a cruise

4.2 Skill: Reading (Meaning of vocabularies, topic, details)

Speaking (Asking and answering about vacation's activities)

4.3 Vocabulary:

excited exciting vacation guided tour visit the Great Wall rafting travel plan
That's great probably take a cruise maybe

4.4 Grammar: S + is/am/are + V-ing

I am going to take cruise at Pattaya.

Are you going to take a guided tour?

4.5 Exponent:

You: Where are you going on your holiday?
Your friend: ……..……..……..
You: How long are you going to stay there?
Your friend: ……..……..
You: What are you going to do there?
Your friend: ……..……..
What about you? Where are you going on your holiday?
You: ……
Your friend: What are you going to do?
You: ……
Your friend: What are you going to do there?
You: ……

5. สื่อการสอน (Material): - Pictures of vacation's activities

- Work sheet
- Computer and projector

6. กิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching and learning activity)

6.1 ขั้นนำ (Presentation)

(1) Make/Have students look at the dialogue and make them read along while the teacher reads it aloud.

Top: I'm so excited. I'm going to China for one week on my vacation.
Ann: Wow! That's exciting. What are you going to do there? Are you going to take a guided tour?
Top: No, I'm not. I'm going to visit the Great Wall with my friends. And maybe we'll go rafting. What about you? Any travel plan?
Top: Yeah. I'm going to the South of Thailand.
Ann: The South of Thailand! That's great! How long are you going to stay and what do you plan to do there?
Top: I'm not sure. I'll probably stay there about 5 days and I plan to go to the beach and take a cruise

(2) The teacher asks student to underline the words of which they don't know the meaning, then the teacher tells the meanings.

excited	exciting	vacation
guided tour	visit	the Great Wall
rafting	travel plan	That's great.
probably	take a cruise	maybe

6.2 Practice

(3) The teacher makes students read the dialogue again and asks **scaffolding questions** about the dialogue (both in English and Thai). Then, make them answer; such the questions as,

Reading Comprehension Check

1. Where is Top going to go on his vacation?

……

2. What's he going to do?

……

3. How long is he going to stay there?

……

4. Where is Ann going to go on her vacation?

……

5. What's she going to do?

……

6. How long is she going to stay there?

……

(4) Make students write down the answers. Then, the teacher gives the correct answers.

1. Where is Top going to go on his vacation?

   He is going to China.

2. What's he going to do?

   He is going to visit the Great Wall and go rafting.

3. How long is he going to stay there?

   He is going to spend there for one week.

4. Where is Ann going to go on his vacation?

   She is going to the South of Thailand.

5. What's she going to do?

   She is going to the beach and taking a cruise.

6. How long is she going to stay there?

   She is going to spend there for 5 days.

(5) The teacher shows the pictures of vacation activities one by one, then pronounce the words and make student pronounce after **three times** for each.

Work sheet 1: Putting names of holiday's activities (English/Thai)

go trekking/bagpacking
.....

take a guided tour
.....

go to the beach
.....

go to see temples
.....

take a cruise
.....

go skiing
.....

go rafting
.....

go fishing
.....

You:	Where are you going on your holiday?
Your friend:	I'm going to China/Pattaya/Chiengmai/the South/……..
You:	What are you going to do?
Your friend:	I'm going to take guided tour/go fishing/……..…
You:	How long are you going to stay?
Your friend:	I plan to stay there about two weeks.
	What about you? Where are you going on your holiday?

(7) Ask the whole class the questions and makes them answer by using the given pictures.

Teacher: Where are you going on your holiday?

Class : ……..……...……..

Teacher: How long are you going to stay there?

Class : ……..……..

Teacher: What are you going to do?

Class : ……..……..

(8) Make the students make **a chain drill** asking and answering each question.

A: Where are you going on your holiday? B: I'm going to ……

A: How long are you going to stay there? B: I'm going to spend there ….

A: What are you going to do? B: I'm going to ……

(9) Make them work in pair and take turn to ask and answer the questions by using the provided pictures.

Student A: Where are you going on your holiday?

Student B: ……..……...……..

Student A: How long are you going to stay there?

Student B: ……..……..

Student A: What are you going to do there?

Student B: ……..……..

Student A: What about you? Where are you going on your holiday?

Student B: ……

Student A: What are you going to do?

Student B: ……

Student A: What are you going to do there?

Student B: ……

(10) The teacher explains students how to use the structure,

"S + is/am/are going to + V1" briefly as the following:

"…is/am/are + going to + V…" is used to tell the action which is planed to do in near future**; as,**

I'm **going to** visit Phuket.

He **is going to** take a study trip to Chiengmai.

They **are going to** stay home.

6.3 Production

(11) Make each student think of a place to go on holiday, a period of time, and two activities to do there. Then, make them draw a picture or/and write the place and the activities on the paper; as,

Bangkok	- Shopping - see the museums

(12) Make them go around the class to find out where their friends are going, how long to stay, and what they are going to do there. Then take note in the form provided.

Friends	Where to go	What to do	How long to stay

7. Test/measurement/Evaluation

7.1 Using the last activity (12) as a speaking test and evaluation for this lesson

7.2 Observing the students' participation

7.3 Making students do role play, making conversation about holiday's activities, and observing the students' speaking ability

แผนการจัดการเรียนรู้ 3

รายวิชาภาษาอังกฤษ ..... ระดับ .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ..... หน่วยการเรียนที่ .....

เรื่อง Health Problem ระยะเวลา 50 นาที

---

1. จุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective/Main Aim)

นักเรียนสามารถฟังและใช้ภาษาสื่อสาร โดยการพูดในการสื่อสารเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว

2. วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objectives/Subsidiary aims)

หลังจากจบเรียนบทเรียนนี้ นักเรียนมีความสามารถ ดังนี้

2.1 บอกความหมายของคำศัพท์ที่กำหนดให้ได้

2.2 ออกเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับสภาพอากาศที่กำหนดให้ได้

2.3 พูดถาม-ตอบเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว

I have a cold

Anne : Hello ?

Lisa : Hi, Anne. This is Lisa. Guess what ? I have some good news. We're watching a video of our Charismas party. Why don't you come to my house ?

Anne : Sure ! I'd love to. But first I have to ask my parents.

Lisa : Why ?

Anne : Because I have a cold.

Lisa : I'm sorry to hear that.

3. เนื้อหา

(Content):

3.1 Skill: Reading and speaking

3.2 Function:

3.3 Vocabulary: a cold , an earache , a fever, a rash, a carity, a toothache,
a stomachache, a diarrhea , a cough, a backache, a sore throat, a headache

3.4 Structure: - Why did he / she stay home ?
He/she stayed home because he/she had a cold.
- Did he/she have a cold ?
Yes, he/she did No, he/she didn't. He/she had a fever.

4. สื่อการสอน(Material): บัตรรูปภาพ, บัตรคำศัพท์, ใบงาน

5. กิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching and learning activity)

5.1 ขั้นนำ (Presentation)

ครูนำรูปภาพสื่อปัญหาสุขภาพแบบต่าง ๆ ให้นักเรียนดู พร้อมกับให้นักเรียนบอกอาการต่าง ๆ เป็นภาษาไทย ประกอบแต่ละรูปภาพ (เป็นหวัด ปวดหู เป็นไข้ ผื่นคัน ปวดฟัน ปวดท้อง ท้องร่วง ไอ ปวดหลัง เจ็บคอ ปวดหัว)

เป็นหวัด ปวดหู ปวดท้อง

ผื่นคัน ปวดหัว เจ็บคอ

เป็นไข้ ปวดฟัน เจ็บคอ ปวดหลัง

5.1 ขั้นสอน (Practice)

ครูแสดงคำศัพท์พร้อมออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม และวางคำศัพท์ให้ตรงรูปภาพ

(a cold, an earache, a fever, a rash, a cavity, a toothache, a stomachache, a diarrhea, a cough, a headache, a backache, a sore throat)

A ..... **B .....** **C .....**

D ..... **E .....** **F .....**

G ..... **H**..... **I** ..... **J** .....

ครูแจกใบงานที่ 1 และให้นักเรียนฟังบทสนทนาระหว่าง Anne กับ Lisa

ใบงานที่ 1

ให้นักเรียนเติมคำที่ได้ฟังจากบทสนทนาให้สมบูรณ์

Anne : Hello ?

Lisa : Hi, …….. This is Lisa. Guess what ? I have some good news. We're watching a ……. of our Charismas party.
Why don't you come to my …….. ?

Anne : Sure ! I'd …… to. But first I have to ask my parents.

Lisa : Why ?

Anne : Because I have a …….

Lisa : I'm sorry to hear that.

ให้นักเรียนจับคู่ถาม – ตอบ ตามโครงสร้างดังนี้ โดยใช้รูปภาพประกอบ

A : Why did she stay home ?

B : She stayed home because she had a fever.

A : Did she have a fever?

B : Yes, she did.

A : Why did he stay home ?

B : He stayed home because she had a cold.

A : Did she have a cold?

B : No, he didn't. He had a cold.

A : Why did she stay home ?

B : She stayed home because she had a fever.

A : Did she have an earache?

B : No, he didn't. She had a rash.

5.3 ขั้นสรุปและขยายความรู้ (Production)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนและแจกใบงาน

6. การทดสอบ/การวัดและประเมินผล

แบบทดสอบ

ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ต่อไปนี้ให้ตรงกับรูปภาพ

a toothache	**a diarrhea**	**an earache**	**a stomachache**	
a cough	**a sore throat**	**a cavity**	**a headache**	**a backache**

1.…… 2.…… 3.……

4.…… 5.…… 6.……

7.…… 8.…… 9.……

แผนการจัดการเรียนรู้ 4

รายวิชาภาษาอังกฤษ ..... ระดับ .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ..... หน่วยการเรียนที่ .....

เรื่อง Preposition **ระยะเวลา 50 นาที**

---

1. จุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective/Main Aim)

นักเรียนสามารถอ่านและใช้ภาษาสื่อสารในการพูดสื่อสารเกี่ยวกับคำบุพบทได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว

2. วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objectives/Subsidiary aims)

หลังจากจบเรียนบทเรียนนี้ นักเรียนมีความสามารถ ดังนี้

2.1 นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ได้

2.2 เรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ได้

2.3 นักเรียนสามารถบอกหัวข้อเรื่องที่อ่านได้

3. เนื้อหา (Content):

The book
The book is on the desk.
The cat is under the table.

The girl is on the car. The ball is on the chair.

3.1 Skill: Reading and speaking

3.2 Function:

3.3 Vocabulary: desk, table, home, box, in, on, under, at, road, where, car, pillow.

3.4 Structure: Where is the……..?

It is ……

4. สื่อการสอน (Material) :

5. กิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching and learning activity)

5.1 ขั้นนำ (Presentation)

ครูชูบัตรภาพต่างๆให้นักเรียนดูพร้อมกับให้นักเรียนบอกชื่อสิ่งของต่างๆ

Desk Table Home

Box Pillow Road Car

5.2 ขั้นสอน (Practice)

ครูชูบัตรคำพร้อมกับออกเสียง แล้วให้นักเรียนออกเสียงตาม

ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนชูภาพแล้วให้เพื่อนในห้องออกเสียงและวางคำศัพท์ให้ตรงกับภาพ

Desk Table Home

Box Pillow

Road Car

5.3 ขั้นสรุปและขยายความรู้ (Production)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาจากเรื่องที่เรียน

6. การทดสอบ/การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมในการทำกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ 5

รายวิชาภาษาอังกฤษ ..... ระดับ .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ..... หน่วยการเรียนที่ .....

เรื่อง Pets ระยะเวลา 50 นาที

---

1. จุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective/Main Aim)

นักเรียนสามารถอ่านและใช้ภาษาสื่อสารในการพูดสื่อสารเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว

2. วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objectives/Subsidiary aims)

หลังจากจบเรียนบทเรียนนี้ นักเรียนมีความสามารถ ดังนี้

2.1 นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ได้

2.2 เรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ได้

2.3 นักเรียนสามารถบอกข้อมูลที่อ่านได้

3. เนื้อหา (Content):

แมว

ช้าง

หนู

ยีราฟ

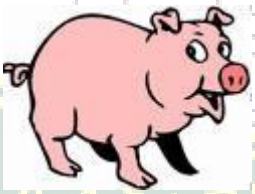

หมู

สุนัข

3.1 Skill: Reading and speaking

3.2 Function: Identifying names of animals.

3.3 Vocabulary: dog, cat, rat, giraffe, elephant, pig

3.4 Structure: A : Are there……?

B: Yes, There are.

No, there aren't.

A : Is there……?

B : Yes, There is.

No, There isn't.

4. สื่อการสอน (Material): บัตรภาพ ใบงาน

5. กิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching and learning activity)

5.1 ขั้นนำ (Presentation)

ครูชูบัตรภาพต่างๆให้นักเรียนดูพร้อมกับให้นักเรียนบอกชื่อสัตว์ต่างๆ

แมว

ช้าง

หนู

ยีราฟ

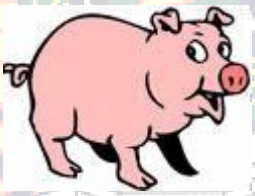

หมู

สุนัข

5.2 ขั้นสอน (Practice)

ครูชูบัตรคำ ให้นักเรียนดูพร้อมกับออกเสียง แล้วให้นักเรียนออกเสียงตาม

แมว ช้าง หนู

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มละ 5 คน มารับบัตรภาพและบัตรคำ และนำไปติดบนกระดานดำให้ตรงกับรูปภาพให้ถูกต้อง
- ให้นักเรียนอ่านและสะกดคำ
- ครูให้บัตรภาพและให้นักเรียนฝึกพูด ถามตอบ

A : Are there……..?

B: Yes, There are.

No, there aren't.

A : Is there……..?

B : Yes, There is.

No, There isn't.

5.3 ขั้นสรุปและขยายความรู้ (Production)

นักเรียนและครูช่วยกันสรุปองค์ความรู้จากเรื่องที่เรียน

6. การทดสอบ/การวัดและประเมินผล

นักเรียนอธิบายให้ข้อมูลจากเรื่องที่อ่านได้

แผนการจัดการเรียนรู้ 6

รายวิชาภาษาอังกฤษ ..... ระดับ .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ..... หน่วยการเรียนที่ .....

เรื่อง Pets **ระยะเวลา 50 นาที**

---

1. จุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective/Main Aim)

นักเรียนสามารถสื่อสารจากการฟังและเขียน เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว

2. วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objectives/Subsidiary aims)

หลังจากจบเรียนบทเรียนนี้ นักเรียนมีความสามารถ ดังนี้

2.1 นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ได้

2.2 เรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ได้

2.3 นักเรียนสามารถบอกข้อมูลที่ได้จากการฟัง

3. เนื้อหา (Content):

There are a farmer, his wife and their children.
There are cows, sheep, horses and pigs.
There are hens, and fish.
There are ducks, dogs and cats.

แมว

ช้าง

หนู

ยีราฟ

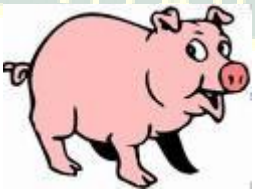

หมู

สุนัข

3.1 Skill: Listening and writing

3.2 Function: Identifying names of animals.

3.3 Vocabulary: dog, cat, rat, giraffe, elephant, pig

3.4 Structure: A : Are there……..?

B: Yes, There are.

No, there aren't.

A : Is there……?

B : Yes, There is.

No, There isn't.

4. สื่อการสอน (Material): บัตรภาพ บัตรคำ ใบงาน

5. กิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching and learning activity)

5.1 ขั้นนำ (Presentation)

ครูให้นักเรียนดูภาพจากใบงานที่ครูแจกให้

ครูชูบัตรภาพต่างๆให้นักเรียนดูพร้อมกับให้นักเรียนบอกชื่อสัตว์ต่างๆ

แมว

ช้าง

หนู

ยีราฟ

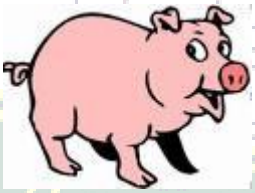

หมู

5.2 ขั้นสอน (Practice)

ครูเขียนประโยคบนกระดานพร้อมกับออกเสียง

There are cows.

There are hens.

There are dogs.

ครูให้นักเรียนบอกชื่อสัตว์เลี้ยงที่นักเรียนชอบและเขียนประโยคที่ขั้นต้นด้วย

There is……

There are…….

- ครูแจกใบงานที่ 1

แบบทดสอบ

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ในช่องว่างที่เหมาะสม

Animals	In water	On land
Whale		
Penguin		
Horse		
Pig		
Dog		
Cat		
Elephant		
Dolphin		
Duck		

- ครูแจกใบงานที่ 2 และอ่านข้อความให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนใส่หมายเลขให้ถูกต้อง

Who am I ?

I have two wings and two legs.

I likes to sing.

I like a cool weather.

I am a small animal. I like sweet.

I have a biggest sea animal.

I live in water. My name starts with “W”.

I am a bigger than a horse.

I have a long nose.

5.3 ขั้นสรุปและขยายความรู้ (Production)

นักเรียนและครูช่วยกันสรุปองค์ความรู้จากเรื่องที่เรียน

6. การทดสอบ/การวัดและประเมินผล

นักเรียนเขียนให้ข้อมูลจากเรื่องที่เรียนได้

แผนการจัดการเรียนรู้ 7

รายวิชาภาษาอังกฤษ **ระดับประถมศึกษาปีที่ 3**

เรื่อง (Topic) : Season **หน่วยการเรียน (Unit/Theme) : Our World**

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

---

1. จุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective/Main aim)

นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อเรียนรู้ข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน และสามารถใช้พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้

2. วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objectives/subsidiary aims)

ภายหลังจากจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ :-

2.1 บอกความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับฤดูกาลต่าง ๆ ตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

2.2 ออกเสียงคำศัพท์ที่เกี่ยวกับฤดูกาลต่าง ๆ ตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

2.3 บอกหัวข้อและข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของเรื่องที่เกี่ยวกับฤดูกาลต่าง ๆ ได้

2.4 พูดสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับฤดูกาลต่าง ๆ ตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว

3. เนื้อหา (Content)

3.1 Skill: Reading and Speaking

3.2 Function (Sub-skill): Asking and answering about seasons

3.3 Vocabulary: summer, spring, rainy season, winter, fall

3.4 Form/Structure: A: What season do you like?

B: I like …… and you?

A: I like …….

3.5 Passage/dialogue

> Lets' learn something new about seasons. Different parts of the world have winter, spring, summer and fall at differ times of the year. The seasons are also different in America and Australia because they are at opposite sides of the world. When it is fall in America, it is spring in Australia. When it is summer in America, it is winter in Australia.

4. สื่อการสอน (Material)

5. กิจกรรมการเรียนการสอน (Learning activity)

Presentation

1. สร้างความเข้าใจร่วมเรื่องฤดูกาลต่าง ๆ โดยให้นักเรียนให้ชื่อฤดูกับรูปภาพที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

....

2. ให้นักเรียนร่วมกันบอกว่าประเทศไทยมีกี่ฤดู โดยให้เติมข้อความลงในแผนภูมิต่อไปนี้

3. แจ้งวัตถุประสงค์ให้นักเรียนทราบว่าวันนี้จะเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับฤดูกาลและฝึกพูดถาม-ตอบเกี่ยวฤดูกาล

Practice

3. ให้นักเรียนจับคู่กันอ่านและหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ต่อไปนี้ และให้จับคู่คำศัพท์ให้ตรงกับรูปภาพหรือความหมายภาษาไทย

> Lets' learn something new about seasons. Different parts of the world have winter, spring, summer and fall at different times of the year. The seasons are also different in America and Australia because they are at opposite sides of the world. When it is fall in America, it is spring in Australia. When it is summer in America, it is winter in Australia.

ภาษาอังกฤษ หมายหมายภาษาไทย

something	……
seasons	……
different	……
parts of the world	……
winter	……
spring	……
summer	……
fall	……
different times	……
America	……
Australia	……
Because	……
Opposite	……
sides	……

2. ให้นักเรียนเติมข้อมูลลงในแผนภูมิต่อไปนี้ โดยใช้ข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน และให้ใส่หมายเลขให้ตรงกับรูปภาพ

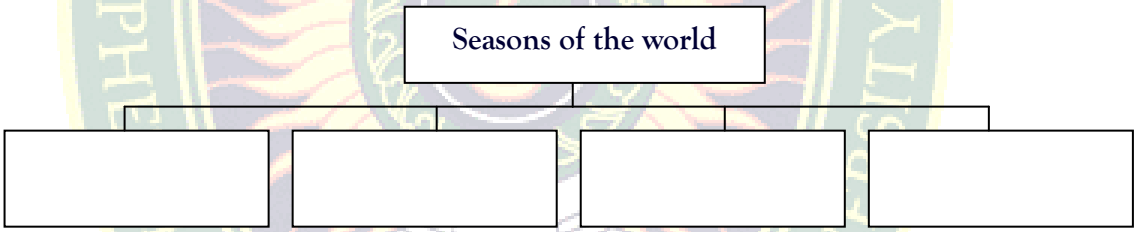

....

1 2 3 4 5

3. ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้เป็นภาษาอังกฤษ

1. What is the paragraph about?

a. weather b. season c. people d. country

2. How many seasons are there in the world?

a. one b. two c. three d. four

3. Why are the seasons different in Australia and America?

a. because the two countries are opposite sides of the world

b. because the two countries have the same weather

c. because there many seasons in the world

d. because the two countries are very big

4. ให้นักเรียนออกเสียงประโยคคำถามและคำตอบตามรูปประโยค ดังนี้

A: What season do you like?

B: I like summer/winter/rainy season/fall/spring, and you, what season do you like?

A: I like summer/winter/rainy season/fall/spring.

5. ครูให้นักเรียนฝึกพูดโดยถามนักเรียนและให้ชูบัตรภาพขึ้นให้นักเรียนตอบชอบอากาศตามรูปภาพ

6. ให้นักเรียนเดินถามเพื่อนในห้องว่าชอบฤดูอะไร และให้เขียนข้อมูลลงในแบบฟอร์มที่กำหนดให้ดังนี้

	ชื่อนักเรียน	ฤดูที่ชอบ		ชื่อนักเรียน	ฤดูที่ชอบ
1			6		
2			7		
3			8		
4			9		
5			10		

Production

6. ครูแจกบัตรภาพฤดูกาลต่าง ๆ ให้นักเรียนและให้จับคู่ออกมาพูดถามตอบให้ครูฟัง

7. ครูมอบหมายงานให้นักเรียน.....

6. การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการณ์ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ใช้แบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ดังนี้

3. ใช้สถานการณ์การพูดถามตอบเกี่ยวกับฤดูกาล ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ 8

รายวิชาภาษาอังกฤษ **ระดับประถมศึกษาปีที่ 3**

เรื่อง (Topic): Hobby **หน่วยการเรียน (Unit/Theme) : Our Life**

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

---

1. จุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective/Main aim)

นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อเรียนรู้ข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน และสามารถใช้พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้

2. วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objectives/subsidiary aims)

ภายหลังจากจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ :-

2.1 บอกความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับงานอดิเรกเกี่ยวกับการเล่นกีฬาได้ถูกต้อง

2.2 ออกเสียงคำศัพท์ที่เกี่ยวกับงานอดิเรกเกี่ยวกับการเล่นกีฬาได้ถูกต้อง

2.3 บอกหัวข้อและข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของเรื่องที่เกี่ยวกับงานอดิเรกเกี่ยวกับการเล่นกีฬาได้

2.4 พูดถามตอบเกี่ยวกับงานอดิเรกเกี่ยวกับการเล่นกีฬา

3. เนื้อหา (Content)

3.1 Skill: Reading and Speaking

3.2 Function (Sub-skill): Asking and answering about hobbies

3.3 Vocabulary: swimming, playing sport, table tennis, roller skating, badminton, football, baseball, popular, favorite

3.4 Form/Structure:

A: What sport do you like?

B: I like …… and you?

A: I like …….

B: Who do you usually ……. with?

A: I ……with my…… and you?

B: I usually ……with…….

3.5 Passage

My name is David. I'm from America. I like baseball and badminton. I play baseball with my friends every evening.

I'm Jennifer. I'm from England. My favorite sport is roller skating. It's popular in my class. I go roller skating with my friends on Saturday.

My name is Suchart. I'm from Thailand. I like football, but I don't like ping-pong. Football is popular in Thailand.

I'm Lula. I am from Malaysia. I like to play Badminton with my friends. It is very popular in Malaysia.

4. สื่อการสอน (Material)

5. กิจกรรมการเรียนการสอน (Learning activity)

Presentation

1. ให้นักเรียนวาดรูปกีฬาที่ตนเองชอบคนละ 3 ชนิด และเขียนชื่อกีฬาเป็นภาษาไทย

   …….. …….. ……

2. นำรูปกีฬาแสดงให้นักเรียนดูแล้วช่วยกันใส่ชื่อเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และออกเสียงตามครู

   และฝึกออกเสียงโดยให้ครูชูรูปและให้นักเรียนบอกชื่อโดยให้พูดว่า **"I play……"**

…… …….. …….. …….. ……

3. แจ้งวัตถุประสงค์ให้นักเรียนทราบว่าวันนี้จะเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับฤดูกาลและฝึกพูดถาม-ตอบเกี่ยวกีฬาที่ชอบ

Practice

4 ครูถามนักเรียนว่า “What sport do like” และให้นักเรียนตอบว่าว่า “I like playing …….”

Teacher: “What sport do like”

Student: “I like playing …….”

5. ครูให้นักเรียนจับคู่และอ่านและให้เติมข้อมูลให้สมบูรณ์ในแผนภูมิ ดังนี้

ชื่อคน	มาจากประเทศ	กีฬาที่ชอบ
.....	.....	.....
ชื่อคน	มาจากประเทศ	กีฬาที่ชอบ
.....	.....	.....
ชื่อคน	มาจากประเทศ	กีฬาที่ชอบ
.....	.....	.....

6. ครูให้นักเรียนให้นักเรียนจับคู่และช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

a. What is David favourite sport?

……..

b. With whom does he play sport?

……..

c. Where is Jenifer from?

……..

d. What is her favourite sport?

……..

e. Who like to play badminton?

……..

f. What sport does Suchart like playing?

7. ให้นักเรียนจับคู่และสนทนาโต้ตอบกันโดยใช้รูปภาพที่ตนเองวาดไว้ และใช้รูปแบบประโยคดังนี้

A: What sport do you like?

B: I like …… and you?

A: I like …….

B: Who do you usually ……. with?

A: I ……..with my…… and you?

B: I usually ……with…….

8. ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมแล้วให้ถาม-ตอบรอบวงด้วยโครงสร้างประโยคข้างต้นจนครบทุกคน

Production

9. ให้นักเรียนเดินถามเพื่อนในห้องว่าชอบกีฬาอะไร และให้เขียนข้อมูลลงในแบบฟอร์มที่กำหนดให้ดังนี้

	ชื่อนักเรียน	กีฬาที่ชอบ		ชื่อนักเรียน	กีฬาที่ชอบ
1			6		
2			7		
3			8		
4			9		
5			10		

6. การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการณ์ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ใช้แบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ดังนี้

3. ใช้สถานการณ์การพูดถามตอบเกี่ยวกับกีฬา ดังนี้

Lesson plan 9

รายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หน่วยการเรียน 1 : Our World

เรื่อง Vegetable ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective/Main Aim)

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถในการอ่านและใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับผักแต่ละชนิดได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว (Students develop their receptive and productive skill and can accurately and fluently use English for communication for recreation)

2. วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objectives/Subsidiary aims)

After studying this lesson, students will be able to:

2.1 บอกความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อผักที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

Lean the meaning of vocabularies and sentences in the dialogue

2.2 ออกเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อผักแต่ละชนิดที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

Pronounce the words and expressions about vegetables.

2.3 สามารถเก็บข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อผักที่อ่านได้ถูกต้อง

Identify the details about the written dialogue.

2.4 เขียนบทสนทนาเกี่ยวกับผักที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

Write a dialogue about vegetables as given function and exponent

2.5 พูดสนทนาเกี่ยวกับผักที่กำหนดให้ได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว

Make conversation about vegetables as given function and exponent.

3. เนื้อหา (Content)

3.1 Skill:

Reading and listening (Meaning of vocabularies, topic, details)

Speaking (Asking and answering about knowledge of vegetables)

Writing (The Name of vegetables)

Today is a holiday. I am having a party at home tomorrow. My mother is cooking many kinds of foods. So my mother and I want to buy something in the supermarket. In the supermarket there are many things but I needed to buy some vegetables for cooking foods. I bought some vegetables such as cabbage, carrot, corn, cucumber, and tomato for making Salad. My mother told me to buy a papaya, hot pepper, beans for make Somtom because she likes it so much. Before I came back home, I bought butter, corn and some beverages for everybody.

3.2 Key expressions and vocabularies:

3.3 Vocabularies:

Cabbage	carrot	corn	beans	bamboo
Cucumber	hot pepper	potato	onion	

3.4 Exponent:

You: What are the vegetables do you like most?

Your friend: .....

You: What vegetables are normally used for making salad?

Your friend: .....

You: What vegetables are eaten with Papaya salad or Somtom?

Your friend: .....

You: How do you like the .....?

Your friend: .....

4. สื่อการสอน (Material)

- Work sheet
- Vegetable picture
- Computer and projector

5. กิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching and learning activities)

(1.) The teacher asks student to underline the words of which they don't know the meaning, then the teacher telling the meaning

(2.) The teacher makes students read the passage again and asks scaffolding question about the passage (both in English and Thai) then, make them answer; such as the questions.

5.1 Practice

(5.1) The teacher makes students read the dialogue again and asks **scaffolding questions** about the dialogue (both in English and Thai). Then, make them answer; such the question as.

Reading Comprehension Check

1. What are the vegetables do you like most?
.....
2. What vegetables are normally used for making salad?
.....
3. What vegetables are eaten with Papaya salad or Somtom?
.....
4. How do you like the .....?
.....

(5.2) Make students write down the answers. Then, the teacher gives the correct answers.

A: What are the vegetables do you like most?

B: I like carrot and potato.

A: What vegetables are normally used for making salad?

B: Cabbage, carrot, corn etc.

A: What vegetables are eaten with Papaya salad or Somtom?

B: Cabbage.

A: How do you like the .....?

B: It is delicious.

(5.3) The teacher shows the pictures of shopping one by one, then pronounce the words and make student pronounce

Work Sheet 1 Practice *-* Learn the names of some vegetables in English with this interactive picture dictionary exercise.

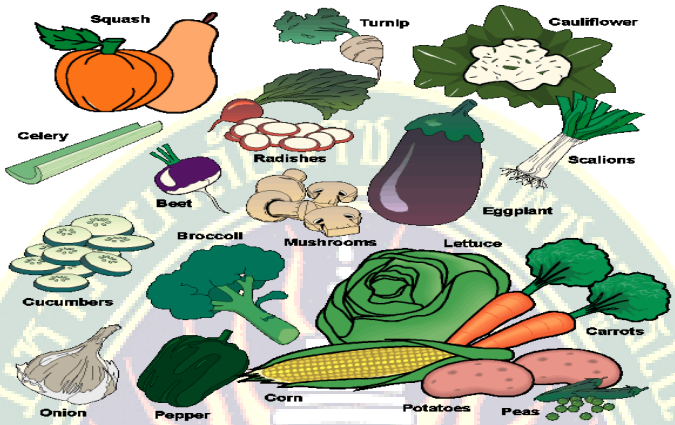

(5.4) Make students pronounce and say the sentences after the teacher

You: What are the vegetables do you like most?

Your friend: I like **carrot/potato/corn/peas.**

You: What vegetables are normally used for making salad?

Your friend: **Cabbage/ carrot/corn/tomato/onion**.

You: What vegetables are eaten with Papaya salad or Somtom?

Your friend: **Cabbage.**

You: How do you like the ……?

Your friend: **It is delicious/It is colorful.**

(5.5) Ask the whole class the questions and makes them answer by using the given pictures.

Teacher: What are the vegetables do you like most?

Class: .....

Teacher: What vegetables are normally used for making salad?

Class: .....

Teacher: What vegetables are eaten with Papaya salad or Somtom?

Class: .....

Teacher: How do you like the .....?

Class: .....

(5.6) Make them work in pair and take turn to ask and answer the questions by using the provided pictures.

Student A: What are the vegetables do you like most?

Student B: .....

Student A: What vegetables are normally used for making salad?

Student B: .....

Student A: What vegetables are eaten with Papaya salad or Somtom?

Student B: .....

Student A: How do you like the .....?

Student B: .....

6. การวัดผลและการประเมินผล

1 . ประเมินทักษะการสื่อสาร

2. ประเมินจากภาระงาน

3. ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม

4. ประเมินจากการประเมินตนเอง

5. ประเมินความรู้จากการทำแบบทดสอบ

7. กิจกรรมการเรียนรู้

1. Warm up

สนทนากับนักเรียนถึงกิจวัตรประจำวันที่นักเรียนปฏิบัติตั้งแต่เช้า กลางวัน เย็น ครูเขียนคำศัพท์ภาษาไทยบนกระดาน

2. Presentation

ครูสอนคำศัพท์ใหม่โดยการแสดงท่าทางประกอบการพูดหรือภาพเช่น แสดงภาพเด็กกำลังอาบน้ำ พร้อมกับพูดว่า **He takes a bath** หลายๆ ครั้ง ให้นักเรียนสังเกตและพูดตาม ให้นักเรียน 1 คน แสดงบทบาทสมมติว่ากำลังอาบน้ำ และพูดว่า I take a bath. ครูถามนักเรียนว่าเข้าใจความหมายหรือไม่ เมื่อนักเรียนบอกเป็นภาษาไทย ครูพูดเป็นภาษาอังกฤษ นักเรียนออกเสียงคำศัพท์พร้อมกัน

Work Sheet 1

Practice *-* Learn the names of some vegetables in English with this interactive picture dictionary exercise.

ฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์ให้ถูกต้อง

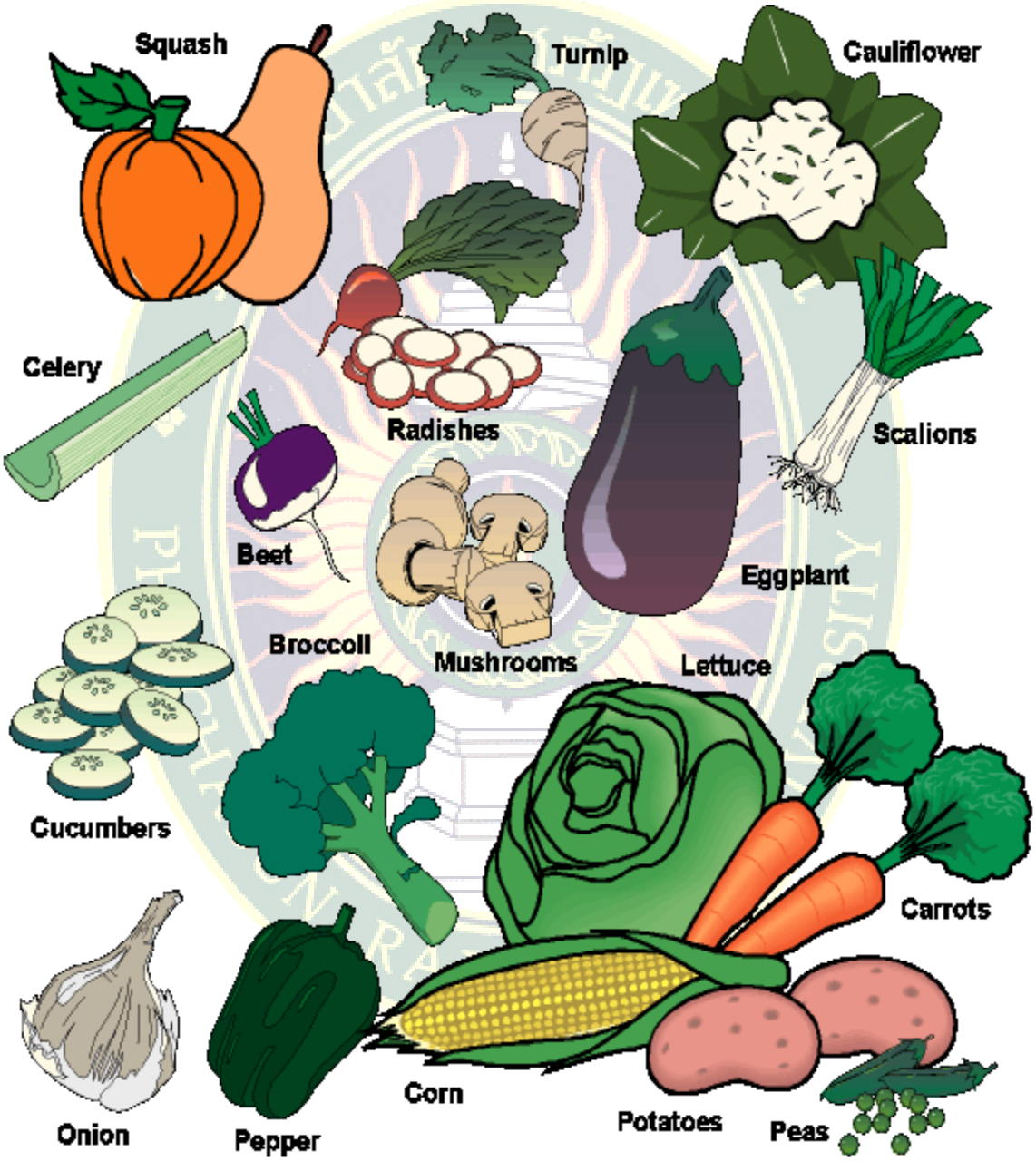

Work Sheet 2

Directions: **Write the meanings of the following vocabularies in Thai.**

บอกความหมายของผักแต่ละชนิดได้อย่างถูกต้อง

Word	Meaning
Cabbage	.....
Carrot	.....
Corn	.....
Beans	.....
Bamboo	.....
Cucumber	.....
Hot pepper	.....
Potato	.....
Onion	.....
Peas	.....
Eggplant	.....
Lettuce	.....
Garlic	.....
Beet	.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี PHETCHABUN RAJABHAT UNIVERSITY

Work Sheet 3

Practice *-* Write the word from the list to match each picture.

เขียนคำศัพท์เกี่ยวกับผักใต้ภาพให้ถูกต้อง

cabbage	carrot	corn	beans	bamboo
cucumber	hot pepper	tomato	onion	beet

1.

.....

2.

.....

3.

.....

4.

.....

5.

.....

6.

.....

7.

.....

8.

.....

Work Sheet 4

Practice reading

Today is a holiday. I am having a party at home tomorrow. My mother is cooking many kinds of foods. So my mother and I want to buy something in the supermarket. In the supermarket there are many things but I need to buy some vegetables for cooking foods. I bought some vegetables such as cabbage, carrot, corn, cucumber, and tomato for making Salad. My mother told me to buy a papaya, hot pepper, beans for make Somtom because she likes it so much. Before I came back home, I bought butter, corn and some beverages for everybody.

Directions: Answer the following questions by using the information in the passage above.

1. What are the vegetables do you like most?

.....

2. What vegetables are normally used for making salad?

.....

3. What vegetables are eaten with Papaya salad or Somtom?

.....

4. How do you like the .....?

.....

Work Sheet 5

Ask your friend about the vegetables what they like .Then take note in the form provided.

Friends	Vegetables
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	

PHETCHABUN RAJABHAT UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ 10

รายวิชาภาษาอังกฤษ **ระดับประถมศึกษาปีที่6**

เรื่อง (Topic): Healthy **หน่วยการเรียน (Unit/Theme): Our World**

---

1. **จุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective/Main aim)**

   นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อเรียนรู้ข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน และสามารถใช้พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้

2. **วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objective/subsidiary aims)**

   ภายหลังจากจบบทเรียนนี้แล้วสามารถ

   1.1 บอกความหมายของคำศัพที่เกี่ยวกับสุขภาพต่างๆ ตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

   1.2 ออกเสียงคำศัพท์ที่เกี่ยวกับสุขภาพต่างๆตามที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

   1.3 พูดบทสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับการถามเกี่ยวกับสุขภาพต่างๆตามที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

3. **เนื้อหา (Content)**

   3.1 Skill: Reading, listening and Speaking

   3.2 Function (Sub-skill) : Asking and Answering about health

   3.3 Vocabulary : stomachache, headache, pain in my leg, toothache, backache, earache,

   Pain in the arms, pain in my leg**,** Pain in my foot, Sore throat, Flu , Fever, Diarrhea,

   3.4 Form/Structure:

   A: How are you?

   B: I'm not so well, thank.

   A: What is the matter?

   B: I've got a ……..

   A: I'm sorry to hear that. I hope you feel better soon.

   3.5 Passage/dialogue

Today is Monday. Somchai doesn't go to school. Heave got toothache. He is in the hospital.

Manop: How are you today?

Somchai: I'm not so well, thanks.

Manop: What's the matter?

Somchai: I've got a toothache.

Manop: You should go to the dentist's.

Somchai: I'm going to see one this afternoon.

Two days

Manop: How are you today?

Somchai: I feel much better, thank you.

Manop: I'm glad to hear that.

4. กิจกรรมการเรียนการสอน (Learning activity)

Presentation

1.ให้นักเรียนอ่านบทสนทนาแล้วทำแบบฝึกหัดเป็นคู่ดังต่อไปนี้

Today is Monday. Somchai doesn't go to school. Heave got toothache. He is in the hospital.

Manop: How are you today?

Somchai: I'm not so well, thanks.

Manop: What's the matter?

Somchai: I've got a toothache.

Manop: You should go to the dentist's.

Somchai: I'm going to see one this afternoon.

Two days

Manop: How are you today?

Somchai: I feel much better, thank you.

Manop: I'm glad to hear that.

1. What is the dialogue about?

   A. Weather

   B. Season

   C. Healthy

   D. Country

2. What is the matter with Somchai?

   A. Somchai go to school.

   B. Somchai doesn't go to school.

   C. Somchai go to travel.

   D. Manop is in the hospital.

3. Why Somchai go to the dentist's?

   A. Because, heave got a toothache.

   B. Because, heave got a stomachache.

   C. Because, heave got a backache.

   D. Because, heave got a headache.

4. Two days later Somchai, How about Somchai feeling?

A. Very bad

B. Tired

C. Much better

D. Not so well

2. ให้นักเรียนจับคู่พูดออกเสียงบทสนทนาตามอาจารย์ให้ถูกต้อง

A: How are you?

B: I'm not so well, thank.

A: What is the matter?

B: I've got a ……..

A: I'm sorry to hear that. I hope you feel better soon.

5. สื่อการเรียนการสอน (Material)

1. บอกความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับสุขภาพต่างๆตามที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

ความหมายภาษาไทย

ภาษาอังกฤษ

Stomachache ……

Headache ……

Toothache ……...

Backache ……...

Earache ……

Pain in the arms ……

pain in my leg ……

Pain in my foot ……

Sore throat ……

Cold .....

Flu .....

Fever .....

Diarrhea .....

2. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอาการต่างๆของมนุษย์ โดยให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ และจับคู่ของคำศัพท์ของอาการต่างๆที่เกี่ยวกับสุขภาพให้ตรงกับรูปภาพที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

A.

B.

C. 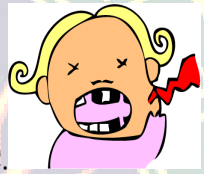

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

K.

L.

1. _____ Stomachache

2. _____ Headache

3. _____ Toothache

4. _____ Backache

5. _____ Earache

6 . _____ Pain in the arms

7. _____ Pain in my leg

8. _____ Pain in my foot

9. _____ Sore throat

10. _____ Flu

11. _____ Fever

12. _____ Diarrhea

6.การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการณ์ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

3. ใช้สถานการณ์การพูดถามตอบเกี่ยวกับสุขภาพ

สรุปได้ว่า หลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนการสอนมีใช้หลักการดังนี้

1. หลักสูตรสำหรับการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนประกอบไปด้วยองค์ประกอบดังนี้

(1) จุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective) หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning outcomes)

(2) วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objectives)

(3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Desirable/Educational character)

(4) เนื้อหา (Content)

- Skill and sub-skills
- Vocabulary
- Function/Information/Process/Ability
- Form/Structure

(5) สื่อการสอน (Material)

(6) กิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching and learning activity)

- ขั้นนำ (Presentation)

- ขั้นสอน (Practice)

- ขั้นสรุปและขยายความรู้ (Production)

(7) การทดสอบ/การวัดและประเมินผล

2. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนการสอนมีใช้หลักการดังนี้

ขั้นที่ 1 สำหรับการสื่อสาร	ให้ผู้เรียนอ่านเพื่อเรียนรู้คำศัพท์และโครงสร้างประโยค ตลอดจนข้อมูล
ขั้นที่ 2	ให้ผู้เรียนเขียนสรุปข้อมูลหรือตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
ขั้นที่ 3 ทักษะการพูด	ให้ผู้เรียนฟังเนื้อหาจากเรื่องที่อ่านเพื่อฝึกทักษะการฟังและเชื่อมโยงสู่
ขั้นที่ 4 การสื่อสาร	ให้ผู้เรียนเขียนประโยคเพื่อการสื่อสารตามจุดประสงค์หรือสถานการณ์

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผล

วัตถุประสงค์ของโครงการการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านภาษาและวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอนนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อให้ได้หลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนที่จะนำไปใช้ในระดับห้องเรียนสำหรับอาจารย์สอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวแปร/องค์ความรู้ที่ศึกษา

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ใน 3 เขตพื้นที่การศึกษา ๆ ละ 10 โรงเรียน รวม 30 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน รวมจำนวนครูทั้งสิ้น 90 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือวิจัย ได้แก่ชุดการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เครื่องมือในการเก็บรวบควมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอดวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก่อนการอบรม (31.23) สูงกว่าหลังการอบรม (73.63) และมีความพึงพอใจในการจัดโครงการในระดับมาก

2. หลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 หลักสูตรสำหรับการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนประกอบไปด้วยองค์ประกอบดังนี้

(1) จุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective) หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning outcomes)

(2) วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objectives)

(3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Desirable/Educational character)

(4) เนื้อหา (Content)

- Skill and sub-skills
- Vocabulary
- Function/Information/Process/Ability
- Form/Structure

(5) สื่อการสอน (Material)

(6) กิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching and learning activity)

- ขั้นนำ (Presentation)
- ขั้นสอน (Practice)
- ขั้นสรุปและขยายความรู้ (Production)

(7) การทดสอบ/การวัดและประเมินผล

2.2 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนการสอนมีใช้หลักการดังนี้

ขั้นที่ 1 ให้ผู้เรียนอ่านเพื่อเรียนรู้คำศัพท์และโครงสร้างประโยค ตลอดจนข้อมูลสำหรับการสื่อสาร

ขั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนเขียนสรุปข้อมูลหรือตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนฟังเนื้อหาจากเรื่องที่อ่านเพื่อฝึกทักษะการฟังและเชื่อมโยงสู่ทักษะการพูด

ขั้นที่ 4 ให้ผู้เรียนเขียนประโยคเพื่อการสื่อสารตามจุดประสงค์หรือสถานการณ์การสื่อสาร

การอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยที่ว่ากลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก่อนการอบรม (31.23) สูงกว่าหลังการอบรม (73.63) และมีความพึงพอใจในการจัดโครงการในระดับมาก ซึ่งผลดังกล่าวอาจสืบเนื่องจากสาเหตุและปัจจัยดังต่อไปนี้ คือ การพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนครั้งนี้ เป็นครั้งแรกที่นำเสนอความรู้เกี่ยวกับการความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตรระดับแผนการเรียนการสอนซึ่งมีการวิเคราะห์เนื้อหาที่เป็นธรรมชาติของทักษะภาษาอังกฤษ การเขียนจุดประสงค์ และการนำเสนอตัวอย่างประกอบ จึงทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นมาก และแสดงความพอพอใจในกการเข้าร่วมการพัฒนาความรู้ในครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดให้ความรู้แก่อาจารย์ที่สอบภาษาอังกฤษที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตาม หลักการในการพัฒนารูปแบบการสอนและการพัฒนาการเรียนการสอนที่เป็นระบบไว้ว่า รูปแบบการสอนซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป คือ รูปแบบการสอนของ เกลเซอร์ (Glaser's Model of Teaching) ซึ่งบางคนเรียกว่า รูปแแบพื้นฐานของการสอน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัย 5 ประการ ดังนี้ (De Cecco, 1968 อ้างถึงในกิ่งฟ้า สินธุวงษ์, 2539)

1) การวิเคราะห์ลักษณะของเนื้อหาและจุดประสงค์ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เกี่ยวข้องกับสิ่งสำคัญ 3 ประการคือ

(1) เนื้อเรื่องที่จะสอนที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งมุ่งให้เกิดขึ้นตามจุดประสงค์

(2) ผลที่ต้องการให้เกิดและวิธีการที่จะใช้เพื่อให้ได้ผลตามที่ต้องการ

(3) ความสำคัญของการเรียนรู้มโนมติหรือสิ่งที่สอนกับการลงทุนและการถ่ายโยงการเรียนรู้

2) การวินิจฉัยพฤติกรรมก่อนเรียน เป็น การวินิจฉัยผู้เรียนเพื่อดูความพร้อมของผู้เรียนและความรู้กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนที่มีมาก่อน ซึ่งจะต้องนำมาใช้ในการเรียนรู้เรื่องที่จะสอน โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้าน พุทธิพิสัย (Cognitive) ทักษะพิสัย (Psychomoter) และ เจตพิสัย (Affective)

3) การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงในขั้นตอนนี้ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยอย่างน้อย 3 ประการ คือ

(1) ระบุพฤติกรรมหรือสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ใหม่

(2) จัดสภาพการณ์หรือสิ่งเร้าที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่

(3) พยายามให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ใน (1) และคงไว้ซึ่ง

2. หลักสูตรสำหรับการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนประกอบไปด้วยองค์ประกอบดังนี้คือ (1) จุดประสงค์ปลายทาง หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (2) วัตถุประสงค์นำทางหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Desirable/Educational character) (4) เนื้อหา ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาย่อย ๆ คือ Skill and sub-skills, Vocabulary, Function/ Information/ Process/Ability, Form/Structure (5) สื่อการสอน (6) กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการสอนคือ ขั้นนำ (Presentation) ขั้นสอน (Practice) ขั้นสรุปและขยายความรู้ (Production) และ (7) การทดสอบ/การวัดและประเมินผล โดยผลดังกล่าวเป็นไปตามหลักการและปัจจัยดังต่อไปนี้

2.1 หลักสูตรที่ได้มีเป็นไปตามความหมายของ รูปแบบการสอน (Model of teaching) ซึ่งมีความหมายที่แตกต่างกันแล้วแต่พื้นฐานทางความคิดและทฤษฎีที่ผู้ที่ให้ความหมายยึดถือ เช่น รูปแบบการสอนอาจเป็นการบรรยายสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ซึ่งทำให้ได้แนวทางในวางแผนหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่เรียน หน่วยการเรียน และการออกแบบสื่อการสอน (Joyce and Weil, 1996) รูปแบบการสอนอาจหมายถึง แผนการที่สามารถใช้ในการกำหนดกรอบของหลักสูตรที่จะใช้สอนในระยะยาว เพื่อออกแบบสื่อการสอนและเป็นแนวทางในการสอน (Joyce and Wiel, 1996 อ้างถึงใน Oliva, 2001) เอลลิส (Ellis, 1979 อ้างถึงใน Oliva, 2001) ให้รายละเอียดของรูปแบบการสอนไว้ว่า เป็นกลยุทธ์ที่อิงทฤษฎีของ นักการศึกษา นักจิตวิทยา นักปรัชญา และคนอื่น ๆ ที่ตั้งคำถามว่าคนจะเรียนรู้ได้อย่างไร รูปแบบการสอนแต่ละรูปแบบมักจะประกอบไปด้วยหลักการและเหตุผล ชุดของขั้นตอนการสอนที่ครูและนักเรียนจะต้องทำ คำบรรยายระบบสนับสนุนที่จำเป็น และรูปแบบการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน โดยรูปแบบการสอนแต่ละรูปแบบมักจะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป

2.2 หลักสูตรที่ได้นี้เป็นหลักสูตรระดับแผนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับเล็กและเข้าถึงผู้เรียนมากที่สุด จึงมีลักษณะที่สอดคล้องกับ รูปแบบการสอนอาจหมายถึง โครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการสอน การประเมินผล และกิจกรรมสนับสนุนอื่น ๆ หรืออาจหมายถึงโครงสร้างของสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน (Guner, Esters and Schwab, 1995; เรขา อรัญวงศ์, 2547) รูปแบบการสอนอาจหมายถึงกระบวนการในการกำหนดสถานการณ์และปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนและผู้สอน ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน โดยมีเป้าหมายให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามกำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ (Chaulan, 1983) ในทำนองเดียวกัน เอ็กเก้นและคัวชัค (Eggen and Kauchak, 2001) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการสอนไว้ว่า เป็นกลยุทธ์ที่ออกแบบมาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยอธิบายการกระทำอย่างกว้าง ๆ

ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ แต่ไม่ได้สั่งให้ผู้สอนทำอย่างใดอย่างหนึ่งแบบตายตัว ดังนั้น รูปแบบการสอนจึงเป็นแนวทางกว้าง ๆ

ดังนั้น หลักสูตรที่ได้จึงสอดคล้องกับลักษณะของ รูปแบบการสอน หมายถึง โครงสร้างขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งนำมารวมกันอย่างมีเหตุผล โดยมีแนวคิดหรือหลักการเชิงทฤษฎีรองรับ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางกว้าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการสอนหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ และแนวทางการประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางกว้าง ๆ สำหรับการออกแบบการสอนในสถานที่ที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

3. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนการสอนมีใช้หลักการดังนี้ คือ (1) ให้ผู้เรียนอ่านเพื่อเรียนรู้คำศัพท์และโครงสร้างประโยค ตลอดจนข้อมูลสำหรับการสื่อสาร (2) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปข้อมูลหรือตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (3) ให้ผู้เรียนฟังเนื้อหาจากเรื่องที่อ่านเพื่อฝึกทักษะการฟังและเชื่อมโยงสู่ทักษะการพูด และ (4) ให้ผู้เรียนเขียนประโยคเพื่อการสื่อสารตามจุดประสงค์หรือสถานการณ์การสื่อสาร โดยผลดังกล่าวเป็นไปตามหลักการและปัจจัยดังต่อไปนี้ คือการเรียงขั้นตอนการสอนดังกล่าว เป็นไปตามหลักการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่ควรใช้เนื้อหาสำหรับอ่านเป็นพื้นฐานเพื่อฝึกทักษะอื่น (การพูด การฟัง และการเขียน) และการเรียนภาษาต่างประเทศเกิดขึ้นจากการเรียนรู้โครงสร้างระดับสูงซึ่งหมายถึงหลักการทางภาษาก่อนที่จะเรียนรู่ไปสู่การใช้ภาษาระดับพื้นฐานซึ่งหมายถึงการสื่อสารในชีวิตประจำวันทั่ว ดังที่วิก็อตสกี้ (Vigotsky, 1962) ชี้ว่า การเรียนรู้ภาษาแม่เริ่มจากภาษาธรรมดาซึ่งได้แก่ภาษาสำหรับการสื่อสารทั่วไป ขึ้นไปสู่ภาษาระดับสูงซึ่งได้แก่หลักการหรือไวยากรณ์ของภาษา การเรียนภาษาต่างประเทศคือการเรียนรู้ภาษาระดับสูงสู่ระดับธรรมดา ซึ่งหมายถึงควรเรียนรู้หลักการหรือหลักไวยากรณ์ของภาษาแล้วจึงฝึกภาษาเพื่อการสื่อสาร และควรใช้ทักษะการอ่านเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้หรือฝึกทักษะอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1.1 อาจารย์ผู้สอนสามารถนำรูปแบบของหลักสูตรซึ่งมีองค์ประกอบคือ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา ขั้ตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลที่ได้จากการประชุมสัมมนาไปเป็นแนวทางในการออกแบบการสอนหรือเตรียมจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับสอนนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ

1.1.2 อาจารย์สอนควรคำนึงในการออกแบบการเรียนการสอน โดยการจัดการเรียนการสอนอ่านก่อนที่จะฝึกทักษะอื่น ๆ โดยใช้เนื้อหาที่อ่านเป็นพื้นฐาน เพราะจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

1.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและเรียนการสอนโดยใช้องค์ประกอบของหลักสูตรและรูปแบบการสอนที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ในสถานบันการศึกษาแห่งใดแห่งหนึ่งในเชิงลึก เพื่อให้ทราบผลการวิจัยในดับดับที่ลึกซึ้งขึ้น

1.2.2 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและเรียนการสอนโดยใช้องค์ประกอบของหลักสูตรและรูปแบบการสอนที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้กับนักศึกษาในดับอุดมศึกษาด้วย เพื่อให้ทราบผลว่ารูปองค์ประกอบของหลักสูตรและรูปแบบการสอนจะส่งผลเช่นไรในระดับที่สูงขึ้น

บรรณานุกรม

กิ่งฟ้า สินธุวงษ์. (2539) **เอกสารประกอบการบรรยาย วิชา 219730 ความรู้พื้นฐานในการออกแบบการสอน : หลักการสอน.** ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปรีชา ศรีเรื่องฤทธิ์. (2550). **ธรรมชาติของภาษา**. บทความ. เพชรบูรณ์สาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

ปรีชา ศรีเรื่องฤทธิ์. (2550). **การศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท**. งานวิจัย. สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเพชรบูรณ์.

พรชุลี อาชวอำรุง. (2541). **การเรียนรู้ภาษาที่สอง : ผลการวิจัยเอกสาร**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุเทียบ ละอองทอง. (2545). **การพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุทธิรัตน์ รุจิเกียรติกำจร. (2538). **การเปรียบเทียบวิธีการตรวจแก้งานเขียนโดยผู้สอนและโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่อการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น**. ขอนแก่น: ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุทธิรัตน์ รุจิเกียรติกำจร. (2531). **รายงานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ข้อผิดทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2530.** ขอนแก่น: ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Berk, Laura E. and Winsler, Adam. (1995). **Scaffolding Children's Learning: Vygotsky and Early Childhood Education.** Washington DC: National Association of young Children.

Brown, Douglas H. (1980). **Principles of language Learning and Teaching**. New Jersey: Prentice Hall, Inc.

Cathy, Collins Block. (1977). **Teaching the Language Art**. Massachusettes: A Simon and Schuster Company.

Gagne, Robert M. and Briggs, Leslie J. (1974). **Principles of Instruction Design.** New York: Holt, Rinehart and Winston.

Gagnon Jr., George W. and Collay, Michelle (2000). **Designing for Learning**. California: Corwin Press, Inc.

Gredler, Margaret E. (1992). **Learning and Instruction: Theory into Practice**. New York: Macmilan Publishing Company.

Gunter, Mary Alice, Ester, Thomas H. and Schwab, Jan. (1995**). Instruction: A Models Approach.** Boston: Allyn and Bacon.

Harmer, Jeremy (1998). **How to teach English**. Harlow, Addison Wesley longman Limited.

Harmer, Jeremy (1998). **The Practice of English Language Teaching.** Harlow, Pearson Education Limited.

Hamilton, Richard and Ghatala, Elizabeth. (1994). **Learning and Instruction**. U.S.A.: McGraw-hill, Inc.

Joyce, Bruce and Weil, Marsha. (1996). **Models of Teaching**. Boston, Allyn and Bacon.

Larrivee, Barbara. (1999). **Authentic Classroom Management**. Boston: Allyn and Bacon.

Littlewood, William. (1996). **Foreign and Second Language Learning**. Cambridge: University Press.

Mayo, Maria Del Pilar and Pica, Teresa. (2000). **L2 Learner Interaction in a Foreign Language Setting: Are Learning Needs Addressed?** Retrieved July 14, 2004, from http://202.28.92.194/hwwmds/detail.nsp.

Nunan, David (1993). **Collaborative Language Learning and Teaching**. New York, Cambridge University Press.

Nunan, David (1989). **Designing Tasks for the Communicative Classroom**. United Kingdom, Cambridge university press.

Oller, John W. (1979). **Language Tests of School: A Pragmatic Approach**. London: Longman.

Oxford, Rebecca L. (1997). **Cooperative Learning, Collaborative Learning, and Interaction: Three Communicative Strands in the Language Classroom.** Retrieved July 14, 2004, from http://202.28.92.194/hwwmds/detail.nsp.

Ozmen, Kemal Sinan. (2002). **The Cognitive Therapy Technique (CTT) in Adult EFL**

Classes. Volume 6. Issue 1 Article 6. Retrieved December 29, 2004, from http://www.asin-efl-journal.com/04_kso.html.

Papas, Christine C. (1984). Scaffolding Observing and Responding to Young Children Learning to Read by Reading. The paper Presented at the Annual Meeting of the National Council of Teachers of English. [Unpublished].

Patiyasevi, Savitri. (2002). Communicative Writing. **Thai TESOL Focus,** 5(2), 15-20.

Paul, Richard and Elder, Linda. (2003). **How to Write a Paragraph: The Art of Substantive Writing.** Foundation for Critical Thinking. [n.p]: Killon Beach, CA 94929.

Penfield, Elizabeth and Wicker, Nancy. (1985). **The Writer's Roles.** Illinois: Foreman and Company.

Van Der Stuyf, Rachel R. (2002). **Scaffolding as a Teaching Strategy**. Adolescent Learning and Development Section 0500A – Fall 2002. [n.p].

Revell, Jane. (1979). **Teaching Techniques for Communicative English**. London: The Macmillan, Ltd.

Rivers, W.M. (1981). **Teaching foreign language skills.** Chicago: University of Chicago Press.

Rivers, Wilga M. (1994). **Interactive Language Teaching**. New York, Cambridge University Press.

Vygotsky, L.S. (1934/1978). **Mind in Society: The Development of Higher Psychological processes**. Edited by Michael Cole, Vera John-Steiner, Sylvia Scribner, and Ellen Souberman. ; Cambridge, Massachusetts, London, Harvard University Press.

Vygotsky, L.S. (1934/1962). **Thought and Language**. Edited and translated by Eugenia **Hanfmann and Gertrude Vankar. Cambridge, Massachusetts, The M.I.T. Press.**

กฤษณา สิกขมาน. “บทบาทการสอนภาษาอังกฤษในสหัสวรรษใหม่”, **วารสารศึกษาศาสตร์**. 5 (มกราคม – เมษายน 2544) : 69-72.

กิรินท์ สหเสรียนต์. ผลการใช้โพลิโอที่มีต่อการสอนภาษาอังกฤษของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540

ชญานิษฐ์ ศศิวิมล และคณะ. รายงานการวิจัย การพัฒนาการสอนรายวิชาหลักการสอนด้วยยุทธวิธีสตอรีไลน์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโล, 2546

ชาตรี สำราญ. เส้นทาง storyline สู่การเรียนรู้. มูลนิธิสดศรี- สฤษดิ์วงศ์. กรุงเทพฯ, 2542

ปรีชา ศรีเรืองฤธิ์ (2550). **ธรรมชาติของภาษาอังกฤษ.** บทความทางวิชาการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

พวงเพ็ญ อินทรประวัติ. วิธีการสอนภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2521

สุมิตร อังวัฒนกุล. แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ, 2539 พิมพ์ครั้งที่ 2

สุไร พงษ์ทองเจริญ.วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง. โครงการผลิตตำราและคำสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ, 2520

วิภาดา ประสารทรัพย์. พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษ.สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ, 2542

อัจฉรา วงศ์โสธร. แนวทางการสร้างข้อสอบภาษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ 2538

Hanfmann and Gertrude Vankar. Cambridge, Massachusetts, The M.I.T. Press.

Harmer, Jeremy (1998). **How to teach English**. Harlow, Addison Wesley longman Limited.

Harmer, Jeremy (1998). **The Practice of English Language Teaching.** Harlow, Pearson Education Limited

Vygotsky, L.S. (1934/1962). **Thought and Language**. Edited and translated by Eugenia

www.correct.go.th/hrd/news/elearning.html

www.rtna.ac.th.education/departments/staticle2.htm

แบบประเมินความรู้ความเข้าใจ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง กรุณาตอบคำถามตามความเป็นจริง คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1. ชื่อ –นามสกุล (ไม่ระบุก็ได้) .....

2. โรงเรียน (ไม่ระบุก็ได้) .....

3. ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ 1-5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี มากกว่า 15 ปี

4. ท่านจบการศึกษาด้านภาษาอังกฤษหรือไม่ จบเอกภาษาอังกฤษ ไม่จบเอกภาษาอังกฤษ

5. ก่อนเข้ารับการอบรม/ร่วมประชุม ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากน้อยเพียงใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

6. ภายหลังจากที่ได้เข้าร่วมประชุมฯ แล้ว ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากน้อยเพียงใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

7. ข้อใดคือองค์ประกอบของหลักสูตร

ก. ตำรา แบบฝึกหัด เนื้อหา สื่อการสอน

ข. ครู นักเรียน กระดาน ตำรา

ค. วัตถุประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

ง. ตำรา นักเรียน เนื้อหา สื่อการสอน

8. ข้อใดคือการสอนอ่านภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง

ก. ครูอ่านออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตาม

ข. ครูเขียนคำศัพท์แล้วให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมหาความหมาย

ค. ครูเขียนคำศัพท์บนกระดานแล้วให้นักเรียนเขียนลอกลงในสมุด

ง. ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนทายความหมายของคำศัพท์

จ. ครูให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ตามคำบอก

9. ข้อใดคือการสอนฟังภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง

ก. ครูอ่านออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตาม

ข. ครูเขียนคำศัพท์แล้วให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมหาความหมาย

ค. ครูเขียนคำศัพท์บนกระดานแล้วให้นักเรียนเขียนลอกลงในสมุด

ง. ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนทายความหมายของคำศัพท์

จ. ครูให้บอกคำศัพท์ที่ตรงกับรูปภาพ

10. ข้อใดคือการสอนเขียนภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง

ก. ครูอ่านออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตาม

ข. ครูเขียนคำศัพท์แล้วให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมหาความหมาย

ค. ครูให้นักเรียนวาดรูปให้ตรงกับคำศัพท์ที่เห็น

ง. ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนทายความหมายของคำศัพท์

จ. ครูเขียนคำศัพท์บนกระดานแล้วให้นักเรียนเขียนลอกลงในสมุด

11. ข้อใดคือการสอนพูดภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง

ก. ครูอ่านออกเสียงแล้วให้นักเรียนออกเสียงตาม

ข. ครูให้นักเรียนเลือกประโยคทักทายและแปลความหมาย

ค. ครูเขียนคำศัพท์บนกระดานแล้วให้นักเรียนเขียนลอกลงในสมุด

ง. ครูออกเสียงแล้วให้นักเรียนทายความหมายของคำศัพท์

จ. ครูเขียนคำศัพท์แล้วให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมหาความหมาย

12. ท่านมีความพึงพอใจในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียน ครั้งในในระดับใด

น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด